

Yowl. K. 843

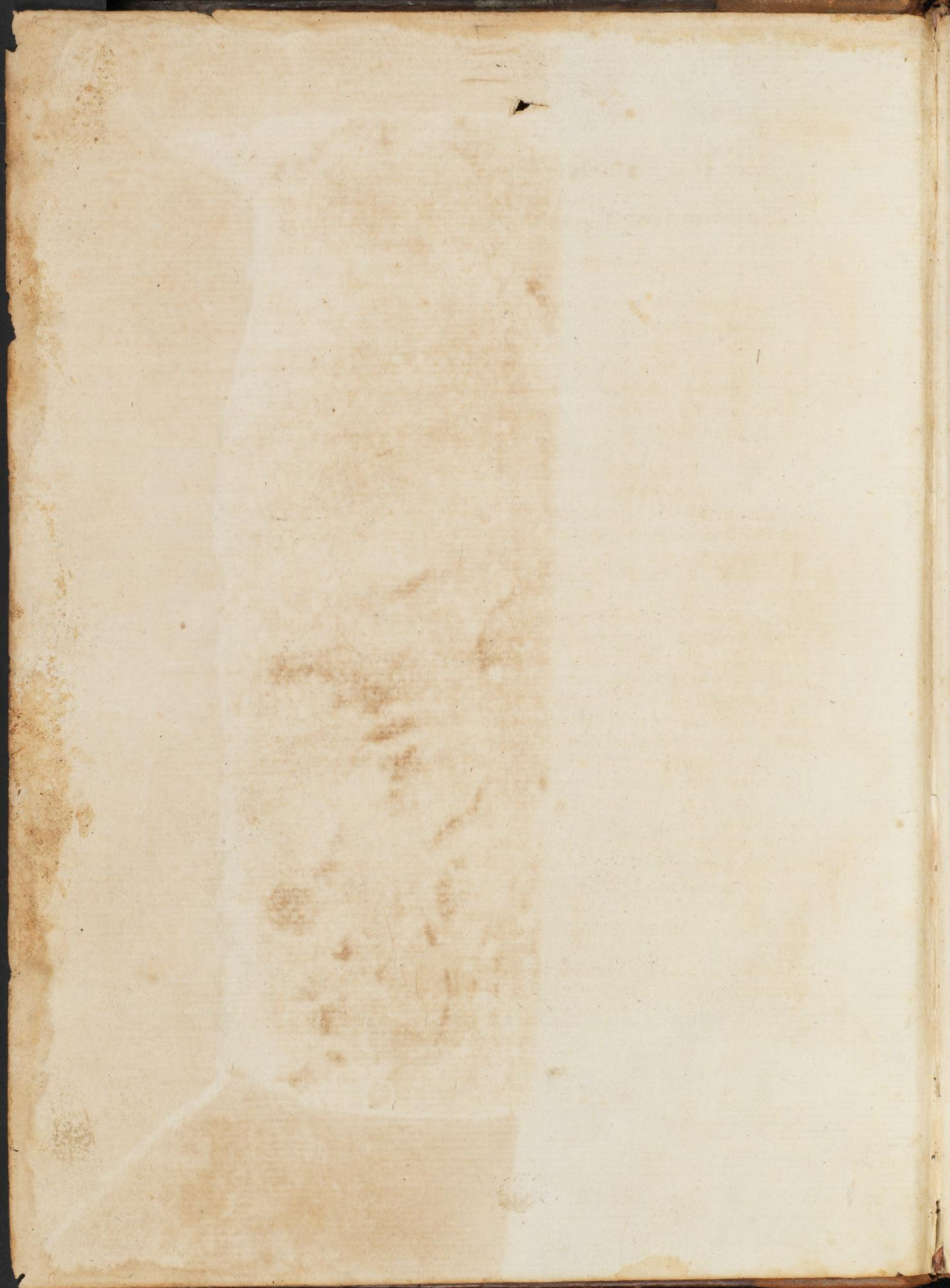
" " 788

Handwritten text on the right edge of the page, partially obscured.

K.R.

Lib. fin. Senatorum In Bullendoz
Casus et sententia textu Senetaliis

K. R. 272

2

Incipiunt glo. Cle. cū quibusdā alijs allegatōibus occurrētib⁹. nota
digne. collede p dñm Nicolauz Siculū Momatensem Abbatē dignis/
simū. Nūc vero Archiep̄m panormitanum.

Iohannes ep̄s seruus seruorū dei.

Appellatōe Juris venit ius Ciuile. canonicū ⁊ sinodale seu mūi-
cipale. no. glo. in p̄hemio cle. in verbo Juris. Secus i nāli vel di-
uino. vt ibi. qd̄ itelligo vbi mā sbiecta nō patit. seu sequeret absurdū.
als sec⁹. vt. i. di. c. humanū gen⁹. Faciūt p̄dicta ad questionē qñ cā mā
datur decidi fm Jus. vt nō solum intelligat de cōmūi. s̄ etiam de mu-
nicipali. ⁊ de cōsuetudine. Nam et cōsuetudo est Jus. i. di. Cōsuetudo.
De hac tñ questiōe vide qd̄ late scripsi i. c. quitauallis. de iureiurādo
et super Rubrica de consuetudine.

Machinatio idē est qd̄ astutū ingeniū. et sonat in malaz ptē. vide gl. in p̄-
hemio. cle. in vbo machinatōes.

Papa dicit a pape qd̄ ē iteriectio amirātis. Et idē ē qd̄ admirabilis. s̄
secundū ethimologā dñ papa quasi pater patz. Glo. i eodē p̄hemio.
in verbo papa.

Procliuis idē ē qd̄ preceps siue p̄mpt⁹. facilis vel incliabilis. vide s̄ glo
in p̄hemio sup ver. procliuis.

Obrepere idē est qd̄ latent s̄intrare. vide s̄ glo. in v. obrepit.

Verbum sortis sumit multipl̄. Qñq; p fortūa vel euētū. Qñq; pro sor-
tiligio. Qñq; pro capitali. Qñq; pro parte vel portione. Glo. i eodem
p̄hemio in ver. Sortis.

Quādo incipiūt ligare Cōstitutōes. siue sint dispositiue. siue declaratiue.
siue p̄uilegiatiue. Et an sit dñā i tēpore effect⁹ sequēdi inter p̄uilegiū
pure ccessum ⁊ p̄uilegiū ccessum p viam constitutiōis. vide bonam
glo. in p̄hemio antedicto. in verbo de cetero. p̄pe finē. Et inter cetera
notabiliter velle videt vt ad iniacendū viculū nō sufficiat cstitutiōis
p̄ncipium si postmodū illa occultatur. sed ē necesse vt fiat copia in cōi
qd̄ intellige nisi aliud appareat ex vbis cstitutiōis. vtputa qz mādat
q̄ statī deat obseruari. vt ex eadē glo. colligitur.

Pontificat⁹ pape incipit a tēpore bñditiōis. cōsecratiōis. ⁊ coronatio-
nis. Prius ei dicitur Electus. glosa i dicto p̄hemio. in v. pōtificat⁹.

R. De summa trinitate et fide catholica.

Q. Rubrice Cle. nō sint c̄tinuande sicut nec Sexti libri. vide gl. sup Ru-
brica de summa trinitate et fi. catho.

Cle. Fidei catholice fūdamento.

Quod statim tpe conceptōis christus fuit pfect^o homo. ⁊ fuit aīa rōnalis infusa qz incōgruū fuisset filiū dei corp^o assūphisse n̄ formatū. glo. in verbo vnigenitū all. **Aristo.** in. i. phisicor. frustra fit p plura qd̄ p̄t fieri p pau-
ciora. **I**n alijs aut̄ non infundit̄ aīa statim cū fit conceptio. **S**z o3 q̄ fet^o
p̄us recipiat suā dilatōez ⁊ extensioē mēbroz vt sic disponat̄ ad aīaz
recipiendā. **E**t d̄r q̄ in femina expectat̄ p lxxx. dies a conceptōe Embrio-
nis. **I**n masculo p. xl. vide glo. in cle. i. de sū. tri. in v. vnitas. et in decre-
tis. v. di. 5. i.

Corpus erat passibile vñ poterat pati frigus. calorē. famem. sitiz. et oēs
penalitates hūanas p̄ter ignorantia ⁊ p̄d̄m. **E**t si non fuisset in cruce
mortuū ad vltimū senio d̄fecisset. vide gl. in cle. i. de sū. tri. i. v. passibile

Et ibi reddit̄ rō quare voluit assumere corp^o passibile.

Quare christ^o tpe icarnatōis voluit assumere carnē hūanā ad saluādū
gētes et nō p̄us vel tardi^o. glo. in cle. i. de sū. tri. in v. **E**x tpe.

Quare de maria et nō de alia virgine voluit fili^o dei incarnari. vide gl.
in d̄ca cle. i. de sūma tri. in vbo virginali. q̄ redd̄t tres rōnes. p̄ria qz
ex sup̄bissima scz **E**ua nat^o est morbus **S**ic p̄ otrariū ex humilima d̄z
inchoari medicina. **E**t beata **M**aria humilima fuit. vnde in psalmo.

Quia respexit hūilitatē ancillae sue z̄. **S**ecūda qz sicut ad sūmaz humilī-
tatē dei fili^o voluit incarnari. sic sūme humilē eligere voluit in qua et
a q̄ tāta deberet humilitas inchoari. **I**tē refert quidā historiograph^o
q̄ beata **M**aria fuit p̄ma q̄ virginitatez deo obtulit z̄. vt ibi. cauet̄ eē
in eadē glo. q̄re beata virgo cōsensit in diugiu **J**oseph.

Quare christ^o mortē crucis elegit ⁊ non aliā passionē. vide q̄tuor rōnes
q̄s ponit glo. in d̄ca **C**le. i. de sū. tri. in v. **C**rucis.

Quare euāgeliste figurāt diuersimode. vide glo. in d. cle. i. i. v. **J**ohānis.
q̄ post beatū **G**regoriu d̄c̄ **M**atheū p̄ hoiez figurari. qz suū euāgelii
icēpit p̄ hūanā rōez. **M**arc^o p̄ leonē qz incept̄ a clamore in deserto. **L**u-
cas p̄ vitulum. qz a sacrificio. **J**ohānes v̄o per aquilam quia incept̄
a diuinitate christi.

Quod aīa rōnalis et intellectuā inforinat corp^o humanū **N**ō tñ p̄ oīa se h̄z
sicut alie forme. **N**ā aīa h̄z p̄ se substantiā sine corpe **E**t illud esse i quo
subsistit cōicat materie corp̄is ex q̄ mā ⁊ aīa intellectuā fit vnum **I**ta
qd̄ illud esse qd̄ est totius cōpositū est ipsius aīe qd̄ non est in alijs for-
mis que nō sunt p̄ se sine aliena substantia subsistentes. **E**t p̄pter p̄di-
ctā aīa humana remanet in suo esse distracto corpe nō aut̄ alie forme.
vide latissime p̄ d̄ca cle. i. in v. **I**n intellectuā. **E**t ibidē etiā habet̄ ad qd̄
resurgent corpa nostra. **N**am fiet resurrectio qz aīa sine corpe non h̄z
beatitudinez perfectam ⁊ requiem qd̄ est cum appetat vniri corpe cū
ex eo ⁊ corpe fiat vnu cōpositū. **E**t ibidē h̄et̄ de aīa sēntia et vegetatiā

Quis dicat p̄rie p̄tinax vel p̄tinacia. glo. in d̄ca cle. i. in v. p̄tinaciter.

Qualit̄ puulis nō sentiētib' infundāt p̄ baptismū virtutes ⁊ gracia in formās ⁊ de opi. antiquoz vide p̄ glo. in d̄ca cle. i. in v. opiniones.

Quod p̄ baptismū infundāt virtutes **T**heoloice q̄ sūt tres. s. fides spes ⁊ caritas. ⁊ dicūt virtutes q̄si vix tuētes ⁊ p̄seruātes a vicijs. **A**n aut̄ virtutes morales infundāt p̄ baptismū vt prudētia fortitudo. iusticia ⁊ si miles an vero postmodū adq̄rāt p̄ hoies **S**ūt opinioēs inter theologos. ⁊ qualis ⁊ q̄liter gr̄a infundat̄ in baptisate. vide ad p̄dicta glo. in d̄ca cle. i. in v. virtutes. cū se.

R. De Rescriptis. Rubrica.

Cle. i. Abbates aut alii religiosi.

Quod dispositio penal̄is extēdat p̄pter idētitatē rōis vide bo. glo. in cle. i. de R̄pti. in vbo p̄fideōtes. **E**t aduerte qz colligunt̄ ex ista glosa s̄ p̄cedē **L**icet rō nō sit in tex. s̄ verisim̄ ⁊ indubitāter p̄sūpta. **N**ā ibi in tex. non exp̄mit̄ rō. s̄ glo. i. ibidē illā p̄sumit. ⁊ q̄ loquat̄ in cōstitutōe p̄ali patz qz ibi in penā inducit̄ retractio p̄cessus et cōdemnatio ad expensas et interesse ad quod tex. iuncta glo. nota. in ver. processus. de iunūit. ec. c. decet. li. vi. **E**t probatur per tex. notabilē in. c. dispendia. de R̄p eo. li. in fi. ple. dixi in. c. ij. de cōsti. in antiquis. ⁊ vide qd̄ dixi post glo. in c̄le. i. s̄. de elect̄.

Quod cōstitutio loquēs de religiosis etiā penal̄is h̄z locū in clericis secularibus vbi subest eadē rō. **L**icet nō exp̄ssa s̄ indubitāter p̄sūpta. e. glo. i. d̄ca cle. i. in ver. p̄fideōtes in fi. ⁊ videt̄ glo. in cōtrariū s̄. de sup. negl. p̄ la. cle. vna. in ver. regulares. **S**ed vide qd̄ ibi dixi. **I**n hac tñ materia extētionis **J**o. an. fuit sibi multū cōtrari' in glo. suis. ⁊ specificē notabo cōtrarietātē vbi cadet ⁊ vide p̄ eū in d̄cto. c. dispendia. in nouellis. vbi voluit q̄ h̄ret locū dispositio p̄ idētitatē rōis. s̄ non pena **S**ed aliter sentit̄ in cle. i. s̄. de elec. vbi dicā. ⁊ in. c. in fidei. fauorē. de here. li. vi. ⁊ i. c. cōstitutōez de regula. li. vi. ⁊ in regula. ovia. de reg. iuris. li. vi. in merc.

Quod in ordiarijs circa papā ⁊ legatū nō h̄z locū p̄uisio. c. statutū. de. r̄p. li. vi. quod est valde notandum.

Possūt ergo isti citare seu cām cōmittere vltra vnā dietā qd̄ v̄r p̄bari i. c. vt litigātes. ⁊. c. cū eps. de offi. ordi. li. vi. **S**ed aliqui doc. antiqui cum quibus videt̄ trāsire doc. moderni tenēt oppositum. in. c. sane de fo. cō pe. s̄. cōtrariū ibi tenui **L**icet n̄ essem memor huius glo. vbi latius vide p̄ p̄dicta cōclusione glo. in d̄ca. cle. i. in ver. legatoz.

Quod iudex qui posset rōe suspicionis recusari agēte ad m̄stratore ecclesie i mediato potēt̄ recusari agēte supioze mediato p̄ iur̄ ip̄i' ecclesie inferiori.

glo. in dicta cle. i. in ver. coram.

De piores et obedientiarum vouentes seu moniales qui se ad nutum superiorum possunt ruocari valent agere per suos prelatibus quodcumque eorum durat administratione. Et idem in ipsis superioribus vide textum cum glo. in dicta cle. i. in v. liceret.

Ubi pluribus eiusdem rei operit defensio licet in solidum non oportet propter occasionem unum fieri missio sed oportet quod omnes citentur. glo. non in dicta cle. i. in ver. liceret. dixi plenus in. c. cum deputati. e. ti. de iudi. in addico.

De loca que sunt de mensa non solum habent spirituales gubernatores vide glo. in dicta cle. i. de excess. prelati. ubi etiam habet quod quando ecclesie etiam dicuntur de mensa. et quo iure possunt effici de mensa prelati vel capituli.

De idem dicere non valeat ipso iure quod sine opere exceptionis glo. in dicta cle. i. in fi. in v. ipso iure.

Cle. Etsi principalis.

De episcopus potest habere in ciuitate plures officiales ecclesie et in solidum. Ita quod unus sit principalior. Et tunc ille principalior potest esse delegatus pape. et alii non vide glo. ij. iuncto textum in cle. Et si principalis. de Repl.

Si causa delegat vicario episcopi expresso nomine proprio non definit esse delegatus licet remoueatur a vicariatu. satis enim est quod erat vicarius tempore omissionis. Idem nota in canonico per glo. nobile in. c. statutum. si. e. ti. li. vi. in v. Canonice. Et ex utraque glo. tene meti. Non esse necesse qualitate requisita ad actum durare si solum exigit in principio actus. Nam. c. statutum solum requirit ut omissionis fiat haberi dignitatem vel canonicatum. Satis est ergo ut tempore omissionis subsit illa qualitas. Ad hoc quod non. Bar. in. l. ex facto. ff. de vul. et pupil. et. l. precipimus. C. de appel.

De si exprimat simul nomen proprium et appellatum. ut quod dicitur Antonio episcopi vicario Beneventani. An videatur contemplata dignitas vel persona. dic ut plene dixi in. c. quonia abbas. de offi. dele.

De multiplici nomine officialis episcopi. vide bonam glo. in dicta cle. Etsi principalis in ver. officialis. Et ibidem etiam non. quod vicarius episcopi in spiritualibus qui alius officialis non est non potest esse delegatus pape.

Officialis archidiaconi vel alteri prelati inferioris ab episcopo non potest esse delegatus pape vel ipsius legati. Secus tamen est in officiali. Capituli sede vacante vel in officiali electi in episcopum et confirmati nondum consecrati. glo. in dicta cle. Etsi principalis. in v. episcopi.

Potest consuetudine introduci ut in prelatu ouentuali constituat quis per superiorem et non per electionem collegii prior obedientiarum qui possit ad libitum remoueri. Nec dicitur talis prior claustralis cuius prebit in monasterio tanquam abbas. Ex quo ille locus non habet abbatem speciale et habet administrationem omnium bonorum. Durante officio tanquam Abbas.

Sic intellige glo. in cle. ij. de Ep. in d. p. electōez. dixi de consuetudine Quia de iure cōi o3 collegiū sibi eligere platu imediatū vt in. c. i. d. elec. facit qd legit 7 no. in. c. ij. de sta. regu.

Qu prior ecclesie ouentualis dicit hēre dignitatē Licet sit remouibilis ad nutū supioris. Secus dicēduz in pōze claustrali. Et dī claustralis qz ostituit tñ vt p̄sit claustro. Habz enī in eodē mōasterio abbatē supra se. ad quē p̄inet imediate cura toti mōasterij. Sic itellige glo. i. d. cle. Et si p̄ncipalis in d. p. elec. iūda alia glo. in d. claustrali. Et idē in Sa crista custode vel camerario monasterij vt no. in gl. p̄rie. all.

Qu ad esse dignitatis nō r̄quirit̄ necessario vt quis dēat ibi eē p̄petuus s̄ satis ē q̄ pōt esse p̄petu. Ideo dī q̄ vicari⁹ ep̄i 7 p̄or ouētualis obe dientiaris hūt dignitatez vide glo. iūda tex. in dīda cle. Et si p̄nci palis in ver. p. electionem.

Qu vicari⁹ ep̄i possit r̄moueri ad nutū ip̄i ep̄i vide gl. sup̄ allatā. q̄ t3 qd lic. Et dic q̄ mortuo eo q̄ dōit vicariū cessat officiū vicarij Si at̄ excoīcat̄ vl̄ suspēdit̄ r̄manz eē suspēsa iurisdictō vicarij. vid̄ gl. fi. i. cle. vlt. d. p̄cu.

Qu simplex mōachus possit esse vicari⁹ Ep̄i vel coadiutor alic⁹ plati. vī de remissiones q̄s ponit glo. in dīda cle. Et si p̄ncipalis in ver. p. electi onē in fi. 7 p. Jo. de ligna. ibidē. f. in cle. Et si p̄ncipalis.

Qu vicarius ep̄i vel prior ouētualis possit deputari cōseruator p̄ Rōa/ nū pōrificē. vide p̄ glo. in dēa cle. Et si p̄ncipalis i d. delegat⁹. Et ibid̄ h̄f vbi dīcat̄ dignitas vicarij. et dicit qd descendit ex dignitate Ep̄i. Juris cōnexionē Et p̄ hoc v̄r̄ inclinare vt possit esse cōseruator. De p̄i ore certū ē q̄ nō vt ibi.

Officialis foraneus ep̄i nō hz ordinariā s̄ delegatā iurisdictōz. et ab eo appellat̄ ad ep̄m. Et dī officialis foraneus qui ostituit̄ i aliqua parte dioceps 7 ibidē gerit vices ep̄i. Nec talis ostituit vnū cōsistoriū cuz ep̄o. s̄ suus vicari⁹ p̄ncipalis quē t3 in ciuitate. vide bonā glo. in dēa cle. in d. foraneo. Secus dicit̄ in vicario p̄ncipali qui facit vnū cōsistoriū cū ep̄o. Ille v̄o hz ordinariāz. nec ab eo appellat̄ ad ep̄m. vide glo. in. c. Romana. de app. li. vi. in d. gñalf. et in. c. Licet. de offi. vica. li. vi. 7 xxv. di. p̄lectis. p̄ Inno. in. c. sua. de offi. vica.

Qu. p̄or claustralis seu simplex religiosus pōt deputari delegat⁹ a papa ex certa sc̄ia. hoc tñ exp̄sso. notat glo. in cle. in d. obfuari. 7 nō singula riter ex illa glo. qd tūc p̄iceps dicit̄ facere ex certa scientia cū hoc exp̄ mit. nō ergo p̄t p̄bari p̄ testes qd t3 Bal. in. c. i. p̄ q̄s fiat. iuesti. colla. x. In cōtrariū tñ vide p. d. de Rota. deci. zzi. 7 ad materiā vide bonam glo. in cle. i. de iudi. in d. ex certa sciētia. Hoc intelligo nisi ex d̄bis Ep̄. seu p̄uilegij possit apparere ex certa sc̄ia scribētis tūc enīz nō ē necesse vt apponat̄ specificē illa clausula ex certa sc̄ia. Ita nōbilit̄ voluit Inn

in. c. p̄senti. qđ hodie incipit statutū. e. ti. li. vi. vbi satis hoc idem sentit
Legatus aut pape nō pōt etiā ex certa scientia delegatus facere Reli
giosū simplicē vel aliū nō habentē q̄litate requisitā i dicto. c. Statutū
vt nō. glo. fi. in dicta cle. Est p̄ncipalis.

Ele. Auditor in romana curia.

An auditor Camere vel stradiarū. vel alij Auditores ordiaria hēant
vel delegatā iurisdicōez sūt opiniones. vide gl. i. in cle. Auditor d̄ Rp

De beneficiū largo mō sumptū apprehendit etiā dignitatē vide glo. in d.
cle. auditor. in d̄. de b̄nficio. vide tñ in mā glo. notabilē in. c. ij. de p̄ben
li. vi. in d̄. dignitatē. que dicit qđ appellatōe dignitatū nō venit Episco
patus. qz nō ē dignitas qz dignitatū culmen. vt in. c. venerabilis. de
p̄ben. qđ intelligo nisi mā sit larga. ar. in. c. i. 7. ij. xxij. di. vnde 7 papa
tus potest dici dignitas vt in. c. i. cl. di.

Differentia ē an beneficiū sit meū vel mihi debitū. Et eodē mō an hēaz
Jus in beneficio an ad beneficiū. Post enī p̄uisionē mihi factā 7 ac
ceptā seu collatōnē beneficij d̄ meū. 7 p̄sequēs habeo ius in benefi
cio. Ante vero collationē seu p̄uisionē si habeo aliqđ **Jus ad illud**
obtinendū dicitur mihi debitū. et habeo ius ad beneficiū. vide glo.
cum iuribus ibi alle. in dicta cle. Auditor. in ver. debitum.

Si datur facultas seu ptās Judici aliquid faciēdi. non p̄ hoc appellitur
illud facere si nō vult. vide glo. in dicta. cle. Auditor. in d̄. poterit. ex q̄
argue qđ si iudex nō vult facere id qđ ex officio facere pōt. nō p̄t ab eo
appellari qđ aptius tenet Specu. in ti. de offi. Judi. in d̄. impedit. 7 sen
tiunt Inno. 7 alij doc. in. c. exceptionē. de excep. Et h̄ nota. et tene mētī

Ele. Gracie vt de dignitate:

De litigans sup certo beneficio v̄ illi renūciare si recipit scđz. qđ cū alio
sup quo litigat nō potest de iure tenere dūmodo pacifice fuerit posses
sionē adeptus vel p̄ eū steterit quo minus p̄ eā nanciscat. vide glo. in
cle. grē. in d̄. renūciare iūda glo. in d̄. pacifice.

De is qui p̄sequit beneficiū simplex requirēs otinuā residētiaz etiā d̄ iur
re sp̄ali videt renūciare gracie. vigore cui⁹ debebat sibi beneficiū cura
rum vel dignitas ac si recepisset beneficiū cū cura vel dignitatez. vide
gl. in dicta cle. grē. in d̄. beneficiū. Ex quo inferē vnū singulare. qđ scđz
beneficiū sine cura requirēs otinuā residētia. facit vacare p̄mū curatū
vel simplex requirēs residētia vel dignitatē seu p̄sonatū vel officiū qđ
a pari debeat in h̄ iudicari rōe ipotētie s̄l tenēdi beneficiū curatum 7
nō curatū requirens p̄petuā residētia qđ multū valet ad extendēduz
c. de multa. de p̄ben. Nā si tale beneficiū fac̄ expirare gr̄az eodē modo
vz ioucē vacatōz p̄mi cū ead̄ 7 fortior sit rō i adepto qñz. qđ i adipiscē

Nec potest si dicat hoc hic pcedere rōe renūciatōis p̄sūpte. illud ex su-
ris p̄sūptione seu dispositione. qz vt hic dicit i glo. ij. nō valet p̄testatō
qz esset contraria factō. Et sic videt qz hic inducit p̄uatiō rōe impoten-
tie simul retinēdi illa beneficia. In hoc tñ sūt opinioes. Et plene exaia-
ui in. c. fi. de cle. nō res. vide etiā p̄ Fre. d̄fil. c. xx. Licet quis velit dimit-
tere scdm̄ beneficiū vigore cuius vacauit primū. nō tñ p̄ hoc recuperat
primū. quia ius semel extindū nō reuiuiscit pōt tñ ex noua collatione
illud cōsequi dimitteōdo secundū. vide glo. penl. 7 vlt. cle. gr̄e. de R̄p̄tis.

Cle. fi. Litteras nostras.

Quod dispositio loquēs de beneficio nouiter creato nō hz locū in beneficio
p̄i^o extindō 7 nūc renouato. t3 glo. in cle. fi. in d̄. creatum. Quidā tñ ibi
d̄tra si p̄orsus erat extindū 7 dic vt ibi nō.

Ador suā intentionē plene p̄bās d3 obtinere licet reus p̄ exceptionem et
ip̄ius p̄batōez reddat illā dubiā ip̄utādū est ei ideo qz suā exceptionez
clare 7 plene nō p̄bauit. vide glo. nō. in cle. fi. de R̄p̄. in ver. Creatuz. in
d̄f. Sed quid si dubitat. Et v̄ p̄bari in. c. in p̄ntia. de probac̄. Et vide
oīno que ibi scripsi. 7 per bart. in. l. non solum. in. s̄. Sed vt probari. ff.
de no. oper. nunē.

Quod beneficiū ex̄is tpe date l̄raz impetrataz 7 beneficiū vacataz potest
in p̄iudiciū ip̄etrātis sup̄primi seu extingui. Hoc mirabilē sensit glo. fi
in cle. vlt. de R̄p̄. in ver. nec videt p̄oderandū tempus date. Quidam
tamē ibi tenēt oppositū. Sed posset sic distingui. qz aut beneficiū existe-
bat tpe date nōdū tñ vacabat. 7 tūc illud ante vacatōez pōt sup̄primi
p̄ vnionē vel ordiatōez Ep̄i 7 capli. Nec habet de quo cōqueratur ex-
pedans. cū ante vacatōez nō hēat ius in illo. nec ad illud beneficiū
qz gracia refert ad beneficiū vacataz. h̄ istud nō vacabat p̄pter ordia-
tionē factā 7 suppressionē in tpe quo nō vacabat Et sic intelligo 7 sal-
uo illā glo. quā in h̄ reputo singlarē. facit cle. ij. de re. eccl. nō alie. Aut
beneficiū vacauit post datā vel tpe date Et tñ nō puto qz ali^o citra pa-
pam possit in p̄iudiciū exp̄dātis sup̄primere tale beneficiū Et si saltez
gr̄a ē c̄cessa fm̄ stilū hodiernū. p̄ cle. vnicā de con. preben. Et sic p̄cedit
op̄i. Papi. qui voluit tenere d̄tra. Nā gl. Si mādat cōferri beneficiū
cum cura seu sp̄ctās ad collationem ep̄i pōt p̄uidere de beneficio cū
fuit collata cura post datā literaz. Itē d̄ illo qd̄ p̄tinuit ad ep̄m p^o da-
tam q̄h in his sp̄ctet tēpus collatōis et non date vide bonam glo. fi.
in v̄cta cle. fi. de beneficio. de preben.

Quod canonicus pōt vigore canonie petere prebendā creatā post receptōz
suā vide glo. fi. in v̄cta cle. fi. in fi.

R. De Electione Et Electi potestate:

Cle. i. Cum rationi non congruat.

Dispositio loquens de hoibus 7 religiosis h3 locū in feminis 7 monialibus. **R**atio pmi. qz homo est cōis generis **R**atio scdi. qz masculinum dicitur femininū. **G**lo. hoc tenet in cle. i. in d. homines in pncipio. **E**cce? dicit in dispōe loquēte de monialib?. **I**lla enī non extenditur ad monachos. qz femininū non dicitur masculinū **E**t idē eadē rōne dicenduz in constitutione loquēte de **A**bbatiss vt non extendatur ad abbates. vt est glo. notabilis in cle. **A**ntēdentes. de sta. regu. in d. cecidisse.

Appellatiōe p̄lati venit habēs officiū a q̄ etiā pōt remoueri ad nutū vt ē p̄ior. mīster. custos. vide gl. in. c. i. in d. p̄latū. fac̄ tex. i. c. i. de eta. 7 q̄li. **Q**uod diuersitas coloris dūtaxat nō inducit diuersitatem habitū nisi color ex dispositiōe regule eēt de habitu.

Item q̄ vbi color nō ē de habitu possunt religiosi suata forma hūitus vt colore vt placet nō. glo. sup d. vel habitus. quod intelligo dū tñ color sit honestus. ar. c. clerici. de vi. 7 ho. cleri.

Item limito dūmodo oēs in eodē monasterio saltez in habitu superioris se affirmāt i colore ne videat̄ int̄ eos diuersitas ar. i. c. de? q̄. d. vi. 7 ho. cle **A**n phibitus eligi possit postulari. **G**lo. in d. eligat. q̄ sic. **E**t nō. in eo q̄ dicit religiosū posse postulari in p̄latū alteri? religionis vel habitus. **L**icet nō possit eligi **E**t hoc ideo qz talis nō phibet eligi p̄pter crimen seu p̄pter diuersitatē religionis vel habitus.

An aut̄ laic? possit postulari in p̄latū religiosū. vid̄ nō. i. c. cū mōsteriū. d. elec. 7 de mā. gñalf an phibit? eligi possz postulari. vid̄ plē nō. i. c. fi. de

Item nō. ex ead̄ gl. talē posse solū a papa postulari. rō qz **C**postu. p̄la. null? citra papā p̄t disp̄sare vtra d̄ciliū ostōnē q̄lis fuit illa cle. i. **E**t in h̄ nō. illā gl. sic intelligāz. **E**t idē v̄r velle gl. in. c. cū d̄lecti. de elec. fac̄ tex in. c. cū d̄lects. de p̄bē. plē ex animo in. c. at̄h̄ clerici. s̄. de ad̄sterijs. d̄ iudicē

Quod constō odiosa seu p̄nalis v̄z extēdi p̄ similitudinē rōis exp̄sse nō. eadē gl in d. eligat. **E**t aduerte qz solz allari hec gl. q̄ tal̄ extēsiō fieri non d̄z n̄ q̄n rō ē exp̄ssa. s̄ certe h̄ specificē nō req̄ret hec gl. s̄ allat rōez ibi exp̄ssa **I**tem igit̄ dicēdū vbi ē tacita 7 s̄bintellēa qz taciti 7 exp̄ssi nō ē d̄ia. vt in. l. cū quid. ff. si cer. pe. eēt in rōe ostōis vt in r̄sa fi. de re. iur. li. vi. 7 in. l. nō dubiū. **C**. de legib?. **E**t q̄ h̄ fuerit de mēte **T**o. an. p̄z in glo. sua. i. cle. l. s̄. de Rp. vbi dixi ad idēz vide bo. tex. in. l. h̄. s̄. q̄d si curatores. 7 in d. q̄d ḡ si nō fuerit. ff. ad tercul. 7 i. l. libertū. s̄. senat?. ff. de ritu nup. 7 i. l. si i. Rn. ff. q̄ pe. tu. p̄ bar. i. l. si ostāte. ff. solu. mat. in vij. 7 ix. q. aliq̄d boni. l. h̄. s̄. i. ff. d̄ his q̄ nō. ifa. p̄ bal. in. l. maximū viciū. **C**. de liberis p̄ti. 7 in l. scire. s̄. sufficit. ff. de excu. tu. vide eēt de mā p̄ 7 vtra p̄ glo. in. c. in fidei fauorē. de hē. li. vi. 7 in. c. ostōez. de r̄sa. e. li. vi. 7 in r̄sa odia i mercu. 7 in c. i. de tēp. or. li. vi. p̄ do. an. i. c. fi. d̄ s̄sue. 7 in multis alijs locis tractat̄ h̄ ista occurrūt mihi de p̄siti absq̄ alia libroz reuolutione.

An religiosus possit eligi in platū ecclesie secularis collegiate nō epalis
vide p glo. in ver. secularis. 7 vñ post multa inclinare in ptē affirmati
uam. 7 ex eadē glo. nō q clerici seculares nō dicūt habere certū hīcuz
nec respectu coloris nec respēu forme. **L**icet certi colores 7 certe forme
sint eis phibiti. largo tamē modo dicit habit⁹ clericalis conueniēs et
clericis nō phibitus. qd nō.

Ite ex eadē glo. nota q habitus cert⁹ discernit aut rōe forme aut rōe co
loz. si ergo nō astringit qd ad portādū vestes sub certa forma vel ha
bitu nō pōt dici q hēat certū habitū **L**icet certe forme sint sibi phibite
vel colores qd tene mēti quia facit ad multa vid ad pōita glo. nota
bilē. xxi. q. iiii. in sūma. que tractat an clerici possint vti vestib⁹ p̄ciosis.
marie sericis fm vsuetudinē regionis. 7 qd de sendato.

Ele. ii. De romani electioni.

Quod filiū gñale nō possit tollere seu corrigere vel aliter violare ostitutōz
pape. etiā sede apostolica vacāte glo. ē quā reputo singularē in x. infe
riorē. in fi. **Q**d limito nisi in his in qbus o filiū ē sup papā. **E**t h pfecto
fuit de mēte illi⁹ glo. relate ad tex. **E**xcluse enī o filiū tan qz inferius et
vri habens ptātem a papa. **S**ecus ergo vbi ē supius 7 ptātem habet
a deo. qd qñ otingat vide qd legit 7 no. in. c. Anastasius. xix. vi. 7 in. c.
si papa. xl. di. plenissime dixi in quadā mea disputatōe in qua tractauī
de hac materia. scilicet de ptāte oclij 7 pape.

Nūquid inferior hīs inrisoiōez pōt iuuare legē superioris apponēdo vñ
augēdo penā **D**ic q sic. nō. glo. in vbo tolli. pbatur in. c. vt animaruz
s. i. de osti. in vi.

Quod cardinales faciūt cetū seu collegiū nec debēt cēseri iur̄ singuloz. **L**icet
singulariter sint in eoz titulis collocati vide bonā glo. in x. p cetū. fa
cit qd notat **I**nno. in. c. cū te. de re iudi. vbi psequit an collegiū cardō
naliū possit restituere fame.

Nota septē modos p qd ostitutio superioris pōt tāgi quoz quilibet phi
betur generaliter s̄dito. **P**rim⁹ ē modificare. **S**ecūdus est corrigere.
Tertius est mutare. **Q**uartus quicquaz ei detrahere. **Q**uit⁹ aliquid
addere. **S**extus dispēsare quōlibet circa ipam seu aliqua ei⁹ ptē. **S**e
ptim⁹ illi renūciare. glo. iuncto tex. in x. modificari. **E**t quo nota q re
gulariter is qui nō pōt ostitutionē tollere nō valet circa illā dispēsare
Ita arguit si bene osideratur tex. ille iūdo pncipio cū ver. opinionum
pbatur rōe qz p talem dispēsationē vulneraret ostitutio q ad illā cāz
xxij. q. iiii. displicet. **E**t vide bonam glo. que ponit diffinitōez dispēsā
tionis. i. q. vij. s. nisi rigor. quādo ergo inferior dispensat hoc fac ex po
testate sibi spālīter pmissa. vt in. c. dilectus. de tēpo. oz. 7 in. c. Acti cleri
ci. in s. de adulterijs de **J**udi. hic tamē posset notari q stricto mō aliud

est tollere constituciones et aliud contra illam dispensare quod textus in dicta cle. ne
Romani posuit illa ut diuersa. et hoc voluit glo. notanda in h. dispensari.
Et dicit quod tollere est in totum enervare. Dispensare quo ad certum casum
relaxare.

De vicariatus ecclesie vniuersalis solum petro et suis successoribus apostolicis
fuit datus. nec transit in alium. Sede apostolica vacante. nec papa hoc mortuo
vel decedente papa grex fidelium est sine pastore vel ecclesia sine sponso. quod
sponsus rector et pastor est christus et caput ecclesie. que est ipsius corpus.
Hoc ponit glo. notabilis in h. non personam. Et qua notabiliter argue quod
etiam ad concilium generale non transit vicaria sede vacante et sic non potest concilium
exercere potestatem que spectat ad papam. De cetero vero cardinalium non est
dubium per textus. dicte cle. ne romani. Vide tamen quod dixi in disputacione
quam super hac materia feci. Et ad primum dictum facit. c. ita de minus.
xix. di. et c. hec est fides. xxiiij. q. i. In contrariis facit. c. quodcumque ligaueris.
e. ca. et q. Glo. tamen ibi facit per prima operi.

Cardinales possunt in actu electionis statuere seu ordiari quod qui nominat
a pluribus numero sit papa non expectato sensu duarum partium glo. in ver.
reprobamur et idem per quod tamen dixi hoc non posse fieri vno ex cardinalibus con
tradictorie. ar. l. Sabinus. ff. de co. di. facit quod non. doc. in. c. scriptum. de
elec. et per quod vide glo. iuncto textus. in. c. si cui. in h. propter. de elec. li. vi.

De cardinalibus non possunt creare cardinales etiam mortuo papa glo. in ver.
potestatis. Et qua inferit iuncto textus. quod creare cardinales spectat ad solum papam.
Ea que spectant ad collegium cardinalium sine papa potest exercere sede vacante.
non ob. constitutione illius cle. ne romani. Glo. in ver. pertinentis.

Ad officium camerarii pape pertinet temporalia pauperibus erogare. Et hodie
est magnum officium. et iurisdictiorem exercet circa omnes debentes cameram
apostolicam et auditorem huius ad hoc que poterat habere etiam sede vacante.
vide glo. in ver. camerarium.

Cardinalis solet esse maior penitentiarius tunc tamen inclusionis in clauis
maior penitentiarius si est cardinalis non potest uti officio. Si tamen nollet
in clausura manere etiam personaliter uti officio ut in ver. maiorem
et ibi glo.

In pertinentibus ad ceterum seu collegium cardinalium valet quod fit a maiori parte
ipsorum nisi aliud iure caueat. glo. in ver. ceterus. Et ex. e. gl. non. iuncto textus
quod ubi plura facta iunguntur in eadem dispositione qualitas apposita
inter verba vni facti non qualificat aliud factum. Licet ambo facta regantur
eodem verbo quod bene notabis. facit ad non. per bar. in. l. talis scriptura
de legatis. i. et in. l. propter ait. ff. de bo. rap. vide diligenter quod dixi in. c. secundo
requiris de appella.

An camerarius pape Auditor camere et marescallus habeant potestatem ordinariam vel delegatam siue

iurisdictione vide glo. in *h. expirare*. Et qua etiā nota in fi. q̄ iſtor he
retice prauitatis h̄z delegatā ⁊ nō ordinarā Et spāle est q̄ ip̄i officiu
non expirat etiā mortuo papa. de quo vide qd̄ legitur ⁊ notat in. c. ne
aliqui. ⁊. c. p̄ hoc de here. li. vi.

Quādo aliquid d̄z fieri a plurib⁹ etiā collegialit̄ ⁊ corditer. ōz q̄ nullus
eorū discrepet. Et quo nota significatū h⁹ aduerbii ⁊ corditer. **I**de est
ergo fieri ⁊ corditer qd̄ vnanit̄ ⁊ nemine discrepate. vide glo. et tene
bis mēti in ver. ⁊ corditer. **I**de nō. glo. in. c. cupientes. e. ti. li. vi. ⁊ vide
p̄bari in. c. quorū d̄. e. ti. ⁊ li. vide qd̄ plene dixi. in. c. nō pōt. de re iudi.
vbi glo. v̄ innuere ⁊ trariū.

Ex idēitate rōnis dispositū in morte naturali h̄z locū i morte civili. vid
glo. in *h. moriēte*. ⁊ legit ⁊ nō. in. l. deo nobis. **C.** d̄ epi. ⁊ cle. vide qd̄ nō
in. c. cū sis. de cōuer. cōiu. **S**ic limita qd̄ nō. glo. xvi. q. i. placuit. ij. q̄ die
mortē civile nō ēq̄pari nāli mortī nisi in casib⁹ iure exp̄ssis.

Territoriū ⁊ distriat⁹ pp̄rie sūpra d̄nt a dioē. **N**ā territoriū seu distriatus
est in quo h̄z quis iurisdictione. lz fit alteri⁹ dioē. vide glo. in *h. dioceſz*
facit. l. pupillus. s̄. territoriū. ff. de *h. signi*. **Q**ūq̄ tñ ponit̄ p̄ dioceſi vt i
d̄ca cle. **De** romanī. ⁊ vide glo. in *h. h̄ cau*.

Quod mortuis vel ex̄ntib⁹ de clauī omnib⁹ Cardinalibus p̄ter vnū apud
illū solū remanet **J**us eligendi papā sicut seruat̄ in alijs collegijs. qd̄
bene nota. vide glo. in *h. omnes*.

Quod si oēs cardiales recedūt d̄ loco in quo fiēda eēt electio pape. vide glo
in *h. dioceſim*. in fi. ⁊ in *h. apellāt*. Et ibidē h̄r q̄ si aliqui cardiales vo
lunt intrare clauē timentes iustū metū mortis citat⁹ ad curiā aucte
pape nihilomin⁹ tenet̄ ire vel mittere mortuo papa vt prius no. glo. i
ver. quacūq̄ causa p̄ tex. s̄. fi. huius cle.

Ele. Causam electionis.

Cum intimat̄ appellatio in causa electōis postulatiōis vel p̄uisionis in
posita d̄z dari tenor ip̄i⁹ appellatiōis exp̄ssis ip̄i⁹ apellatis. nō. glo. in
ver. p̄cedo. Et idem v̄r dicēduz in alijs casibus in q̄bus fiēda ē ali
cuius intimatio. ar. illi⁹ cle. in fi. adducit̄ p̄allega. glo. simile in libello.
cui⁹ copia tradit̄ exp̄ssis ip̄i⁹ actoris. Et nota singlarit̄ vtrūq̄ dictum
Circa p̄mū quidā ibi tenuerūt ⁊ trariū dicētes q̄ lectio seu plectio b̄n
fit exp̄ssis ip̄i⁹ intimatis **C**opia vero fit exp̄ssis appellati **E**go dico q̄ si
tex. ille bene pōderet̄ in ver. p̄cedo. **S**̄ intēdit̄ q̄ aut volēs appellatōz
interpositā intimare nō curat̄ illius tenorē plegi facere in p̄ntia ip̄ius
appellati. ⁊ tūc tenet̄ ibi dare copiā exp̄ssis suis ar. in. c. app. de appel.
li. vi. **A**n facit̄ sibi illā perlegi. ⁊ tūc satis ē q̄ illi copiā trāscribi faci
at sub forma publica **Q**uo ad scōz de libello. vide aliā gl. in cle. **S**epe

de & signi. in ver. pñciatio. que idē t3. **Sed vide Bar. i. l. i. ff. de eden.**
et qđ scripsi in. c. i. de libelli oblatōe.

Intimatio vel citatio d3 fieri ad domū in qua quis cōir habitare cōsue/ uie 7 dicit illa in qua plus q̄ alibi habitauit **Licet** ultra dimidiū ānū ibi nō habitauerat. **Et** si aliq̄lit̄ habitat in duob' locis poterit i q̄libet illoz locoz fieri intimatio seu citatio vide tex. iuncta glo. in & cōiter. et de mā vide p bar. in. l. iij. §. p̄tor ait. ff. de dam. infec. et qđ scripsi in. c. tam. de do. 7 otu. **pau. tñ** in dīda de. dicit qđ glo. pcedit qñ pempt' in utroq; loco habitabat. **Si** & o tpe itimatōis habitabat in alio tūc ibi d3 fieri intimatio vbicūq; requirit alic' actus intimatio. etiā cū solen nitate sufficit scia seu noticia certa 7 plena illius actus intimāda. nō ergo requirit necessario intimatio data noticia. vide bonū tex. iuncta glo. in ver. certa. in dīda de. causam.

Quod intellige qñ intimatio est fienda ad finē simplicis noticie habent/ de ut in casu dīda de. **Secus** si req̄rit etiā ad aliū effectū. puta ut veni ar ad defendēdū denūciante de q̄ vide qđ no. d3. in regula eū q. li. vi. 7 p **Bar. in. l. emptor. C. de actio. epti. p canonistas i. c. si. de empt. et vē.** vel dic qđ aut requirit sola intimatio 7 sufficit noticia sine intimatōne ut hic. **Aut** requirit nō solū intimatio h̄ etiā requisitio ad aliquo fa/ ciēdū 7 tūc nō sufficit noticia sine intimatōe. et ita loquit. c. si. de ep. et ven. 7 h̄ voluit glo. si. hic in pñ. quā nota.

Ele. Constitutionem ut circa

Si is qui nō d3 admitti ad pbādū ex defectu aliquo fuit de facto admif sus. valet cōfessio seu pbatio aī's legitime facta. vide bonū tex. in dīa de. cōstitutōez. iuncta glo. penlt. 7 facit qđ no. **Inno. in. c. si. de resti. spo.** vbi simpliciter dicit valere cōfessionē factā i pcessu nullo. 7 vide ibi tex

Ele. Quod circa religiosorū

Licet cōstitutio papalis etiā p̄hibet cōsecratōez seu ordinem vel aliud sa/ cramentū in certo casu cōferri 7 decernat irritū cōtra factū. nō per hoc si cōtra fiat impeditur carader. et si ipius impediatur executio. nō. glo. in ver. vel aliquod. vide qđ notatur in. c. quāto. de cōsue. 7 hoc tene.

Ele. In plerisq; ecclesiis.

De vocib' abntiū nō vacandoz vel vacandoz qui venire noluerunt vel expresse renūciauerūt nō d3 h̄ri ratio etiaz in casu quo requiritur concordia oīm qui sunt de collegio. **Et** idē de illis qui certo respectu vocem nō h̄nt ut sunt in collegio mariū nō cōstituti in sacris vel i mo nasterijs nō p̄fessi. vnde etiā cōsiderato mero facto nō habēt isti p dī cordatibus. vide bonā glo. in ver. que in facto circa finē.

Cle. Statutū super bonis.

Quoniam ex consuetudine possit deberi pro munere iudicandi quota litis. vide glo. cum suis remissis. & ex iurisdictioe.

Utrum consuetudo semel a iure dānata possit iterum introduci vide glo. notabile & super mēti tenēdā in & bo consuetudinē in fi. que sentit quod sic. Et pro illa glo. optime potest adduci rō. c. nō debet. in pncipi. de consue. & affi. recipit eī lex mutationē scōm diuersitatē temporū facit iij. di. erit autem Lex.

Cōtrariū vidēt sentire pau. & Jo. de lig. in cle. ij. de re. eccl. nō alie. & bar. i. l. oēs ppli. ff. de iusti. & iure. & i. l. de qb. ff. de legi. & vide pro Jo. an. i. addi spe. de instru. edic. s. pendiose. & s. nūq̄ de consue. pro Bal. in. c. i. de capi. corra. coll. x. ubi dicit quod aut consuetudo habebat id quod ius cōe. & potest iterum prescribi alis secus. quia primo cāu ē potius iuris obfuitia quā consuetudo iuxta nō. in. c. i. de offi. vide tñ quod plene dixi in. c. ij. de pba.

Quod licet sede vacante deuoluat iurisdictio ep̄alis ad certas & singulares personā rōe ip̄az dignitatū ex privilegio consuetudine vel statuto. Nō tñ deuoluit ip̄i iurisdictiois emolimentum. nisi specificē h̄ h̄eat consuetudo quod nota. quia ualet ad multa de quo v̄ tex. hic iūda glo. in & emolimento. Nec erit emolimentū rōe accessorij. Cum quia hoc est privilegium in alterius iudiciū id restringendū. Cum propter rōnem notatam hic in glo. i.

Cle. si. Cum concessa.

Verbum p̄uisionis est satis latū & p̄hēdit enī in se noiatōez postulationez. p̄ntatōne & collatōez. vide glo. in verbo p̄uisioni. & idem dic de electōe pari rōe. h̄ glo. hic nō fecit mētionē de electione quia tex. hic ad maiorem declaratōem de ea fecerat sp̄alem mētionē. Nam quā sp̄es adiūgitur generi tunc genus & p̄hēdit omnes sp̄es preter expressam. ad hoc quod legitur & notat in. c. i. de offi. Vel dic melius quod electio nō & p̄hēditur sub verbo p̄uisionis vel dispōis. tex. est in. c. cū in illis. i. Rn. de preben. li. vi. & ibi glo. sup. ver. electionez. & h̄ in materia stricta. In materia vero larga tene quod prius dixi ar. hic & ex nō. in. c. cū in illis.

Quod nō potest dari religioso licētia & sententiā electōi vel p̄uisioni si quā & t̄n gat de eo fieri etiā in certa ecclesia & hoc propter viciū ambitōis rep̄mē dā. vt nō. glo. in ver. si quā oz. ergo quod prius vocet & postea licētia & ce datur. Sic intelligit. c. Si religiosus. de elec. li. vi.

Quod vigore licentie ḡnalis nō potest religiosus & sentire electōi etiā de eo p̄ fade ip̄o ignorāte. Ratio quia talis l̄nia virib⁹ nō subsistit. vide tex. iun da glo. in ver. nullius.

Male facit abbas absoluēs mōachū vt possit intrare aliud mōasteriū si illud h̄eat paratō & esset quod illum recipere velit. tamen valet si hoc facit vide glo. in ver. firmitatis Secus tamen est quā dat licentia & vt possit

consentire p[ro]visioni de eo facte ut in dicta cle. si. q[ui] t[un]c n[on] valet talis lic[en]tia ut ibi. et h[oc] q[ui] maior t[un]c notat ambitio. In clericis t[ame]n secularibus bene valeret talis lic[en]tia q[ui] maior notatur ambitio in professo n[on] gl. in d. prealle. et nota eam.

R. De Renūciatione.

Cle. Cum illusio.

Tener reuocatio p[ro]curatoris facta post petita lic[en]tia cedendi nondū obtenta. Si reuocatiois notitia puenit ad p[ro]curatorē vel ad superiorem. Sec[un]do dicit si iā erat obtenta lic[en]tia vide glo. in d. cedendū.

Quod ad cedendū beneficio etiā si pontificalis dignitas p[otes]t cōstitui vn[us] p[ro]curator vel plures.

Item clericus vel laicus etsi plures cōstituūt n[on] ē vis an in solidum an diu[er]si vide glo. in d. p[ro]curatorē. et n[on] eā. q[ui] t[ame]n dicit de laico.

Si quis p[ro] istū metū cōstituūt p[ro]curatorē ad cedendū p[otes]t illū etiā ignoratē reuocare tenebit q[ui] reuocatio Licet reuocatiois notitia n[on] puenit ad renunciationem ad ipsum p[ro]curatorē vel ad superiorem vide tex. iuncta glo. in ver. Sponte.

An et q[ui] valet p[ro]curatoris reuocatio absq[ue] ip[s]i[us] c[on]secratio[n]e. vide plures opi. p[ro]f[er]as in d. tener et vide quod in. c. ex parte decani. de R[ati]o[n]e.

An in manibus collatoris vel cōfirmatoris possit fieri renūciatio b[en]eficij vide glo. in d. manib[us] q[ui] p[ri]mo die q[ui] sic. licet iste n[on] sit ep[iscop]us. Postea ponit opi. Inno. que cōt[ra] v[er]i tenent q[ui] renūciatio d[icitur] fieri in manib[us] illius qui p[otes]t inuicem destituere. et tene metū h[ab]ere opi. vide q[ui] plene dixi in re p[er]tinet. c. si quis extra clericū. de fo. cōpe. Si mandatū de cedendo erit generale puta ad cedendum in manib[us] eius qui recipere de iure potest cui t[un]c d[icitur] fieri reuocatiois intimatio dicit q[ui] p[ro]curatoribus vel oib[us] qui de iure possent talem cessionem recipere vide glo. in d. facienda.

R. De Supplenda negligētia prelatorū.

Cle. quia regulares.

Jus nouū vel p[ri]uilegioz derogatiuū disponēs d[icitur] regularib[us] n[on] extēdit ad clericos seculares lz i[tem] v[er]isq[ue] eadē r[ati]o vid[etur] glo. et tene eā metū sup[er] d. regulares. Sz in strariū v[er]i glo. in de. i. s. de r[ati]o. in d. p[ro]f[er]entes vbi dixi. Cōcordatio p[otes]t dici dupl[ic]i. p[ri]o q[ui] istud p[re]cedit i[n] disp[os]it[i]o[n]e iur[is]. noui v[er]i i[n] iure derogatio p[ri]uile. que d[icitur] restringi nec extēdi etiā ex similitudine r[ati]o[n]is iur[is] n[on] p[otes]t bar. in aut. q[ui]s ad d[icitur]. C. de sa. san. ecc. et facit. l. p[ri]ncipim[us]. in fi. C. de appel. Vel scdo dicas q[ui] extra regulares specificē fuit dispositū q[ui] ip[s]i frequēt i[n] his excedebāt ut d[icitur] in l[et]ra. Ioco n[on] d[icitur] odium ad alios extēdi q[ui] i[n] his n[on] ita de facili d[imit]tebāt ut voluit i[n] fili Jo. an. i[tem] r[ati]o odia. i[tem] vi.

Si beneficij collatio pertinet ad capitulum ecclesie collegiate inferioris citra cathedralē p̄ ipsi⁹ negligentia in offerendo deuoluūt collatio nō ad dio-
cesanū loci illi⁹ s̄ ad p̄latū ipsius loci seu capituli. glo. est nōbilis in v.
p̄lati. Et nota illā glo. qz nescio eam alibi. Ex qua inferit qd̄ sicut a ca-
pitulo ecclesie cathedralis fit deuolutio ad ep̄m vt in. c. ij. de con. p̄bē.
et in **Cle.** Si de beneficio. e. ri. Ita dicendū in inferiorib⁹ collegijs. vt
deuolutio p̄mo fiat ad p̄latū imediatū. In contrariū fac̄ qz isti inferiores
h̄nt collatōez de iure sp̄ali. Ideo d̄z fieri deuolutio ad ep̄m ad quez de
iure cōi pertinet collatio. qz res de facili redit ad naturā suā. facit. c. cuz
stringat. de deci. et xxxv. di. ab exordio. Primum tamen dictum est valde
equū p̄pter diuindōez que est inter p̄latū ⁊ suum caplm̄. Et idē eadē
rōne dixerūt quidā extra vt de prelato inferiori fiat deuolutio p̄mo ad
capitulum ⁊ postea ad diocesanū ⁊ tex. illius cle. quia regulares. intelli-
gunt quādo prelat⁹ habebat offerre de consensu sui capituli. quo casu in
dubie fit deuolutio ad ep̄m p̄pter negligentiam vtriusqz. et hoc tenuit
ibi Pau. tamen in contrariū vide h̄c notata per doc. et pro dicto glo.
et pau. allego tex. optimum in cle. ne in agro. in verbo **Abbate.** de sta-
tu regularium.

Ex negligentia debentū eligere vel p̄sentare deuoluūt p̄tās ad confirmā-
tem vel instituentē siue sit diocesanus siue alius glo. ē singularis h̄c
in v. dispōez. Ex qua nota qd̄ p̄tās nō deuoluūt ad ep̄m n̄ ad eū sp̄det
p̄tās confirmādi vel instituendi. Ad hoc bene facit in argumentū. c. Si
vero. de iur̄ pa. quod nō.

Quod licet in certis beneficijs s̄m loci consuetudinē nō fiat collatio s̄ omissio
nihilomin⁹ si talis omissio n̄ sit. t̄pa lateranē. Concilij deuoluūt p̄tās
ad superiorē. Glo. est notabilis in v. omittere. qd̄ intellige qn̄ ex tali con-
missione constituit sp̄alis administratō. vt in. s. p̄missa. Quidā tñ intellexe-
runt h̄c qd̄ idē sit omittere ⁊ cōferre. vñ tex. in p̄n. ponit diuindūam
vel inter omittere ⁊ offerre. et s̄ forte verius.

Si priorat⁹ ē p̄ncipalis p̄latura in ecclesia regulari collegiata ⁊ ei p̄ viā
electōis p̄uidet h̄z locū in eo. c. ne p̄ defectu. et elec. vt de t̄mp⁹ triuz
mensium ad eligendū. vide glo. in v. lateranē.

Exceptio p̄lati habētis ius offerendi nō impedit deuolutōnem collatōis
ad diocesanuz ī beneficijs nō exceptis rōne negligentie in nō cōferendo
vide bonam glo. in ver. sua. in p̄ncipio.

An deuoluūt p̄tās cōferendi rōne negligentie in beneficijs exceptis que
aucte pape diocesanus h̄z offerre iuxta dispōitōez hui⁹ cle. Et si deuol-
uitur. ad quē fiet deuolutio. vide de vtraqz qd̄ in. e. glo. que tandem
videt sentire qd̄ nō h̄z locū in talib⁹ deuolutio. qz habentibus cōferre
auctoritate pape nō currit tempus vt in executorib⁹ datis ad b̄nficia
nō glo. in cle. Si de b̄nficio. d̄ p̄bē. Et supposito qd̄ fiet deuolu⁹ recurrēt

ad papam ⁊ non ad inferiorem.

Quid autē si executor offert notorie indigno **An** teneat collatio **Et** si nō tenet an deuoluat potestas ad papā. an dō r̄maneat penes ordinarium apud quē prius cōsistebat. vide pulcre per **Inno.** in. c. inter dilectos. d. excel. prela.

An potestas cōferēdi deuoluat ad diocesaniū in beneficijs exēptis si collatio fuit facta indigno sicut obseruat cū collatio negligit. vide gl. in ver. negligentia. que occludit q̄ nō. cū hec cle. ponit ius nouuz ⁊ priuz dicit priuilegijs exceptōis. **Ex** hoc nō. q̄ in iure restringibili nō parificatur offerri indigno ⁊ nulli offerre. **Secus** in iure nō restringibili cum ibi paria sint nullū placum ⁊ inutilem prelatum habere. vt i. c. ij. de trāssa prela. **Et** p̄ primo vide **Inn.** in. c. cum nostris. de ocel. preben. vbi inter hec duo ponit diuersitatem.

In bñficijs solitis offerri secularibus clericis nō p̄nt religiosi hñtes p̄sentatōez seu collatōnē p̄sentare regularē seu offerre regulari si illud beneficium nō est curatum vel illum volūt presentare vt claustralem. vide glo. in ver. secularib⁹. **Ex** qua nota q̄ tanq̄ clericū secularē possūt p̄sentare religiosuz si beneficiū est curatū. **Et** dicūtur p̄sentare vt claustralem q̄ volūt possūt eū remouere ad libitū. i. tūc remaneat claustralis sicut prius. **Secus** ergo q̄ndo isti p̄sentant vel cōferūt vt penit⁹ absoluat ab obediētia mōasterij. **Et** sit p̄petuus rector illius ecclesie. ⁊ eē nō. et tene mēti q̄ patron⁹ ecclesie curate potest p̄sentare ita religiosum sicut secularē. dūmodo nō p̄sentet eum vt claustralem. de q̄ vide qd̄ plene notatur in. c. qd̄ dei timorē. de statu. regu.

Succedens in ptāte offerendi rōne negligentie vel delicti nō p̄t libere cōferre cui vult s̄ cum succedat in ius illius debet vti eodē iure quo ille ⁊ sic debz offerri talib⁹ p̄sōis quibus p̄mus tenebat offerre. vide textū nōbilē quē semp̄ tenebis menti hic iuncta glo. in d. religiosis cū sequē.

Et idem tenet pau. de liza.

Ex cā p̄nt ecclesie p̄siones noue imponi ⁊ veteres augeri p̄ ep̄m. nō tñ p̄ habentē ptātem offerendi. vide glo. in ver. imponat.

Beneficia de mēsa nō dicunt vacare. vide gl. in d. de mēsa. iūcto tex. **Sz** tu s̄ limita put dicit glo. nō. de excess. pla. cle. i. in d. ad mēsam in fine

Et ibi optie nō. que bñficia vel bōa dicāt p̄rie de mēsa pla. vel capli.

Institutus i ecclesia vt claustralis dz habere lociū. **Secus** si hz rectoriaz tanq̄ quilibet clericus secularis vide gl. in ver. reuocari. et meliozez. de sta. regu. ne in agro. s̄. ad hoc.

Qu nō desinit esse claustralis ⁊ obediētiari⁹ mōachus cui **Episcop⁹** cōtulit prioratū p̄pter negligentia abbat̄is. qz nec plus nec aliter confert supplēs q̄ negligēs. vñ sic si iste abbas cōtulisset pōt illuz reuocare ad

libitū ita ⁊ nūc **L**icet eps suppleo ei⁹ negligentia⁹ oculerit. vide glo. ⁊ tene eā mēti in ver. reuocari. dicūt tñ hic quidā q̄ talis qui sine causa reuocatur pōt implorare supioris officii De q̄ vide quod h̄ notatur ⁊ in. c. Inſinuāte. qui cle. vel vo. ⁊ qd̄ no. Jo. an. in. c. cū ſingula. de p̄bē li. vi. in nouel.

Q manualia que nō ſūt de mēſa vacāt p̄ mortem vel remotionem ſpōz qui illis p̄fidēt vide glo. prox. alle. iūndo tex.

R. De Etate et qualitate ordinandorū.

Ele. i. Cum ecclesie quibus.

Q inter cardinales null⁹ ē qui saltē nō ē diacon⁹ notat glo. i.

An ouerſi laici ſint virtute illi⁹ cle. excluſi a capitulo cū nō ſint in ſacris vt tex. iſte requirit. **D**ic q̄ ſi oēs in collegio ſūt tales certū ē q̄ non excludūt cū tertus iſte loquat de his qui mācipāt diuinis officijs. alſ ſequeret q̄ moniales nō haberēt vocē in eaz capitulo. ad h̄ vide glo in v. mācipati. ⁊ p̄nl. ⁊ vlt. glo. in. c. ex eo. de elec. li. vi. **S**i autē aliqui ſūt clerici aliqui ouerſi laici. dicit hic eadē glo. q̄ in ouerſis laicis h̄ nihil imutat p̄ hāc aſtitutōez qz vt. ſ. dixi. iſta cle. loquit de mācipatis diuinis officijs. quales nō ſūt ouerſi laici. ideo dicit hic glo. in eis ſtādum ei quod notat in dīdo. c. ex eo. **S**ed aduerre tu. qz ibi ſolū dicit talē nō debere eſſe in electōne vna cū clericis de alijs vero adibus nihil dicit **S**ed tu vide oīo p̄ fre. aſilio. ccvi. ⁊ p̄ Spe. in ti. d̄ ſindico. ⁊. quid de cōuerſis. ⁊ p̄ Jo. an. poſt egi. in. c. i. de p̄cu. aliquid p̄ Inn. in. c. ij. d̄ Inſti. ⁊ q̄ talis nō ſit de capitulo facit in argumētū. c. **E**tñ chriſt⁹ de iureiu. iūnda ſupſcrip. cū ſi. c. vide tñ in locis p̄alle.

Nō conſtitut⁹ in ſacris pōt habere vocē i aliq̄ eccleſia collegiata clericorum vel religioſoz dūmō nō hēat rōne canonie. h̄ hēat alio iure puta ex conſuetudine ſtatuto vel p̄uilegio glo. in v. mācipati in ſi. et tene eam menti.

Si canonic⁹ nō vult pmoueri ad ſacros neceſſitate eccleſie vrgente. pōt canonicatu p̄uari vide glo. in v. impoſtez. ex q̄ iūdo tex. ac iūda glo. i v. annexi videt q̄ canonicat⁹ de iure cōi nō hz annexū certū ordinem ſacrum. exigēte tñ vtilitate eccleſie pōt moueri p̄ ſupiozem vt faciat ſe pmoueri ad ordinē neceſſariū. qd̄ ſi renuerit facere ſiñ legitima cauſa poterit p̄uari t̄. vide de mā qd̄ nō. in. c. licet canō. de elec. li. vi. in glo. aſpenſ. que ē notabilis plene diſtinguēs an ⁊ qñ ex non promotione ad ordines poſſit quis p̄uari beneficio.

Cōſtitutio reſpicit p̄terita reſpectu aā⁹ futuri pendētis ⁊ iā habitis ſeu geſtis de p̄terito vide bonam glo. ⁊ tene mēti in v. impoſtez. in ſi. **P**ro

cuius concordantia. et limitatione vide aliam bonam glo. in cle. l. de testa. in x.
deputatis.

Propensius derivat a prope vel propere. quod idem est quod velociter vel festine. non. glo. in ver. propensius.

Canonicus in sacris si constituitur solum potest vocari in capitulo et alia que veniunt ex voce. **S**tallum vero in choro retinet prebendam et domum optare potest sicut alii canonicus in sacris constituitur. dummodo consuetudo sibi non obviet.

Delegatus a papa dari potest et cetera facere sicut quilibet alii **C**anonicus que quomodo dependet a voce capli. vide bonam glo. in x. **I**n capitulo. **E**t hoc facit ad ea que supra dixi. videlicet quod canonicus non habet ordinem sacrorum annexum a iure communi. **S**ed canonici debent promoveri secundum utilitatem et necessitatem ecclesie indigentis.

Canonicus non in sacris admitti non potest etiam si hoc ab aliis canonicis sibi concedat ad actus capitulares nec etiam ad actum electionis. nec etiam episcopi possunt super hoc dispensare vide bonam glo. in ver. concedat. **E**t non ex eadem glo. quod per hoc verbum nullo modo. interdicitur dispensatio inferiori extra papam. **A**d idem vide glo. in ver. nullo modo.

Quid autem si de facto talis admittitur in. c. **A**n electio vel alius ad conuac.

Dic quod non. de quo per **J**o. an. in rfa quod alicui. in mercu. li. vi.

An canonicus promotus ad sacros ante legitimam etatem deat seu possit habere vocem in capitulo. durante minori etate vide glo. non. in. x. constituitur. in principio. que tenet quod non. **E**t vide in simili aliam glo. non. in. c. ei cui. cle. de preben. li. vi. que occludit promotos ante etatem legitimam non posse sequi beneficiuz requirere illum ordinem ante etatem legitimam susceptam. **E**t tene mentem utranque glo. ad multa. et vide ad idem glo. h. prope si. e. generalez. in verbo obseruantiam **P**au. tibi tenet contrarium. et forte hoc casu verius quod non requiritur ordinis executio ut habeat vocem nec est ipso iure suspensus sed suspendendus.

Si canonicus non est in sacris tpe vacationis ecclesie tpe autem electionis fiende reperitur in sacris. an deat seu possit electioni interesse vide glo. in x. constituitur quod sic. **Q**uia debemus in hoc considerare habilitatem tpe electionis fiende et bene loquitur **E** ultra iura allata adduco bonum tex. in. c. ei cui de preben. li. vi. **I**dem dicimus secundum eandem glo. si tempore vacationis non erat canonicus sed tempore electionis fiende sit.

Si canonicus in sacris non existens tpe vacationis ecclesie vult promoveri ad sacros in quatuor temporibus occurrentibus infra terminum **J**ur. ad eligendum **A**n canonici teneant illum expectare glo. in ver. constituitur. dicit quod non pari modo secundum eam non tenent expectare excoicatum qui vult facere se absolui vel abstinere in loco de qui vocandus non erat. diceret se velle dicit. quod non

Imputatū est ei sibi se nō eē habilē tpe electōis. cuz virt' caplaris sic penes habiles possūt illi q̄ volūt ifra iurl. terminū ad electōez pcedere p h̄ qd̄ le. 7 nō. in. c. cū nobis. de elec. 7 in. c. vno. ne se. va. li. vi. in p̄n.

Quid si nullus de capitulo est in sacris 7 iminēt negocia que debāt ex pediri p̄ platuz 7 capitulū. **D**ic q̄ sol' plat' expediet ar. illi'. c. vnicī ne se. va. qd̄ tene mēti. 7 nō. glo. in ver. ostitur' p̄allegatā. **E**x quo collige q̄ tota potestas ostitit penes platū quando nullum habz in collegio vel nō habilē ad vocē dandum

Quid si iminet electio platī. 7 null' de capitulo ē in sacris. **D**ic q̄ supior' v3 expediat p̄ totū p̄fixū terminū iuris. qz cū ip̄e vtat iure deuolutōis debet expedare p̄ totū tempus prefixum capitulo. vide bonam glo. in dicto ver. ostitur'. in fi.

De certis ordines sacri vel nō sacri certis dignitatibus. psonatib' vel of ficijs vel bñficijs de iure cōi vel p̄meua institutione bñficij seu antiq̄ osuetudine vel statuto possūt esse annexi. **E**t aduerte q̄ talis annexio p̄t eē duplex seu dupl'r facta. **Q**ūq; ei annedit ita q̄ talis dignitas seu beneficiū nō possit offerri nisi ostituto in tali ordine q̄ cān nō pōt quis illud beneficiū obtinere lz h̄cat etatem ad illū ordinē 7 velit se ad illū facere p̄moueri. **S**ed v3 q̄ prius sit p̄motus. **N**one exēplum in eligen do in episcopum qui prius debz esse p̄motus in subdiaconū ad min' vt in. c. accepimus. de eta. 7 quali. **I**tē pone exēplū in omēda. ecclesie. prochialis que nō pōt fieri nisi sacerdoti vt i. c. nemo deinceps. d̄ elec. li. vi. 7 vide bonā glo. in de. vna. q̄. ti. p̄. in d̄. p̄mouētis. **Q**ūq; fit ane d̄io vt obtinēs illud beneficiū v3 esse sacerdos. seu sit p̄bēda sacerdo talis 7 tūc nō requirit q̄ tpe electōis vel p̄uisionis sit sacerdos. h̄ sac. est q̄ h̄cat etatē legitimā 7 velit se facere p̄moueri vt probat hīc in d̄fi illi vero. qui sic debet intelligi 7 in. c. cū in cūctis. in. s̄. inferiora. d̄ elec. iūndo. c. i. de eta. 7 quali. 7 meli' in. c. ij. de insti. li. vi. 7 in. c. si p̄ clericis pauperib'. e. li. **H**oc videret de mēte glo hui' de. in ver. annexi. iūnda glo. p̄cedētī. 7 sequē. post p̄in. quā bene notab. **C**ōsiderāda ergo sunt vba annexionis ex quib' poterit dephēdi an ordo requirat tpe p̄uisi onis an sufficiat q̄ supueniat.

Quid obtinēs beneficiū vigore l̄raz papaliū nō ob. q̄ nō habeat ordinem illi beneficio annexuz nō p̄ herimit a pena hui' de. in. s̄. illi. nisi aliud h̄cat l̄ra pape. glo. in d̄. annexi. in fi. **E**x quo nō. q̄ dispensatio cū sit stri d̄i iuris nō extēdit ad cāz sepabilē ex quo sine illo pōt dispensatio suū effectū opari. vide glo. c. quia in t̄m. de p̄ben. 7 qd̄ dixi in. c. at si clerici. in. s̄. de avulterijs. de iudi.

An plat' h̄ns p̄ncipalē dignitatē in ecclesia collegiata negligens p̄mo ueri ad ordinē illi dignitati annexum priuetur voce in eadem ecclesia

sicut canonicus vel huius dignitatem inferiorem personatum vel officium in ea ecclesia. vide bonam glossam in *8*. In eis de que tunc videntur concludere quod non. et videtur ratione ex qua nota quod appellatione capituli non venit platus cum platus et capitulum sunt diuersi ut patet de his que fiunt a platu sine sen. ca. in Rubro et in nigro. nisi forte ex largissima significatione verbi. que non debet fieri in iure penali seu nouo iure antiqui correctiuo quod singulariter notabis quod ad hoc quotidie allegat. Item ex eadem glossa non. quod licet platus et capitulum faciunt unum corpus seu unam ecclesiam non tamen includitur sub appellatione capituli.

Canonicus non constituitur in sacris sed absque alia annexione sacrorum ordinum fit exclusus a voce capituli distributionem tamen obtinet et fructus prebendam ac reliqua que non pueniunt ex voce capituli. Si autem ordo sacer sit annexus prebendam. tunc si non est in sacris potest vocem sed distributiones non. si tamen infra annum non fecerit se promoueri ad ordinem annexum. perdit dimidiam distributionem nec habet vocem in capitulo licet alias sit in sacris. ex quo non habet ordinem sacrum requisitum puta diaconum. vide hic textum in da glossa in ver. ex tunc.

An pena huius de in *8*. illi vero locum habeat in capellania vel altari habenti certum ordinem annexum vide hic glossam in *8*. distributionum. que sentit quod sic. cum tunc potest in eo locum sibi vendicare puta respectu distributionum. Sed ego in *8* dubito cum iste *8*. pvideat solum in habente dignitatem personatum. officium vel prebendam. ergo non deberet habere locum in Capellania vel altari. seu alio beneficio extra predicta. cum sit ius nouum et penale. Cogita tamen Non ex eadem glossa. quod in institutione capellanie seu altaris potest prouideri ut capellanus teneatur officiare ecclesiam in omnibus horis.

Si canonicus renuerit promoueri ad ordinem annexum subtrahatur dimidia distributio. puta *8* de in *8*. illi. et alia dimidia non sufficiat sibi ad sustentationem. An deat fieri illa subtrahatio. vide glossam in ver. dimidia. que dicit quod sic. cum deficiat pro eo et tunc cessat hec pena cum fuerit promouit quod plures sed aliter dicat. de quo hic per doctorem. Cui autem accrescat hec dimidia vide *8* in eadem glossa. qua dicit quod canonicis interessentibus. nisi aliud habeat consuetudo seu ordinatio ecclesie. Alij ut *8* uil. dicunt quod remanebit penes ecclesiam cui facta est iniuria propter absentiam vel negligentiam in non recipiendo ordinem annexum et in eo non deseruendo Sed tu considera verba ordinationis seu statuti. aut ei hec consuetudo seu statutum habet ut inter canonicos interessentes diuinitus distribuatur. puta. *x*. et tunc sit vera opinio. glo. Aut habet ut cuiuslibet interessenti dentur quatuor. et tunc pars aliorum remanet in priori statu et sit vera opinio. *8* uil. Refert quod hoc tunc tenuit Jo. an. in quibusdam apostillis quas postea fecit ad glo.

Cle. Generalem ecclesiet

Hodie n̄ obseruāt in ordinādis tēpōz infsticia. vñ laic⁹ in carnis p̄uio in resurrectōis festo p̄sbiter esse posset vide glo. ij. post p̄n. **E**t dicuntur tempoz intersticia. i. interualla que oliz mandabāt p̄ antiquos cano- nes. debebat enī q̄s certo tpe p̄bari in vno ordine anteq̄ promoueret ad maiorē de quib⁹ lxxvij. di. in. c. ij. .7. c. mōachus. cū fi.

An p̄ dissuetudinē aut contrariā s̄suetudinē possit derogari dispositiōni hui⁹ cle. vt ante etatē hic p̄firā ordinari quis possit. **E**t r̄s̄det p̄mo q̄ sic. nā sicut respectu antiq̄z canonū sup etate disponētuz ponderat h̄ ḡn̄alis obseruātia. **I**n contrariū ita dicēdum eadem rōe respectu h⁹ cle. q̄ ad s̄suetudinē que nouiter possit induci nā talis s̄suetudo hodie n̄ ē in multis locis induc̄ta ⁊ p̄ h̄ facit h̄ glo. ij. post mediū dū dicit q̄ an̄ hanc decre. potuisset pmoueri ante etatē fm canones antiq̄s req̄s̄itā. q̄si antiqua iura p̄ dissuetudinē forēt s̄blata. **S**z in contrariū fac̄ iste tex. in eo q̄ nō declarat in iurib⁹ antiq̄s eē derogatū p̄ contrariā s̄suetudinē vt nō. in cle. p̄. ad idē facit h̄ verbū decernim⁹. iūda glo. p̄terea cōsue- tudo nō p̄iudicat iuri positiuo nisi sit rōabilis vt in. c. fi. de s̄sue. h̄ non vñ rōnabile vt ante etatē hic exp̄s̄sā quis pmoueat maxie respectu sa- cerdotalis ordinis cū ante xxv. annū nō dicat quis in viri etate vt in l. i. c. de m̄io. **U**nde dūz eēt sibi om̄ittere tantuz m̄steriū cū nulla di- gnitas secularis filis sit sacerdotio. xxvi. di. duo sūt. **E**t in seculari di- gnitate ad m̄strāda req̄ritur etas. xxv. annoz. vt in. l. rē publicā. ff. de inuene. et hono. nō. in. c. cū i cūdis. de elec. ad idē fac̄ rō. c. vel nō ē s̄pos de tēpo. or. ⁊ tu pōdera qz iste tex. nō dicit inter clericos seculares ⁊ re- ligiosos. sic oēs a pari iudicāt i obseruātia h⁹ cle. qd̄ g⁹ le. ⁊ nō. in. c. mo- nach⁹. lxxvij. di. hodie nō obseruat. qd̄ nota p̄ferri vbi non disponit sup intersticijs tpm nō ita subtilit̄ in religiosis sic in seclarib⁹ clericis obseruādū qz intersticia solū obseruabāt ad mores s̄probādos qd̄ i r̄li- gios̄ supplebat religionis deuotio ⁊ asperitas.

An p̄motus in subdiaconū ante etatē l̄timā h̄re deat vocē in ea p̄tulo. **G**lo. ij. hic sentit q̄ nō ⁊ clarius infra in ver. diaconatus. ⁊ i cle. s̄. p̄. vbi dixi. pau. tñ ibi s̄tra.

Verbū decernim⁹ inducit ius nouū. non aut̄ antiq̄ iuris declaratoriū. **N**ā p̄mo casu satis ē ad illoz s̄boz verificatōez vt h̄ in gl. in s̄. decer- nim⁹. vide tñ qd̄ scripsi in. c. decernim⁹. de iudi et qd̄ in fili nō. glo in s̄. censem⁹. in cle. vnica. de s̄ces. p̄ben. **A**liud iportat si dicit que esse seu eē debere in xvij anno. ⁊ aliud si dicit que esse seu eē debere xvij annoz **N**ā p̄mo casu satis ē ad illoz verboz verificatiōz q̄ quis xvij. annū inchoauerit **I**n 2⁹ vero casu annus dēt esse s̄pletus glo. in ver. xvij. **E**t idem dicit in alio annoz numero ad quod vide tex. iūda glo. in. c.

subdiacon⁹. lxxvij. di. **I**te dicit secus esse si diceret cū puenerit in xvij. annū vel ad xvij. annū. qz tūc ann⁹ dz esse oplet⁹. vt in. l. nec putabaz. ff. 7 qd. ibi nō. doc. de adi. 7 demon. **E**t dat ibi rō differētie qz qū dicitio **I**n. iungit ablatiuo. significat intrinsece. **I**deo sufficit qd sit in alio an/ no ostitur⁹. sed qndo iungit cū accusatiuo tūc significat extrinsece. vnde debet esse extra illū annū iuxta illum verb⁹. **I**n campo curro si sis bene dicitis in illo. **E**t hec nota. 7 vide glo. in prealle. l. nec putabam.

Quid si quis fuerit p̄motus ante etatē hic ostitutā. **G**lo. penl. dicit qd ordi nans a collatōe ordinuz. ordinatus vero suspēdit ab executōe illi⁹ or dinis vsqz ad etatē ltimā. p. c. vel nō ē compos. d. tēp. or. vide. c. subdia conul. lxxvij. di. vbi dicit qd ordinar⁹ ad sacrū ordinē ante etatē ltimāz debet deponi. **E**tiam si vis hoc tenere potes respōdere ad. c. vñ nō ē cō/ pos. qd papa nō ponit ibi casum in alijs faciendo ius de nouo. **H**3 vo luit forte ita mite pcedere cū illo qd ante pubertatē fuit ordiatus. 7 sic rōe teneris etatis forte sic fuit cū illo processū **H**inc ē qd ibi fit suspētio in penā 7 iniuriā 7 non ordinari sed illud. c. subdiaconus. disponit d pe na in odium ordinati. ergo nō ē recedenduz a iure antiquo. ar. l. p̄cipi mus. in fi. **C**. de appell. **C**ogita.

Verum ep̄s possit dispensare sup etate ordinātorum glo. hic penl. vult simpliciter qd non. **E**t tene eam semp menti. facit. c. dilectus de tēp. ord 7 qd dixi in. c. at si clerici. in. s. de adulterijs. de iudi.

Que etas requiratur in mioribus ordinibus. vide hic glo. si. quā teneb mēti. que dicit qd maior infantia scz post vij. annuz pōt quis pmoueri ad miores ordines. p hoc dixit glo. in. c. si eo tpe. de Rp. li. vi. qd maior septennio pōt hēre beneficia sine cura exq pōt ordinari. de hoc tñ vlti. vide qd dixi in. c. sup inordinata. de prebē. **E**t vide ad vtrūqz dictū tex iunda glo. in. c. de his. xxvij. di.

R. **De officio vicarii.**

Cle. **Que de ecclesiis.**

Appellatōe cure aiāz venit cura nedū in foro penitēriali h etiam in foro contentioso vide glo. in ver. curā. p **I**nno. in. c. duduz. ij. s. de elect. **E**t nō. ex eadē glo. iūsto tex. qd habēs curā aiāz licet in foro cōtentioso rōne beneficij ecclesiastici teneat esse sacerdos siue habeat illā vt reāoz siue vt perpetuus vicarius.

Dextrauagās **J**ohānis q incipit **E**xecrabilis. h3 locū in vicarijs ppe/ tuis. vide glo. in ver. amittēdis. **E**t nō ex eadē glo. qd appellatōe bñficij curati venit vicaria ppetua ecclesie curate licet commenda ecclesie nō possit fieri nisi ei qd actual⁹ sit sacerdos. vt i. c. nēo deiceps. d. elec. li. v.

vicaria tñ sicut ⁊ rectoria pōt cōcedi non sacerdoti dūmodo sit talis q̄
possit effici sacerdos nō. glo. in ⁊. pmouēdis. **D**iuersitatis rō pōt esse
iudicio meo qz sepe in fraudē fiebat omēda nō ppter curā h̄ p̄t fruct⁹
recipiēdos. **I**te cū omēda duret modico tpe vt dicto. c. nēo deiceps. o3
q̄ fiat penes idoneum de presenti. **S**3 cum rectoria vel vicaria duret
toto tpe vite instituti. satis ē q̄ de prio possz in sacerdotē pmoueri. hēt
enī p sacerdote exq̄ in breui sperat pmotio. l. fi. de testa. mī. **E**t nota ex
hac glo. iūdo illo. c. nemo. q̄ vbi requirit q̄ collatio siue omēda fiat sa
cerdoti o3 q̄ tpe collatōis seu omēt e sit sacerdos. nec sufficit vt possit
de primo pmoueri p h̄ qz q̄litas vbi posita in aliq̄ oratione refert ad
tēpus verbi ad qd̄ refert vide qd̄ dixi in cle. ij. de rptis.

Dobtinens beneficiū seu vicariā ppetuā cū cura pōt infra annū opelli
vt fiat sacerdos nō obstāte pēa ipō iure appōita p lapsū āni. vide bo.
glo. in ver. pmouēdis in fi. ⁊ in. c. licet canon. de elec. li. vi. in glo. asipe.
in p̄n. **E**x quib⁹ nota p ostitionē apponentē penā ipō iure non tollit
ostitutio que mādāt penā p iudicē imponi citius q̄ faciat alia cōstitu
tio posterior. facit. l. quoc. ff. de actio. ⁊ obli.

Appellatōe rectoris nō venit vicari⁹ ppetuus in ostitione penali apte
hoc sērit glo. in ⁊. sacerdotiū in eo q̄ dicit opi. **A**rchi. corrigi p istū tex.
in eo q̄ tenebat illud. c. licet canō. nō h̄re locū in vicario ppetuo cū loq̄
ret de rectore. nō enī dicit q̄ reprobat h̄ q̄ corrigit quāsi hoc sit ius no
uū. ⁊ idē sentit hic glo. fi. ⁊ facit p h̄ titulaz diuersitas. **I**te. c. extirpan
de. h̄. qui vero. de preben.

Utrū ep̄s possit dispēsare cū vicario ppetuo ecclesie curate vt rōe studij
nō teneat pmoueri infra septēniū ad sacerdotiū iuxta. c. cum ex eo. vi
de bonā glo. sup dicto ⁊. sacerdotiū. que tādē claudit q̄ sic. **T**um qz rō
pmissionis expressa in dicto. c. cū ex eo. est cōis rectori ⁊ vicario. **T**ū qz
illud. c. loquit de his qui obtinēt ecclesias. que vba includūt vicarios
sicut rectores. **E**t ex illis rōib⁹ singulariter nota q̄ in materia dispēsā
tionis sit extensio p identitatē rōis quod tenebis sp̄ mētī. **E**t vide qd̄
dixi in. c. at si clerici. in. h̄. de adulterijs. de iudi. **S**ecundo nota q̄ ostitu
tio disponēs sup obtinentib⁹ ecclesias aprehēdit etiā vicarios. ⁊ sic
vicari⁹ ppetuus dicit obtinere ecclesiā **I**tem nota ex eadē glo. q̄ vica
rius nō pōt dare vicariū. vide qd̄ nō. in. c. clericos. de offi. vica.

De ep̄s nō pōt in etate dispensare cum assumēdo in rectorē vel vicarium
ecclesie curate. glo. in ⁊. etate

De vicarioz quidā sūt ppetui. quidā tpales. ppetui dicit q̄ assumūt vt
hēt in. c. extirpāde. h̄. qui vero. de pben. ⁊ vt nō. glo. in. c. ad hec. de offi.
vica. vide glo. in ⁊. ppetuis. **E**x qua etiā nota q̄ dispositio sup vicarijs
ppetuis nō h3 locum in temporalibus.

Dispositio sup ecclesijs prochialib' nō vendicat sibi locū super ecclesijs curatis nō prochialibus. vid' glo. in ver. prochialiū. **E**x qua nō q' ad esse ecclesie curate nō requirit q' hz parochiā qñ quis vicif h're curaz aiaz. vide bonā glo. in cle. dudum. ij. de sepul. in ver. impendāt. vide oī no per **I**nno. in. c. dudum. ij. de elec. per hosti. in. c. oīs. de peni. 7 remis. 7 p' pau. in cle. vna. de baptis. **I**cē nō. ex glo. preal. q' perpetua vicaria habet locū in alijs ecclesijs parochialib' annexis dūtaxat 7 nō i' simpliciter curatis. vide tñ hic p' pau.

Verbū volo nouū ius inducit. nō aut' declarat antiquū. vide bonā glo. in ver. volum'. prope mediū. **I**de. nō. glo. ff. in cle. vna de re p' mu. qñq' tamen nō importat ius nouum vt in. c. ex ratione. de appe. vide tamen quod ibi notatur.

R. De officio et potestate iudicis delegati

Cle. Iudices super receptione.

Deputatus sup receptōe testiū quādoq' efficit iudex qñq' nud' mīster seu examinatoz. **I**udex euz efficit quādo hēt citare testes. examinare articulos 7 alia ad hunc aduz requisita explere ita q' iste articul' simpliciter sibi omittit **N**udus aut' mīster est quādo testibus prius iuratis 7 examinatis articulis 7 interrogatorijs. 7 sic omittit examinatio vide glo. i. que ē notabilis **E**x qua etiā nō q' cū efficit iudex pōt omīss' punire testē coram eo vacillantem seu aliter aures ipsius offendentez **I**tem nota ex eadem glo. q' nuda examinatio potest fieri diebus feriatis. **E**t sequitur in hoc istam glo. **B**ar. in. l. i. §. nunciatio. ff. de no. oper. nunē. **S**ed tu dic vt dixi. in. c. i. de sep.

Q receptio testiū nō debet omitti in causa criminali. vide glo. cum multis concoz.

Q executores ad beneficia offerēda habere dicūt delegataz. vide glo. in ver. executores. 7 in. c. Si super gracia. e. ti. li. vi.

Due negationes equiualet vni affirmationi vide glo. in ver. necnō.

Nunq' executor deputat' ad puidēdū cum clā pure teneatur assumere ptes iudicis. 7 sic pcedere cā ognita vocatis quozū interest. **E**t an teneat pūssio facta p' omissariū. clā in r'pto inserta nō purificata saltē re ipā. vide 7 tene menti glo. in ver. r'perint. q' i' effedu ponit tres opōdes que extrahunt ex dictis **I**nno. in. c. fi. de presump. **P**rima est q' siue sit **R**ptū sine clā siue cū clā sonante in monitionē siue additionem nūquaz teneatur executor assumere ptes iudicis h' potest pcedere extra iudicialiter vt merus executor. pōt tñ si vult iudicialiter pcedere quātūcūq' nulla clausula in mādato sit inserta. qz satis sbintelligat clā si ē idone'. n' nudū mīsteriū sit illi omīssū. qd' declarat vt. §. dicā. pūssio tñ scā clā n'

purificata saltem re ipsa est nulla si clā sonabat in dicitōez nec t3 excōl
cacio lata vigore talis pūisionis. sec^o si erat clā sapiēs monitōz puta
qz expmebat qd tacite inerat vtrputa si ē idone^o. tūc enī t3 pūisio 7 ex
cōicatio inde lata. lz sit iniusta. **S**ecda opi. est q aut clā sapit monitōz
7 nō tenet assumere ptes iudicis. **A**ut sapit dicitōez puta si de tali vi
co ē oriundo^o vel ē doctoz in theologia. **E**t tūc aut ex pūisione ledit seu
tollit ius alteri^o puta illi^o ad quē spectat beneficij collatio. vt qz papa
mādat pūideri titio si ē doctoz de bñficio spectatū. ad collatōez epī toz/
naceñ. 7 tenet assumere ptes iudicis dñoscēdo etiā d clā. vocato illo
cui^o interest. **A**ut nō ledit ius alteri^o 7 tūc t3 pūisio dñitōe nō pmissa
qz hoc casu nō sunt pprie ptes. pūisio tñ ē nulla si forma nō ē seruata
Tertia opi. ad sensū recitādo glo. q siue clā sapit monitionē siue dicit
onē nō tenet examinātor assumere ptes iudicis. qz ad^o collatiōis de
se extraiudicialis ē 7 hoc vez nisi tria dcurrāt. 1° q clā sapit conditōz
2° q apponat p verba sapiētia dñitōez puta si tibi dñitit. 3° q alteri
ex pūisione generet pūidiciū. his enī trib^o dcurrētib^o tenet pcedere p
te vocata 7 eā dñita als nō t3 pūisio. **E**t hāc tertiā opi. videtur. glo.
in fi. hic approbare **S**ed tu vide **I**nno. in. c. pposuit. de dcel. sbē. vbi po
suit in hac mā duas opi. 7 vnā a parte firmat scilicet q nunqz executor
simpliciter deputatus pōt assumere ptes iudicis. nec tenet adire oppo
nentē nisi opponeret de rēpti surreptōe 7 faē qd nō. **I**nno. in. c. ad dissol
uēdū. de despo. impu. vbi eē tractat de hac mā. **S**3 host. dēo. c. pposuit.
tenet oppositū qz imo tenet adire ptes opponētes quātūcunqz sibi fuit
simpliciter rescriptū. vide de hac mā p **I**nno. in. c. de cetero. de re iudi. 7 i
c. inē dilectos. de excels. pla. 7 etiā in. c. i. de dcel. sbē. li. vi. 7 in. c. cū olim.
d pūilegīs. **I**n oib^o his locis tractat hāc materiā **E**t vide qd nō. bal
in. l. ij. **E**. qñ puo. nō ē necē. e^o dēa recitauit i. c. i. de re iudi. i vlt. q. 7 hāc
māz executor ad bñficia plenissie 7 clarī^o ceteris expeditū in. c. fi. de p
sump. vbi vide. 7 qm p ea q ibi i dclōe materie dixi pleni^o dclāt hec gl
Ideo illā dclūionē b iferā **D**ico ei vt in visū fuerit ex mltis dcludē q
qdā sūt casus in qb^o clarū ē q executor talis non pōt iudicis ptes as
sumere. **Q**uidā vero sūt in qb^o tenet. **R**emanēt aliqui dubij i qui
bus dicā qd in tunc 7 nē visū ē. **P**rimus casus ē quando delegatus
nō habebat iurisdiōionē **N**ō enī potuit dmittere quod non habebat i
q. vij. daibertū. 7 in. c. qd aut. de iur pa. quod sentit **I**nno. in dīto. c. fi.
de pūp. post prin. **E**x quo inferā q istī inferiores habētes de iure spe
ciali collationē siue iurisdiōionē nō possunt p se nec p suos dmissarios
iudicis ptes assumere **S**ed extraiudicialit^o ad eoz instructionē potue
runt eoz informationē assumere sic faciūt arbitri 7 arbitratores etiā
si in dmissionē dicat si tibi dñitit. **N**az possunt illa verba. referri 7

verificari in extraiudiciali instrudōne. exq̄ in omīssione nō scurrīt iurisdictione. ut est tex. nō. in. c. cū cōtingat. de r̄p. Et hoc ē quod voluit glo ista in p̄ma solutōe seu p̄ma op̄inōe dū dicit executōez posse fieri si vult assumere p̄tes iudicis tūmodo omittens iurisdictionem habuit Et in hoc nō. istam glōsā sic intelledā. et vide qd̄ dixi in. c. solite. et seq̄ de resti. spo. licet in contrariū faciat qd̄ nō. Jo. an. in. c. publicato. de elec. Itē nō ex p̄ma illa op̄i. vbi dixi q̄ si dicitio apposita in r̄pto non ē vera nō tenet p̄uīso nec excōitatio inde lata q̄ excōitatio ob causā in r̄pto non cōphensam est ip̄o iure nulla. quod est diligenter notandū. Et hūc puto vep̄ casum in. c. fi. de preben. et vide quod ibi dixi. Itē nō ex eadē p̄ma op̄i. q̄ si exprimit in r̄pto id quod tacite inerat nō facit mandatum addicionalē. ad idem. c. significasti. de elec. Sed tu oīo de hoc vide quod dixi in. c. cum dilecta. et in. c. ex insinuatōne. d̄ r̄p. Sed casus quādo superior delegās p̄ius agnouit plene d̄ iure p̄tū. et etiā respectu executionis siēde. et simpliciter mādāt ut d̄ferat et inducat in possessionē. talis enī est verus executor. et nullā exceptionem debet admittē **L** executorē. et l. si ut porponis. **C.** de execu. rei iudi. et nō. i. l. a diuo pio. ff. de re iudi. et in dīdo. c. de cetero. e. ti. Et hoc ē iudicio meo qd̄ voluit ista glo. in p̄ma op̄i. dicere in eo q̄ etiam dixit q̄ vbi nō ē aliqua c̄sa expressa pōt executor assumere p̄tes iudicis si vult. cuz s̄bintelligat c̄sa si p̄sona sit idonea nisi fuerit omīssum nudū ministerium. **I**ntelligo enī nudū ministeriū omītti modo predicto Et nō etiā ex glo. q̄ in omīssōe p̄uīsonis fiende intelligit tacite illa c̄sa si persona est idonea. nō tñ h̄ facit mādātum addicionalē vnde tenet collatio s̄m istam glo. licz p̄sōa nō sit idonea. Sed tu limita et nō. **I**nno. in. c. iter dilectos. de excel. pla et plenius dixi in dīdo. c. fi. de presūp. et in. c. i. de re iudi. in vlti. q. vbi oīo nō vide. **T**ertius casus quando superior p̄uidet v̄l p̄uideri mādāt alicui ex certa scientia. remouendo aperte omnes exceptōes et reseruādo sibi agnitionem ar. c. ex pre. de offi. dele. et per hosti. in dīdo. c. de cetero. Et in hoc ē diligenter anīaduertenda forma mandati. ar. de p̄uī. porro. **I**n his casibus et similibus si qui possunt occurrere executor ē oīo merus. qz nō habet mixturam iurisdictionis. Et in istis executoribus nō habet locum glo. nō. in. c. pastoralis. s̄. quia vero. de offi. dele. q̄ iter cetera dicit q̄ executor dat̄ ad beneficia est mixtus. **C**asus autē in quibus debet assumere partes iudicis sūt isti. **P**rim⁹ si in literis mādāt ut citet aduersariū. vel apponit c̄sa illa vocatis vocādis. r̄. ut dixi in dīdo. c. fi. et bene facit. c. exhibita. cum ibi notatis. de iud. **S**ed casus qñ vult dare possessionem quaz alius obtinet debet enī illum vocare quantūcūq̄ simpliciter scribat. quia nō est intentio principis ut quis remoueat a possessione sine cause agnitione. l. si. **C.** si p̄ vim v̄l alio mō

7. iij. q. ix. caueant. 7. c. oia. 7. t3 Inno. in. c. i. de ocel. pben. li. vi. 7. in c. oli
ij. de puile. 7. Jo. an. in addi. spe. in ti. de cau. pos. 7. proprie. s. fi. in addi.
mag. Et optie facit. c. licet eps. de pben. li. vi. 7. sic respedu possessionis
existētis apud tertiu nō pōt executor esse merus. Sic limita istam glo
Tertius casus si executor fuerit datus cū clā. que venit purifican da
ex facto tertij. de cui? preiudicio agit Tūc ei vī tacite mādata ognitio
qz causaz merita ptiū assertione pandūt. vt in. c. tum ex lris. de i. inte.
rest. 7. vīda. l. finali. si p vi vī alio modo. Et hoc ē quod voluit nō ter
Jo. an. in vīda addi. puta si papa qd si ostiterit tenē titiuz plā bñficia
curata otra exuagā. execrabilis. q tūc omissarius oferat vnū ex illis
ipetratis. Quartus casus est qñ executor dat ad oPELLĒDŪ ordinariū
collatorē vt oferat. o3 enī eū monere 7. citare vt oferat. Et si ille oppōit
exceptiones lēimas audiendus ē. vt ē casus cū ibi nō. in. c. accepim?
de eta. 7. quali. 7. in. c. capitulū. 7. in. c. ostitutus de sp. non enī o3 quis
ipugnari 7. defensio nō audiri otra. c. cuz inter. de excep. In his enī 7
filibus casibus executor dī mixtus quia habet cū executione iniūda
mixtā iurisdictionē qz exq supior nō ognouit de iure executōis fiende
vī suo omissario etiā iurisdictionē dedisse. vt in. c. ex lris. de offi. dele. et
in dīdo. c. accepim? 7. xxv. q. ij. et si non ognitio. nō aut appellat iste iu/
dex qz iurisdīctio hec dat accessorie ad ministeriū exercendū qd de sui
natura est extraiudicialē. nec deputat inter psonas ocedētes. Sed qz
accessorie h3 iurisdīctiōnē rōe pcedita. tradat eius materia in. c. vlt. d.
offi. dele. ad denōndū q habet iurisdīctōz delegatā vt nō. gl. i. c. lī eo. d.
offi. dele. 7. in. c. tibi qui. de sp. li. vi. Et ex his declarat glo. i dīdo. c. pa
storalis que dicit hunc executorē esse mixtū et habēs fundamētuz h?
materie. Extra pōidos casus remanet dubietas. An executor possit
assumere vel non pres iudicis 7. an teneat exceptiones admittere vbi
elegit vīā meri executoris Et in hac dubitatione ocluderē q ē in opti
one ipi? An velit pcedere iudicialiter etiā si sit datus simpliciter. qā
succedit loco delegand. vt hic dī in pma opinione. Si aut vult pcedē
extraiudicialiter. dico q etiā pōt qz cū actus de sui natura sit extraiu/
dicialis pōt a pncipio pcedere vt vult sicut ille qui habz duas vīas
potest a pncipio eligere quam vult. vt i. c. si quis duas. de elec. li. vi.
7. nō. in fili in. c. quitauallis. d. iureiur. qd dico pcedē etiā si sit apposita
clausula sonās in oditionē p verbū si ostiterit quia cū hec dba possūt
referrī ad extraiudicialē instructionē vt dīdo. c. cū otingat. nō debet p
alterari natura negotij. Nā si teneret a pncipio citare. essz poti? iudex
q executor. nec curo de extrinseco alterius p iudicio. puta qz ad ep3 p
tinebat collatio illi? bñfij. qd sub oditione mādabatur p papam cō/
ferri. qz sicut supior potuisset se extra iudiciū informare. **U**trum is

per quo mandatur sic de tali loco vel magister. etc. sic poterit et iste. Sed ubi ageret de iure alteri? tunc bene fateor ut. S. dixi quod ille sit vocandus. puta si dicitur in lris. si ostenderit Episcopum fuisse negligentem in offerendo. etc. vel si constiterit quod talis teneat duas ecclesias curatas. etc. Nam hoc casu tacite videtur mandata cognitio. quia causa merita etc. ut. S. dixi. et cum hoc temperio intelligerem et limitarem ultimam opinionem huius glo. Si autem compareris qui pretendat aliquod iudicium etiam extrinsecum fateor quod debet audivi. Et tunc debet assumere partes iudicis. dicto. c. accepimus. et c. adeo. S. de r.p. et c. si quando. cum multis similibus. Probatum ratione. Nam ex quo superior non ignorat de iure executione. videtur hoc mandasse suo emissario. ar. in dicta. l. a diuo pio. et dicta. l. et si non cognitio. C. si contra ius vel uti. pub. canonisata. xxv. q. ij. et videtur probari in dicto. c. si. de presump. in fi. et sic debet temperari prima opinio. hic posita in glo. et dictum Compo. in c. capitulum. de Rp. Videtur enim in hoc habere iurisdictioem mixtam ut ubi expediat assumat cognitionem. quod satis. videtur expedire ubi quis pro suo iudicio se opponit ar. optimi in dicto. c. ex parte. ij. de offi. dele. et c. super eo. et. et. l. ij. Si quis a principe. ff. ne quis in loco. pub. Sed dubium est quid si quis opponit se non ex iudicio privato sed publico ut quod daret tertius et dicit illum non esse idoneum. nunquid debeat audivi. et hoc casu forte potest procedere dictum Compo. in dicto. c. capitulum. et Inno. in c. propositum. de ocel. preb. quod non teneat illum audire cum sit executor extrajudicialis. agit autem postea per viam denunciationis vel accusationis. sicut nec dimittens tenebat admittere ut non. Inno. in c. ad dissolvendum. de despo. impub. Contrarium tamen puto verum. licet enim fateatur ordinarius hoc posse. Sed tamen dico in delegato. quod in dubio debemus credere ordinarium voluisse quod indigno fieret privatio beneficii. ar. l. si procurator. ff. de iudic. inde. et maxime quando expressit illam clausulam. si est idoneus. Item sic in confirmatione admittit excipiens pro interesse publico opponens contra electum ut in c. super his. de accusa. Ita et in privationis actu cum collatio habeat vim electionis et confirmationis iuxta no. in c. cum olim. de cau. pos. et proprie. Et presumendum est quod superior potius voluerit a principio occurrere quam post causam vulneratam remedium querere. iuxta de silium. l. si. C. in qui. cau. in ite. resti. non est ne. Et pro hoc multipliciter limitatur et declaratur hec glo. et multa alia ad materiam facientia. persequere ut dicitur in dicto. c. si. de presump.

De delegatus inferioris a principe potest dimittere nudum ministerium seu articulum non iurisdictioalem vide glo. si. et hoc limitat. c. cum causam de ap. et. l. a iudice. C. de Judi. Ego pro dicta glosa allego textum

secundum unū intellectū quē videt sequi **Jnn. in. c. cum Bertolo. de**
re iudi. ⁊ vide qđ plene ibi dixi.

R. De officio iudicis ordinarij.

Cle. Ut clericorū audacia.

Ecclesia dī diffamari qñ de ip̄a male p̄dicatur. seu hoies obloquunt v̄l
vilificatur. seu dehonestat. vide glo. in ver. diffamat. ⁊ idez p̄t dici de
hoie diffamato. vide plene de infamia seu fama p̄ bar. in. l. d̄ m̄iore. s.
tormeta. ff. de q̄stio. nō. in. c. cū oporteat. ⁊. c. q̄l̄ ⁊ qñ. ij. de accu.

De ad solū ep̄m p̄tinet de iure cōi correctio clericorū p̄t tamē spectare ad
inferiorem de iure sp̄ali vide hic tex. cum glo. sup̄ ver. ep̄is. vide tu qđ
plenissime dixi in. c. cum contingat. de fo. cōpe. in fi. vbi dixi de iurisdi-
ctione inferiorum prelatorum.

Insolentia ē idē qđ mox icōueniētia. fatuitas vel sup̄bia. aut p̄u' vsus
quasi extra solitū ⁊ debitū nature cursum. vide glo. in ver. insolentis.

Cle. Etsi ab apostolice sedis.

An collatio facta p̄ legatū motu p̄prio. nō facta mētiōe de alijs b̄nificijs
que obtinet p̄uisus valeat. vide gl. in ver. facta. q̄ ponit opi. extrarias
Et videt sibi placere op̄io affirmaria. p̄ qua ego allego bonū tex. i ar
in cle. Si romanus. de preben. iuncto. c. motu proprio. eo. ti. li. vi.

De de beneficio obtēto debet fieri mētiō sp̄alis. n̄ aut̄ sufficit ḡnalis glo
in d̄. specialis. Qualiter aut̄ fit faciēda mētiō de beneficio obtēto. et
quomō agnoscit̄ beneficiū spirituale. vide ple. p̄ Jo. cal. in. c. in nostra
de Rp. Et oīo p̄ do. de rota. deci. c. v. ⁊ cccxxij. et in p̄ori deci. habetur
quid operatur motus proprius. vide etiam ad primum qđ dixi in. c.
ad aures. de Rp.

De valet collatio beneficiorū p̄ quēcūq; ordinaria facta. lz nō fuerit mētiō
habita beneficij obtēti. Et idē in delegatis ab eis. fallit in papa ⁊ ip̄i
us legato. vide hic tex. iuncta glo. in d̄. q̄buslibet. ⁊ in d̄. habētib'. q̄ aut̄
fit diuersitatis rō inter legatos ⁊ alios ordinarios. vid̄ h̄ glo. in d̄. no-
lum'. quā nō in eo qđ dicit q̄ legatī nō sūt ordinarij collatores. ⁊ q̄ ip̄o-
rum collatio tāq; ētrordinaria ⁊ sup̄inducta ⁊ collatorib' ordinarijs p̄u-
dicās ē restringēda. Ordinariorū h̄o collatō vt n̄alis ⁊ fauorabil' ē apli-
anda. Nouerte ne erres. nā v̄ ista glo. p̄ma frōte extra. c. ij. de offi. le. li.
vi. vbi dicit q̄ legatī pape habēt ordinariam potestātē. So. dic q̄ licz
ptās legati respectu iurisdiçtiōis sit ordinaria vt in extrario. tū respectu
collatōis beneficiorū est extraordinaria qz ex p̄prio officio legationis
nō venit potestas scz offerendi. Vnde est q̄ legatī nō cardinales h̄c

potestatem non habet. Sed cardinales legati hoc habent ex speciali privilegio
ut patet in c. i. de offici. l. i. vi. Preterea ratio diversitatis per glo. posita mi-
hi non placet. Nam papa est generalis ordinarius etiam respectu collationis bene-
ficiorum ut in c. ij. de preb. l. i. vi. et tamen ipsius collatio non valet de
beneficio obtento non habita mentione ut in c. Si motu proprio. de preben-
l. i. vi. quod non contingit ex odio vel ex ordinaria potestate per c. ad honorem.
de auct. et usu pal. puta ergo hanc diversitatem esse fundatam propter
ignorantiam quam de beneficiis obtentis papa et legatus ipsius presumunt
habere ar. c. i. de testi. l. i. vi. In alijs autem inferioribus ordinarijs pre-
sumit scientia propter presentiam conversationem et visitationem. merito in illis
non cadit surreptio. ar. l. idem Julianus. ff. de excu. tu. et in c. que soaz
et in c. quanto. de presump.

B. De procuratoribus

De Instrumento

De procurator potest constitui etiam per litteras privatas constituentis vide hic tex. in
ita glo. ij. Et intellige dummodo ostet quod sint littere ipsius constituentis seu
ipsius mandantis scripte per sigillum privatum ipsius constituentis. vel per
testes sic intellige istum tex. iuncta glo. ar. l. i. ff. de procur. in prin. et quod
non in c. ij. de fi. instru. et vide bo. tex. in l. Si procuratorem. ff. de procura.

Recipiens epistolam seu litteram in qua continetur aliquod prejudiciale ipsi re-
cipienti facit sibi prejudicium vel enim recipiendo consentire contentis in ipsa epi-
stola seu instrumento publico vel privato. Et hoc quando recipit sciens
quod in illa epistola seu instrumento continetur. Secus si ignorabat hoc
notabiliter patet in tex. isto iuncta gl. super ver. scienter. et super ver. assu-
sum. Dic tamen si sciens recepit vel si non vult consentire ilico protestari in-
strarium. aliter videtur consentire. ad hoc tex. non in l. si filiusfamilias. ff. ad ma-
ce. videtur de intentione bar. in l. quo enim. ff. rem. ra. ha. Distingue sic
quod ipse idem non in l. cum taberna. si item quesit. ff. de pigno. et in l. titius
sepo. ff. de testi. pecu. et l. procurator. ff. re. ra. ha. et hec bene nobis. Item non.
ex hoc tex. et prealle. glo. in d. assensum. quod licet in prejudicialibus seu rebus
onerosis tacet non habetur per consentiente Imo pro contradicente. ut l. filius
fa. in s. inuitus. ff. de pecu. Secus tamen ubi ultra taciturnitatem interve-
nit aliquis adus tacite probativus eorum que geruntur ut est receptio
litterarum facit optime. c. ex ore. de his que fi. a ma. par. ca. et quod non. bar. in
videtur. l. quo enim. Nota et tene meti tex. istum quod singularis est in eo quod pa-
tet quod si dominus constituerit procuratorem etiam absentem et pro eo
etiam absente cavet de iudicato solvendo. cogitur precise procurator qui

semel o sensu expse vi tacite dnm in iudicio defendere. nec suffic solue/ re. Et vide tex. de iure civili no ita claru. in. l. filiussa. in. s. fi. ff. e. sec^o at si dñs talē cautionē p suo pcuratore nō exposuit de q vide lati^o hic p glo. in v. cogi. 7 ē casus h in q qd pscise spellit ad factū. reglr cōtra. qz suffic solvere iteresse. vt i. l. h. qd ab alio. ff. de re iudi. 7 plene nō. de mā in. l. stipulatōes nō diuidūt. ff. de v. obli. vbi nō. an ex iudiciū qd possit ad factū spelli pscise ad agēdū vel defendendū aliquo nō. in ista glo. s plenius p glo. nō. in. l. h. 7 he. ff. e. ti. in v. accipere iudiciū.

Ele: Non potest procurator

Quāq; in pcurario ad pponēdū vel opponēdū crimina vel defectus extra electū requirat spēle mādatū nō tamē est necesse vt ipa crimina vl defect^o specificēt in ipō pcuratorio. vt est hic tex. iūda glo. in v. in mā/ datis. **L**imita h fm. c. pcurator. de elec. li. vi. vbi oio vide

Quā ad opponēdū crimina vel defect^o extra eligēdū vel puidētes. vl ad op/ ponēdū extra formā electōis nō requirit spēle mādatū. **L**icet secus sit respectu opponēdi extra psonā electi glo. in ver. in psonam.

Quā pena. c. pmi. de elec. li. vi. in fine hz locū siue cā contra electum sit in cu/ ria p appellationē siue sit corā alio superiore extra curiam ar. hic h vo/ luit glo. in verbo electi.

Si in pcuratorio subijcit clā generalis post enumeratōz aliquoz casuū veniūt sub generalitate casus etiā maiores expsf. nisi sint grauiores rōe pculi. puta qz otinet diminutionē status ipius ostituentis vt qz obligaret illū ad penā in cāu q pcurator succūberet. de hoc est glo. nō 7 sp mēti tenēda in v. grauiora. 7 p hac glo. vide aliam glo. notabilē in. c. pcurator. de elec. li. vi. 7 in. c. si. d. pcur. e. li. in v. spēle. **V**ideet tamē ista glo. otrariari huic dū dicit q s illa clā gñali nō veniūt longe ma/ iora expsf. vt otrahere matrimonia 7 filia **I**deo alij dixerūt q vbi nō expmit aliqs casus requirēs spēle mādatum. h tales q als venirent sub mādato generali. 7 tūc illa generalis clausula sequēs nō restrigi/ tur ad similia expsf. cū oēs casus veniret sub generalitate verborum exq nō requirūt mādatū spēle 7 hoc casu pcedit dictū **I**nno. in .c. **S**edes. de sp. 7 glo. hic. **A**ut exprimit casus requirēs spēle mandatum. 7 tunc nō veniūt sub clausula generali maiora expsf. **L**icet nō otineat pculū ostituentis. 7 hoc cāu pcedit iste tex. 7 hoc videtur voluisse do/ **A**ntho. in dicto. c. sedes. **G**lo. tñ hic sentit primum intellectu. **S**ed pro intellectu. d. **A**n. facit tex. hic qui ponit vt diuersa grauiora 7 maiora ach vterq; nō veniat sub clausula gñali **E**st enī odiosū qz apprehendāt isti casus spēles dicto. c. qui ad agendū. e. ti. in vi. 7. l. illud. 7. l. patri. ff. de minor. merito debz in apprehensione illoz fieri stricta interpretatio

ut nō veniāt maiora ex p̄s̄. vide tñ qđ nō. in dīdo. c. sedes. 7 hic p̄ doc.
Ecclesia nō restituit ad p̄ponēdū crimina vel defectus q̄ ifra t̄minū sibi
p̄f̄itū neglexit p̄ponere vid̄ glo. in fili. 7. xi. p̄. cle. vna. in glo. ij.
Q̄ si p̄curator h̄is mandatū iurādi in aīaz domini deierat s̄n culpa cō
stituetis nō obligat ipse ostitues ad piuriū glo. si. quā notabis

Cle. ¶ Religiosus procurator.

Appellatōne religiosi p̄prehēdit quilibet religiosus p̄fessus cuiuscunq̄
religionis sic vide glo. i. 7 tene eā mēti. Et intelligo de eo qui p̄f̄itetur
tria substantialia cuiuslibet religionis approbate. de quib' in. c. cū. ad
mōsteriū. in fi. de sta. reg. tal' enī dī strīde religiosus. Secus v̄r in his
qui p̄f̄itēt aliqua h̄ nō ista tria cū tales strīde nō dicant religiosi vide
ad hoc qđ nō. glo. in cle. i. de reli. do. 7 in cle. pe. de sen. ex. 7 qđ dixi sup
rubrica. de re. 7 transf. ad reli. Itē nō. ex hac gl. i. q̄ appellatōe religiosi
nō venit p̄latus h̄ simplex religiosus claustralis quod ego intelligo i
materia nō pariter p̄portionabili. ar. in cle. de re. eccle. nō alie. 7 in cle. i
de p̄ui. in prin. 7. xij. q. i. duo sūt genera. An aut appellatōe monachorū
veniat p̄latus. vide qđ le. 7 nō. in. c. si. de symo. Itē nō. ex eadem glo.
q̄ p̄latus pōt esse procurator alteri' p̄lati sine alicuius licētia. vid̄
glo. pleniorē 7 notabilem in. c. de p̄sentiū xvi. q. i. Quod intelligo vtili
tate monasterij suadente ar. in. c. ij. de postu. 7 quod notatur in. c. cum
J. 7 a. de sen. 7 re iudi.

Detra religiosos p̄curatores negocij sine sui p̄lati licētia pōt excipi. eē
post licē p̄te. Licet secus sit in milite vide glo. 7 tene mēti in d. suscipe.
Et idē dicit in quolibz alio qui non pōt esse in iudicio p se vel alio. v̄r
in pupillo vel seruo vt nō. bar. in. l. filiulsa. s. veterani. ff. de p̄cura. vbi
dicit etiā iudiciū cū talib' nō valere. qz non h̄z sua substantialia. 7 vide
qđ dixi in. c. in nostra. de procur.

De vbiq̄ religiosus pōt p se esse in iudicio sine superioris sui licētia pōt
etiā p̄curatorem sine sui superioris licētia ostituere. vide bonā glo
in ver. ostituere. 7 originaliter fuit dīdū Inno. in. c. cū J. 7 a. de re iudi

De religiosus nō pōt sine sui superioris licētia p̄curator esse. nec aliū s̄sti
tuere licet ad hoc hēat mandatū. qz frangeret abdicatio p̄prie volūta
tis. vide 7 tene mēti tex. istum iuncta glo. in d. substituere Et facit q̄ si
cut religiosus nō pōt esse executor testamēti sine sui superioris licētia
vt in. c. ij. de testa. li. vi. Ita nec recipere p̄tātē aliū substituēdi. qđ tenet B
Dau. 7 facit ad multa alia filia. **¶ An inhabilis ad pro
curatōis officia exercēdū reputari deat inhabilis eē substituēdū. vid̄**

hic bonā glo. in d. omīssū. que dīstīnguit tres inhābilitatis spēs. 7 tē-
ne illā mētī. 7 vīde qđ nō. in. c. p' cessionē. de pba. 7 vult ista glo. ī effcū
qđ aliquīs ē p'sus inhābilis ad pcuratōnis officiū suscipiēdū. pone
exēplū in muliere. vt in. l. alienā. **C.** de pcura. 7 in pupillo. vt in. c. qđ ge-
neralit'. de pcur. li. vi. de quo tū vīde qđ dīxi post doc. in. c. nō iniuste. e.
ti. 7 tūc sicut ē inhābil' ad pcuratōis officiū suscipiēdū ita ad s'btituēd'
Licet ad h' habeat mādātū 7 dīc rōez esse qz hoc casu radicāt officiū
in psonā suā qđ postea altēi omittit 7 sic nō exercet nudū mīsteriū. **S**z
si ē inhābilis tale mādātū recipe nō pōt **N**ut non ē p'sus in hābilis.
s' solū ppter auctis defectū. **E**x^m in religioso qđ nō ē ihābil'. **S**z qz nō hz
ppriā volūtate nō pōt suscipere pcuratōis officiū 7 merito nec pōt s'btituē
rōe p'dicta. qz p'ri' radicaret officiū ī psonā suā **S**z int'cedēte supiorl.
aucte pōt vt hic **N**ut nō ē inhābilis nisi p' exceptōne **E**xemplū in mī-
lite 7 in clerico seculari vt. l. ita demū. **C.** de pcur. 7 quod notat. **I**nno
in. c. in nostra. de pcur. 7 hoc casu pōt substituere qz officiūz iā est radi-
catum in psonā suam nec est elisum p' exceptionis offitium. merito g'
pōt alium substituere. fac' ad p'dicta ar. bo. in. c. **I**udex. d. offi. dele. li. vi
Sed tu līmīta hanc glo. vt notāter līmītat eam bar. in. l. i. s' p' eum. 7 se.
ff. de adqui. poss. vbi dicit p'dicta pcedere qñ quis s'btituit procurator
7 dat sibi simplex mādātuz s'btituēdi. h' si s'btituit simplex nunciū ad
s'btituendum pcuratorem p' absēte tunc inhābilitas ipsius nunciū nō
obstat qz exercet h' casu nudum mīsteriū. sicut p'z in seruo qui sibi
nō pōt adquirere possessionem. s' domino sic. qz hoc casu sufficit purū
fēm cum animo adquirendi nūci' aut hīc simpliciter exponit iudiciū
domini absentis. facit quod legit' 7 nō. in. l. cum pater. s' hereditatem.
ff. de le. ij. 7 quod ibi elegant' nō. bar. qui p' illum tex. dicit qđ licet frater
minor nō pōt esse executor testamētī p' cle. exiui. de ver. signi. pōt tamez
deputari vt eligat pauperes in quos fit distributō. 7 vīde ibi plene p'
eum. **E**go tamē puto qđ religiosus etiam simplex nunciū nō pōt con-
stitui ad s'btituendum pcuratorem sine licētia abbatis a deo qđ etiaz
l'ram recipe nō pōt vt in. c. non dicatis. xij. q. i.

Cle. si. Procuratorem:

Nota istū tex. qz singularis est in materia sua qđ procurator s'btituit a
plato redōre vel quocūq; alio bñficiato p' ecclesia sua v' bñficio reuo-
catur ipso facto p' mortem s'btituentis. etiam re non exāte integra. **E**t
nō. glo. in d. pro ecclesia qđ etiā in iudicijs res dī' integra ante litē ote.
In negocijs aut' aūq; fiant paramēta ad negociū promouēdum vīde
tamē aliam glo. **I**nsti. mā. s' **I**tem si adhuc. 7 qđ le. 7 nō. maxie p' **I**nn.
in. c. i. causis. de elec. vīde tamē glo. sup' d. reuocari. que dīscutit intelle-
ctum hui' de. 7 tandem sequēdo archi. facit tria mēbra. **O**z a pcurator

constituit a plato et capitulo in causa communi. **Aut** in causa principaliter capituli. **Aut** in causa plati tantum. puta quia bona plati et capituli sunt discreta seu diuisa. In primis duobus casibus non habet locum iste textus. Imo dicitur procurator limitat tamen glo. quod istis duobus casibus vacante sede non procedit in causis que illa vacante tradari non possunt. Sed instituto prelato procedit ex veteri procuratorio. In tertio vero casu habebit locum hec de. et non bene conclusio glo. Nam ubi limitare dicitur Inno. in c. cum dilectus. de successione iudicio eo quod ipse non. in c. ij. de in iure restit. cuius dicitur refert hic glo. ut mortuo abbate non possit hic suentus agere de iuribus pertinentibus ad solam abbatem. **Nec** etiam de iuribus communiis quando talia sunt que sede vacante tradari non possunt. **Et** vide de his que dixi in c. si. ne se. va. et i. c. edoceri. d. Rp. **Et** idem quod glo. ista ubi sentire Pau. de liza. addit tamen unum dictum quod mihi placet dicens quod si prelatus fuit principalis in constituendo siue solus. siue cum consensu siue consilio capituli. semper habet locum hec constitutio ar. e. ti. c. si. unde in terminis huius de. nomine prelati dicitur capitulum vij. q. i. scire. **Et** dicit hoc placuisse Compilatoribus. **Nec** si capitulum principaliter constituit procuratorem cum auctoritate prelati. vel si constituitur equaliter a plato et capitulo in causa ecclesie ut in c. unico. ne se. va. li. vi. an autem hec de. habeat locum in plato translato. deposito. vel alias a prelatura remoto. vide p. d. de Rota. deci. ccc. lxxij. ubi concludunt quod sic. licet enim loquatur in prelato mortuo procedit tamen in mortuo civiliter. quia per omnia eadem est ratio ut non. in c. cum his. de conuer. coniu. et in l. deo nobis. C. de epi. et de. **Et** ibi etiam dicitur quod si ante dispositionem huius de. aliqua egit mortuo prelato tanquam procurator. an successor possit illa ratificare et tandem concludunt quod sic. **Si** prelatus mortuus constituit illum procuratorem tanquam platus. **Licet** etiam expressit nomen proprium. videtur tamen expressisse nomen prelature. **Idem** potest ratificari. ar. in l. licet. ff. de iudi. et vide latius in deci. predicta Rote.

De mortuo eo qui dedit vicariuz expirat officium vicarij. **Si** autem non morietur sed excoicatur suspenditur officium vicarij ut hic iunc. c. i. d. offi. vica. li. vi. vide hic glo. et tene eam menti super b. testata.

De si platus qui procuratorem constituit excoicatur non potest eius procurator agere ar. i. d. c. i. de offi. vica. li. vi. et sic vide glo. que sic sentit in medio quam tene menti.

De mortuo plato qui promissit expirat promissum vide glo. hic si. in si. et quod non. in c. si. de arbi.

& De In integrum restitutione:

Ele. Ab ecclesia aduersus.

Primo tene menti istuz tex. quia singularis est in materia sua quatinus dicitur quod etiam aduersus lapsu tempus restituat ecclesia infra quadriennium etiam si minus quadriennio tempus lesionis existat. **Restituitur** tamen ad

tantum tempus quantum fuit tempus lesionis. et in hoc multū glo.
magna laborat h. **Et** ex ea et ex tex. colligo duas diuinitates tēpis. **Est**
enim tēps ad qđ fit restitutio. et tempus infra qđ scz petiē 7 fit restitū
tio. **Tempus** autē ad qđ. nō est vniforme h̄ variat fm̄ q̄ntitatem lesio
nis. et in h̄ nulla est dubitatio vt h̄. **Et** idem de iure ciuili. cū maior ex
iusta cā restituit aduersus lapsū tēpis. vt est tex. in. l. h̄ est p̄ pretorē. h̄.
quotiens. ff. ex quib. cau. ma. **Tempus** v̄o infra quod debet peti resti
tutio olim nō erat bene clarū. qz videbat q̄busdam qđ deberet variari
fm̄ q̄ntitatem lesionis. vt si lesio fuit p̄ quadrienniū. tūc infra quadri
enniū debet peti in integrū restitutio. **Si** autē fuit minoris tēpis tunc
dicebat qđ nō debuit dari integrū quadrienniū. h̄ solū tantū tēpus ad
restitutionē petendā quantū fuit tēps lesionis. **De** hac mā plene nō ī
l. fi. ff. ex qui. cau. ma. 7 in. v. h̄. quotiens. **Hodie** autē ad hanc d̄certatio
nem euitandā emanauit dispositio hui⁹ cle. q̄ declarat quadrienniū
esse dandū. licet lesio fuerit minoris tēpis. 7 sic tēpus infra qđ. ē vnifor
me. dat̄ enī sp̄ quadrienniū. et hoc est indubitatū hodie in ecclesia vt
hic. et in hoc est iste tex. singularis vt p̄diri. **Sz** remanet dubiū **An**
idem sit maiore petēte restōnez aduersus lapsū tēpis. **Jo. an.** in sua gl
magna hic sentit qđ sic. 7 v̄ h̄ habere p̄ indubitato per istū tex. 7 n̄c̄
r̄ndere ad motia alioz. **Red** tu vide **Bar. i. l. ab hostib⁹. h̄. h̄** qđ simplr.
ff. ex qui. cau. ma. in. v. venio ad 3^m. vbi concludit d̄trariūz per istū tex.
diceñ. istum tex. ponere spēalitatez in ecclesia. in alijs autē remanet fm̄
eū in op̄. glosarū iuris ciuilis 7 sequatū quaz. s̄. rettuli. **Dat̄** ergo h̄
quadrienniū. fauore ecclesie. **Et** vide ibi latius p̄ **Bar.** fm̄ quez licet
debeat peti infra tēps tantū quantū fuit tēps lesionis. terminari tñ de
bet infra quadrienniū. vt ibi nō. **Nō** obstat fm̄ eū inconueniens glo.
qđ gl. h̄ inducit qđ infra vnā diē habeat q̄s petere restōnem in integz
si in vnā diē duntaxat quis fuit lesus. qz debz intelligi fm̄ eū qđ infra
vnā diem. s̄. subouādo qđam modico tpe qđ dat̄ ad p̄parandum se. vt
nō. in. v. h̄. qđ simplr. **Vide** **Bal. in. l. fi. C. de tēp. in inte resti.** vbi trās
it cū **Bar.** **Bar.** tñ ibi dixit qđ cāoniste alit̄ dicūt h̄. 7 qđ etiā credit eos
bene dicere. **Conclude** ergo istū tex. cū glo. magna 7 mā sua sic qđ du
plex est tēps. s̄. tēps ad qđ scilicet dat̄ restitutio. 7 istud est vniforme fm̄
vtrunqz ius. vt. s̄. dixi. **Fit** enī restitutio ad tempus lesionis vt h̄. 7 in
dīdo. h̄. q̄tiens. **2^m** tēps est infra qđ fit lesio. 7 istud duplex est. **Nā** qđ
dam est qđ dat̄ ad postulandū 7 terminandū. 7 illud etiā ē vniforme
fm̄ vtrunqz ius. debet enī q̄libet restitutio peti 7 t̄minari infra quadri
enniū. vt h̄ in. v. finiri. 7 in. l. fi. **C. de tem. in inte. resti.** **Quod** daz est tē
pus infra qđ debet proponi. **Et** tunc adūte. **Aut** petiē restitutio ad
uersus d̄tradūz vel quasi. vel aduersus sententiā. et dat̄ fm̄ oēs q̄dri
enniū. vt in. v. l. fi. **C. de tempo in inte. resti.** 7 in. c. i. 7. ij. eo. ti. li. vi. **Aut**

aduersus lapsum temporis puta in decennio. qđ dat ad appellanduz
vel in p̄scriptōne. vt si quis fuit absens cā reipublice p̄ mensē tm̄. ⁊ tūc
in ecclesia ē clāp. vt sit vniforme. s. quadrienniū vt h̄. In alio v̄o ab ec
clesia sunt opi. vt. s̄. dixi. **Opi.** Bar. v̄ equa p̄ma fronte. vt t̄ps negli
gentie sequēs. cessante impedimēto. absorbeat t̄ps impedimenti. Sed
opi. glo. n̄re forte verior ē qz ex q̄ quadrienniū dat indistide ad postu
landū ⁊ terminandū. nō dz esse vis quantūcunqz ponat. ex quo inter
vtrunqz t̄ps non excedit q̄drienniū. **Preterea** ex q̄ in pt̄ate nō habem⁹
in h̄ ius clarū. imo de iure ciuili varie sunt opi. vt p̄z ex illa glo. Et de
iure canonico ē clarū in eccia. **Idem** ergo dicam⁹ in alijs fili rōne. cū
tex. non fundat se h̄ sup fauore ecclesie. **Facit** qđ in fili nō. in. c. raynal
dus. de testa. **Preterea** si ius dubiū declarat ex osuetudine. vt in. c. cū
dilect⁹. de osuetudine. ⁊. l. si de int̄p̄tatione. ff. de legi. forti⁹ in dubio re
currendū ē ad ius canonicū qđ est maioris auct̄is q̄ osuetudo. **Et** h̄
nō qz canoniste se satis leuiter solent expedire.

Quod platus etiā sine sp̄ali m̄dato p̄t petere restōnem i integrū noie eccie
glo. ij. ē h̄. quā bñ nōbis. extendit enī in. c. edoceri. de Rp. q̄ plāt⁹ possit
agere p̄ iure eccie. ⁊ in casib⁹ in q̄bus req̄rit als sp̄ale m̄datū. nā ad
petendū restōnem in integrū p̄ alio requirit sp̄ale m̄datū. l. illud. ff.
de m̄no. cū si. **Q**uod si p̄sone ecclesie ledunt in suis iurib⁹ nō audiunt pe
tentes in integrum restitutionem. vide glo. ij. ⁊ tene menti.

Quid aut̄ si ledit caplm̄ in suis iuribus. vide per **Inno.** in. c. si de p̄ben.
vbi tenet in fine sui apparat⁹ caplm̄ restituendū. quod nō. ⁊ idem vic i
quolibet loco pio. vt nō. **To. an.** in. c. ij. eo. ti. li. vi. **Facit** optie. l. oia p̄ui
legia. ⁊ qđ ibi nō. **Bar. C.** de epi. ⁊ cle. **Quid** aut̄ si p̄ncipaliter ledunt
p̄sone ⁊ in oīaz eccia. vide qđ nō. **To. an.** in. c. veniens. de transacti.

An oītra p̄scriptionē. xl. annoz operat ecclesie restitutio. vide glo. in v̄b.
lapsum t̄pis. in fi. q̄ v̄ dubitare. ⁊ poti⁹ inclināt in p̄tem negatiuā. re
mittens ad. c. auditis. de p̄scrip. vbi plene nō. **Et** vide qđ ibi dixi.

An teneat restō indulta post quadrienniū. vide gl. in v̄. finiri. q̄ v̄ dubi
tare ⁊ inclinare i p̄tē negatiuā. ⁊ tene gl. mēti. qz nescio filiez in iure ca

Quā t̄ps dicat otinū ⁊ qū vtile. vide bo. gl. i v̄. otinū. ⁊ **Canonico.**
adde gl. iur. ciuil sup **Rica.** ff. de diuer. tēp. ⁊ p̄scrip. q̄ dicit q̄ reglarit
oīa t̄pa sūt otinua n̄ inueniat in. l. otrariū cautū. ⁊ facit qđ nō. **To. an.**
in. c. sup eo. d̄ appel. **Dicit** eē q̄ ad h̄ vt t̄ps vtile currat tria sūt n̄caria
videlz vt h̄eat experiendi pt̄atez p̄ se vel aliū. **Itē** q̄ habeat facultatē
oueniendi reū p̄ se vel aliū r̄ndentez. **Itē** q̄ sit ius reddēdi copia. vt
nō. glo. in. l. i. ff. de diuer. ⁊ temp. p̄scrip. ⁊ in. s̄. rursus. **Insti.** de adio.

Si eccia nō pbauit in pemptorio p̄pter qđ sn̄ia fuit oītra eū lata qū inci
pit currē q̄drienniū restōnis petende. **An** a fine t̄mini. an a die sn̄ie. vi
de gl. in v̄. t̄pe lesionis. cui plus v̄ placere a t̄pe sn̄ie q̄ a fine t̄mini.

Etiam p primam citationē confirmat iudicium ⁊ perpetuat ⁊ prevenit iurisdictio. vide glo. in cle. i. in ⁊. citationes. **J**dem dic quo ad litis pē dentiam inducendā. de quo vide glo. in cle. ij. vt li. pen. in ⁊. ⁊ ad pari tem. **E**t ibi nō. **J**oh. an. ⁊ qñ sit necesse vt citatio perueniat ad partem vel sufficiat q̄ a iudice emanauerit. ⁊ vide etiam quod nō. in. c. propo fuisi de fo. compe.

Que hec verba. quecunq; persona rē. in dispōne etiam odiosa posita inclu dunt quamlibet personam cuiuscunq; sit status conditionis vl' preemi nentie ecclesiastice vel mundane. etiam si imperiali vel regali prefulge at dignitate. vide tex. in dicta cle. i. iuncta glo. in ⁊. quibuscunq;.

Papa potest citare ex certa scientia hominem quantuncunq; remotum cum sit vicarius illius cuius est terra ⁊ plenitudo eius. tex. est iuncta glo. in ⁊. vnde cunq; in dicta cle. i. **E**t quod plus est. probatur ibidem q̄ potest citare taliter etiam per edictum ad instar edictoz in albo pre toris p̄positorum. de equitate tamen hoc iā regulariter facere non de bet. vt in. d. cle. i. coniungendo principiū cum ⁊. quia vero.

Dies **J**ouis septimane sancte ⁊ dies ascensionis computantur inter di es solennes vide tex. iuncta gl. in ⁊. solennes. in dicta cle. i.

Jurex inferior papa regulariter non potest citare per edictum. vide glo iuncto tex. in ver. papa. in eadem cle.

Per generale mandatū de citando a papa factuz non p̄t commissarius citare p̄ edictum. h̄ requirit q̄ papa specialiter et ex certa scientia hoc mandet. vide glo. iuncto tex. in dicta cle. i. in ver. specialiter.

Quod illud dicit fieri ex certa scientia quod non fit per ignorantiam vel er rorem. **E**t quo singulariter inferit q̄ non est necesse vt hec clausula ex primat in dispōne. satis est enim q̄ appareat de certa scientia disponē tis. quod clarius tenet **J**nnocē. in. c. presenti. quod hodie incipit statu tum. de **R**p. libro vi. vide glo. in hac cle. in ver. ex certa scientia. ⁊ tene illam menti. ⁊ latius dixi i cle. et si p̄ncipalis. de rescript. vbi vide.

De iure communi ideo citatio debet fieri personaliter uel ad domum et requirendi sunt amici. vide glo. in dicta cle. i. in ⁊. ex certa scientia i fi.

Et intelligo vt primo fiat personaliter si fieri potest. vt nō. in. c. causā que. de dol. ⁊ contu. ⁊ in. l. iij. s. pretor ait. ff. de dam. infec. **E**t an neces sario requirendi sunt amici quando persona haberi non p̄t sunt opi. de quo dic vt plenius dixi in dicto. c. causam. vbi vide in lectura

In dispositione principis mandare et iubere parificantur. vide gl. in ⁊. mandante. in eadem cle. i.

Ecclēsia maior appellat ecclesia matrix in loco. lz nō sit cathedra. exem pli in opido seu villa. vide gl. iuncto tex. i ⁊. maior. ⁊ i cle. i. d. sen. ex.

Quemadmodum **C**itatio personalis constituit verum contumacem ita et citatio per edictum in casibus huius de. i. vide glo. in verb. personaliter.

Quod dicitur presertim etiam in constitutione odiosa et restringibili stat pro maxime et non pro tm. vide hic tex. iuncta glo. in ver. restringimus. et tene menti.

Quod etiam contra impediendum ne citari possit vel contra eum ante domicilium tute adire non potest. non debet fieri citatio per edictum nisi papa ex certa scientia committens citationis modum extimet talem impediendum vel eius domicilium tute adiri non posse. hoc aperte voluit gl. relata ad ter. in dicta de. i. in ver. non possunt. Sed adverte quia iudicio meo multum in contrarium facit tex. in. c. quoniam frequenter. s. pozro. iuncta gl. in ver. siue quia impedit. in fi. ut lite non conl. ubi videtur probari quod contra se occultantem vel impediendum ne citatio ad eum peruenire possit potest iudex quilibet procedere citatione per edictum facta. Et facit quod notat **J**uno. in. c. ad petitionem. de accusa.

Idem videtur dicendum de illo propter cuius metum vel potentiam citari non potest ad locum domicilij. arg. in de causam. s. verum. de elec. **N**o idem bonus ter. in de. i. de fo. compe. p. prin. Ergo videtur quod ista de. temperata sit hodie ut nihil noui inducat. Potest dici quod ista de. loquitur de citatione in curia romana per edictum de homine quantumcumque remoto ut in casibus hic expressis. papa ex certa scientia mandati habeat talis citatio vim citationis personalis. Alii autem iudices sine licentia pape non possunt ita a remotis citare. sed procedere put in iuribus allegatis pro contrariis.

Cle ii

Dispensiosam

Rector hospitalis dicitur habere officium. unde appellatione officiorum veniunt hospitalia. vide bonam glosam in verbo beneficiis in principi. in dicta de. dispensiosam.

Monachatus est officium. unde dispositio loquens de officio etiam comprehendit monachatum. vide gl. pali. in ver. beneficiis. Ego dubito an hoc dictum sit verum. **T**um quia monachus est potius quoddam votum quam beneficium vel officium. ut non. p. do. in de. ij. de Rp. **T**um quia officium non capit sic ita large. Nam officium et canonicatus ponuntur in tertio ut diuersa et tunc canonicus habet maiorem potestatem quam monachus. quare puto quod hoc capit officium put diffinit per Arch. in. c. i. de vsue. li. vi. videlicet quod est administratio rerum ecclesiasticarum sine iurisdictione. Et ponit hoc ultimum ut differat a dignitate. **E**xemplum in officio sacriste vel custodis et filis. **S**ed si ageret de monachatu ecclesie cathedralis posset tunc in eo respectu hec decre.

habere locū. qz talis monachus p̄t appellari. vt est tex. nōbilis iūnda
glo. in. c. ij. lviij. di. equitatem tñ hz dīdū hui⁹ gl. vt sic cū agit de iure

canonicar⁹ obseruat ista cle. ita cum agit de iure monachatus confi/
Appellatione canonicar⁹ venit canonicar⁹ etiā regula/ **C**mili rōne
ris. vide gl. p̄alle. in d. beneficijs. in. d. cle. dispendiosam.

Cum agitur de ecclesia vt de pprietate. non est questio illa beneficalis.
⁹ ideo appellone cause beneficalis nō venit causa talis. secus si fieret
mentio de causa ecclesiaz. **E**st enī causa ecclesie licet nō sit benefical.
vide gl. p̄al. in d. beneficijs.

Non dicitur causa beneficalis cuz agit de remotione a beneficio p̄pter cri
men. secus si agit ad remotionez. qz negat fecus matrimonij spūalis
vide gl. p̄al. in d. beneficijs. **E**go ad hoc allego tex. optimū in simili in
c. i. vt li. nō contl.

De dispositio cle. dispendiosam. est correctiua ⁹ exorbitans iō nō ē exten
dēda. vide gl. in d. decimis. in si. que ratio facit ad iō qd. s. dixi. vt ad
monacharū non extendat.

Causa dicitur decimalis nō solū cum agit otra obligatū ad absolutionez
decimarū h̄ etiā cū agit inter duas ecclesias sup ipsaz decimarum
pprietate. vid gl. p̄al. in d. decimis. quā nō. **E**x qua infert q̄ in vtroqz
casu sit locus p̄uisionis h⁹ cle.

Potest ḡnalis excommunicatō fieri contra non soluentes decimas fru
ctuum p̄diorū q̄ habent in parochia. ⁹ postea non soluētes p̄t ecclesia
petere denunciāi. vide bo. gl. in d. p̄moniti. **E**t hec ē bona practica ad
euitanda litigia. ⁹ otra p̄tinaces p̄t inuocari auxiliū brachij seclaris
vt nō. in gl. seq. q̄ incipit coerceri. ⁹ ē bon⁹ tex. in. c. postulasti. alle. i. ea.

Questio dicitur vsuraria cū actor deducit illā vt vsurariā licz reus neget
Pec⁹ si actor simplr petit debituz ⁹ reus dicat illud vsurariū. ⁹ stat in
meris t̄minis exceptionis. **S**i aut̄ excipit ⁹ petit questionē declarari
vsurariā dicit tūc q̄stio vsuraria. ⁹ hz locū ista cle. dispendiosam. vide
glo in d. vsuris. ⁹ nō eam qz facit ad cognoscendū generaliter quali/
tatem iudicij. cum est orentio int̄ actorē ⁹ reum.

An coram iudice seculari possent repeti vsure. an vero corā ecclesiastico
duntaxat. vide glo. in d. b. vsuris. q̄ ponit opiniones. ⁹ videt tandē in
clinare q̄ corā iudice ecclīastico. vñ tu nō ⁹ vide qd̄ plenissime dixi i. c.
cum sit generale. de fo. ope.

Non solū agit q̄stio vsuraria. h̄ etiā si petat relaxari iuramētum d̄ ab
soluēdis p̄cedi p̄t simpliciter ⁹ d̄ plano. nō gl. in d. tangētibus.

In casibus h̄ exp̄ssis ē in iudicis facultate seruare iudiciariū ordinē vel
nō. etiā p̄tib⁹ inuitis. gl. ē in d. valeat. **E**x qua nō q̄ q̄ datur i aliq̄
iudici facultas. non tenetur iudex illam exercere ad partium petitio/
c 3

nem h̄ ad beneplacitū suū. vide que dixi in. c. exceptionē. d̄ excep.
Ubicumq; dubitat̄ an cōstitutio ista habeat locuz cōsulit̄ iudici vt seruet
ordinē iudiciariū. qz hec ps tutior est. vide gl. in v̄. valeat
Constitutio seu dispositio faciens mentionez de futuris ⁊ p̄ntibus non
extendit̄ ad pendentia p̄ appellationem. nō. gl. fi. **H**oc vez. n̄ cōstitutio seu
dispositio daret modū pcedēdi t̄m. tūc enī etiā si nō fieret mentio de
pendentibus. nihilominus cōstitutio de sui natura respiceret p̄dētia
q̄ ad finiēda. vt nō. hic eadē gl. fi. **E**t idē nō. i. c. l3 canon. de elec. li. vi

De foro competenti
Cle **Quamuis sacris sit**

Inferiores ep̄s de suis sedib; expulsū nequeunt exercere iurisdictiōnez
otentiosam eis cōpetentē in alienis diōc. qd̄ est dicē q̄ ista cle. i. non h̄z
locū in inferiorib; p̄latis. cū ponat indulgētia ep̄s cōcessā. nō. h̄ glo. in
Elect̄ in ep̄m ⁊ cōfirmat̄ l3 nondū cōsecrat̄. gaudet p̄uile/ **C**ver. ep̄s
gio hui; cle. nōnter ponit̄ hic dicta gl. in ver. ep̄s. **E**x qua singularit̄
nō q̄ p̄uilegiū cōcessum ep̄s videt̄ indultū etiā electis ⁊ cōfirma
tis. **A**uerte qz cōtrariū videt̄ velle glo. in cle. ij. de celebra. miss. in ver.
pontificū. que concludit̄ q̄ p̄uilegiū concessum pontificibus non vt
det̄ indultū electis ⁊ cōfirmatis. **N**ohuc enī ante consecratōnem nō
possunt dici pontifices seu ep̄scopi. vt in. c. tua. de his que fi. a p̄la. **E**t
clari; in. c. inter corporalia. de transla. ep̄sco. **E**z cōcordando p̄t̄ dici q̄
aut sumus in casu in quo p̄orsus est eadē ratio in electis cōfirmatis
q̄ est in cōsecratis. et tunc dispō etiā p̄uilegiata loquens de ep̄s seu
pontificibus habz locum etiā in electis ⁊ cōfirmatis t̄m. vt h̄. ⁊ vide
tur tex. bonus in. c. inter corporalia. in. ij. col. de transl. ep̄s. dat̄ enī hic
ista indulgentia in fauorē ep̄alis iurisdictiōnis. que ita cōpetit̄ electis
⁊ cōfirmatis sic cōsecratis. ar. in. c. transmissam. de elec. **S**ec; vbi nō cō/
currit p̄orsus eadez rō. puta qz ad decorē dignitatē ep̄alis aliqd̄ in
dulget̄ ep̄s. certe nō extendit̄ istud p̄uilegiū ad electos ⁊ cōfirmatos
t̄m. cū ipsi nō habeant dignitatē ep̄alē. d. c. ij. de transl. ep̄s. ⁊ sic loquit̄
glo. cōtraria. ⁊ h̄ nō.

Quanq; nōie partis cōtineat̄ dimidia. attamen qn̄ addit̄ hoc verbū ali/
qua. tunc verificat̄ in qualibet particula. restringit̄ enim tūc ei; signi/
ficatū p̄ illud verbū adiectū. ad h̄ vide bo. gl. in v̄. aut earū pte. ⁊ tene
Exemptus locus dicet̄ esse in diōc. ep̄sco ⁊ pars **C**illam menti
ip̄ius. vide tu ad hoc bonū tex. cuz ibi nō. in. c. graue. de offi. or. **E**t sic
videt̄ q̄ si concedat̄ ep̄o p̄uilegiū vt aliquis possit̄ in diōc. sua face
re q̄ illud poterit̄ explicare in loco exempto sue diōc. vide h̄ tex. iūda
Exempti sunt quo ad aliqua sub/ **C**glo. in v̄. aut earū pte. post prin.
diti ordinarijs locorū in qb; degūt. vide gl. p̄al. sup. v̄. d̄ earū pte. in fi.

Et vide multos casus in quibus exempti sunt sub ordinarijs in cle. ij. de sepul. in d. instante. vide tex. in cle. ij. de pe. 7 remiss. 7 de testa. cle. i. d. sta. reg. cle. ij. de reli. do. cle. ij. d. iure pa. cle. i. 7 qñq; nō punit h iuris pe nam publicat. vt in cle. i. de pñ. 7 qñq; nō punit h astringit. de sepul. c. i. qñq; circa locū dat solū iurisdictionē. de sup. neg. pl. c. vno. d. sepul. c. ij. gñalius dat iurisdictionē extra eos. de sepul. c. i. li. vi.

In expulsiōe ep̄i de p̄pria sede iniuria irrogat ecclesie sue. quam potest ipsemet hac rōne vindicare. vide tex. singularē hic in d. ne iniuria. iūda glo. in d. ecclesijs.

Ep̄i non p̄nt reddere ius nisi in locis insignib⁹ in quibus scz possit haberi peritoꝝ copia. **I**ntelligo qñ causa talis est q̄ ad sui discussionez peritis iuris indigeat. ad hoc facit optime in ar. iste tex. post p̄n. in d. locis insignib⁹. **N**ā si talē locū debēt eligere in aliena diocē. fortius hoc debent facere in p̄pria. 7 p hoc gl. in. c. cū ep̄s. in d. q̄libet loco. de offi. or. li. vi. vbi gl. supplet honesto scz. nō enī est honestū tractare arduas causas in locis nō insignib⁹. **E**t h singulariter nō ad limitationez vidē. c. cū ep̄s. 7 ad extentionē. c. statutū. in p̄n. de Rp. li. vi. 7 facit glo. hic in d. moram traxerint.

Priuegiū excessū expulsiōis seu spoliatiōis hz locū non solū in his q̄ realit̄ dum possident fuerunt expulsi. h etiaz in illis q̄ venientes ad p̄pria loca non admittunt. vide h gl. in d. expulsores. 7 qd nō. gl. in. c. olim. i. d. resti. spo.

In causis arduis non cogit̄ q̄s procuratorē ostituere etiam si q̄s oueniatur occasione sue culpe etiam extra ecclesiam 7 ep̄m cōmisse. vide hic tex. iūda gl. in d. fautoribus. quā nobis. **V**ide h casū sp̄alem in q̄ fictitatio die feriata etiam dū p̄pls ouenit ad diuina. 7 vide gl. in ver. festiuis. **E**t rō specialitatis ponit̄ in l̄ra ista vt scz facilius talis citatio q̄ sit p̄ edictū. possit puenire ad noticiam citati. **E**x hoc possit dici idez dicendū vbiq; expediret talē citationez fieri etiam in alijs causis. 7 p hoc vide gl. in cle. cām. in fi. d. elec. in d. solenniter volumus. 7 ad de h gl. q̄ hic sequit̄ sup d. ad diuina.

Non p̄t ep̄s de iure cōi exercere iurisdictionem in aliena diocē. inter suos subditos inuitos. etiam de licentia ep̄i loci. **S**ic vide gl. h in d. indulgemus. 7 idem nō. gl. in. c. vt litigātes. de offi. or. li. vi. qd nō.

Apellōne subditoꝝ ep̄i veniūt nedū clerici. h etiam laici. sunt enī s̄dici q̄ ad spectantia ad foz ecclesiasticū. vide h tex. iūda gl. in d. s̄ditos.

Ego allego ibi tex. satis aptū in. c. irrefragabili. in p̄n. de off. or. **E**t nō q̄ h p̄cedit etiam in dispōne exorbitanti. 7 p cōis restringibili. qlis ē ista dispō vt nō. gl. statim alata.

An aut̄ in casu hui⁹ cle. i. possit ep̄s cognoscere i aliena diocesi. extraneo

agente extra subditū suū. **Glo.** b̄ pall. in v̄. subditos. concludit q̄ non. q̄ tex. dat indulgentiam agnoscendi inter subditos. **Et** sic oportet q̄ ambo sint subditi. **Ex** qua gl. nō q̄ actor extraneus litigando corā alieno iudice. p̄ illū actū litigij non efficit subditus. **H** mihi plz. **Sz** p̄ncipale vidūm est satis durum. cum ratio dispendij propter defectum iusticie hic allegata pariter militet contra extraneos qui volunt convenire subditos expulsi. sicut contra ipsos subditos. **L**ittera tamen ad corticem facit pro glo.

Appellatione subditoꝝ nō veniunt illi q̄ sortiunt̄ for̄ rōne delicti. vel cōtractus. **Sz** subditi rōne domicilij. vide hic glo. nōbilem in v̄. subditos. in fi. **L**arge tñ dicunt̄ omnes subditi. de quo vide bo. gl. in. c. nuper. de sen. ex. 7 est q̄nta in ordine. 7 facit tex. iuncta gl. in. c. a nobis. i. eo. ti. **I**n materia ergo restringibili appellatione subditoꝝ nō veniunt hi qui sortiunt̄ forum rōne delicti vel cōtractus vt hic. secus in materia non restringibili. vt in. dco. c. a nob. 7 hec nō.

Quanq̄ iurisdictio sumat̄ q̄nq̄ vt genus. q̄nq̄ vt spēs. iuxta plene nō. p̄ **Bar.** in. l. imperiū. ff. de iuris. o. iud. attamen q̄n adijcit̄ verbū omni/moda. sumit̄ vt genus. vt apprehendat sub se omnē speciē iurisdictiois vt merū 7 mixtū imperiū. 7 simplicē iurisdictionē. 7 tā ecclesiasticā q̄z secularem. vide hic bo. gl. in v̄. omnimodam.

Appellatione diocesanorū veniūt oēs habentes iurisdictionē ep̄alem vel q̄si in illo loco. vide glo. in v̄. diocesanis. in pn. **Et** nō illam singularit̄ q̄t̄ nus dicit vel vult q̄ p̄ illud verbū. 7 sequentia non solū ep̄i veniunt. **Sz** etiam inferiores habentes in illo loco quasi ep̄alem iurisdictionē id est competentes ep̄is dūmodo habeant illam in loco. exclusis ep̄is. vt singularit̄ vult hic gl. quā nescio alibi. **Nā** in alijs locis volunt gl. vt solū venirent ep̄iscopi. vt nō in cle. i. de iure pa. in v̄. diocesanis. 7 i cle. i. in pn. de vi. 7 ho. cle. **Sz** limita illas gl. fm̄ istā. **H**abentes ergo iurisdictionē q̄i ep̄alē in loco exclusis ep̄is. p̄nt dici diocesani istorū locorū. et nō singulariter. etiam p̄nt dici ordinarij. vt nō. gl. in. c. ordinarij. de off. or. li. vi. 7 alie gl. sup̄ius allegate.

Vicarius ep̄i ex generali officialatu non p̄t dare extraneo licentiaꝝ exercendi iurisdictioez. etiam int̄ subditos ipsius volentis exercere. vide gl. in v̄. diocesanis. **Nō** ergo p̄t vicarius q̄ p̄t ep̄s. vñ in his q̄ nō consistunt in iusticia ministranda. sed potius in gratia impendenda. adeundus est ep̄iscopus 7 nō vicarius. facit qd̄ nō. in. c. si ep̄iscopus. in. i. gl. de peni. 7 remiss. li. vi. **Et** hoc intelligo cū ep̄s est in dioē. vel circa illam. **Sz** aut̄ est longe absens sentit̄ ista glo. q̄ p̄t haberi recursus ad vicarium. qd̄ ego intelligo in cāu huius. c. secus puto vbi mera gratia est facienda. arg. optimum in. c. si. de offi. vic. li. vi. 7 in. c. statutum.

de preben. eo. li.

Ubi cunq; quis habet petere licentiā alicui⁹ in aliq; adu non tenet eam
sequi. s; solummodo petere si nō p̄t h̄re presentiam illi⁹ p̄t ad adū p
cedere absq; requisitione licentię. Et dicit non posse habere p̄ntiam si est
lōge absens. vide gl. p̄alle. in d. diocesanis. 7 optime facit p locuz a fili
c. vnicū. in si. ne se. va. li. vi. 7 faciūt hec ad ea q̄ habent in. c. licz. d̄ r̄gu
Ep̄s delinquēs in dio. c. alteri⁹ ep̄i p̄t per ip̄m diocesanū puniri. vide hic
gl. in d. p̄cedant. **I**tem dic rōne s̄simili vt occasione stractus vel rei
possit ep̄s diocesan⁹ exercere iurisdictionez in aliū ep̄m. 7 vide ad hoc
qđ dixi in. c. sane. de fo. ope.

R De causa possessionis et proprietatis.

De. Causa beneficii

Appellatione cause beneficialis comprehendit̄ q̄libet q̄stio. siue sit de bene
ficio maiori siue minori. dummodo agat̄ de beneficio r̄sp̄ctu tituli. se
cys si agat̄ de ecclia vt de p̄rietate. vide h̄ gl. sup. d. beneficiis. 7 qđ
nō. gl. in de. dispendiosam. s̄. de iudi.

In cā appellonis iudicialis vel extraiudicialis siue sit appellatū añ sen/
tentiam. siue p^o non licet regulariter suspendere petitoriū. 7 intentare
possessorium. etiamsi sit causa beneficialis. fallit tñ vbi cā beneficialis
p̄ appellonem deuoluit̄ ad papaz. vt hic. 7 h̄ voluit gl. hic in d. p̄ appel
lationem.

An in causa p̄ncipali possit ador suspendē possessorium 7 intentare petito
rium sic p̄t econūso. vide gl. hic. in d. spoliantis. q̄ tñ apte nō firmat.
videt̄ tñ inclinare qđ h̄ nō liceat. de q̄ latius nō. in. c. pastoralis. de cā
poss. 7 p̄rie.

An agens possessorio recuperande in causa beneficiali teneat̄ p̄bare t̄/
tulū. seu iustificare possessionez ex titulo. vide hic gl. si. q̄ quotidie alle
gat̄. apte tamen nō firmat aliqm̄ partū. v̄r tñ magis inclinare qđ licz
non teneat̄ stricte p̄bare titulū. debet tñ iustificare possessionē ex titu
lo. de q̄ vide tu qđ late dixi in. c. in l̄ris. de resti. spo.

R De dolo et contumacia

De. Si ante diffinitiuam

Si is q̄ appellauit ante sn̄iam appellat iterū a sententia diffinitiuā stra
se lata nō p̄ hoc renunciat appelloni p̄ius in̄p̄osite. vide h̄ gl. sup. d.
appellare. **S**z dices ad qđ valz appello scdo in̄p̄osita a diffinitiuā.
quia si pronunciat̄ qđ fuit bene appellatuz añ sententiam reuocabit̄

sententia diffinitiva p modū nullitatis vel attemptati. vt in. c. nō solū. d. app. li. vi. **E**t si apparere pōt q male fuit appellatū. appareret illū primo otumacem fuisse. 7 sic nil reuocabit. **S**o. dic vt h nō. in gl. magna ppe. fi. in h. h. fm hoc. **E**x cui' solone bñ nōbis q itez appellans a diffinitiva non cogit prosequi primā interpositam ante sententiam. h p̄t prosequi scđam. potest enim esse multum vtile prosequi potius scđam q̄ primam. **F**orte enī fuit interposita ad iudicē magis cognitū appellanti. **I**tem potest esse q tpe psecutionis scde et lapsū tps p̄me psequēde zc vt in gl. **C**onclude ergo q est in optione appellātis etiam a diffinitiva psequi primā vel scđam. n̄ alio impedimēto canonico excludat. vt hic in fine lfe. **E**t si psequendo scđam excipiat de nullitate p̄me 7 psequens de otumacia appellātis. poterit replicare appellans d̄ iusta appellone. de qua iudex incidēt cognoscer ad effectū an sit admittenda scda vel non. vt in fi. gl. magne. quā nō.

Nō ex glo. magna in p̄ncipio quatuor modos p qz quemlibet appello ab inclocutoria manifeste dicit frivola. **E**t qlibet illorū modorū excludit a facultate denuo appellandi. **E**t nō singulariter quartū modū qz nescio alibi n̄ hic. videlz q si iudex ad quē p̄nunciat causā exp̄ssam in appellone fore fallaz. 7 ideo dicit appellans manifeste otumar. n̄ opa reat q̄i tacendo v̄r adq̄euisse illi p̄nunciationi. **E**t intelligo q̄n iudex p̄nunciat h in p̄ntia appellātis. **N**ā si ad h illū citauit non tenet op̄rere. vt in. c. si a iudice. de appl. li. vi. **1**o nō p̄ncipalr ex gl. magna q̄s dicat verus otumar. fidus. euidens 7 manifestus. **I**n h enī ponit gl̄ ista multas opi. tandē approbat op̄ionez magis omunē vt verus otumar dicat quē citatio apprehendit. n̄ doceat de l̄imo impedimēto. 7 idem dicit in fi. gl. in citato a iure vt etiam talis dicat verus otumar n̄ doceat de l̄imo impedimēto. qz fortū cadit vera cōtumacia in citato p̄ius omune. qd̄ ignorare nō licuit q̄ in citato a iudice. 7 in h nō. fi. hui' gl. singlr. **E**t vide ad vtrunqz dictū qd̄ nō. i. cle. cām. de do. 7 otu in gl. penlt. **E**uidens seu manifestus otumar ē qui nuncio citanti respondet se nolle venire. **S**z an h sufficiat dicere extra iudiciū. vide ter singularē iūda gl. in. c. venerabilib'. h. secus. de sentē. ex. li. vi. **F**idus otumar ē quē citatio nō apprehendit. vtputa qz fuit citat' ad domū nec sparuit in t̄mino p̄fixo. qd̄ limitat gl. n̄ iudicialiter p̄bari pos sit q̄ citatio ad eius noticiam peruenit. tūc enī satis p̄t dici verus cōtumax. nisi p̄bet de legitimo impedimēto. q̄ nota. qz satis placēt. **2**o ex eadē glo. magna nō q̄ verus otumar in nō veniendo nō appellat. fortius nec euidens seu manifestus. fidus autem mō p̄oido appellat. **N**ota tamen in hoc nouū 7 singulare dictum glo. qualiter iudex a q̄. 7 iudex ad quem debent se habere cum scilicet otumar p̄sus appellat.

Dam iudex a quo si scit illū euidentē vel verū otumacem appellatōni nō deferet. sed in causa vel executione pcedet. **J**udex vō ad quem. ap-
pellationē recipiet et prius de hac p̄iudiciali cognoscet. an scz potuit
appellare. et si causa cognita inuenerit illū manifestū vel euidentē otu-
macem vel verū siue inuentū siue nō inuentū q̄ tñ postea citatur se no-
uit. nec apparet ipsius iustū impedimentū p̄nunciabit appellonez non
deuoluere. 7 in appellōnis cā nō pcedet. **S**i vō apparebit de otuario p̄-
nūciabit appellationē deuoluere. **S**z aduerte diligēt q̄ gl. ista expref-
se nō rñdet ad otuariū qd̄ formauit de isto tex. in principio sui **N**ā cuz
tex. iste requirat appellōnem debere esse manifeste friuolam vt appello-
nem scd̄am excludat. apparet q̄ otumacia debz eē manifesta ad exclu-
sionem appellōnis. nō aut v̄r sufficere vera otumacia. **S**ed dic saluan-
do otionem gl. s̄. factā. q̄ ter. loquit nō in nuda otumacia in nō veni-
endo. s̄ in illa q̄ surgit ex interpositione appellōnis. **N**am potest esse q̄
appello in se nō sit omnino iusta. 7 tñ posset. aliq̄d probabile dubium
appellantē excusare a otumacia. vt sentit gl. p̄e finem. **I**tem p̄t dici q̄
qñ est manifeste friuola nullo mō admittit appellatio. nec p̄ iudicem a
quo. nec p̄ iudicē ad quez. 7 sic intelligit̄ tex. **S**z si nō est manifeste fri-
uola iudex illum admittit ad effectū scz cognoscendi si oppositū fuerit
an fuerit verus otumax vel nō. vtputa qz nō habuit iustā causaz ap-
pellandi. nec aliq̄ p̄babilis causa illū a otumacia excusat. **N**el dic q̄
qñ q̄s recedit a iudice p̄ appellatōnem 7 appello in veritate nō tenet.
Aut habuit p̄babilē cām appellandi. 7 illa excusat euz a otumacia. 7
p̄sequens admittit ad appellandū. ar. in. c. sacro. de sen. ex. **A**ut non
habuit p̄babilē causam appellādi. 7 tñc sua appello nō p̄t esse manife-
ste friuola. 7 tunc hz locum finis hui⁹ tex. 7 idem tex. iste requirit q̄ sit
manifeste friuola. 7 hec solutio forte melior. **E**t diuersitatis ratio est
qz appello consistit in adu positiuo. nō sic otumacia q̄ resultat in nō opa-
rendo. quia consistit in adu negatiuo. **A**ltimo nō ex ista glo. magna
post p̄n. q̄re otumax in nō parendo appellat. sec⁹ in otumace in nō cō-
parendo. 7 dic vt in ea. **E**t ex his habes summā et notatā istā gl. q̄
difficilis solet reputari.

R Ut lite pendente nihil innouetur

De Si duobus

Per solam electionē factā ad ecclesiā vacante nō desinit ecclesiā vacare.
s̄ p̄ confirmationē subsequētā sic. **E**x quo inferit̄ q̄ si electus nō confirmat⁹
morit̄ in curia in qua facta est electio. nō vacat in curia. sec⁹ si ibi mo-
riat̄ electus 7 confirmat⁹. vide glo. in d. collato. in prin.

Beneficia confirmati in curia ad dignitatē cuius adeptio facit illa vacare. non facit illa vacare in curia qz per simplicē collationē vel prouisionem nō vacant beneficia priora. sed per prouisionem et possessionis adeptionē. vel ex quo stet per eum quo minus illā habeat vt in. c. licet ep̄s. de p̄ben. li. vi. et c. om̄issa. de elec. li. vi. Et p̄ sequens nō p̄t vacare in curia n̄ fuerit facta tm̄ collatio vel prouisio. qd̄ p̄cedit etiā fm̄ opi. glo. etiam si procurator suus eo existente in curia apprehendisset possessionem in partib⁹. vacat enim extra curiā vbi apprehendit possessio. cū ibi fingat esse vbi est procurator suus. Secus si amic⁹ suus vel negotiorū gestor apprehendisset illam possessionē. tunc enim vacarent i curia in qua iste habuit illud ratum qz tunc fingitur possessionē apprehendere. hec omnia voluit glo. in d. collato. p̄alle.

Beneficia electi in ep̄m et in curia consecrati nō vacant i curia et per consequens nō possunt illo nō consentiente conferri. qz per electionē et confirmationē seu prouisionē et consecrationē non vacat priora beneficia. s̄ requirit qd̄ apprehendat possessio. de quo dicendū est vt habet in. c. cum in cunctis. de elect. in. s̄. cum vero. Sed si consecrationis tpe habebat possessionē. tunc ilico vacant in curia in qua fuit consecratus. vide h̄ gl. in ver. collato. prope finez. et tene eam menti. qz male seruat. Et dic qd̄ nō dicit consecratus consentire licet sciat per papaz illa sua priora beneficia cōtulisse. etiam si fuisset presens in actu collationis p̄ ea q̄ nō. Joh. an. in r̄la is qui. in m̄cu. Et qz in p̄iudicialib⁹ tacens nō habet p̄ consentiente. vt nō. Inno. in. c. in genēsi. de elec. et gl. in r̄la is qui tacet. p̄alle. Item qz videt tacuisse ob reuerentiā pape. facit ad hoc quod le. et nō. in. l. i. s̄. que onerande. ff. quaz rez ac. non da.

Beneficiū resignatum in curia per procuratorem vacat in curia. qz ibi fingit ipse mori quo ad illud beneficiū vbi fit renūciatio. vide gl. p̄alle. in d. collato.

Ele.

Cum lite pendente

Innouata lite pendēte. scz post citationem. de qua hic reuocanda sūt in pristinū statum sine libello et cōtestatione litis ex puro et mero iudicis officio. secus vbi quis pretendit se spoliatū lite non pendente qz tunc ad consequendam restōnem offert libellus et lis contestatur. et in h̄ ista differunt. vide hic glo. i. Et diuersitatis rō pōt esse qz in priori casu ledit non solū ps̄ h̄ iudex contemnitur. In 2º ho casu tm̄ ps̄. ideo i priori casu magis exuberat iudicis officium.

Non dicit possessor aliquid innouare si lite pendēte vtit sua possessione vt prius sed bene fieret innouatio si ipse possessor priuaret possessione sua vel alienaret res litigiosa. vel super causa impetraret priuilegiū tacita lid. pendente. vide glo. sup verbo **I**nnouari.

Pendentia litis incipit ut habetur in tex. definit autem per sententiam a qua non est appellatum. vel aliter. ut le. 7. nō. in. c. i. de lit. cont. li. vi. vide hic glo. in ver. postquam.

Competens. seu idoneus iudex dicitur qui habet in causa iurisdictionem cuius exercitio dato quod illa iurisdictione possit exceptione elidi. siue exceptio contingat personam siue iurisdictionem. valet enim utroque casu processus si non excipiat. merito autem exceptione dicitur competens seu idoneus. et in hoc non ulla gl. singl. quia potest facere ad multa. cum sepe fiat mentio de iudice competenti.

Per solam cause commissionem licet non sit citatio secuta privilegia et rescripta impediuntur. vide hic glo. in ver. citatio.

Quanquam quo ad iurisdictionem perpetuandam sufficiat citatio emanasse a iudice. licet non pervenerit ad partem. tamen quo ad inducendam litis pendentiam oportet quod pervenerit ad partem. ut sic vide gl. 7. ad ptē.

Nō consilium glo. vlt. ut ad inducendam litis pendentiam inseratur in citatione copia libelli. ut pars citata possit plene instrui super quibus sit in iudicio convenienda.

De sequestratione possessionum et fructuum

De Ad competendas

Si fertur sententia contra possessorem. non tamen pro petitore. quia non agit dicens beneficium esse suum. vel sibi debitum. sed ad alium effectum. puta ad privatationem. non est locus sequestrationi. de qua hic vide glo. in ver. contra possessorem. est enim hec dispositio restringenda ad terminos lre.

Tertius iste locum habet in sententia diffinitiva. non autem in interlocutoria. Dicitur autem diffinitiva que principalem questionem diffinit. Interlocutoria enim que inter principium et finem cause fert super his que incidunt vel contingunt. Et nota bene istas diffinitiones quas ponit hic glo. in d. diffinitiva. que quotidie solet allegari.

Ad hoc ut sit locus dispositioni huius de. oportet quod sententia sit lata contra possessorem et pro petitore super beneficio. Si autem fertur super illa questione personali vel reali secus est. puta quia dicitur petitor beneficium esse obligatum ad annuum censum. vel rectorē ad aliquod servitium teneri. vel quid simile. vide hic glo. in d. super beneficio.

Etiam cum agitur possessorio fertur sententia diffinitiva. tex. est sic apertus et quotidie ad hoc allegatur in arg. iuncta gl. super d. possessorio.

Sententia lata per auditores curie de lata apud sedem apostolicam. et ab auditoribus curie appellatur. sed ad papam. de his est tex. hic. iuncta glo. in d. promulgata. Et intelligo in auditoribus quibuscunque deputatis per papam in causa illa. Nam si fertur sententia per papam non est locus huic actioni. quia non fieret sequestratio. sed ipsa sententia mandaret executioni. cum a sententia pape non appellatur.

vt in .c. cuncta per mundum. ix. q. iij. Et satis est q̄ vna sententia ferat
in curia. licet primo fuerit sententiatum in partibus. vt nō. hic. in ea/
dem glo. preallegata.

Nota hic iuncta gl. in v. beneficium. casum singularem quem nescio ali
bi ita clarum. in quo sequestrantur nedum fructus beneficij. sed etiaz
ipsum beneficium. et iura beneficij et beneficiati exercet sequester eti/
am si beneficium sit curatum vt hic. Et pondera gl. in eo q̄ dicit seque/
strum possidere. et tamen loquit iste tex. in sequestratione necessaria. q̄
scilicet fit per iudicem auctoritate iuris. contra nō. in .c. i. de sequestra/
7. c. examinata. de iudi. 7. dic vt ibi.

Vbiunq̄ requiritur q̄ aliquid fuerit possessum seu habitum triennio
oportet q̄ totum triennium sit consummatum. non autem sufficit an/
num tertium inchoatum. vel maiore parte illius tertij anni fuisse il/
lud possessum vel habitum. hoc voluit glo. hic in ver. triennio. quam
nō. quia facit ad multa. q̄ vbi requiritur certus annorum numerus
oportet totum tempus requisitum esse completum. nec annus vltim⁹
inchoatus habebitur pro completo. Et vide quod nō. Archi. i. c. si an/
num. de iudi. li. vi. 7. quod nō. glo. in de. generalem. s. de eta. 7. quali. 7.
quod ibi dixi. 7. in .l. ad rempublicam. ff. d. mune. 7. hono. 7. glo. in .c. cū
in cunctis. de elec. in. glo. in ver. exegerit.

Post litem motam super re possessa non dicitur possessor pacifice possidē
motio ergo litis facit desinere pacificam possessionem. vide hic glo. in
v. antea. et adde ad materiam tex. iuncta glo. notabili in v. pacificam
in .c. commissa. de elec. li. vi.

Equum est in huius cle. cau sequestrare beneficium apud illum qui est
in ordine quem beneficium ipsum requirit. Ita dicit glo. hic in v. ido/
neam. Pau. putat q̄ imo necessarium est per litteram istam. que dicit
q̄ sequester debet habere plenam 7. debitam curam. Et hoc puto veri/
us Et idem puto dicendum vbiunq̄ bñficiū apud aliquem seque/
stratur. Pro hoc allego in fili bonum tex. in .c. ex ratione. de eta. 7. qua
in ver. et clericis idoneis.

Habens custodiam alicuius beneficij. potest. si sibi specificice a iure vel su/
periori non interdicitur conuertere redditus superextantes in empri/
onem prediorum beneficij. vel alias in ipsius vtilitatez. vide glo. sup
ver. restituat. In casu autem huius cle. non potest. quia hic limitatur
potestas.

Dispositio continens per verba gñalia excommunicationis sententiaz
prehendit etiam ep̄os. licet de eis nō fiat mentio specialis. vide hic
gl. sup v. si quis. et idem nō. in .c. q̄ periculosum. de sen. ex. li. vi.

Satis est habenti rem sequestratam quod restituat ipsos fructus si extant. vel ipsorum extimationem si non extant. hoc voluit hoc glossa in de fructibus. quod indubie procedit quoniam fructus non poterant seruari. quia tunc illos vendere debet et precium apud se retinere. ut in l. quemadmodum. ad litem. C. de agri. et censu si. li. xi. Si autem poterant seruari non videtur quod sit licitum sequestro illos vendere. de quo tamen dicitur ut non. in l. pal.

An per haec verba. nullatenus absoluat. impediat validitas absolutio- nis per ordinarium facte. vide hic glossa in de nullatenus.

Ubicumque tollit exceptio nullitatis aduersus sententiam non videtur sublata illa per quam negatur iurisdictio asserti iudicis. oportet ergo quod ostendatur de sententia ibi allegata. et persequens de iurisditione perferatur. Et ex quo constat de iurisditione et pronuntiatione. alia nullitas opponi non potest. vide hoc glossa. singulari. que quotidie allegatur in verbo non obstante. In contrarium tamen facit glossa in cle. i. de re iudi. et vide quod ibi dicam.

R

De probationibus

De Litteris nostris

Verbis narratiuis alicuius citra papam non creditur regulariter etiam si narrans sit legatus. et de reservatione per eum facta velit facere fidei vide glossa in de reservatione. et dicitur ut plene non. in c. post cessionem. de proba. et in c. quod super his. de si. instru.

Circa verba narratiua Rectorum papalium an et quomodo faciant fidei. et quomodo distinguantur ut colligitur ex glossa. si. quod aut super illis non fundatur intentio pape et tunc non probant. et habent tunc locum. c. si papa. de preiudic. li. vi. et per exemplum ibi in glossa. ii. Aut fundatur. ut puta quia papa confert beneficium quod dicitur sue collationi prius refuasse. vel in curia vacasse per mortem beneficiarii. et tunc aut illa verba narratiua sunt super facto alieno. et faciunt fidei. hoc admittit probatio in contrarium. Exemplum 2° loco. scilicet positum. poterit enim quod probare illum beneficiarium decessisse extra curiam. cum in facto alieno. et de facto alieno prope de facili posset errare. Aut sunt in facto proprio ut in primo exemplo. et tunc faciunt adeo fidei ut non admittatur probatio in contrarium secundum glossa. et eodem intellectu. et hoc per illa verba fidei plenaria. posita in textu. Et in hoc non singulariter istum textum. iuxta glossa. quod haec verba volumus fidei plenaria adhiberi. important ut non admittatur probatio in contrarium. Et limita hoc verum secundum glossa. ut non admittatur probatio in contrarium. talis scilicet facit papam metrici. Secundo si adiuarerit probantes. stante narratione pape. Exemplum pro dicitur beneficium certum taliter obtulisse per renuntiationem factam in manibus suis. Alius vult probare quod beneficium non pertinebat ad renunciantem. per hoc enim non perimit narratio pape. cum utrumque esse possit. Ego limitarem 2^m et tertium membrum ad ea que consistunt in plena dispositione pape ut in exemplis

narratis in littera. ⁊ in similibus. ⁊ forte nō sine misterio dixit tex. vel alia similia. **S**ec⁹ puta in alijs nō dependentib⁹ a plena dispōne pape narrantis. Quid enī si pp̄ donat vni comitatū alicuius dicens illum comitē sibi illū donasse. vel in manibus suis illū libere resignasse. dicemus ne talia vba narratiua plenā facere fidē. **C**erte dicerē q̄ nō. maxime in p̄iudiciū laici. nō suppositi sue iurisdictioni. **F**aciūt nō. p̄ Inno in. c. in q̄stioni. de sen. excō. **I**tem qz de iure diuino nō fit fides de aliq̄ minori testimonio duob⁹. ij. q. iij. s. i. **E**t idem putare vbi pp̄ p̄ sua vba narratiua vellet quē suo iure p̄uare quē p̄uare non posset. n̄ probata sua culpa. **E**xemplū in p̄iuatione vasalli. vt in. c. vno. de feu. sine cul. nō amit. coll. x. cum si.

R

De Testibus

Cle

Cum iudei quidam

Christiani producti in testes contra iudeos possunt p̄ exceptionē criminis a testimonio repelli. qz licet iudei sint. non tamen debet legitima exceptio eis subtrahi. vide glo. in hac cle. i. in v. christianos.

Judei non compescunt regulariter per ecclesiam sed per iudices seculares. **I**n casibus tamen de eis iudicat ecclesia. vide hic glo. in v. principum. **E**t casus in quibus ecclesia iudicat de iudeis colligit glo. in. c. iudei. ij. de iude. **E**t vide tu qd̄ nō. Inno. in. c. qd̄ sup̄ his. de voto.

Non possunt principes priuilegiare iudeos vel saracenos in his q̄ sūt opprobriosa fidei. vide tex. hic iuncta gl. p̄alle. in v. principū. in fi.

Exhortatio est quoddam consilium et est regulariter ad instar consilij **C**onsilij aut̄ reuerentie obligat. **S**ecus in consilio perfectionis. vide h̄ gl. in vbo exhortamur. et gl. si. pleniorē in. c. ad aures. de eta. ⁊ quali. **E**t dic̄ q̄ potest dici consilium reuerentie quando materia est ex se necessitativa. ideo illi est obediendū ⁊ reuerendum. vel princeps vtiq̄ verbo consultiuo ⁊ non necessitativo propter reuerentiam illius cui scribit ⁊ sic dupliciter potest sic appellari. **C**onsilium perfectionis est quando materia de se nō necessitat sed disponit. seu intendit hominē cui consulit inducere ad maiorē p̄fectionem vt magis mereatur.

Cle

ij Testibus rite receptis

Publicatio attestacionum impedit testes super eisdem vel directe contra r̄ijs produci. quando receptio illorum testiū seu dispositio tenuit. al̄s secus. vide hic tex. iuncta glo. in v. rite.

Si attestacionū publicatio est indiscrete facta. puta inscia v̄l inuita parte. supple ex cā rōnabili contradicente. nō impedit quo minus pars q̄ testificata nō vidit adhuc testes p̄ducē possit. vide gl. i. v. publicatis.

Indirectam contrarietatem licet probare p testes. publicatione alioꝝ testi
um non obstaſi. ⁊ intellige indirectā. fm nō. in. c. ex tenore. d testi. vide
gl. h in d. diredo contrarijs.

Directa cōtrarietas p̄t pbari p testes non obstaſi. publicatōe ſi opponit
falſitas cū corruptione. vide gl. ſalle. in d. diredo contrarijs. ⁊ rōnꝝ vī
de p nō. in. c. ſſnitatis. e. ti. vbi explicat pleniꝝ mā huiꝝ cle.

Parte aduerſa oſtendente diſpoſitio huiꝝ cle. ceſſat. nō glo. in d. pducere
quā nō. qz nescio gl. alibi.

Super veteribus capliſ nullo mō p̄batiſ. vel p̄batiſ alitꝝ q̄ per teſtes
puta p̄ iſtrumēta licet pducere teſtes in cauſa apelloniſ. **I**n q̄bus
caſibus nō hꝝ locuz hec cle. ſed p̄cedit. l. per hanc. **C.** de temp. app. vide
hic glo. ſi.

R

De iure iurando

Cle Romani principes

Papa eſt chriſti vicariuſ. eſt alicubi reperit q̄ eſt **P**etri vicariꝝ. illa eſt
impropria locutio. vel exponit id eſt gerit vicariam. quā geſſit **P**etrꝝ.
vicariꝝ enī nō dat vicariū. de off. vi. clericos. h̄ voluit gl. h in d. chriſtꝝ

Differētia eſt intꝝ apes apis. ⁊ apex apicis. gl. eſt h in d. apicem.

Diſcordia ſignificat diuſitatem cordiū. gl. h in d. diſcordia

No papā ſpectat reformare pacē intꝝ chriſtianos. **I**te ⁊ ad alioſ ſtatos
ſimiliter. gl. eſt hic in d. pace.

Quod tabellio debz eſſe rogatꝝ de oſedione iſtrumēti. tex. eſt hic iuncta gl.
in d. requiſitiſ. **E**t vide qd nō. in. c. i. de ſi. iſtru.

Diſpoſitio facta per verbum quiſquam. includit etiam romanum pon
tificem. vide hic tex. iuncta gl. in d. cuiſquam.

Formam ſm̄ quā oſtituendi ſunt nunciꝝ romanoꝝ regis. petentiſ appro
bationē ſeu coronationē ab eccleſia ſeu papa. vide hic in d. ſi. viduſ
nanqꝝ **H**enricuſ. iuncta gl. in d. exponendi.

Diſſerentia eſt intꝝ dyadema. coronā. ⁊ ſertū. vide p̄ gl. in d. dyadema.

Non eſt neceſſaria perſone examinatō cum de ea plene habeſ noticiā. h̄
ſi non habeſ plena. ſed aliqualiſ noticia. tunc enim non debet ſine ex
aminatione promoueri. vide tex. hic iuncta glo. in ver. aliqualem.

Liber pontificalis eſt approbatuſ ab eccleſia. vide h̄ gl. in d. pontificaliſ.

Electuſ i impatorē nō debet appellari ex ſola electione impator. etiam
ſi ſit appellatꝝ ab eccleſia ⁊ eiꝝ electio recepta. h̄ aſſumit nomen impa
toris p̄ coronationē ⁊ oſecrationē q̄ſ recipit a pp̄ vel ab alio de eiꝝ
mādato. vide tex. h in d. f. ego **H**enricuſ. iuncta gl. in ver. futuruſ.

Diſſerentia eſt inter pactum ⁊ pollicitationē. vide h̄ p̄ glo. in d. polliceoꝝ.
et eſt tex. l. iij. quam glo. alle.

Cū papa aliū papam ducit in testem. vide h̄ glo. in h̄. **Bonifacius.**

Pro multiplici significato hui⁹ vbi antidotū. vide hic tex. iuncta gl. in h̄
antidotū.

Licet imperator prester fidelitatis iuramentū romano pontifici. non p̄ h̄
sequit̄ q̄ subditi imperatoris sint de tpali dominio ecclesie. vide h̄ tex
iuncta glo. in h̄. **existere.** **C**in q̄bus locis. vide gl. in h̄. **vestigijs.**

Qu imperator coronat̄ triplici corona. de qua autē materia. ⁊ a q̄bus. ⁊
An electus in impatorem nondū coronatus possit cedere p̄uilegia. seu
aliter exercere iura imperij. vide glo. hic in h̄. **reges romanorū.** **E**t int̄
cetera nō singularit̄ illā gl. q̄tinus dicit q̄ de antiqua vsuetudine ap̄
probata p̄ tolerantiam pape habetur q̄ electis duobus in discordia.
vterq̄ administrat vt rex. ⁊ omnē iurisdictionez imperij exercet. donec
per papā alterius electio fuerit̄ approbata vel reprobata. fortius ergo
dic̄ vniciū posse administrare ex sola electione.

An donatio facta p̄ **Constantinū** ecclesie romane valuerit. **E**t an possit
per successorē reuocari. vide gl. in h̄. **Constantinū.** q̄ tandem excludit p̄
hunc tex. ⁊. c. **fūdamēta.** de elect. li. vi. eam tenuisse ⁊ irreuocabile esse.

An coronationem rex romanorū nō vtit̄ bulla h̄ sigillo. h̄ post coronatio
nem vtit̄ bulla. ⁊ q̄nq̄ aurea. vide tex. h̄. iuncta gl. p̄t. que incipit aurea

Archiuus ē librorū ⁊ scripturarū loc⁹. ⁊ derivat̄ ab arca. vide **C**ulla
gl. fi. h̄. alibi iste loc⁹ appellat̄ gazophilaciū. vt i. c. i. iuncta gl. i. de p̄bat̄.

Altimo colligo ex tex. ⁊ gl. fi. formā triū iuramentorū. q̄ pape prestat̄ im
perator. **P**rimū tpe sue approbationis. ⁊ cum ingreditur ytaliam in
ipso ingressu. ⁊ tpe coronationis.

R

De exceptionibus

Cle.

Excommunicationis

Excommunicationis exceptio opponi pōt̄ dilatorie ⁊ peremptorie. **P**riō
casu p̄t̄ opponi in q̄libet parte litis tam extra adōrem q̄ eius p̄curato
rem seu iudicē. nō obsta. lapsu t̄mini p̄fixi ad p̄ponendū omnes exce/
ptiones dilatorias ⁊ declinatorias. h̄ voluit tex. hic iuncta glo. in h̄. di
latorie. qd̄ procedit. vt se3 possit opponi in q̄libet parte litis. etiam si fu
isset p̄fixus specificē termin⁹ ad excōicationē p̄ponendaz. **E**t hoc vo
luit nōbilit̄ gl. penl. h̄ in fi. quā tenebis mētī. **I**nterdū enī perempto
rie potest opponi. cū p̄ponit̄ ad electionē perimendā. puta cū contra pe
tentē beneficiū oppono q̄ tpe electionis seu collationis sue erat excōi/
catus. ⁊ sic non valuit collatio vel electio. ⁊ hoc casu non habet locū
iste tex. qz nō opponit̄ talis exceptio int̄ dilatorias. h̄ opponet̄ loco ⁊ tpe
peremptoriarū. **A**n at̄ possit p̄figi t̄mini⁹ ad p̄ponendū oēs p̄emptorias. vi
de h̄ gl. in h̄. dilatorias. ⁊ vide i gl. i. cle. sepe. de h̄. sig. in h̄. p̄tes. q̄ q̄rit

An iudex possit statuere terminū peremptoriū ad exhibendū oīa. q̄bus partes sunt in iudicio vsure. Et dic vt ibi. et vide quod nō. per doc. in c. cum dilectus. de fi. instru. vbi plene scripsi.

Termin⁹ p̄fixus ad p̄ponendū dilatorias intelligit̄ peremptorius. licz nō exprimat̄. vide hic glo. in d. peremptorio. quaz nota. et facit. l. ff. de ferijs.

R De Sententia et re iudicata:

De Ut calumniis :

Etiam in cā criminali locū hz dispositio huius cle. i. vt fiat executio an/tequā agat̄ de nullitate sn̄iaz. vide hic glo. nōbilem in d. quauis. **S**z intelligo fm̄ Pau. b̄ in tali cā criminali. cui⁹ executio p̄t postmodū re/tractari. pura qz odemnatio fuit pecuniaria. sec⁹ si nō possz retractari. qz tunc o3 prius discuti de nullitate. als frustra postea discutiet̄. qd̄ ē de mēte hui⁹ tex. in d. donec. iūda gl. sup eodē d̄bo.

Non hz locū dispositō hui⁹ cle. n̄ tres sententie ferant̄ sup eodē articulo ⁊ successive. vide hic glo. in d. tres. Et plz mihi qd̄ dicit de eodem arti/culo. q̄a si sup diuersis articulis. cessat rō calumnie. sup qua se fūdat iste tex. sed q̄tinus req̄rit q̄ successive fuerint late nō plz. tex. enim iste solum req̄rit vt tres sn̄ie sint o3tra aliquē late. vñ licet alia ps habeat aliquā intermediāz p se. tñ ex quo tres habuit o3tra se. h̄ sufficit vt sit locus huic dispositioni.

Dispositio p̄me ptis hui⁹ cle. locū hz etiam si tres sententie fuerint in flo/cutorie. cum tex. iste in p̄ma pte loquat̄ simpliciter de sententijs ⁊ non adijcit diffinitiuis. sic facit in. s. similiter. h̄ voluit glo. hic in d. sn̄ias. Ex qua singulariter nō q̄ verbū sn̄ia verificat̄ tā in diffinitiuā q̄ i in terlocutoria. Cui⁹ o3trariū nō. gl. in. c. cum olim. de testi. et vide qd̄ ibi dixi. Itē motiuū glo. possit impugnari per. l. qui filiabus. ff. de lega. i. vbi habet q̄ si in aliq̄ pte testamenti est facta memoratio de posthu/mis tūc appellone filiaz veniūt etiā posthume. Ita dicemus h̄. qd̄ cū in. s. similiter. specificē facit mētionē de diffinitiuis. nec apparet ratō q̄re magis req̄rat̄ q̄ sint diffinitiuē in. ij. responso q̄ in p̄mo. Intelligam⁹ ergo p̄mū r̄sum etiam in diffinitiuis. maxime cū verba sint capiēda in potiori significatione. vt in. s. q̄tiens. Insti. de iure. na. gen. ⁊ ci. ⁊ fa/cit qd̄ nō. gl. xvi. q. i. placuit. cogita tñ. Vel p̄t dici saluando. gl. dicti c. cū olim ⁊ istam. q̄ in odiosis habeat locū illa gl. h̄ in alijs p̄cedit gl̄ ista. vbi tñ subest eadē rō in diffinitia ⁊ in locutoria

Habens tres sn̄ias o3tra se. nō p̄t agere de nullitate ipsaz anteq̄ vide sn̄ie executōni mandent̄. etiam si victor non petat executōnez illaz p̄t g⁹ victor an̄ executōnē repellere agentē de nullitate p̄ viā exceptōis

Volens ergo agere de sniaz nullitate añ executionē factā. offerat se
vltro executioni. ⁊ snijs pareat q̄ntum in se est. vide gl. in v. admittat̄
Post executionē triū sniaz p̄t vid̄ agere de nullitate illaz. **Q**uā nō
est in cā nullitatis obrinebit. reuocabit̄ executio. h̄ voluit gl. in v. do/
nec. quā nō. **E**x qua infer̄ q̄ etiā in ciuili nō debet fieri executio añ q̄
agat d̄ nullitate. si talis executio esset irreuocabilis. cū frustra postea
ageret. qd̄ est ōtra mentē hui⁹ tex. etiam si desit executio i minima pte
eius qd̄ p̄nunciatū est. non p̄t agi de nullitate hui⁹ cle. vide gl. in ver.
plenarie. **E**x qua infer̄ q̄ nō reseruatis expensis sup̄ q̄bus facta ē cō
demnatio nō debet admitti volens agere. **N**ō q̄ iste. s̄. similiter. nō
h̄z locū nisi q̄n tres snie successiue ōtra aliquem late fuerint. h̄ voluit
gl. in v. fuerunt. **E**t idem dixit glo. s̄. allegata q̄ ad p̄mū r̄sum. **S**ed
ego nō video q̄re hec glo. req̄rat. cū tex. in h̄ nullā mentionē faciat. vñ
puto sufficē vt. s̄. q̄ tres snie late fuerūt ōtra aliq̄. l̄z aliq̄ medio tpe
fuerit lata p̄ vid̄o. ⁊ sic rōne p̄sumpte calumnie. vt in p̄ncipio l̄re.
Tex. iste in v. si. similiter. p̄cedit etiam si appello interposita ab aliqua in/
locutoria sic finita etiam in fauorē ip̄ius volentis nunc agere de nul
litate. vt qz fuit p̄nunciatū bene p̄ eum appellatū. tñ añ istam p̄nunci
ationem reportauit diffinitiuā p̄ eundē iudicēz ōtra se. ⁊ sic cum alijs
sententijs h̄z tres diffinitiuas ōtra se. hoc voluit glo. h̄ in v. pendere.
Mouet ad hoc dicendum p̄ tex. in. i. r̄so. vbi remouet exceptio nullita
tis ad finem impediendi executionē sententię. vt iste in casu p̄dicto al
legat nullitatē. quia ex quo fuit pronunciatū eum bene appellasse. con
stat iudicem. a q̄ fuit appellatū. diffinitiuam ferre non potuisse. **E**t nō
singulariter hanc rōnem glo. per hanc enim sentit aperte q̄ vbi remo
uet exceptio nullitatis. videt̄ etiam remota illa per quam negat̄ iudi
cis iurisdictio. qd̄ videt̄ ōtra glo. in cle. vna. s̄. de sequel. pos. ⁊ fruc. **E**t
ideo multi tenēt in hoc illā gl. ⁊ istā nō admittunt. vt nō. h̄ in dicta cle.
vnica. **P**osset iudicio meo dici q̄ de equitate gl. ista sustineri posset. vt
dicam⁹ q̄ vbi tres snie late sūt sup̄ eodē articulo ōtra aliq̄ez tūc nul
la nullitatis exceptio admittat̄ etiam si resultat ex iurisdictōis defectu
⁊ h̄ p̄pter iurisdictōis p̄sumptionē q̄ resultat ex triū sniaz p̄latione sup̄
qua p̄sumptione tex. iste fūdat. ⁊ h̄ casu p̄cedat iste tex. iūda glo. hac
p̄allata. **S**z vbi vnica snia lata tollit nullitatis exceptio nō intelligit̄
de illa q̄ resultat ex iurisdictōis defectu. q̄ casu p̄cedat gl. ōtraria. h̄ de
rigore p̄cedit gl. ōtraria iudicē. ista r̄probata. p̄ rōez quā pōit ista gl
qz nō p̄t dici snia illa q̄ lata ē a iudice nō suo. **S**z iste tex. fūdat se sup̄
p̄batione triū sniaz q̄ in cāu n̄ro nō occurrūt ex q̄ is q̄ tulit vnaz ex ill
nō hēbat iurisdictōnez. ḡ nō cessat dispō h̄⁹ tex. **N**az vt dicit **Bar. i. l. i.**
ff. q̄ vi a clam. vbi cunqz statutuz fūdat se sup̄ aliq̄ q̄litate p̄t sp̄ opponi
exceptio p̄ quā remouet̄ illa q̄litas ⁊ dixi plene i. c. itē cū q̄s. de r̄st. spo

Et facit tex. iuncta gl. in c. notificasti. xxxij. q. v. quantumcumque statutum
remoueat omnem exceptionem. vt i. d. l. i. nota. Preterea tex. ita remouet
exceptionem in casu illius cle. vnice. sic in casu istius. Sic ergo ibi ad-
mittit nullitatis exceptio respectu iudicis. ita et in casu isto dicitur admit-
ti. Itē facit nobile dē m Bal. in. l. vna. C. ne liceat in vna eadem q̄ cā
ter puo. vbi dicit q̄ exceptio nullitatis notorie bñ admittit in cāu h̄
clēm. quia tunc cessat calumnie presumpcio super q̄ iste tex. se fundat.
vt p̄z in p̄n. Ita dicendū qm notorie constat vnā ex illis sententijs nō tel-
nuisse. vt ē in casu n̄ro qm tpe petite executionis reperit p̄nunciatū p̄
vidē in cā appellōnis ab interlocutoria. Esti diceres nonne et qm ap-
pellatio ab illoz iudicū arbitrio pendet et de hoc opponit. disceptat d̄
nullitate ex iurisdictionis defectu qz si appellatio fuit legitima. constat
ilico fuisse iurisdictionē iudicis suspensam. et an fuit vel nō. pendet ex
futuro euentu. vt in. c. non solū. iūdo. c. si a iudice. de app. li. vi. et tamen
hoc casu nō obstat talis appositio ad impediendū executionē. vt in h̄
tex. ij. r̄iso. Rūdeo q̄ licet contrariū videat v̄gere. p̄t tñ sic r̄ideri q̄ gl
in cle. vna. de sequel. loquit qm negat prorsus p̄ferentem habuisse iur-
isdictionē. S̄z in casu huius. s̄. similiter. nō negabat. imo dicit q̄ erat
iudex. h̄ q̄ fuerat a sua sentētia interlocutoria vel a grauamine apel-
latū. et p̄ aliam ptem negat appellonem fuisse legitimā. et ex q̄ iudex ap-
pellationi nō detulit. h̄ ad vltiora p̄cessit presumit magis p̄ iudice
q̄ pro p̄te. ar. in. c. nisi. de p̄bē. et c. ad audientiā. de p̄scrip. id talis oppo-
sicio p̄dētis appellōnis nō enervat p̄sumptionē triū s̄n̄ia. marie cū
s̄n̄ia diffinitia illi a cui⁹ interlocutoria dicit appellatū concordat cū alio
rū iudicū sentētijs. secus aut qm tpe oppositionis fuit p̄nunciatum pro
appellante. qz tunc cessat ois presumpcio. et constat de iurisdictionis defec-
tu. et p̄sequens de nullitate vnus. et hoc nō. Et p̄ h̄ facit qd nō. h̄ i
glo. p̄nt. quam vide.

Cle. ii.

Pastoralis cura:

De regulariter ecclia nō appellat iudeos. vide h̄ gl. iuncta tex. in d. christia-
ni. et qd notatū fuit in cle. i. s̄. de testi. ¶ In ver. inuigilare.

De dictio In. qm q̄ ponit p̄ valde vt inuigilare id est valde vigilare. glo

¶ Utile consiliū est vt in facto notorio iudex procedēs declaret p̄us illud

factuz esse notoriū sic fecit h̄ imperator vt nō possit reficari in dubium

de validitate p̄cessus. vide gl. h̄ in d. declarato. et facit ad mām qd nō

Inno. in. c. tua. in fi. de coha. cle. et mulie.

In mense septembris sol ingredit signū libe. et sic appellat. qz tūc dies et

noctes equant. glo. in d. libramini. Et ponit etiā illa quid sit librare. et

hoc fit p̄ iuuenibus. vt sciant allare glo. ad sciendū equoatium.

Ex causa in scia inserta facile deprehendit iphus sine iniqtas. id dat ofi/
liu vt ca in scia non exprmat. vide glo. in d. causis. iundo tex.

Si citatio fit ad locu notorie no tutu non solu pr exceptione no opposita
appellari. sed etiam sine appellone talis citatio no artat citatum. 7 sic
no est opus appellare. vide hic tex. iunda glo. nobili in d. notorio. 7 te/
ne illam meti.

Admodu ponit p valde. vide glo. in d. admodum.

Conistoriu dicit a consisto. stis. vide glo. in d. conistorij.

Si captiuus ad pena vel periculu mortis relaxat iuramento suo de re/
deundo ad carcerem certa die. si mors erat iniuriosa. redire non tenet
als tenet. glo. e singularis hic in d. p violentiaz. **Et tene sp menti. Et**
pbat iure. qz iuramentu non e seruandu si sine periculo mortis serua
ri no pt. xxiij. q. ij. si. no. in. c. si do. de iure iu. **Et an sit peccatu fugere**
carcerem hostis. vide gl. in. c. ius gentiu. i. di. 7 de materia vide glo. et
qd pleni no. **Bal. in. l. in adoptione. i. C. de adoptio.**

Quis pt se offerre ad morte p iniustitia inferenda ex multe patientie me/
rito sicut fecit **Ambrosius.** vide gl. in d. offerre. **Et idem fecit beatus**
Tho. de aquino.

Jus omne fundat intentione imperatoris in toto orbe sic intentione
epoz in eoz dioe. gl. est in d. districtum.

An remissio criminosa ad locu delicti fiat ex urbanitate. an ex necessitate
Itē an petens tale remissionē possit animaduertē in iudicē si nō rmit
tit. **Et an iudex sub q degit teneat illuz remittere sine aliqli cause cog**
nitione. vide de his trib' qonibus bo. glo. h in d. de more. q quotidie
allegat. **Et circa pma. q. v. tenere q talis remissio fit ex necessitate. si**
delictu fuit graue. **In scda do ocludit q nolens remittere dz puniri p**
iudicē suū. non at p petentē remissionē. n sit als iudex suus. **In 3^a v**
inclinare in prem vt remissionē pcedat aliqlis ognitio. ne remissus sit
causa ltima infamet. vide ad hanc mam plene p **Jo. cal. in. c. i. de Rptl.**
Et ibidē p alios. Dixi plene in. c. fi. de fo. ope.

Differentia inter homiligiū 7 vasalliticū seu fidelitatē. vide hic i d. ho/
mo q ligius. vbi gl. ocludit q hominis ligium fit imperatori vel regi
nullius alterius fidelitate salua. 7 prestans tale iuramentu dr homo/
ligius. quasi ligatus. vel legius quasi legalitatē seruans. **Vasalliti/**
cum seu fidelitas fit. seruata 7 excepta saltez impatoris fidelitate seu
auctoritate. **Et ideo ocludit glo. q qs non pt esse ligius duoz. h bñ pt**
esse ligius vnus. 7 vasallus alterius. vt h i tex. de isto rege habet. vt
q qs esse possit vasallus pluriuz. vt in li. feu. in. l. impialem. 7 nō hanc
glo. **Nō q etiā rōne originis qs sortit forū. facit tex. hic iūda gl. in**
ver. originem. 7 tā de origine ppria q paterna vel auita. vide p **Bar.**
in. l. assumptio. ff. ad municipa.

Non valz scia ex cui⁹ tenore deprehendit evidens iniqtas. vide h bo. gl
in d. non hebat. 7 vide qd plene dixi. in. c. qm⁹ extra. de pba.

Pot⁹ imperator. absolvere rone criminis oes vasallos a fidelitate q tenen
tur criminoso. 7 h si h3 iurisdictione in ca. vide gl. sup d. fidelitate.

Q⁹ p damnatione vel per confiscatione iudicis secularis no poat qs ins
pronatus. h ar. colligit gl. in d. sbiede. vide lati⁹ p gl. in. c. filijs. xvi. q.
vij. 7 in. c. satis puerum. lvi. di. 7 distingue vt ibi.

R

De Appellationibus

Cle. i.

Si a iudicibus :

Dispositio hui⁹ cle. pmo locu h3. siue iudices a qbus est appellandū sine
ordinarij. siue delegati. siue sint ad causas. siue executores ad grās. si
ue sint arbitri iuris. vide gl. i. Item siue sit ad appellanduz in iudicio.
siue extra. siue a snia. siue a grauamine. vide h gl. ij.

Licet qs possit appellare a plurib⁹ iudicib⁹ separatim iuxta formam hic
otentā. tñ cum appellat no debet ab vno solo h ab oibus appellare. qz
ex quo. omnes pariter pcedunt. no pt vn⁹ solus grauare. vide glo. in
ver. simul. ppe si. Si aut vnus solus ex plurib⁹ pcessit tñ ab illo solo
poterit appellari. vt habet in eadē glo.

In pntia iudicis est appellandū. et si sunt plures 7 no pnt haberi oes vt
maior ps etiam separatim. tunc pmissa ptestatione appellet coram illis
vel q haberi pt. et si nemo haberi pt appellet corā iudice ad que si eius
pntia haberi pt. ij. q. vi. biduū. als corā honestis psonis. vide glo. h in
d. coram. iuncta gl. in ver. maiorī.

Tam appello qz aploz petitio pt separatim corā iudicib⁹ fieri. vide gl. h in
ver. appellare. Ex q no q qualitas in fine posita cernit oia pcedētia.
de q p Bar. in. l. pretor. ff. vi bo. rap.

Appello no est necessario inponenda in pntia appellati h sibi ignorati e
postea intimatio fienda. secus si scit appellatū fuisse. vide h tex. iuncta
gl. in d. ignorati. Sz an ista intimatio sit fienda qñ talis e appello que
ipso facto no deuoluit cam. Et vtrum appellat⁹ ire teneat nisi citef. vi/
de hic per doc. 7 in cle. causam. de elect. 7 communiter tenet. q no. In
contrarium tamen facit qd no. hic gl. fi. que videt sentire hoc vltimū
Cogita super hoc.

Licet corā plurib⁹ iudicib⁹ pt se patiz appellari. iph tñ iudices dnt postea
sil uenire ad deferendū vel no. seu ad pfixionē terminī. gl. e hic in d.

Cpfixionis

Cle. ii.

Quamuis rigor iuris

2 0 1

Tempus triginta dierum ad apostolos petendū 7 tradendū a iure pre-
fixum. currit a tempore sententię. vel ab eo tempore quo incipit cur-
re decendium appellatōnis interponende. id est a tempore scientie sen-
tentię late. vide hic glo. iij. et plenius per glo. 7 Jo. an. in nouella. in. c.
ab eo. eo. ti. li. vi :

Verbum decernimus inducit ius nouum. vide gl. in d. decernim⁹. 7 nō
eam p his q̄ nō. in. c. decernimus. de iudi. vbi aliqui scripserūt retrari-
um. h̄ primum ibi tenui.

Apostoli qui petunt in causa appellatōnis interdum vocantur epistole
interdum dimissorie. Et quid sint apostoli. vnde dicantur. Et de qua-
druplici ipsorum specie 7 eorum formis. vide in Spe. e. ti. quarta par-
te d. sequit. 7 gl. in. c. cordi. e. ti. li. vi. in d. petat aplos. et vide gl. hic in
d. apostoli. Et dantur apostoli vt instruatur iudex ad quem. vt dicit
hic gl. in ver. nec petat.

Quā appellans qui semel petijt apostolos 7 denuo sibi in termino per iu-
dicem prefixo petijt teneatur iterum 7 tertio sparere et petere si iudex
prefixit secunda vice alium terminum. infra tamen terminum iuris.
vide bo. glo. hic in ver. videtur. que videt determinare q̄ vltra secun-
dam vicem non tenetur appellans pro hac causa comparere. Dicit ta-
men tutius vt iterum in termino prorogato compareat. ex quo est in-
fra terminum iuris.

Nota bñ glo. in d. infra dictū. ex qua habes q̄ si terminus certus p̄figit
ad recipiendū aplos seu ad sparendū v̄l aliquid in iudicio faciendū
nō p̄t terminus p̄ueniri. sed si terminus p̄figit s̄b hac incertitudine.
scilicet infra terminum iuris seu infra terminum. xx. dierum. satis est
q̄ infra terminum id fiat quādo cunq̄. dum tamen congruo loco et
tempore. Et nota ex eadem gl. aliud esse si iudex ad recipiendum apo-
stolos statuatur terminū iuris. aliud si dicat infra terminū iuris. Nam
primo casu non p̄t sparere ante vltimaz diem termini iuris. In scdo
ho quādo cunq̄. mō tñ p̄missio.

Cuius expens̄ sunt apostoli tradendi. an appellantis. an iudicis. vide bo.
glo. in d. oblatos. que v̄r velle q̄ de mente iuris est vt ipsorū vatio sit
gratuita. h̄ retrariuz dicit seruari. s. vt dent̄ expens̄ appellantis. qd̄ di-
cit equitatem habere. saltem in delegatis. Dicit etiam incidenter q̄
actor debet suis expens̄. reo offerre libellū. de quo vide latius p̄ glo. in
de. sepe. j. de ver. sig. in d. p̄nunciatio. 7 credo etiam sup alio d. ibi q̄re.
dixi in. c. i. de li. ob.

Si iudex a quo. qñ instanter petunt apostoli per appellantē nihil r̄idet.
non tenet̄ amplius appellans corā iudice comparere. quemadmodū
d̄tingit quando respondet se daturum nullo termino assignato. vide

tex. cum glo. in ver. aut si.

Si iudex dicit se velle aplos dare infra terminū iuris. infra quē postea appellans oparuit et petijt. non tamen iudex ilico dare tenet. h̄ p̄t tene re impeditum appellantem p̄ totum terminum iuris. vide hic tex. iun/ da glo. in ver. vel infra.

Nota ex tex. iunda glo. vlt. quattuor casus otra appellantem. et q̄nq̄ cō/ tra iudicem in materia petitionis et exhibitionis aploz. pena v̄o. con trarium facientis in appellante est. q̄ videt sue appellationi renunciasse. in iudice vero nullitas p̄cessus. et dic vt in gl.

Cle Sicut appellationem

Dies in qua interponit appellation non oputat in termino anni ad pro se quendū et ad finiendū p̄fixi. glo. est hic in v̄ a die. Ex qua etiam nō q̄ vidio. **A.** diunda numero diez. excludit illam diem cui adiungit. Ex emplū vt h̄ in l̄ra. a tali die. r̄. h̄le nō. in. c. statutū. d̄ p̄ben. li. vi.

A futuro grauamie appellatur duntaxat extra iudiciū. et tunc tempus anni currit non a die interpositionis ipius. h̄ a die illari grauaminis vide tex. hic iunda gl. in v̄ a futuro. Et nō singulariter duo ex hac l̄ra.

Primū q̄ sic dat annus in appellatione iudiciali. et ex cā biennū. ita in extraiudiciali. **2^m** q̄ tps anni. dat ad p̄sequendū et finiendū i vtraq̄ appellatione. et q̄ cessate impedimēto vtraq̄ appello p̄ lapsū anni r̄manet defeta. et circa impedimentū. vide h̄ glo. p̄t. et dic lati⁹ vt nō. i. c. ex rōne

Coe apel

Cle Quandiu appellationis prosecutio

Possunt appellans et appellatus ouenire vt tpe mortalitatis seu alteri⁹ pestis imminentis non currat tpa. appellationi p̄fixa vide tex. hic iunda glo. in v̄ vel als. Ex qua gl. singulariter nō q̄ cessante ouentione. mor talitas vel alia pestis nō excusat a oparatione iudiciali et p̄secutione appellationis. et p̄sequens citat⁹ ad locuz mortalitatis tenet oparere si vult euitare otumaciā. Contrariū sentit Bar. in. l. de etate. ff. ad treb vbi vide. et lati⁹ tetigi p⁹ glo. in. c. cū dilecti. de do. et otu. vbi de hoc.

Facitus oensus appellatis et appellati nō sufficit vt appellationis p̄sequē de tpa nō currant. vtputa si fil ad domiciliū redeant. requiritur enim expressus consensus. vt hic in tex. iunda gl. in v̄. expresso.

In matrimonio spiritali et carnali et in alijs causis q̄ celeritatē deside rant p̄t iudex supplē vt p̄cedat in causa appellationis. nō obsta. partū dispōne. vide in otrariū h̄ gl. in v̄. imminere. quā nō quīs. ḡnalit dicit tur de causaz celeritate.

Cle Appellanti ab interlocutoria

Apellans ab interlocutoria vel grauamine non potest causas notatim in appellatione non expressas persequi. etiam si notorie sint. Et non singulariter hoc ultimū. et rationem gl. dū dicit rationem esse. quia notorietas non releuat ab onere proponendi. licet releuet ab onere probandi ut dicit h. gl. in ver. alias. Ex qua non quod habens causam seu exceptionem quantumcunque notoriam. tenet illam exprimere si vult ex illa iuuari. licet illam sic propositam probare non teneat. quia notoria non indigent probatione. hoc intelligo in eo qui est presens in iudicio sic contingit in appellante. Sed si absens citat cui notorie operit exceptio declinatoria. vel alia contra partem non tenet operare vel aliter proponere si non vult. quia talis citatio tanquam temeraria non habet artare citatum. Exemplum patet in citato ad locum notorie non tutum. ut dicit in gl. post cle. pastoralis. s. ti. prox. et vide quod non. Inno. in. c. ij. de dila. facit. l. non videt. ff. de iudi. Sed qui est presens et non proponit videt illi tacite renūciare. h. absens non comparens versus illam tacite proponere. et in hoc cogita.

Licet appellatio ab interlocutoria non possit iustificari. nisi ex causis nominatim deductis in ipsa appellatione. secus tamen est in appellatione a diffinitiva. illa enim potest iustificari ex nouis causis. vide hic gl. in d. nec processus. quā non tu canonista. h. tex. est expressus de hoc ultimo in. l. scio. ff. e. facit quod le. et non in. c. cum iohes. de si. instru.

Duo requirunt ad appellationem ab interlocutoria iustificandam. videlicet quod grauamen precesserit appellationem. ut h. et quod grauamen fuerit expressus in ipsa appellatione. ut hic in. ij. rñso. vide glo. in. d. ex notis.

Cle. Si appellationem

Appellatio quae a principio non tenuit ut puta quia interposita tertio. vel post decem dies non oualescit. licet appellans et appellatus simul persequantur ipsam vel appellatus tamen. vide gl. h. in d. desertam. Idem si post renunciationem fiat per eos persecutio.

Quare non valet sententia lata a iudice appellationis. utroque scilicet appellante. et appellato persequente si appellatio erat defecta. vide glo. mag. prope medium quod reddit hanc rationem licet lapsus temporis persecutionis fiende ratificat sententiam et facit haberi proinde acti non fuisset appellatum. sententia ergo postea lata reperit a non suo iudice lata merito non valet. et vide circa h. quod dicit in. c. quoniam. d. proba.

Nunquam post appellationis desertionem per negligentiam appellantis possit appellatus persequi petendo pronuciari male appellatum. et sententiam transiisse in rem iudicatam. facit tex. iste in ar. quod sic in quantum dicit appellatum persequi scilicet sententiam tamen nihilominus non minus censet transiisse in rem iudicatam. et vide hic glo. mag. in d. si. sit h. ratio. quae h. sentit. versus tamen in si. dubitare nunquam illa duo filia accumulari possint. Adhi tamen plures quod non possint. h. satis est quod pronuciari

Sententia nulla a qua tamen fuit Cetur sup desertione et transitu in rem iudicatam. appellatum non transit in rem iudicatam. licet appellatio desinat. vide glo. si.

Cle. si.

Cum a repulsione

Si iudex exceptionem non recipit. vel ad ulteriores litis procedit. vñ illaz repellere ita q̄ appelloni locus ē. vide gl. ij. ex cui⁹ si. etiaz collige q̄ snia lata sup pemptoria nō est diffinitiva s̄ interlocutoria. Dicit tñ illa gl. in si. q̄ snia lata sup pemptoria vt obstat habet vim diffinitive quaz nō. Dic tñ q̄ nō est necesse sic p̄nunciari cū p̄nunciandū sit sup p̄ncipiā. vt in. c. i. de or. cog.

De Vita et honestate clericorum

Cle. i. Diocesanis locorum

Appellone diocesanorū nō veniunt inferiores ordinarij. liz in loco in dōi/ ditionem habeant. s̄ tñ ep̄i. vide glo. i. in si. Nouerte qz in strarium videt glo. in cle. vnica. de fo. ope. quā ibi nō uī. Et saluādo istā p̄t dici ou pliciter. Primo q̄ ista gl. p̄cedit in habentib⁹ ordinariā. nō tñ q̄ ep̄a/ lem. sec⁹ in habentib⁹ q̄ ep̄alem. q̄ casu p̄cedit illa gl. ⁊ facit qd nō. gl. in cle. i. de re. eccle. nō alie. in v. p̄rij. Vel sic. aut in loco sunt ordinarij inferiores ep̄is habentes quasi ep̄alem iurisdictionem in ipso loco. ex clusis ep̄is. ⁊ habeat locū gl. straria. q̄ ita loquit. Aut hñt. sed non ex clusis ep̄m. qz occurrunt cū eis in iurisdictionis exercitio. ⁊ p̄cedat gl ista. qz ex quo est in loco etiam ep̄s. debent v̄ba sumi in suo p̄prio ⁊ po riori significato. ⁊ h̄ plus placet. Nec ob. ratio h⁹ glo. q̄ h̄ sit ius nouū Nam et tex. in dicta cle. vnica. de fo. compe. ponit ius nouum ⁊ p̄uile/ giatū qd plus est. etiam in alteri⁹ p̄iudiciū. Item tenēdo strarium. re manerent in loco illo excessus incorecti. qd nō est dicendū. cuz publi ce vtilitatis sit rē. de sen. ex. vt fame. ⁊ nō hec.

Per verba gñalia ostōnis qua precipit ordinarijs locoꝝ ne in aliq̄ p̄ce dant otra clericos non videt data potestas super exemptos ñ de eis fiat sp̄alis mentio. vide gl. in v. clericos.

Constitutio emanans sup certis criminib⁹ penam p̄ illis inferens non hz locū in alijs delictis. etiam grauiorib⁹. vide gl. sup ver. macellariorum. ⁊ pōt esse ratio. qz ostō oprehendit qñqz certa delicta. qz homines promptiores sunt ad illa omittere. xxxij. q. ij. admonere. ⁊. c. latozem ⁊. l. aut facta. in si. ff. de penis.

Vnde dicit taberna. vnde carnifices. ⁊ vnde macellarij. vide glo. h̄ in v. tabernariorum. ⁊ v. carnificum.

Ubiqz constitutio fundatur super aliquibus qualitatibus. eis vel earum altera cessant. cessat constitutio. glo. hic in ver. publice. ⁊ specia liter presupposito etiam q̄ illis cessantibus non cessat prozsus padum constitutio tamen illa cessat.

Constitutio puniens facientē certū quōd psonaliter. nō habet locum in eo qui p alium facit. licet in facieñ. per aliū nō cesset pccm. vide gl. hic nōbilem in d. publice. ⁊ psonaliter. Ex qua collige q̄ qui per alium facit p se facere videt. etiā ad incurrendū penā. vt in. c. mulieres. de senf. ex. h. vez n̄ ostitutio req̄rat q̄ psonaliter fiat.

Nō q̄ ad incurrendū penā hui⁹ cōstōnis nō sufficit q̄ admonitio fiat in genere. h̄ oportz q̄ specificē nōibus delinquentiū expressis fiat admonitio. de qua h̄ vide glo. in d. noiatim. Ex qua p̄mo collige arg. opt. q̄ cū ordinari⁹ intendit pcedere otra clericos incedētes sine habitu. vel cum armis ad p̄uationē p̄uilegij clericalis. n̄ respiscant. nō debz clericos monere generalit̄ h̄ spāliter ipsoz nōibus exp̄ssis. ⁊ tene mētī. ⁊ quōd importat verbum nominatim. vide per Inno. in. c. in lateranesi. de preben.

Ubiq̄ ad penā incurrendā iura exigunt. vt aliq̄s tertio siue tribus euidis moneat nō sufficit vnū pemptoriū. vide h̄ gl. nōbilem sup ver. tertio. ⁊ sic ē casus in q̄ vnū pemptoriū nō eualet tribus euidis. Et vide qd̄ nō. Inno. in. c. ex tue. de cle. nō res. vbi dixi latius

Ele. Quoniam qui abiectis :

Appellone clericoz veniunt clerici. etiā p̄me consure tm̄. quanq̄ mā sit penalis. vide hic gl. in ver. clericus.

Licet vestes rubee ⁊ virides sint clericis phibite. in eis tm̄ nō hz locum ista ostitutio. h̄ in vestib⁹ hic expressis tm̄. vide gl. in d. partita. in fi.

Indefinita eq̄pollet vniuersali. etiā in penali. si eadez rō est in oibus in genere oprehensis. vide gl. iuncto tex. in d. bñficioz.

Ubi pena imponit eo ipso nō est necessaria monitio neq̄ snia ad penaz illā incurrendā. vide gl. in d. eo ipso.

Si suspensus a bñficioz suorū fructib⁹ suspensionē nō seruat. fruct⁹ recipiendo. non p̄ h̄ incurrat p̄uationē bñficioz suorū aut irregularitatē fruct⁹ tm̄ sic pceptos restituere tenet. vide gl. in d. suspensus. Cui aut tales fructus sint restituendi seu cui accrescant tpe suspensionis bñficiati. dic vt in eadē gl. quam nō.

Ex causa p̄t ep̄s aut legat⁹ imponere penā inhabilitationis ad bñficia tam clerico q̄ laico. in perpetuū ⁊ ad temp⁹. vide gl. in ver. inhabilis. quam nō.

Constitutus in minoribus. secularibus vestibus vtēs sine consura. nō incurrit hanc penā p̄uationis p̄uilegij clericalis. liz pcesserit otra est monitio. vide h̄ tex. iuncta gl. in d. ⁊ consurā. Ego fateor q̄ otra talem i minorib⁹ ostitutū non est huic ostitōni locus. Sed an ep̄s possit ex suo officio contra eum pcedere ad reassumptionem habitus sub pena p̄uisionis p̄uilegij clericalis. vide tex. cū ibi nō. in. c. otingit. ij. de sen. ex.

De tonsura clericali et corona quodlibet sunt diuersa. et quod significant. vide gl
in x. et tonsuram. post pn. **E**t in eadem glo. habes quod ouerhi non portant cleri
calam tonsuram ex parte superioris. sed tonsuram sic ex parte inferioris usque ad au
res. Item quod monachi debent portare maiorem clericam quam clerici seculares.

De religioso portante habitum sibi habitum clericorum secularium an incurrat
apostasiam. vide glo. in x. extrinseci. vide tu plenius per Jo. de lig. in. c. de
us qui. eo. ti. ubi dixi.

Pro significato infule et pilei. vide h. gl. sup. x. infulam.

Ora sine aspiratione significat finem vel extremitatem reipsum et precipue regio
num et vestium. Cum aspiratione vero significat tempus. ut hora ter
tie. vide gl. in x. oram.

Vestis superior clericorum debet esse talaris. id est ad talos longa. vide gl
in x. videat. quam non in eo quod dicit superior. Non ergo debet esse ita breuis
ut vestis inferior videat. ar. hic.

Monachus administratione carens. elemosinam facere non potest nisi sit in stu
dio vel peregrinatione de licentia abbatis. tunc enim moderata elemosi
nam facere potest. vide h. bo. gl. in x. ouertendu. et quod non. gl. xij. q. i. non dicatis.

Pena in aliqua constitutione appositae non intelligitur repetita in fine. quod ad
dit ad constitutionem precedentem. etiam si eodem tempore fiat additio. vide gl. singu
lariter h. in x. sanctioni. Sed in contrarium allego tibi glo. Ber. in. c. de multa
in si. de pben. in. x. in eadem. et vide quod ibi scripsi.

R De Prebendis et dignitatibus.

Cle. i. Si dignitatem habenti:

Valeat pmissio facta de dignitate vel beneficio. motu proprio. licet de cura il
li annua nulla fiat mentio. vide glo. in ista de. i. in x. mandemus. iudico
tex. in x. illi vel alteri. Sed aduerte tu diligenter. quia tex. quem alit gl. hoc
non probat. nam de. si romanus. loquitur cum non fit mentio de cura beneficii
prius habiti. non autem loquitur de beneficio. nunc motu proprio excessu. nam de cu
ra beneficii excessu videtur quod omnino sit habenda mentio. quia non est de intenti
one pape puidere de beneficio curato. non de cura fiat specialis mentio. ut
probat in. c. cum in illis. de pben. li. vi. **M**otus autem proprius non firmat gratiam
contra intentionem scribentis. nec supplet qualitates intrinsecas beneficii. de
quod vide omnino in. c. si motu proprio. eo. ti. li. vi. ubi Jo. an. si bene recolo. videtur
sentire contrarium eius quod hic sentit in gl. ista.

Gratia facta de beneficio cum cura. de cura mentione non habita. non exten
ditur ad curatum. licet in fine addatur illa clausula. quod aiaz cura si illi imminet
nullatenus negligat. vide h. glo. in x. dispensantes. **E**t per h. declarat istum
tex. procedere etiam in casu in quo non fit dispensatio super pluribus retinendis

sed simpliciter fit gratia de beneficio obtinendo. quod nota. Et pro h
facit ratio posita in fine huius cle. que pariter militat in utroq casu.

Quoniam impetrans gratiam ad beneficiū curatū vel non teneat facere menti
onem de beneficio nequē qd obtinet h etiaz de cura illi annexa. Et ad
uerte ad vnū casū indubitabilē. habenda est enim mentio curati bñfi
cij. qd nouiter impetrat. qz pp nō intendit puidere de bñficio curato.
nisi de cura illi annexa faciat mentionē. vt in c. cū in illis. e. xi. li. vi.
Hic dubium est an de qlitatib⁹ beneficij habitū sit faciēda mentio. vt de
cura ordinī illi ānera ⁊ qntitate reddituū. Et pfecto iste tex. in. i. rāso
multū stricte facit vt de cura sit fiēda mētio. Glo. h in d. vel alteri mul
tum late h disputat. ponēdo tres lecturas ad istū tex. Prima est q de
illis mentionē facere nō tenet. ⁊ hanc firmat in fine. ⁊ nō h singularit
Et ad istū tex. rñdet q n̄ valet dispensatio vt vtrunq possit retinē. h si
vult dimittere p̄mū ⁊ tenere scdm p̄t. ⁊ forti⁹ h pcedit fm gl. qn nullā
dispensationē impetrauit. h solū impetrauit beneficiū curatū. faciens
mentionē de beneficio qd obtinebat. non tñ de cura illi annexa. • /z^a
lectura ē vt hoc nouū inducat hec cle. vt etiā qualitas cure imminēs
quā habet impetrans exp̄menda sit in impetratione. • /z^a lect. q a q̄s
simplr impetrat beneficiū. ⁊ nō tenet facere mentionē de cura bñficij
habitū. Aut impetrat etiam dispensationē vt primū possit cū scdo im
petrato obtinere. ⁊ tunc mixtura dispelationis. ⁊ grē puisionis in ea
dem lra necessarū viciet vtrunq. h tñ non plz gl. p rlam vtile p inuile.
de reg. iu. li. vi. Ego allego tex. singularē in. c. si eo tpe. de Rp. li. vi. vbi
pbat q si in eadē lra orinet duplex grā. in quaz altera sit cōmissa sur
reptio. non viciat vtraq gratia p hanc mixturā. h tñ illa surrepticia.
Et nō singularit hoc dictū gl. ⁊ circa pncipale dictū vide qd plene scri
psi in. c. ad aures. de Rp. vbi plene scripsi an ⁊ qn sit fiēda mentio de
qualitatibus beneficiorū habitōrū ⁊ obtinendorū. ⁊ multum fa
cit iste tex. vt etiam illo modo debeat impetrator obtinere nomine sue
dignitatis.

Si necessaria ad validitatem gratie non ponantur in confectioe ipsius
gratie. sed in executione ipsius ad conseruationem indemnitate be
neficij. per talem expressionem non validatur gratia. licet ponantur il
la verba in littera gratie. vide hic tex. que nescio alibi in primo respō
so in fine. et clarius in. ij. responso in fine iuncta gl. in d. cura.

Dispositio huius cle. loquens de dignitatibus habet locum etiaz in be
neficijs quibus prouideretur per electionem. ⁊ idem quo ad. c. cum i il
lis. de preben. li. vi. est dicendum. vide glo. in d. dignitate.

Verbum generale adiectū alicui speciei. licet illā speciem ampliet. aliaz tñ speciem nō includit. maxie in mā restringibili. **E**xemplū patz hic in ter. in ver. q̄uis dispositionē. **N**am istud verbū dispositio. nō includit electionem. licet sit ei adiectūz illud nomen gn̄ale q̄uis. zc. **E**t vide hic glo. in ver. q̄uis. 7 nota ex eadem gl. q̄ regulariter in iure indefinita equipollet vniuersali.

An si mandet simplr prouideri de dignitate vacan. vl' vacatura veniat dignitas cui prouidet p̄ electionē. vide glo. p̄all. in ver. q̄uis. q̄ videt dubitare. inclinā tñ in partē affirmatiuaz. quā nō 7 p̄ ea facit. c. dilectus. de off. deleg.

An si mandat alicui prouideri de dignitate in aliqua ecclesia. 7 ibidez nō est nisi vna principalis dignitas. vtz illa debeat. vide h̄ glo. nōbile in ver. incerta. q̄ arguit 7 ponit opiones contrarias. 7 v̄ in fi. inclinare in prem negatiuā. apte tñ nō firmat.

Si mādat alicui prouideri de aliq̄ bñficio i aliq̄ ecclesia. et ibi nō sit n̄ vnicū. de illo prouideri nō p̄t. qz illud relatiuū aliquo. supponit diuersitatem bñficioz. **E**t sic non p̄t verificari in loco vbi ē tñ vnicū bñficiū vide hic bo. glo. in ver. incerta. quā nō. qz facit ad multa in rōne sui.

Cle. ii Per litteras.

Sic non veniunt hospitalia in lris directis sup prouisione clericorū. ita nec in lris cōfedis sup reservatione fructuū beneficiorū. vide h̄ ter. iunā glo. in ver. sup prouisione. **E**t rōnem lre. 7 hui' gl. vide h̄ p̄ glo. in v. elemosinarijs. qz cū loca sint deputata ad certū vsum. ad aliū vsum sine licentia pape auerti nō debent. j. de reli. do. cle. ij. **N**ō ergo veniunt sub lris beneficialib'. **E**t idem dic de fabric. eadem rōne fm gl. prox. alle. in fi. sui.

Motus p̄rius nō ampliat gratiaz. vel vim verboz. licz excludat surreptionē eius p̄ quo scribit. vide gl. nōbilem h̄ in ver. directas. p̄ quam rōnem. glo. h̄ excludit ter. istū habere locū. etiam si motu p̄rio lre emanassent. qd̄ bene nō. **E**t vide q̄ de efficacia mot' p̄rij. nō. **J**ob. an. in. c. si motu p̄rio. eo. ti. li. vi. 7 qd̄ dicā. j. eo. si roman'.

Multa monasteria habent officia hospitaliorū. vt elemosinarij. zc̄ q̄ non ueniunt sub lris bñficioz. vide gl. elemosinarijs.

Ecclie decime. 7 alia iura spūalia possunt accedere hospitalib' religio/sis. id est auctoritate epi edificat. ita q̄ veniēt iure accessorij. 7 ip̄a hospitalia sunt principalia. 7 tales ecclesie nō debent in titulū cōferri. h̄ sequunt naturā hospitaliorū. sec' si hospitalia accedūt ip̄is ecclesijs. qz tūc eccie sūt p̄ncipales. 7 disponunt sic̄ alie eccie. 7 hospitalia veniūt iure accessorij. **S**i h̄o hospitale 7 eccia sunt annexa. ita q̄ neutz ē p̄ncipale. h̄z adhuc locum ista cle. vt talis ecclesia non cōprehendat i lris

beneficioꝝ. **I**dem si nescit qđ sit principale. qz impetrans debz funda-
re intentionem suā vide de oibus istis ter. hic iuncta glo. nōbili in d.
Verbū decernim⁹. inducit ius nouū. vide h̄ gl. **E**ccelesias quā nō
in d. decernim⁹. **E**tiam in casib⁹ in q̄bus hospitalia in titulū p̄nt offer-
ri. de q̄bus in cle. ij. de reli. do. in d. n̄ in fundacione. nō veniunt in l̄ris
b̄nificioꝝ. n̄ de hospitalib⁹ fiat sp̄alis m̄tio. vide h̄ bo. gl. i d. p̄uideri.
Legat⁹. etiam de latere. nō cōfert hospitale in titulū. etiam si h̄eat eccliam
annexā. nec etiā offerre p̄t ecclesiā spectantē ad p̄ntationem laici patro-
ni. papa at̄ vtrunqz offerre p̄t dū tñ hoc exp̄mat. vide h̄ ter. in fi. iuncta
gl. in d. ap̄licis. quaz bene notabis. **E**t aduerte qz non sufficit mentio
generalis. vtputa de q̄buscunqz beneficijs. dignitatibus et officijs r̄.
vide hic gl. fi. **N**ec sufficit probare intentionē pape q̄ voluit de talib⁹
hospitalib⁹ p̄uideri. p̄ testes. vel p̄ aliā p̄bationez. h̄ oportet q̄ in l̄ris
apostolicis de hoc fiat mentio. vide hic ter. iuncta gl. l̄ris. que colligit
in hoc casum sp̄alem in q̄ ad probandū intentionē pape. etiam in ḡfa
facta. requirit l̄ra apostolica. nō aut̄ sufficiunt testimonia. **S**z tu vide
qz ex hoc stilo curie nō p̄t fieri probatio p̄ testes. h̄ tñ p̄ l̄ras. vt plene
nō. per **Arch.** et **Jo. an.** in prohemio. vi. vide qđ pleni⁹ dixi in cle. et̄
principalis. de R̄p.

Cle **S**i plures obtinent

Si habenti plura beneficia curata etiam ex dispensatione legitima offer-
tur aliud ōsimile ad qđ non extendit dispensatio. nō valet collatio isti
us vltimi. et p̄ora nihilomin⁹ vacant ipso facto. qñ scđi beneficij adipi-
scit possessionē. sec⁹ si p̄ eū nō stetit. q̄minus possessionē sequeret. tunc
enim nō vacant priora. **D**ec ob. c. licet ep̄s. e. ti. li. vi. et c. omissa. d̄ elect.
eo. li. vbi paria iudicant q̄ q̄s recipiat possessionē scđi vel p̄ eū stetit q̄
min⁹ eā ōsequat. **I**lla enī p̄cedūt qñ tenet collatio vltimi. sec⁹ vbi nō
tenuit. qz humanitas iuste penitudinis nō ē deneganda. forte enīz pe-
nitet. iō cessat a p̄ceptione possessionis. et vide in p̄dictis gl. in d. vaca-
re. maxime in fi. et eā nō. **E**t inducit nullitas collonis scđi. p. c. ordina-
rij. in fi. de off. or. li. vi. **E**t forti⁹ dic̄ collonē scđi eē nullā si p̄uisus iniu-
ste tenebat plura curata. cū tūc sit inhabil⁹ ad aliud b̄nificiū ōsequēdū
vt in. d. decre. ordinarij. in fi. **E**t hodie clari⁹ p̄ et̄uagl. crecreabil. de q̄ h̄
in glo. fi. et qđ. s̄. d̄cm ē de plibus curatis idē dic̄ in h̄ntē p̄les dignita-
tes. p̄sonat⁹. vl̄ altez cū altero cū eadē sit rō. vide h̄ gl. i d. dignitates.
Disp̄satio sup̄ duob⁹ b̄nificijs curatis. specificē i disp̄satioē ōph̄sis. nō
extēdit ad vnū ex illis. et ad aliud qđ postea ōsequit. imo eo ip̄o q̄ ad-
p̄iscit aliud ōsile. vacāt oīa p̄ora. vide h̄ ter. iuncta gl. mag. **S**i at̄ disp̄-
satio sit ḡnalr vt possit tenē duo b̄nificia incōpassibilia. intellr̄ d̄ p̄mis
duob⁹. que sibi canonice conferunt. vide glo. hic p̄alle. et ter. singularē
in. c. non potest. de preben. li. vi.

Qu in eâu per adeptionem scdi nō vacat p̄mum curatum. puta qz oseq̄
tur quis beneficiū simplex etiāsi ei est annexa curata ecclesia. vt in. c.
super eo. e. ti. li. vi. vel in eâu. c. si tibi ocesso. eo. ti. et li. **N**ec etiā vacant
plura priora beneficia curata que obtinebat prouisus ex dispensati
one. vide hic tex. iuncta gl. in d. licet.

Ele. Si romanus pontifex.

Motus p̄rius validat gratiā contra viciū surreptionis. **A**liā aut̄ inhabi
litate illius pro quo scribit nō tollit nisi aliud exprimat. etiāsi illa iha
bilitas surgat ex detentione pluriū beneficioꝝ incōpatibiliū. vide de
h̄ gl. nōbilem in d. valida. quā tene menti. **E**t maxime in eo qd̄ postea
dicit satis eē illi clausule q̄ certū operet̄ effectū. s. de quo. s̄. nec alium
opabitur p̄ter intentionē scribentis. 7 adde hic aliā gl. que habet. s̄. e
de. ij. in d. virectas. que dicit q̄ motus p̄rius nō ampliat grām. vel
vim d̄boꝝ. l3 excludat surreptionē. et de h̄ pleni? p̄ Jo. an. in. c. si motu
p̄rio. e. ti. li. vi. et Jo. cal. in. c. in nostra. de Rpt. et p̄ d̄nos de rota i eoz
decisionib? dicit tñ q̄ grā motu p̄rio facta recipit in dubio pinguiorē
interpretationē q̄ si fuisset ad instantiā alterius facta. vt est tex. singu
laris in. c. si pluribus. eo. ti. li. vi.

Gratia seu collatio beneficij motu p̄rio facta alicui alia b̄nficia obtinē
ti nō inducit dispensationē vt simul illa retinere possit. si al̄s de **J**ure
illa retinere nō poterat. h̄ solū surreptionē excludit. vide hic tex. iuncta
gl. si. quē admodū nec illoꝝ b̄nficioꝝ mētio. dispensationē inducit. vt
est tex. nōbilis in. c. non potest. de p̄bendis. li. vi.

Ele. Si de beneficio.

Negligentia executoris in nō offerendo b̄nficiū. etiā p̄ sex mēses a tēpe
vacationis. nō obest ei quo minus possit de nouo offerre. et sic temp?
semestre p̄fixum alijs ordinarijs ad offerendū. nō currit executori. vi
de hic gl. notabilē. in d. ip̄ius ep̄i. quod limita vt in ea nō.

Si mandat̄ executori vt p̄videat de beneficio vacante. spectat̄. ad collati
onem ep̄i. certe nō pōt̄ executor de illo p̄videre qd̄ p̄visionis tempore
deuolutum est ad alterius collationē. **L**icz tempore date p̄tineret ad
collationē illius ep̄i. vide hic gl. in d. existit.

An si mandat̄ prouideri de b̄nficio spectat̄. ad collationē ep̄i possit p̄ui
deri de beneficio cuius electio est deuoluta ad ip̄m ep̄m per negligē
tiam inferioris. **I**nstitutio d̄o seu confirmatio spectabat ad eū iure pro
prio. vide hic gl. i d. capli. que videt̄ dubitare. qz electio nō icludebat̄
i lris. p̄ de. i. s̄. e. **E**t i h̄ac p̄tem v̄r̄ inclinare. **E**go dubitarē. qz tpe p̄ui
sionis spectat̄ ad collationē ep̄i. cum possit ip̄e p̄cedere p̄ viam colla
tionis. l3 diuerso iure electio et confirmatio ad ip̄m p̄tinet. vt nō. in. c. vt

circa de elec. li. vi. **S**z cogita circa B.

Executor a papa deputatus pōt puidere de bñficio ad ipm papā deuolutio. ex negligentia illius. in p̄iudiciū cuius papa mandabat p̄uisionem fieri. secus si fuit deuolutio facta ex alteri' negligentia.

Item puidere nō pōt executor de beneficio sp̄dāñ. ad collationē pape. cessante deuolutione. vt sunt bñficia i curia vacañ. vide hic gl. bonā iūdo tex. in d. siue ad nos.

Item nō ex eadē gl. q̄ legat' pape potest puidere de beneficijs deuolutis ad papam. In illis tamē executor pape preferit ip̄i Legato. p̄pter speciale mandatum. quo ad ea que cōpetunt ip̄i Executori. qd nō.

Licet in beneficialib' fiat als strīda iterpretatio. vt in. c. quīs de p̄ben. li. vi. tñ extra ip̄z ocedētē sit larga. vide hic bo. gl. i d. siue ad nos. p̄pe si

Executor puidet de beneficijs deuolutis ad papā per negligentia illi' in cui' p̄iudiciū scribebat. seu originaliter beneficiū sp̄dabat ad illius collationem. sec' si per negligentia sui inferioris ad ipm erat deuolutū ⁊ finaliter ad papam. hoc voluit glo. hic in d. epi. **E**go autez dubito an h' dictū sit vez. cū satis sit q̄ saltē tēpore date sp̄daret ad illius i cuius p̄iudiciū scribitur collationē. licet per alterius negligentiam. ar. eius quod hic nō. super glo. existit. **C**ogita.

Cle. si.

Si iuxta.

Si mandat p̄uideri per R̄ptū pape alicui de dignitate. **A**n p̄uideri illi possit de dignitate habente p̄bendam āneram. vide bo. glo. i hac cle. in d. mandati. que videt in hoc dubitare. **E**t primo dicit q̄ egeret declaratione. In fine dō sentit q̄ debeat. h' loquit cū mandat p̄uideri de dignitate. als hñte p̄bendam a capitulo. **Q**uid autē si mandat p̄uideri illi de dignitate que nullam hz p̄bendam. **G**lo. nō aperit hoc. h' idē ego puto eadē rōne. **N**am nec in p̄cedenti casu posset p̄uideri d tali dignitate. sine R̄pto saltem per viam accessorij nisi p̄prehenderet p̄benda annexa. **A**d idē etiā facit. c. super eo. e. ti. li. vi.

Si habens canonicatū. et **J**us ad p̄bendā p̄mo vacante. et ad dignitatem quā duceret acceptandā. p̄bendaz q̄ sine dignitate vacauit voluit perē. prestās q̄ h' faciebat. qz omēs dignitates ecclie p̄bendas hñt annexas. et totū fil' osequi volebat. satis eēt in ista cā ad negligentia excludendā. vide hic gl. i ver. acceptandā. quā nō pro limitatōe. c. si cleri

Expectans p̄bendā ex grā aplica n̄ p̄t acceptāe p̄bendā. **C**us. e. ti. li. vi. dignitati annexā. qz dignitas que est p̄ncipalis nō ē debita. secus si expectat dignitatē tunc ei potest illā acceptare licet p̄benda sit ei annexa. vide hic tex. iūda glo. in d. bo annexa. et vide ip̄ius rationem.

Per adeptionē p̄bēde sc̄de i eadē ecclesia. vacat ip̄o iure p̄ma etiā sc̄do sit ānera dignitati quā als ltie adipiscit tex. singularis ē B iūda gl. pel

Nō pōt eps dispensare vt quis habeat duos **C**anonicatus in eadē ec-
clesia. Licet posset dispensare in canonia. et personatu. vel officio. vidē
hic gl. si. et ple. de materia in. c. litteras. de cess. preben. Ego dixi ple-
nissime in. c. cum iam dudum. de preben.

R. **De concessione prebende.**

Cle. **Cum ei quem.**

Credit relationib' examinatorū. p' supiorem deputatorū sup' promovē-
dis q' ad bñficia sufficiētia. 7 fit ista examinatio in forma pauperū q'
modo legāt. cantent. et ostruant. vide hic gl. in v. reputam'.

Utile consiliū est vt executor deputatus ad puidentiū sub conditione. si rep-
perit illū esse vite laudabilis. et sic sup' sufficiētia pronūciat vel q' fca
mentionē de illa inhibeat. vel saltē suā potestātē insinuat. als nō faci-
le conditionē extare ostabit. vide gl. in ver. extet.

Dispositio conditionalis cū clausula decreti affectiva. per vba d' pñti. pu-
ta decernētes ex nunc. rē. nō opatur effcū suū. nisi post conditionis eue-
ntum. et illa vba ex nūc exponūt cū suppletionē. videlicet ex nūc vt va-
leat ex tunc. vide tex. hic iuncta gl. in v. ex nunc.

Decretū pape afficiēs seu affectivū vel irritativū. afficit etiā ignorātes
vide tex. hic iuncta gl. in v. acceptari.

An habens gratiā ad beneficiū obtinēdum conditionalē. pferat secūdo
impetranti pure. vel sub conditione. cui' gratia fuit p'us purificata p' cō-
ditionis eventū. maxime si ipsa scda impetratio sit in forma grē. vide
bo. gl. h in v. executorē. que h' examinat. et v' satis dubitare. tandem
concludēdo dicit equū fore q' si conditio primī impetrātis extat ante colla-
tionē factā scdo. v' pferri ipse p'imus impetrās scdo impetrātī. siue ha-
beat formā grē. siue formā pauperū. siue sua gratia sit pura. siue sub con-
ditione. que p'us extitit q' conditio p'imi. **E**t pro hac conclusionē optime facit
tex. hic in v. anteq' extet. rē. 7 h' dicit v' q' conditio primī dependet ex rei
existentia. vel ex voluntate ipsius cui fca est gratia. 7 in istis casibus p-
cedit iste tex. secus autem si conditio gracie primī dependet ex alteri'
arbitrio. tūc enī pferat scdus pure ipetrās ex quo sua gratia pcessit
existentiā conditionis prime. alteri' facte. p. c. si pro te. de Rp. li. vi. vbi bo-
tex. **I**sto enī cāu gratia illa p'ima ē multū tenuis. 7 nihil valet alio ex
cuius arbitrio dependet recusante. dco. c. si pro te. 7 h' nō. vide tamē tu
in hoc ultimo cāu tex. in dco. c. si pro te. **L**oquit' ei q' scdus **I**mpetrās
fuerat recept' in **C**anonicū anteq' gratia primī eēt purificata p' cōdi-
tionis existētiā. **E**t dubiūz mihi facit. q' si re existēte integra purifi-
cet' grā p'imi q' pēdebat ex alieno arbitrio. **A**n deat pferri scdus q' pure
obtinuit grāz. pēdēte conditione p'imi impetrātis. pōdera tex. d. c. si p te

Si p̄uentib' duab' gratijs in eadē ecclesia sup' d̄fisi b̄nficio. quaz p̄ma
ē sub d̄uitōe nōdum purificata. h̄ in forma hui' cle. in p̄ma pte. Sc̄da
h̄o est pure facta. ⁊ talis q̄ afficit man' ordinarij. ip̄e ordinarij b̄nfi
ciū vacās otulit terciō. demū extante d̄uitōe p̄mi. executor sc̄di illō
b̄nficiū otulit eivē sc̄do. Postq̄ collationē executor p̄mi otulit p̄mo.
quero cuius sit d̄cm b̄nficiū. vide glo. p̄allegatam in ver. executorē.
in d̄f. h̄ singal. que concludit q̄ est p̄mi impetrantis. Nam collatio
ordinarij fuit impedita per gratiam sc̄di que erat pure affectiā colla
tio sc̄di nō valuit. q̄ fuit facta postq̄ gratia p̄mi fuit purificata. ⁊ sic
otra hunc tex. in d̄. antequā extet. a d̄trario sensu. et per d̄sequēs p̄m'
est potior. qui vincit ordinariū. nō ex p̄sona sua. cuz tūc sua gratia nō
ēct purificata. s̄ ex p̄sona sc̄di.

Verbum censemus ex se videtur inducere ius nouū. si tū ratio cōstitu
tionis est antiqua. nō erat tunc ius nouum nec omnino resistit ethi
mologia vōbuli. q̄ sc̄dm deriuatores ponit pro iussu. deliberatione.
extimatione. ⁊ p̄olatione snie. vide hic bo. gl. in d̄. censem'. Ex q̄ etiā
nota q̄ quando d̄stitutionis ratio ē antiqua. extēdit tūc d̄stitutio eē
ad p̄terita. quod bene nota.

An habens gratiā expectatiuā cū b̄nficio acceptatōi infra mēsem. rē. pos
sit b̄nficiū vacās acceptare post mēsem. vide hic plene p̄ gl. sup' d̄. infra
mēsem. in d̄f. h̄ queritur. que tandē dicit se credere q̄ si clausula reser
uationis. et potestas executoris adiūgit b̄nficio vacaturo. qd̄ acce
ptabit impetrās infra mensem. vt ponitur hic in tex. ⁊ in forma hodie
in curia Romana solita qd̄ nō possit p̄ expectantē acceptari. vel ei t̄le
b̄nficiū vigore illius gratie d̄ferri. secus si reseruatō ē diuisa a spa
tio tempis. vtputa si dicat. b̄nficiū qd̄ in tali loco vacauerit. qd̄ dux
ris acceptandū. tibi d̄ferēdum. colloni nostre p̄sentibus reseruamus.
Inhibētes ne infra mensem postq̄ tibi de vacatione d̄stiterit. aliquis
d̄ illo p̄sumat q̄cunq̄ auctoritate disponere rē. vel als p̄ filia d̄ba. qd̄
nō. ⁊ vide lati' hic in gl. Nec omnia videt gl. limitare. nisi papa prou
d̄isset de canonicatu. ⁊ circa p̄bendā dedisset b̄nficiū acceptandōi infra
mensem. tūc ei licet reseruatō ⁊ executoris p̄tās adiūgat p̄bende. infra
mēsez acceptāde. ⁊ hac rōe n̄ possz executor p̄uidē post mēsem. q̄ cuz
Canonicus est poterit executor ex vi canonicatus. si nullus ibm̄ ex
pectat. etiā post mēsez illi ipetrātī Canonice de illa p̄benda p̄uidere.
Nec ob. c. si clericus. de p̄beb. li. vi. vbi in tali cāu data neglia. recurri
tur ad ordinariū. q̄ ibi expiraueat i totū p̄tāl executori. cū eēt r̄stricta
ad p̄mā vacaturā. quā infra mēsez acceptabit. q̄re rōe canōicat' potēt
nē executor d̄ferre illā vacatē nisi debitā. cogita tū q̄ passus est satis
d̄ns graz vt sibi p̄uideat d̄ b̄nfi'. qd̄ i. mēsez a vacatōis notā. **C**ubi'
duxerit acceptā'. n̄ potēt acceptāe b̄nficiū vacatur' h̄ vacās d̄tarat

Nam illa & ba a vacationis noticia. nō patiunt q̄ vacatur acceptet. secus q̄n sic gr̄a vt ei p̄uideat de beneficio q̄ duxerit acceptandum. tūc enī pōt acceptare p̄mum incertū q̄ vacabit. vel alterū. de quo tū dicendū vt habet. i. c. ne captande. de conē. p̄ben. li. vi. 7 vid̄ de vtroq̄ vido gl. hic in &. noticia. **E**x qua etiā nō q̄ habēs gratiā sc̄d̄z p̄mā for mam. potest acceptare b̄nificiūz vacās. etiam si vacabat tempe gratie. quia id vacabat q̄ vacās repitur. **I**nde illd̄ & b̄ū potest ad vtrūq̄z .i. p̄ns et futuz adaptari. quod bene nota.

Habēs gr̄az vt sibi p̄uideat de b̄nificiō acceptādo. p̄t acceptare sine executoris p̄ntia. vide bo. gl. hic in &. executorē. **C**ōsultius tū est vt fiat i p̄ntia executoris. vt sic euitet opinio contraria. de qua in fi. hui⁹ glo.

Habēs gratiā cuz beneficio acceptandi. potest acceptatiōis adū per p̄curatorē explicare. **Q**ui q̄ dē p̄curator petēdo b̄nificiū sibi cōferri per executorē. vel illd̄ ab executorē recipiēdo. videt illd̄ satis acceptare sicut hic disponit in ip̄o p̄ncipali. vide hic bo. gl. in &. p̄sentī.

Si locus beneficii caret habitatoribus. debet attēdi noticia vacatiōis apud locū vicinorū. vide h̄ gl. in &. loco. quā nō in &simili materia. **P**atis tū est q̄ vacatiōis noticia sic in eccl̄ia vbi est beneficiū. licet non sit in illo loco vbi est eccl̄ia. puta in oppido seu castro in quo &st̄ illa eccl̄ia. h̄ voluit hic glo. in &. vel eccl̄ia. q̄ intelligo q̄n eccl̄ia habet habitatores. per statim vido.

Terminus mensis q̄ hodie prefigit cōiter habētibus gratiaz expectatiuam. currit etiā illis q̄ nō sunt in culpa. vt puta q̄ erant ita distātes a loco b̄nificij q̄ verisimiliter vacationis noticia habere nō potuerūt.

Ita tamē q̄ per se vel aliū vacatiōis noticia habere potuerūt. a l̄s secus. vt satis colligit h̄ in fine littere. iūda gl. penl. diūgendo p̄ncipiū cum fine. **E**t h̄ est speciale h̄. sc̄d̄m gl. vt talis rigor obseruet. p̄ ratōez q̄ i littera exprimitur. sec⁹ aut̄ est i alijs casibus i q̄bus requiritur noticia alicui⁹ facti. nō eī imputatur ei q̄ nō fuit in culpa. 7 vide lati⁹ per glo. preall. quam b̄n notabis.

R. De rebus ecclesie non alienandis.

Ele. i. Monasteriorū.

Cōstitutio q̄nq̄ q̄ ad penā dūtaxat dicit noui iuris editoria. vide glo. h̄ i ver. prohibem⁹. **E**x q̄ insertur q̄ licet materia &stitutiōis sit antiq̄. tū ex q̄ pena de nouo addit nō debet ad p̄terita extēdi. facit ad nō. 5. in prohemio. 7 i. c. ij. de &sti. 7. c. fi. eiusdem ti.

Constitutio edita &tra religiosos. etiam i mā &cernēte pariter clericos seculares. nō extēdit ad ip̄os clericos seclares. gl. nō. ē in &. religiosus.

Sz vide gl. strariam in cle. i. de Rp. et qd ibi dixi. huic tñ glo. recordat gl. in cle. i. de sup. ne. prela. 7 in cle. i. deci. in gl. i. in fine.

In ostitutio edita ostra religiosos icludat religiosos trallatos ad eccle-
has seculares. vide hic gl. in v. cuius. in si. q. videri velle q non. qñ ex
tenore ostitutionis pōt aprehendi q iurislator voluerit cōsulere mo-
nasterijs seu administrationi religiose. sicut colligit hic in pncipio. se-
cus puto vbi ostitutionis cā concernit psonas religiosoz qcunq se
vertant. 7 ad h vide glo. i. in cle. i. de decimis. **I**nspicat ergo ostituti-
onis causa. et si nō est expressa. videat̄ naturalis ratio ipius ostitu-
tionis. iuxta nō. p. **C**p. in. l. nō dubiū. **C.** de legibus.

Redditus differūt a fructib⁹. vide hic gl. iuncto. tex. in v. redditus. 7 qd
nō. in. c. pastoralis. de deci.

Nota h in v. possessiones. que tex. exponit. i. certas vel omnes. **E**x q iun-
cto tex. singulariter nō q licet ostitutio penalīs sit restringēda. 7 inde
finita eqpolleat vniuersali. p̄sertiz ad penā euitandā. tamē qñ surgit
absonus intellectus. seu ostitutio redderet parui effectus. indefinita
nō eqpollet vniuersali. etiā quo ad penā euitandā. vt hic singularit̄
pbat̄ in tex. in ver. aut possessiones. iuncta gl. **S**i autē tex. gnaliter in-
telligeret̄ in alienate possessiones. i. omnes possessiones mōsterij. raso
aut nunq̄ hec ostitutio haberet effm. 7 hanc rationē puto. qz glo. ex
posuit. id est certas vel oēs. 7 h est notandum.

Confessio facta alicui ad ei⁹ vitā duratura pōt dici ppetua. vide glo. in
v. ad eius. h h declara vt hēs gl. pleniorē. x. q. ij. h ppetua.

Nota ex gl. sup vbo proprij. q **A**bbates hñtes ecclesias pleno iure sibi
sbiēdas p̄stare possint auctoritatē alienationib⁹ rez illaz ecclesiaruz
loco epoz. **E**t idē dic in alijs p̄latis inferiorib⁹. hñtib⁹ iurisdicōez
epalem. uel quasi. eadē ratiōe. 7 facit qd dixi post gl. in cle. i. s. de vi. 7
ho. cle. 7 ex h etiā nō q p̄lati inferiores habentes ecclesias seu subo-
ros pleno iure sbiēdos. possunt in illis exercere omnia iura episcopa-
lia. q tñ sint iurisdicōis. et nō ordinis epalis. qz illa nō pnt adqri nō
habenti illum ordinē epalem. vt in. c. q̄to. de cōsue. 7 vide ad p̄mum
quod plene dixi in. c. significasti. de fo. compe.

Itē nō q p̄rius p̄latus exemptoz ē papa. 7 intellige de exempt. p̄pe im-
p̄te q abbatēs imēdiate ep̄is sbiēti nō alienāt sine **C**mediate sbiēti.
cōsensu 7 aucte ipoz. de q vide tex. nō. i. c. abbatib⁹. xij. q. ij. 7 i. c. in vē-

Pena simplr appōita. etiā si sit suspēionis ab officio **C**oitōib⁹. xvij. q. iij
itelligitur ppetua. vide gl. hic in v. penaz. 7 dic vt plene nō. in. c. ex
litteris. de consti.

Prohibit⁹ alienare. obligare. vel vendere. potest locare. 7 h vez ad mo-
dicū tempus. **L**icet **A**ccur. dixerit q pōt locāe ad centū seu mille ānos
qd iure nō p̄batur vide h tex. iuncta gl. notabili in v. locationes.

Potest prelatus ad tempus modicum locare. vel fructus vendere sine sui superioris vel proprii auctoritate et consensu. vide hic tex. in fi. iuda glo notabili in verbo modicum.

Modicum tempus dicitur infra decennium. vide hic bona glo. prealle. in v. bo modicum. et tene eam meti. cum allegationibus suis.

Licet Abbates habeant ecclesias pleno iure subiectas. illas tamen unire vel unam alteri subicere non possunt. hec enim sunt episcopalia. et sic per solum episcopum explicanda. vide hic glo. notabilem in ver. episcopum. ego de hoc dubito. per ea que not glo. in cle. s. proxima in v. pprii. et quod dixi ibi

An autem per inferiorem episcopo possit prescribi hec facultas uniendo. vide per glo. in cle. ne in agro. de sta. regu. s. ad hec.

Una ecclesia non potest alteri uniri vel subicere. vel loco religioso donari per episcopum sine sui capituli consensu. et talis consensus est per episcopum imprescriptibilis. vide hic tex. in fi. iuda glo. notabili super v. consentiente. et idem dicit quo ad facultatem alienandi bona ecclesie sue eadem ratione. et satis sentit hic glo. in fine. et dicit quod omnia gravia debent cum consensu capituli per episcopum expediri. ut non. Inno. in c. edoceri. de rescriptis.

Cle. Si una ecclesia.

Licet ecclesia possit alteri ecclesie per episcopum uniri. etiam rectore ipsius ecclesie. non vocato. ut hic. tamen sine consensu illius prelati cui illa subest. unio fieri non potest. vide hic glo. bona super ver. Rectore. et diversitatis ratio inter rectorem et prelatum potest sumi ex his que habent in gl. sequenti super verbo vocat. Nam rectori nullus facit preiudicium unio. quia sortitur effectum post mortem ipsius. ut in c. consultationibus. de dona. s. plato superiori generaret preiudicium. saltem in potestate providendi.

Sic ecclesia inferior vacans. uniri potest alteri per episcopum defensore alio non dato. sic et ecclesia cathedralis vacans potest per papam alteri episcopatu uniri. xvi. q. i. et tunc per videt hic gl. in v. vacabat. que etiam incidenter tractat an sicut unio ita et dissolutio unionis fieri possit sede vacante. et sentit quod sic. que ad ecclesias inferiores. s. que ad episcopalem dubitat per. c. i. ne. se. va. et vult excludere que ad illas que non. ego idem dicebam quo ad ecclesiam inferiorem quo ad ecclesiam sibi unitam ut illa ab ea dissolvi non possit. ea vacante. defensore non dato. quia talis dissolutio pertinet ad aliam vacationem que fieri non potest defensore non dato ut in c. i. e. ti. li. vi. s. ubi due ecclesie eunt unite principaliter posset procedere operi. huius gl. quia tunc ex nulla parte sequitur alienatio.

Quare autem potest una ecclesia vacans alteri uniri etiam defensore non dato et non sic ipsius aliqua bona alienari. vide hic glo. in v. defensor.

An ecclesia vacans. possit episcopus cum capitulo aliquo statuere in preiudicium ipsius ecclesie vacantis. Ita ut rector futurus teneat illa obfuare. videt hic glo

prealle. in d. defensor. que refert opiniones. Et videt tandem declinare
q̄ sic ad tempus tm̄. et ex cā. h̄ nō quo ad p̄petuū p̄iudiciū. supple defē
lore nō dato. q̄ si sit q̄dam species alienatōis iuriū ip̄i ecclesie q̄d nō.
Sicut nō potest ep̄us ecclesiā vnire mense sue vel capituli. Ita et forti⁹ nō
potest illam vnire mense cōmuni. quia tūc vterq; disponeret et aucto/
risaret in facto proprio. vide hic glo. in d. mense sue.

Nō potest laicus donare decimam aliquam quā habet in feudum ab
ep̄o loci quia auctorisaret in facto proprio. h̄ capitulo donare p̄t cum
aucte ep̄i. qz h̄ casu nō requirit cōsensus capituli. et sic nō auctorisaret
in facto proprio. vide hic gl. prealle. in verbo mense sue.

Dignitas nō cōfirmata per papā potest de ecclesia cathedrali tolli per
ep̄m et capitulū. si bona illis nō sint cōmunia. secus si sunt cōmunia.
vidū fuit hosti. vt refert hic glo. in d. bo mense. h̄ glo. non firmat. Dic
tu de hac materia vt nō. in. c. cū accessissent. de consti.

In casibus in quibus in alienatione rei ecclesiastice nō sufficit auctori/
tas ep̄i. etiā cū sui capituli cōsensu. vt puta qz ambo vel alter auctori/
saret in facto proprio. debet ad validitatē alienationis recurri ad papā
nō at ad archiep̄m. qz nō ē iste de casib⁹ in quib⁹ archiep̄s ipedit se in
dioc. suoz suffraganeoz. vide h̄ gl. nōbile in d. bo mēse. i. si. et tene m̄ti.

Quare ecclesiā p̄t vniri prebende canonici. etiaz ecclesie cathedralis p
ep̄m. cū cōsensu capituli. et nō ip̄i capitulo. vide hic glo. in d. ip̄i. in fine
que reddit rationē quia in sc̄do casu capitulum auctorisaret in facto
proprio. nō autē sic in priori. Et nō ex hac ratione q̄ capitulū cōsentiedo
alienationi dicit auctorizare.

An ep̄us abundans possit aliqua de bonis sue mēse donare ip̄i caplo.
vide hic gl. in d. ecclesiā. que nōbilitate cludit q̄ sic. quia nō ē p̄prie ali
enatio. cū remaneant in dominio ecclesie. Ita etiā q̄ iuramentū de si
alienando nō obstaret tali donationi. q̄d singulariter nō. Dicit tam
tutius vt fiat cum superioris auctoritate.

Dispositio damnās cōsuetudinē. extēditur ad p̄terita. qz cōsuetudo nōt
Cōstitutio dānans **C**epus p̄cedēs. vide hic gl. nō. in d. decernimus.
cōsuetudinē per d̄ba ḡnalia. puta quavis cōsuetudinē. zc. v̄t damnare
omnē cōsuetudinē. etiā illā cuius inīc̄ij nō ē memoria. vid̄ hic gl. si. qm
nō. Idē dic de d̄bis similibus. puta cōsuetudinē q̄trocūq; tpe obserua
tam. zc. vide tex. iūda. gl. i. d. q̄trocūq; in. c. ij. de cōsue. lib. vi. Et quo v̄t
sec⁹ dicēdū si simpliciter dānat cōsuetudo. vt nō itelligat de illa tātū ep̄is
cuius inīc̄ij memoria nō existit. sicut in similib⁹ dicimus i p̄scriptione
nō itelligit damnata ois p̄scriptio vt i. c. i. de p̄scriptio. li. vi.

R.

De Rerū permutacione.

Ele.

De concessione;

Permutatio facta in fraude expendantium non preiudicat ipsis expendantibus
Nec etiam habet locum iste textus. quoniam alijs quam permutare volentibus possint
illa beneficia offerri permutata. Cessat enim hoc casu ratio huius littere. videtur
hic textus. iuxta glo. in d. v. tentibus. quam nota.

Hospitalia et alia loca similia in illis casibus quibus in beneficium offeruntur
possunt cum alijs beneficijs permutari. et talia loca que sic offerunt veniunt ap-
pellatione beneficiorum. secundum ubi non offeruntur in titulum tunc enim non possunt cum be-
nificijs permutari. nec veniunt appellatione beneficiorum. vide hic textus. iuxta et
glo. in d. beneficia. Et non finez glo. quatenus dicit quod beneficium non potest permutari
nisi cum alio beneficio.

Licitum est ex causa permutationis renuncianti in renunciationis actu ex-
mere quod renunciat permutationis causa. et dato quod hoc non exprimat. satis est
ad gaudendum beneficio huiusmodi. quod constet ex diecuris vel prius actis. vi-
de glo. in d. ex causa. et non.

Inter volentes sua beneficia permutare potest licite precedere permutatio-
nis tractatus. permutatio tamen expeditur superioris officio. vide textus.
iuxta glo. notabili. in ver. volentibus.

Permutare seu permutantibus autem prestare. pertinet ad episcopum duntaxat
Licet beneficiorum collatio vel electio pertineat ad inferiores. Ipsi tamen in-
feriores quorum interest offerre vel eligere. habent sentire. vide hic bo. glo.
in ver. offerantur.

Capitulū se. vacans. potest permutatiōi autem prestare. et hoc nisi in illis
beneficijs quorum collatio seu presentatio vel electio pertinet ad solū episcopum. quia
cum in illis non succedat Capitulum directe. ut in c. vno ne se. va. li. vi. ergo
nec indirecē per viā permutatiōis se impedire potest. vide glo. prealle. in d.
bo offerantur. quam bene nota.

In preiudicium renunciantium permutatiōis causa non valet collatio altius
facta. nec electio seu presentatio. vide glo. pro. allegl.

R. De Testamentis et ultimis voluntatibus:

Cle. Religiosis.

Nō ex glo. in huiusmodi de. i. in d. deputatis. quod constitutio discernit preterita negotia quod
ad actus gerendos in futurum. et hoc quoniam actus futuri sunt separabiles ab
actibus preteritis. Si autem non sunt separabiles non regulantur ab hac
constitutione sed relinquuntur dispositioni antiqui iuris. quod non singulis
Etiam voluntas codicillarum dicitur ultima voluntas. vide hic glo. in d. cuiuslibet.

Textus iste locum sibi vendicat in religiosis claustralibus duntaxat. vide hic glo.
in ver. quod utique. et idem non. glo. in c. si. e. ti. li. vi. quasi velit glo. dicere quod ad reli-
giosos non claustrales. quales sunt religiosi. qui prefati sunt ecclesie
secularibus tanquam seculares. Locum non habet constitutio ista. Ipsi enim non sunt

claustrales. cū nullam āplius habent cōmunionē cū monasterio. xvi
q. i. ne pro cuiuslibet. Et vide bonā gl. de sta. mō. cle. i. h. ad hec. in ver
ad claustr. In istis enī sic p̄fedis nō hz locū ratio littere illi. c. fi. nec
istius. cū nō s̄bint **Abbatibus**. Et quo nō q̄ ostitutio loquēs de reli
giosis nō p̄prehendit religiosos. ecclesijs secularib⁹ p̄fesos. de quo
tamē vide quod dixi in cle. i. s̄. de re. eccle. nō alie. Et in istis in q̄bus
sibi nō v̄dicat locū hec ostitutio. habebit locū finis glo. ij. vt scilicet
reddant rationē pape. Legato vel suo superiori. nō enī cōpellerentur
reddere rationē ordinarijs locoꝝ. si exempti sunt. cum ip̄orum exem
ptioni nō deroget per istā ostitutionē. ratione p̄dicta.

Nō sufficit tacita superioris licentia in casibus in quib⁹ tenetur subdi
tus petere licentiā ⁊ obtinere. vide gl. in ver. obtenta.

Superior qui dedit licentiā religiosi suscipiendi executionis officium p̄
illā reuocare. etiā re nō integra. vide hic bonā glo. in v. obtēta. quam
bene notabis in similib⁹ questionib⁹

Nota ex glo. in v. tales. q̄ ostitutio loquēs de religiosi exemptis in p̄
iudiciū exemptionis. non habet locū in clericis secularib⁹. Licet in
vtriusq̄ eadē reperiatur ratio. Idē ego puto si ostitutio nō veniat in p̄
iudiciū exemptionis. s̄ al̄s sit restringibil. facit quod dixi post glo. in
cle. i. de re. eccle. nō alie. et in cle. i. de r̄ptis. ex his infert glo. ista q̄ ista
ostitutio nō habet locū in clericis secularib⁹ exemptis. ⁊ dic q̄ in eis
seruabitur finis glo. ij. p̄ealle. vt isti reddant rationē pape. aut Lega
to. aut eoꝝ superiori. ⁊ loquitur hec glo. de exemptis. quia in clericis
secularib⁹ nō exemptis nō ē dubiū quin teneātur reddere rationē loco
rum ordinarijs cū illis subsint. xi. q. i. de p̄sona.

Ratio ista de qua in tex. nō solū reddēda ē ep̄is locoꝝ. sed ordinarijs in
feriorib⁹ habētib⁹ iurisdictionē ep̄alē in ill locis. cū tex. hic faciat men
tionē de ordinarijs. ⁊ nō de diocesanis. vid̄ h̄ gl. i. v. locoꝝ ordinarijs

An executor testamētari⁹ teneatur reddē rōez si testator eū liberauit ab
onē rōnis reddēde. gl. h̄ i. v. reddē ratiōez. remittit ad nō. i. c. **Jobes. e.**

Executor testamētari⁹. de quo tenet h̄ reddere rationē **¶ ti. i. antiquis.**
ordinario loci. etiā nō petēti. vide hic gl. exigere.

Si ostitutio mādāt imponi penā debitā. ⁊ illa nō repitur in iure exp̄ssa.
venit imponēda arbitraria. vide tex. iūda glo. in v. debita. ex qua nō
q̄ pena arbitraria dicit̄ debita vbi in iure exp̄ssa nō est.

R.

De Sepulturis

Cle. i

Eos qui proprie

Verba generalia ostitutionis ecclesiastice i materia subiecta sibi p̄phen
dūt clericos ⁊ laicos. ⁊ etiā mulieres. vide glo. i hac cle. i. in fi. p̄me gl
Pro pluralitate claustrū nota tex. hic iūda glo. ij.

Nō est loc' penis hui' cle. si excōicati. vsurarij. vel interditi sepeliunt in cāpis vide gl. h in vbo Cimiterijs. excōicatis tñ nō dz etiā post mortem cōicari. al. cōicans icidit i excōicationē. vide gl. singularē. in. c. ad hec. de pñil. facit tex. i. c. a nob. ij. de sen. ex. et vid' qd' nō. p. doc. i. d. c. ad hec. 7 ad ibi nō. remittit h gl. i v. publice. in fi.

Quanqz tempe interditi pñt celebrari diuina alta voce i qtuor festis añi. de qb' in. c. fi. de sen. ex. li. vi. **N**ō tñ licet in illis mortuos i Cimiterio sepeliri vel sacramēta interditiis ministrare. vide bo. gl. in v. a iure.

Excōicati excōicationē miori in illa decedētes nō dñt in Cimiterio sepeliri. si tñ de facto sepeliant nō ē loc' penis hui' cle. vide gl. h in verbo excōicatos. 7 nota eam

Publicitas excōicatis pōt dici dupliciter. **P**rimo respēu notozietati. iuris. vt qz iudex aliquē excōicauit in bancho. pñtib' officialib' suis et pñtib'. vel altera otumaciter abñte. 7 h cāu pcedat gl. in. c. exceptioez. de exceptio. **S**cdo respēu notozietatis facti. vtpura qz fuit lata pñtibus tot homib' qui sufficiūt ad notoziiū facti iducendū. **L**icet postea nō iterecesserit denūtiatio 7 isto mō capif h scdm gl. nōbilez in ver. publice. 7 h 7 gl. ex mēte iurl. **N**ō ei ē verifile qz ius voluerit punire pba biliter ignozātem qz posset otingere si caperet h publicitas mō pmo. 7 h singulariter nō ad alias mās 7 alia iura faciētia mētionē de publico excōicato. vt si ius otideret publicitatē seu notozietatē ad presumē dum sciētiam alioz tūc sumat scdo mō. als pmo mō. puta qz statutū dicit qz publice excōicat' pseuerās in excōicationē per sex mēses sit ipso facto priuat' omnib' beneficijs suis. **F**atis eiz dicit publice excōicat' ex quo i iudicio. quia publicitas hie nō requirit in odium alioz sed ipf' perseuerantis in excōicatione. **E**t sic reduco ad cōcordiam istas duas glo. preall. 7 tene mēti bene easdem sic o cordatas.

Interdit' nō nominatim potest in Cimiterio sepeliri. dūmodo loc' iter diā' nō sit. **I**ta videt h ex tex. colligere glo. h sup vbo noiatiz. **S**z certe iudicio meo h nō colligit ex isto tex. h solum colligit qz i nominatiz interdito nō ē locus huic pene. nō tamē sequit qz licite possit in Cimiterio sepeliri. **S**imiliter in excōicato nō publice in quo nō ē locus huic pene. 7 tamē licite nō sepelitur. vt. s. dixi. **Q**z autē licite nō sepeliat in Cimiterio si otat qz sit interditi' **L**icet nō nominatim. facit tex. in. c. Is cui. de sen. ex. li. vi. **Q**ui autē dicant nō nominatim interditi. vide per **H**ostii. in. c. In lateraneū. de pben.

Vsurarij maifesti nō debēt sepeliri in Cimiterio. n̄ in vita mādauerint vsuras restitui 7 cautio. saltem p eoz heredes post mortē de illis restituēdis prestet. **N**ec sufficit heredū cautio nisi in vita sua mādauerint vsuras restitui. vide gl. in v. maifestos. nec p penā hui' cle. sblata cēset pñfio. c. qz in omnib'. de vsurl. ocurrūt vt dicit glo. in fi. palle.

No incurrēdū penā hui' cle. requirit sciētia sepeliētis. sec' si ignorabat
excatur vsurariū. rē. vide tex. iuncta gl. in v. sciēter. Quoniā iste tex. ex
cōicat sepeliētes in Cimiterijs tpe interditi in casib' a iure n̄ pmissis
vel excatos publice vel noiatiū interditos vel vsurarios maifestos.

Dubitat an istā penam incurrāt hī dūtarat qui taliū cadauera humo
seu tumulo cōdunt. cū isti dicātur pprie sepelire. An dō etiā portātes
ad sepulturā. qui tamē nō sepeliunt. Item cōcomitantes funus. Itē
fodientes. fabricantes. vel aperientes sepulcr. Itē prelati. clerici. vel
ministrī ecclesiaz in quaz Cimiterijs sepeliunt. qui id nō phibent vl
patiunt. Itē quid de his clericis vel laicis q̄ portant Cruces. Cereos
et similia. gl. hic i verbo sepelire. multū dubitat et nō immerito. vide
tamē in fine velle q̄ absurdū eēt dicere p̄mos duntaxat ligari. cū pos
set hec eē dstitutio ludibrio. cū talis traditio nude sepulture posset fie
ri per vilem hominē q̄ nō curaret de excōicatōe. nō tū aperit an omēs
p̄diti ligent. cū periculosum sit ex vnus hominis sepultura tot ho
mines ligari. Sz dicit q̄ ista magis indigent p̄ncipis declaratiōe q̄
glosantis opinione. Ego puto q̄ clerici faciētes officiū sepulture sat.
ligēt. Nā tales dicunt tradere sepulture in materia n̄ra eē q̄ ad penā
icurrēdā. vt p̄bari videt in. c. qz in oibus. in fi. de vsu. vbi dicit tex.
q̄ q̄ tradidit manifestū vsurariū ecclesiastice sepulture ab officij sui ma
neat excutiōe suspēsus certū ē ei q̄ illa pena suspēsiōis ab offō ē p
portionabilis ip̄is cleric. tm̄. 7 nō ill' laicis vilib' q̄ solent corp' tumu
lare. 7 puto q̄ omēs autorizātes 7 cooperātes ad sepulturaz incidāt
in penā hui' cle. ar. eoz q̄ le. 7 nō. in. c. i. de offi. dele.

An sepeliens vnū hominē in quo concurrunt omnes iste q̄litates de q̄
bus i. tex. vt qz ē publice excat' noiatiū interditi 7 maifest' vsurari' 7 tē
pore interditi icurrat vnā excōicatiōne tm̄ an q̄ruplicē. cū q̄libet ista
rum q̄litarum cōcurrēns in vno sufficiat ad penā incurrēdam. vid' h
glo. in ver. sbiacere. que remittit ad nō. in questōne Hualterij. 7 hodie
est super regula delictū. de re. iur. li. vi. i. nouella. Et vide tu in simili q̄
stione glo. in. c. virginibus. xxvij. q. i. 7 per Bar. in. l. ij. ff. de priuat. de
lidis 7 in. l. senatus. de accusa.

An sepeliētes publice excōicatos. vel nominatiū interditos. vel mani
festos vsurarios seu q̄scunq. tpe interditi. teneātur satisfacere illis q̄
bus vsure erant restituēde. seu illis ad quoz instantiā fuerant excōi
cati. vel latū erat interditiū. rē. vide glo. in v. eis quibus. que in p̄nci.
sui sentit q̄ sic. 7 nō. glo. q̄ satis plz. facit. c. qz in oibus. in fine. d' vsur.
et. c. quanq. eo. ti. li. vi. in. s. ceteruz. ver. ipe tm̄.

Itez tenētur isti sepelientes ad satisfaciendū his clericis q̄bus violenti
am intulerunt in adu sepulture. vt in eadē glo. sbicitur. hec probant p
tex. istū generalit' disponētē sup satisfactiōe iniurie.

An manifesti vsurarij vel exedicati. seu interditi sepulci in **C**imiterio de beāt exhumari. gl. palle. in d. eis qbus. ppe mediū q sic. si eoz ossa pnt ab alijs discerni. qd nō ostra vsurarios. 7 pōdera bñ finez huius cle. tollit ei oia pūilegia exēptionis circa ocernētia mām hic orentam.

Quid aut de sepultis tpe interditi qui tñ nō erāt interditi. glo. p reallega ta videt dubitare. **Concludit** tñ q saltē post relaxatuz interdiciem non debent exhumari. similis est glo. in. c. si ciuitas. de sen. ex. lib. vi.

An penitens qui sepultus nō erat in **C**imiterio ppter interditiū. debeat relaxato interditiō in **C**imiterio sepeliri. **Glo. s. prime alle. s. in d. eis** quibus. cludit q sic. qz cessat cā. zc. **Et an** licite ab eo mortuaria reci piant. **Cōcludit** etiā q sic. de quo dic vt pleni⁹ habet i gl. **Etiā** pūilegi aci ostra dec. pma. de pūil. li. vi. sibi cū loci ordinaro q ad qtuor casus hic orentos. vide gl. in d. pūilegio. 7 optie pbat tex. in d. si. nullo.

Quia etiā vba generalia derogatoria. sufficiūt ad derogationē pūilegioz vide tex. hic iūda gl. si. quā nō. **Et** vide aliū tex. i cle. px. i d. nos eteni vbi bonus tex. **Possent** tñ pūilegia habere talia vba derogatoria vt opus foret in derogatiōe facere maiorē exōssionē de quo vide quod scripsi in. c. cū instantia. de censi. 7 p fred. in ope o filioz suoz.

Cle. ii.

Dudum a bonifacio papa:

Quia nō expedit pūilegiatis 7 exēptis fieri **C**ōcilia gñalia qz sepe per illa derogat eozū pūilegijs. vide hic glo. in ver. instante que etiam colligit multas cle. in quibus fuit in **C**ōcilijs derogatū pūilegijs.

Kathedra ē nomē grecuz. 7 de significato ipsius. ac etiā de solio 7 tribu nali et sede vide hic glo. in d. **Kathedram.**

Alueus dicitur venter fluuioz 7 ponitur hic pro curia **R**omana. **Itē** dicit vas factū ad modū aluei fluuij. vide hic tex. iūda gl. i d. alueuz.

Torrēs dicitur fluuius vel aqua veniens in impetu. zc. vide glo. in d. torrens. vide tu tex. in. l. i. in pn. ff. de flumi. publi. vbi dicit q fluminū quedā sunt phennia. quedā torrentia. phenne est qd semp fluit. torrés qd hyme. nō semp. **Et** sibi cit ibi tex. q si flumen phenne aliqua estate exaruit. nō ideo minus phēne est. 7 ita p otrariū dicenduz ē de torrē te. vt ibi dicit gl. et h vltimum nota.

Habens ad multa intendere. ad id quod grauius est debet manum ap ponere. vide hic tex. iūda glo. in verbo instantius.

Uepres dicunt spine que lacerāt carnes 7 vestes. vide h gl. i d. uepres.

Anfractus dicuntur vie plene diuerticulis. circūfractionibus. 7 ruinis

Sic dicit. quia undiqz frangunt. vide hic glo. in d. anfractibus.

Antistites solent dici epī. qsi ante alios stantes. vide h gl. i d. antistites

Abstine te a lite et minues peccata. ecclesiastici. xxviiij. c. et vide hic gl. i d. a d. ib. 7 pulcz tex. h ostra dissensionēs 7 scādala. i d. si. scimus eni.

et extra quentes vindictam et linguam dolosam. vide plene et pulcre in d. c. xx
De zizania. vide gl. hic in d. zizanie. e. ei hba puerfa. s. lo **Cvij. ecclesiastici**
liu. et quicquid ponit pro sorde omnium segetum.

Periculum dicitur a perio peris. vide gl. in ver. periculis.

Prelati appellantur iurisdictionem habentes siue de iure communi siue ex consuetudine. vide hic gl. in ver. prelati. iuncto text. et gl. in ver. superior.

Appellatione prelatorum non apprehendunt rectores ecclesiarum. siue curati. vide h
gl. i. d. prelati quod est verum stricte. secundo large sumpto vocabulo. videtur text. i. c. tua de

Vicarij exercens vices sui superioris. dicitur gaudere prerogativa ipsi sui de egresso
superioris. vide h text. iuncta gl. in d. prelati. in fi. quam non habet vide hic per doct.

Etudium generale constituitur ex privilegio vel consuetudine tanti temporis de cuius initio
non est memoria. vide hic gl. notabilem. i. d. generalibus. Et tene eam merito.

De iure communi fratribus non operit facultas predicandi sed solum prelati et cura
tis. Istis autem fratribus datur hic ista potestas ex speciali privilegio et in cer
tis locis. Ideo quilibet locus est eis interdicitus qui non reperit eis premissis
vide h bo. gl. in verbo ecclesijs. in fine.

Vicarij perpetui vel temporales dati ab episcopo in casu licito possunt dare licentiam
fratribus predicandi in ecclesijs in quibus sunt vicarij. vide hic gl. in
ver. sacerdotibus. Et qua etiam non quod cura spectat ad vicarios. Item quod in
principibus ad curam idem possunt isti vicarij quod ipsi principales rectores.

Quamquam fratres isti medicantes non habebant loca in certa diocesi possunt tamen
ad illa deputare certos fratres per audientiam ibidem confessionibus. ser
uando tamen quod hic dicitur. vide hic text. iuncta gl. in d. non habentur.

Non ex text. in h. statuimus. iuncta gl. in d. custodes. quod priores conventu
ales predicatores et guardiani minorum non possunt etiam petitionem facere ad pre
latos locorum per fratres eligendis ut liceat eis confessiones audire etc. Sed
h. pertinet ad prelatos eorum maiores. de quibus in pale. Statuimus. Et nota
illud text. per diuersitate nominum prelatorum inter predicatores et minores.

Item aduerte quod licet vicarij priorum provincialium et custodes possint se conferre
ad prelatum prelatorum per obtinendam licentiam per fratres eligendis non possunt ipsi
fratres illos eligere. h. electio pertinet ad magistrum seu generalem provinciales et
magistros. Et intelligo quod quilibet illorum possit in ordine suo. ad h. gl. i. d. mi

Prius dicitur sacerdos audire confessionem et imponere penitentiam. **Unistri. iuncto text**

Tercio absolutionem facere. nec dicitur istum ordinem perturbare ut sic absolutio
nem precedat cordis contritio. oris confessio. operis satisfactio. saltem affectu. videtur
h text. iuncta glo. i. d. audire. Et cuius fine non quod ante pactam penitentiam iunctam
potest fieri absolutio. et per omnes inferunt quod instanti. causa potest sacerdos ante pactam
penitentiam sibi iunctam celebrare. dicitur tamen propositum pagendi per celebrationem tenere
quod videtur tenere Inno. i. c. omnis. de pe. et re. et per gl. i. c. de his. l. vi. Quid autem
si sacerdos non fuerit ordinem in principio positum. ut puta quod absoluit ante i
unctam penitentiam. vide h per doct. et tenet plerique quod iste ordo non sit de substantia

Nota ex statuto in x. ac deinde iuda gl. in x. pbatas sex q̄litates
requisite in istis fratribus eligendis et deputandis ad confessiones au
diendas. dnt ei ee sufficentes. idonei. vite probate. discreti. modesti. atq̄
periti. et tales no sunt pnt p platos no admitti. et alij dnt surrogari.
h si sine causa plati nollt admittere. succedit pape licetia. vt hic i tex.
in x. q̄ si forte. et clari? p gl. i x. queq̄. et in x. surrogari. et no q̄ no req̄
rit in h p platu cause cognitio. vt hic i gl. in x. nollent. **Q**uid aut si p
latus petita licentia expresse ipam no dat. nec denegat. h negligit. vel
maliciose differt vide hic bo. gl. in x. recusauerit. que ocludit q̄ pter
ciam monitione vel requisitoez hbit locu puilegiu istud eis ocessum
i x. si vero. et no singularit hanc gl. ad multa filia. et maxime ad pbā
dum q̄ quando inferior habet conuincere superiorem de negligetia.
no sufficit vnica requisitio. h requirit trina. allegat. c. de sup. ne. prela.
q̄ bñ facit. et nota pro intellectu et extensione illius. c. sec? dic qñ par
requirit parem. et fortius si supior maiorē. vide bo. gl. que sic dz itellu
gi i cle. i. de here. in x. requisierit. iuda gl. et tex. in. c. si eps. xvij. di.

Ubiq̄ requirit personaz pntatio debet fieri corporaliter et non p litte
ras seu pcuratore. qz presens dicit qui prebet sensibus corpis. et ido
isti fratres electi p confessionibus audiendis debet corporaliter presenta
ri prelatis locoz. de quo vide hic tex. iuda gl. nobili in x. bo pntari. et
tene ea menti. ex quo infero q̄ ecclesie patronus debz ad institucōum
corporaliter pntare habeti institue. **I**pse tñ patronus pt illum pntare
per pcuratore suuz. vl p litteras. vt e tex. nobilis i. c. ea noscit. de his
que si. a prela. et in cle. i. de excess. pla. in x. et iudicibus. vbi etiam clae
h vltimu probatur. quia presentari debz institucōus et no patron?
Ipse ei habz pntare et institutione petere. in. c. vno. de **J**ure pa. li. vi.
et vlt. c. eo. ti. in antiquis.

Quod licet predicare et confessiones audire sint de cura animaz. non ppter h
dicunt isti fratres curati seu habere animaz curam. **R**atio qz ipi no
sunt astricti ad executione vel ad exercitiu istoz aduū. nec fideles sūt
astricti vt in his ad eos recurrat. h singulariter voluit gl. hic i x. ipe
diant. ex qua no plura **P**rimo q̄ etiā per exercitiu aliquoz aduū pti
nentiū ad curā dr q̄s hre curam animaz. dūmodo iste talis ex neces
sitate habeat illos ad exercere. et alij de necessitate heant ad eum re
currere. als sec?. facit ad illā questionē. **A**n ecclesia hñs solū fontē ad
baptisandū dicat hre curā animaz. de quo vide qd no. in cle. vnica d
baptis. **S**ecdo no q̄ isti fr̄es no tenent pdicare. nec confessiones audire si
nolūt. **T**er puto quo ad terciū hic eis ocessum. scz q̄ ad sepulturaz. vt
no teneant admittere aliquē ad sepulturam. cū tex. hic eos no astrin
gat. h det facultate. vt pbat hic i x. hmōi. et in x. bo valeat. et no q̄cqd
Judicis potestate pmittit id **J**uris necessitati sbjctur. l. non quicquid

ff. de iudi. 7. c. consulit. de offi. dele. 7. l. sepe. ff. de offi. presi.

Si Aliquis ex fratrib' nō elect' se ad hoc officiu' confessiones audiendi ingerit. bona fide tali confessus. absolutus ē quo ad deū. Et idē in eo q' fuit confessus electo ad certā Ciuitatē vel diocesim. extra quā consistit tempore confessionis. vide hic bo. gl. in verbo audire. 7. tene mēti. **I**tē puto q' isti sic electi ad certā ciuitatē et dioc. nō valeāt etiā illic consistē. absoluere homines aliunde veniētes. nisi in casib' in quibus possent curati illoꝝ locoꝝ. cū isti fratres nō recipiāt maiorē potestātē q' habeāt curati. vt probat hic in xfi. si vero. seu in xfi. p. huiusmōi. **P**ro hoc. q' isti petūt licētiā a prelati locoz qui nō habēt in tales peregrinos regulariter ptātem etiā respectu peccatoꝝ omissoz in ipsoꝝ dioc. vt ē gl. singularis xvi. q. i. placuit. i. **H**oc tū sane itelligas fm q' nō. gl. singularis in cle. i. de priuile. et p' Inno. et alios in. c. ois. de pe. et re. **Q**uia numerus istoꝝ fratru' volētū audire confessiones oꝝ taxari scdm qualitatē cleri et ppli illi' loci. vt h' in xfi. numerus. **E**x q' gl. hic i. d. exigit. notāter colligit numez p'uidētū deputari debē scdm sbiectoz q'ritatē

Dubitari otingit q' si eps loci ostendit cū fratribus sup numero. q' eps dicit sufficere minorē numez. gl. hic palle. in d. exigit. ocludit epm debere recipere numerū de quo sibi videt. **D**e reliquis ho dicit recurrē ad arbitriū boni viri. i. iudicis. ar. in. l. otinuu. ff. de d. obli. **S**ed glo. nō declarat q's erit iste iudex. **E**go puto q' potuerūt fratres adire metropolitanū. q' est **J**udex ipius epi. ar. bonū in. c. nullus. cū ibi notatis de iure pa. vel cōi consensu potuerūt eligere arbitros. ar. xi. q. i. si cleric' **E**t nō diligēter qd supra dixi de vniuersitate cleri 7. ppli. vt scdōz ipozū paucitatē vel multitudinē fratres ostituant. **E**x hoc enī tex. infertur manifeste q' etiā clerici possunt istis fratribus ofiteri quod nō.

Quod licentiā ocessam istis fratribus sup confessionibus audiēdis nō potest epus sine causa reuocare. vide gl. super verbo ocesserint

Quod epus pōt ex causa omnes fratres sibi p'ntatos super confessionibus audiēdis refutare puta q' oēs p'ntati sunt indigni. nō habētes q'itates hic requisitas. de quibus. s. hoc voluit glo. in d. quēq'. **E**t ex ratioe gl. nō q' dictio quēq' tanq' indefinita equipollet vniuersali. vide ad materiam quod nō. bar. in. l. hoc articulo. ff. de here. insti.

An religiosi valeant istis fratrib' sic deputatis ofiteri peccata sua. vid' gl. hic notabilem in d. violētū. q' sb dubio forte dic' q' tales h' nō iclu dūt. qui scdm ordinū suoz statuta suis p'lati ofiteri dūt. **A**liq' doct. hic tenēt otrariū. **I**deo videas hic nōta. **A**lij dicūt tutius vt ofiteantur istis fratribus cū licentiā suoz p'latoz. **E**go credo q' illi qui non p'nt ofiteri sacerdotibus curatis. nec istis poterūt ofiteri. cuz isti frēs nō hēant maiorē ptātē q' hēant curati. vt h' i. d. p. h'modi. **D**e cleric. at secularib' clarū ē q' istis potēnt ofiteri. vt. s. dixi. et pbat hic i. d. nūs

Quoniam istis fratribus sic electis et deputatis possint clerici vel laici confiteri sine suorum sacerdotum parochialium licentia. glo. nobiliter hic in d. libere. colligit quod sic. per verbum istud libere. Ex quo non quod istud verbum libere importat ut non erigat licentia alteri. ut non. i. c. de multa. de preben. et in. c. licet episcopus. e. ti. li. vi. Aliqui hic contra. Satis mihi placet dictum glo. cum isti fratres in se equiparentur. curati. in prealle. et per huiusmodi.

Dumquod confessus istis fratribus deputatis ad actum confessionis teneatur etiam proprio sacerdoti confiteri. Et hic in verbo impertiri. et claudit quod non. Et nota glo. quod mihi satis placet. et eam sequitur pau.

Quoniam in casibus episcopo refuatis. de quibus non. in. c. si episcopus. de pe. et re. li. vi. et pleni per hosti. in summa. eo. ti. s. cui confitendum. possint isti fratres absolueri sibi confitentes. vide hic glo. in verbo concessa. que claudit quod non. per istum tex. pale. i. et per huiusmodi. quod non habet preteritatem maiorem quam habeant curati. Et eadem glo. refricat in dubium an possit episcopus de nouo scilicet post hanc cle. reseruare sibi aliquos causas in quibus non possint illi fratres absolueri. et videtur tandem cludere quod sic. quod decurtatio preteritatem curatorum sibi subiectorum et per omnes decurtat istorum preteritatem que comensurat ad illam. et tu vide de omnino ad materiam quod non. maxie per Bal. in. l. omnia privilegia. Et de epi. et cleri. et tene menti istam glo. ad filios quoniam in ratione sui.

Quoniam episcopi et superiores concedunt istis fratribus ex speciali gratia causas sibi refuatos a iure vel ab homine. Et voluit hic tex. i. et si. non forsan. et clari glo. i. et prelati.

Ecclie. populum non habentes non habent de iure communi sepulturam unde isti fratres hoc habent ex privilegio speciali. vide hic glo. i. et sepulturam. quam non

Quarta debet rectori parochie. non solum de his que directe relinquunt fratribus a parochiano alteri in ipsorum ecclesia sepulto. sed etiam si de eis aliquo ab executore dato seu deputato ad certam summam. suo arbitrio distribuenda. vel si sibi fuit aliquo legatum distribuendum. et ipse distribuit in eosdem fratres. Hoc voluit hic glo. in d. obventionibus. et non suam rationem Tu etiam videas bonorum tex. cum ibi non. i. l. vnus ex familia. ff. de lega. ij. ubi patet quod illud quod fit ab executore. factum videtur ab ipso defuncto que illum deputauit. et ex hoc et ex ratione glo. collige quod ex collat. per executores generaliter sic deputatum ad aliquos versus privilegiatos. non debet quarta ac si ipse testator reliquisset. de quibus i. c. si. de testa. Iud. c. si. non habet locum quo ad istos fratres ut infra patebit idem dicit pale. glo. quod in primo casu si testator mandauit executori ut ipse det seu aliquo permittat ipsis fratribus.

Illa dicunt funeralia que cum funere deferunt. vide hic glo. i. et funeralibus Idem dicit secundum doc. hic que ad effectum ut debeat quarta de his que occasione funeris obveniunt per istum tex. in versu. verum. que generaliter loquitur.

De candelis que dantur ipsis fratribus ad manus et de relictis pro missis dicendis debet quarta presbitero parochiali. vide glo. in d. funeralibus. per pen.

Constitutio ista est veteris **J**uris correctoria. cum debeat quarta vigore eius
etiam de relictis privilegiatis. extra. c. si. de testa. **J**deo est restringenda ad
alios quam predicatores et minores non extendenda. vide hic gl. i. de **J**ure.
Si testator legatum soluit in vita. nihilominus debet quarta. vide hic gl. in
ver. dat. et satis hoc probat text. in ver. necnon.

Quamvis testator petat sepeliri in ecclesia fratrum cum ipsorum habitu. nihilomi-
nus debet quarta. **J**deo si transiret in egritudine constitutus. de qua dece-
ret. vide gl. in verbo decesserit.

An ex relictis factis singularibus fratribus seu eis dato in infirmitate de qua
decessit testator. debeat quarta ecclesie prochiali. **E**t intelligo ut sit du-
bitium de relictis factis singularibus fratribus ad ipsorum comoditates. puta
emptiones librorum vel vestium. vide hoc gl. non. in de. iudicande. que claudit quod
sic. quia in effectu adquirunt conventui sicut per monachum monasterio. et nota bene
ratione gl. et maior adhuc est dubitatio quam relictum fieret a sanguineis
ipsorum fratrum. maxime parentibus. de qua questione vide hic satis late per
Jo. de **L**ig. et per **O**lora. in suis allegacionibus. et **F**re. de senis in suis con-
siliis. et satis scit iste text. per optima gl. quam videri sequi **J**o. de lig. et **F**re. l. 3. olora

Predicatores et **M**inores ad quartam relictorum per illos que apud **C**ontra.
eos sepulti non sunt minime tenent. non in fraude alibi sepultura electa
fuerit. quod ex vicariis poterit iudicari. vide gl. et tene eam menti. in de
quarta. puto esse quod de relictis et donatis per alibi sepultos vel sepeliendos
occasione tamen in ecclesia eorum sepultorum forte parentum filiorum vel consangui-
neorum debeat quarta. quia omnia ista perveniunt occasione sepulture ob quam
debetur hec quarta. ut satis colligitur hic in de. verum. et in. c. i. eo. ti. in anti-
quis. text. tamen iste in dicto de. verum. videri resistere. **J**deo diligenter cogita. **P**ri-
mum tamen habet equitatem. et vide non. hoc per doc.

Rectores ecclesiarum prochialium possunt quartam relictorum fratribus vendicare. et ibi
bere hereditatem. vel per fideicommissum gravari. ne illa fratribus solvant. ma-
xime cum habeat eos suspectos. ita voluit hoc gl. non. in de. largiri quam non.

Quarta debita ecclesie prochiali a deo integre debet ut diminui non de-
beat propter obventiones quas habuit prochialis sacerdos in missa fu-
neris. dicta apud suam ecclesiam antequam funus portetur ad fratres. **H**ec fu-
it opinio **J**o. mo. hoc. que etiam dixit funus prius portandum ad ecclesiam pro-
chiale. ut ibi dicatur missa. et recipiat ultimum vale. maxime si hoc habeat consue-
tudo. **E**t hec omnia recitat gl. in de. integre. quam nota diligenter

Licet fratres possint ad quartam exhibendam ecclesie prochiali coerceri propter ex-
ceptionem. non tamen possunt per ordinarios locorum appellari. gl. i. de. coerceri. quam nota

Valeat privilegium vel gratia applica. de qua constat. l. 3. scriptura super eo definita non sit
videtur hoc gl. singulariter in de. hoc. et satis probat in text. in de. nos. advertentem tamen quia
gl. loquitur de gratia de qua constat. text. tamen hoc non videtur istis de his. unde dico quod gratia in se videtur l. 3
de ea non constat. non forte ipsi cui fuit facta. ad hoc videtur per bal. i. l. humanum. **E**t de leg

Sz dubiū ē nunq̄o possit illa vti in alioꝝ p̄iudiciū. nō fca de illa fide. p̄sertim p̄ scripturā. et certū ē q̄ fides fienda ē. qz alis nō credit asserē/ ei. vt in. c. cū in iure. de offi. dele. **S**z dubiū ē an possit aliter p̄bari q̄ p̄ litteras ap̄licas. de q̄ vide qd̄ nōt Archi. in p̄hemio libri sexti. et in. d. .l. humanū. p̄ bal. ⁊ p̄ d̄nos de rota in suis decisionib⁹. ⁊ vide qd̄ dixi in cle. ij. de Rpel. ⁊ tene semp̄ mēti istū tex. iuncta gl. vt in cōsciētia satis sic tutus q̄ habuit gratiā a papa. Licet scriptura inde cōfecta non sit. **I**de dicit de statuto pape vt singularit̄ p̄bat p. c. i. de renūcl. li. vi. ⁊ vid̄ p̄ Jo. an. in regula nemo ad impossibile de regu. iur. li. vi. in mercuri. **L**icet hic collat̄ padū. nō tñ intelligit̄ sublatū padū sn̄ia cōfirmatū. Et idē dicit in similibus. qd̄ nō. vide gl. in d. padā. ex cuius sine nota q̄ noua lex nō extēdit̄ ad cām pendentē vel decisam. etiā si ad p̄terita referat̄.

R. De Decimis

Cle. i Religiosi quicunqz

Cle. ista disponēs ōtra religiosos nō v̄dicat sibi locum in clericis sectu laribus vel laicis. Licet similia seu talia hic expressa cōmittāt. hoc vo luit glo. i. hic. ex qua nō q̄ dispositio cōcepta ōtra religiosos nō habet locū in clericis secularib⁹ vel laicis excedētib⁹ ōtra illam dispositiōez **I**n religioso aut̄ trāslato ad ecclesiā secularē dicit hic gl. dispositiōez locū habere. quod bene nōbis. **V**ide tñ in hoc qd̄ dixi in cle. i. de re. eccle. n̄ alie. ⁊ in cle. i. de Rptis.

Constitutio edita ōtra religiosos includit etiā feminas religiosas. vid̄ hic glo. in d. q̄cunqz. **I**ntellige in mā eis p̄portionabili. qz masculinū. rē. vide glo. i. cle. attendē. ij. de statu regu.

Cōstitutio cernens fauorē ecclesiāz nō extēditur ad p̄uatas p̄sonas. idē **J**us qd̄ ecclesiē p̄tendētes. vide hic gl. in d. excellis.

Priuilegiū cōcessum de nō soluēdis decimis de nutrimentis animalium; intelligitur de animalibus que ip̄i p̄uilegiati nutriunt per se. vel ali os. vide hic glo. in verbo animalibus.

Familiares etiā religiosoz tenent̄ ad decimas. etiā animalū. Licet ip̄i religiosi q̄bus ip̄i seruiūt sint p̄statiōe decimarū exempti. nisi ip̄i fa miliares sint plene oblati. vt puta qz donauerūt se et sua monasterio vide hic tex. maxime in fine. iuncta gl. in ver. familiarū.

Verbum grex stricte sumptū differt ab armento. qd̄ est maiorū animalium. vt equoz ⁊ boum. **G**rex d̄o minorū. vt porcoꝝ. caprarū et ouium **L**arge tñ sumptū sumitur p̄ maioribus et minoribus q̄ gregant. vi de hic glo. in ver. gregibus. ⁊ cui debeant decime de fructu gregis. gl remittit ad nō. xij. q. i. §. ij. et. c. apostolice. de deci.

An p̄uilegiati sup̄ decimis nō soluēdis de nutrimentis animalium. admittentes cetera animalia aliena suis. debeant perdere p̄uilegium etiam in suis vide hic glo. in verbo immiscentium. que videt tenere q̄ non quam nō. ad similes questiones.

Sicut p̄uilegium de decimis laborum non soluendis nō extenditur ad terras q̄ alijs excolende traduntur. Ita p̄uilegium de nutrimentis animalium nō extenditur ad animalia que tradunt alijs nutrienda. vide hic tex. iunda glo. in ver. tenenda. Et intellige q̄ tenentur per alios. nō tamē expen. ipsorum p̄uilegiatorum. Nam si ipsorum expen. ipsi viderentur illa nutrire. ad h̄ qd legit et notat in. c. ex parte. et. c. dilecti. de deci. et. c. licet. et de h̄ vide qd hic nō. in gl. sequenti. in verbo excolendas. que satis bene tractat illum articulum. cludens q̄ tūc dicunt isti p̄uilegiati sumptibus suis colere. q̄ certū precium seu certas pecunias pro cultura tradunt dato q̄ nihil ex predio proueniat. secus si sunt coloni censuales. vel parciarij. quia isti submitunt se fortunis.

An Coloni censuales vel parciarij p̄uilegiatorum simpliciter super decimis nō soluēdis teneant ad decimas. vide bo. gl. prealle. in h̄. excolendas. que cludit ponderanda verba p̄uilegij. Si enī eorum p̄uilegiuz eximit eorum terras ab h̄ onere. tūc coloni colentes illas participat illo p̄uilegio. Si vero eximit personas. tūc licet isti de sua parte nō soluāt coloni tū nō exempti de sua soluēt. qd bñ nō. ad similia.

Religiosi decimas nō soluētes nō incurrunt penas hic extensas. In quibus at casibus p̄cedunt pene hic statute. vide hic bo. gl. i h̄bo phibuerit. Ubicumq̄ requirit requisitio extra parem vel inferiorē ad couincendam eius contumaciā sufficit vnica. h̄ colligit hic ex tex. iunda gl. in h̄. facta. vide quod latius dixi. §. de sepul. cle. dudū.

An constitutio seu dispositio suspēdens simpliciter que ab officio debeat intelligi de officio a diuinis. an h̄o de tpali. puta qz ē sacrista. Camera rius. r̄. vide hic bo. gl. i h̄. officijs. quā nō r̄ vide hic latius p̄ doc. **Suspensus** donec satisfecerit nō indiget absolute intercedente satisfactioe. secus in sic excoicato debet enī in distinde absolui. vide glo. in ver. donec. quā semp̄ mēti tenebis.

Dispositio accepta certo cāu extra p̄uilegiatos. appōita clausula in fine dispositionis. videlicet p̄uilegij nō obstantibus quibuscūq̄. r̄. nō tollit indifferenter p̄uilegia quo ad omnia. h̄ solū ad ea que p̄cedite dispositioni obuiare possent. h̄ voluit gl. hic in h̄bo quibuscūq̄.

Do dicit q̄s plene oblati nisi donauerit se et sua ecclesie et cū effectu. id est q̄ nō sit appositū aliqd̄ pactū vel dicitio q̄ hēat ip̄ius oblationē tenere i suspēso. vide hic tex. in fine iūda gl. p̄t. et vicia. et de his oblati. tam mōsterio q̄ ecclesie seculari vide bo. gl. et nōbilem. in. c. vt lex cōtinentie. xxvij. q. i.

De Si beneficiorum

Decime b̄nificiorū et fructuū ip̄oz b̄nificiorū nō debent idistinde. et semp̄ ipsi pape. h̄ ip̄as solet papa ip̄onere sibi vel alijs soluēdas ex causa et ad tēpus. vide h̄ glo. p̄mā in p̄ncipio et gl. in ver. ad tēpus.

Circa istā decimā b̄nificiorū. glo. i. h̄ q̄rit de q̄nq̄ q̄stionibus. **P**rima an includatur hospitalia et h̄moi loca pia. **S**ecunda q̄ de fabricis ecclesiarū. **T**ercia d̄ his q̄ h̄nt p̄orat. grangias. p̄fiones. et. **Q**uarta de q̄tidianis distributionib⁹ et de minutis oblatiōib⁹. **Q**uinta de **C**apellanis et b̄nificijs altariū. et dic ad eas vt h̄ in p̄alle. glo. habetur.

Pōt p̄ istas decimas ad tēpus et ex causa cuius d̄cedere vt p̄ncipi vel alteri. et in regno **F**rācie sepe casus iste practicat. vide h̄ glo. in d̄. cuius

Dispositio hui⁹ de. h̄z locuz cū papa simpliciter ip̄onit h̄modi decimas sibi vel alijs soluēdas vt tūc debeant sc̄dm taxationē decime in ill⁹ p̄tibus d̄suetā. et ad monetā currentē. h̄ si aliqd̄ certuz exp̄mat papa in cōcessione. illud seruabitur. vide h̄ glo. iūdo tex. in verbo simpliciter.

Ibi b̄nificia sūt taxata in cōi extimatōe p̄uentuz fiet solutio decime secunduz illā extimatōez in p̄tib⁹ d̄suetā. vt si taxatū sit b̄nificiū in cētuz soluat. x. **L**iz pl⁹ colligat q̄ cētuz vel min⁹. vbi at̄ nlla ē taxatio tunc rōe decime pl⁹ vel min⁹ soluit b̄nificiat⁹. sc̄dz q̄ pl⁹ vel min⁹ singul⁹ anis recipit. soluēdo sc̄z verā decimā omnium reddituum b̄nificij. vide hic glo. in d̄. taxationē. **E**t aduerte. q̄ h̄ cāu d̄nt deduci exp̄se facte p̄ fructibus p̄cipiēdis. et sine q̄bus fruct⁹ haberi nō poterāt. **L**icer sec⁹ sit i cōibus decimis q̄s q̄sq̄ soluere debet ex p̄dijs suis. vt in. c. cū sint homines. e. ti. et h̄ voluit gl. hic notāter. statim. s̄. allegata. quā vide.

Si papa mādāt alicui p̄uideri de b̄nificio vsq̄ ad certā summā certe monete. sc̄dz taxationē decime. h̄z locū q̄d hic dicit. vt inspiciat illaz partium d̄suetudo i taxationē decime. id est vt p̄uideat de b̄nificio illi⁹ valoris expressi sc̄dm taxationē decime q̄ solet eē in p̄tib⁹. **L**icer pl⁹ vel minus singul⁹ annis in veritate p̄cipiat. debet enī attendi extimatio que habet in cōi. **E**t h̄ voluit gl. hic in d̄bo d̄suetam. sed aduerte quia glo loq̄tur q̄n papa in rescripto se restringit ad certā summā sc̄dm taxationē decime. quid si simpliciter mādaret alicui p̄uideri de b̄nificio vsq̄ ad certā summā. **A**n debeat attendi verus valor. id est q̄d i d̄itate singulis annis p̄cipit. an d̄o cōis taxatio ibi solita. **C**erte si q̄stio ista referat

ad tex. idem erit dicendū etiā cum simpliciter scribitur qz in tex. nō fit mentio de aliqua taxatione h̄ loquit̄ cū simplr̄ fit d̄cessuz. ⁊ tñ dicitur eā deberi sc̄dm taxationē solitā. **I**n beneficio tñ in titulū d̄cesso forte aliud eēt dicendū. cū debeat fieri strīda interpretatio. vt in. c. q̄uis. de preben. li. vi. **E**t ideo d̄z attēdi verus valor. ⁊ h̄ac q̄ōnez si bñ reminis̄ cor. exp̄sse tāgūt dñi de Rota. ⁊ credo eē tetigisse i. c. ad aures. d̄ Rpel. **Q**uid si mandat̄ d̄fiteri bñficiū certe sūme ad certā monetā. ⁊ illa moneta nō currit in illis p̄tib⁹. vide hic gl. in d̄. s̄ueta p̄pe fi. q̄ nōbiliter dicit q̄ fiet cōparatio monete ibi currētis ad illam q̄ in l̄ris exprimit̄ iux̄ p̄dous ⁊ s̄uetudinē cambij. q̄ cōiter eē solet ⁊ nō iux̄ casualē carī stīa vel vilitatē q̄ p̄p̄ cām accideret. q̄ v̄ba diligēter nō ad files q̄ōes. **S**olutio decime beneficior̄ debet fieri nō in ip̄is rebus h̄ in pecunia numerata. vide glo. in v̄bo moneta. iūndo tex.

Si plures monete currūt in loco potest beneficia⁹ soluere decimaz de q̄ moneta vult. dūmodo illa cōiter currat. **E**lectio ergo est soluetis. vid̄ bo. glo. in v̄bo currentē. ⁊ valet ad alias quēstiones. ⁊ vide glo. fi. in c. ij. de maledic. ⁊ de mā plene p̄ bal. in. l. creditor. ff. de solutio. ⁊ i. c. oliz de cens. ⁊ in. c. q̄nto. de iureiur.

Quanq̄ libri. **C**alices. ⁊ alia ornamēta diuinis officijs deputata capi non possint pro solutione decime. alij tñ libri atq̄ localia alijs v̄sibus deputata capi poterūt. ⁊ distrahi. vid̄ hic tex. a d̄rario. iūda gl. i v̄bo **A**n nō soluētes decimas bñficioz put tenēt possint d̄stri **D**eputata gi p̄ sc̄larē p̄tātē. vide gl. fi. hic. nisi d̄temnāt censuram ecclesiasticā.

R. **C** De Regularibus et transeuntibus ad religionem

Cle. **U**t professores

Dispositio hui⁹ cle. habz locū etiā in illis qui fecerunt possessionē infra q̄ntum decimū annū sue etatis vel als̄ infra p̄bationis̄ annū i monasterio medicantiū. et postea itrauerūt ordinē nō medicantiū. cū littēa ista loq̄t̄ indistīde i p̄ncipio sui. de q̄ vide b̄ p̄ gl. i. post p̄ncipium.

Constitutio istī⁹ cle. p̄me locuz̄ habet etiā in feminis ordinis medicantiū si transeunt ad nō medicātes. vide hic glo. i verbo quoslibet.

Si medicans trāsit ad aliū ordinē medicantē vel nō medicans trāsit ad medicantē seu nō medicantē nō h̄z locuz̄ hec d̄stitutio. solum ergo h̄z locum in vno de quatuor casibus. scilicet cuz̄ mendicans trāsit ad ordinem nō mendicantiū. vide hic tex. iūda gl. in v̄bo nō mendicantiū.

Si q̄s de ordine medicantiū transiit añ h̄ac d̄stitutionē ad ordinē nō mendicantiū. **L**icet ibi obtineret tempe huius d̄stitutōis prioratum

vel aliquā admistrationē. nō tñ habere debuit post hāc ostitionem
vocē in capitulo nisi forte fuisset in illo ordine p̄ncipalis p̄latus. hoc
voluit glo. scōz vnū itelleduz in cle. i. p̄alle. i. verbo inibi.

Qn is qui de ordine mendicantium tranſiuit post hanc ostitionem ad
ordinē nō medicantiū possit habere aliqua officia ibidē. que nō sunt
subiecta ecclesiastice regule s̄ consistunt i facto. vt officiuꝝ p̄conomatus
rē. vide gl. sup̄ ver. officia. i. p̄ncipio que videt̄ dubitare. nā i p̄mis offi
cijs nō ē dubiuz q̄ ad illa etiā extra mōsteriū assumi nō possit. vt h̄ in
s̄. ad p̄oratus. Et nō q̄ p̄cedit iste tex. etiāsi auctoritate sedis apostoli
ce tranſiuit. vt patet manifeste i tex.

Transiēs de ordine medicantiū ad ordinē nō medicantiū n̄ p̄t assume
ad officiuꝝ etiā predicandi. vide hic gl. nōbile i verbo officia. ⁊ nota ex
ip̄ius ratione q̄ p̄dicare ē officiuꝝ cure. op̄etit enī de iure cōi solis cu
ratis. de quo vide tex. cū glo. i. cle. duduz. de sepul.

Licet vicari⁹ aliū s̄stituere n̄ possit i vicaria. ex cā tñ ad modicuz tēpus
p̄t aliū ponē loco sui. vide gl. h̄. ⁊ tene mēti i v̄bo locuz alioꝝ. ⁊ pleni⁹
p̄ archi. i. c. p̄ledis. xxv. di. ⁊ aliq̄o per gl. i. cle. vna. de offi. vica.

Decretuz irritans n̄ operatur effēz suū i distinde. **I**lla ei cadunt i decre
tuz q̄ sunt retradabilia. Sūt enī q̄dam de officio cure que nō p̄t cal
dere i decretuz qz nō sunt retradabilia. vt baptizare. eucaristiā dare.
⁊ his similia. **I**dē ē in his que consistunt in facto ⁊ nequeūt nō fuisse. sicut
predicare. castaldia. et similia. vide gl. in v̄bo irrituz. ⁊ tene mēti.

Licet ostitutio cōcilij vel pape. cuz approbatōe cōcilij aliquid ihibeat cū
cā quouis priuilegio nō obsta. nō tñ per hoc ligatur potestas pa
pe vel successoris quo minus possit cedere p̄uilegiuz. **I**n strariū vi
de h̄ gl. nōbile i verbo p̄uilegio. quā singulariter nō. **E**x qua habet q̄
papa etiā cū cōcilio nō p̄t imponere legē pape. ⁊ videt̄ p̄bari i. c. cuz
i cundis iūndo. c. **I**notuit. de elec. quod tamē limita vt nō. spe. in ti.
deslega. sub rubrica de dispensa. i. s̄. nūc breuiter. p̄pe fi.

Cle.

Eos qui deinceps

Qn ⁊ qñ assumptio vel delatio. habitus inducat p̄fessionē tacitaz. vid̄ h̄
plenissime p̄ gl. i. ex q̄ collige aliq̄s cōclusiones. qz p̄pter casuū varietatē
videt̄ iuuenib⁹ intricata. **P**rima cōclusio. delatio habit⁹ patenter disti
di vt i colore scissura vel forma q̄cunqz tēpore nō inducit p̄fessionem.
h̄ p̄batur hic i fine l̄re iūda glo. i. marie i fi. **S**cōda cōclusio. delatio ha
bitus indistinctissimi. p̄ moduz. de q̄ in. c. i. e. ti. li. vi. vt qz nō solum p̄
fessi et nouicij illo vtunt̄. sed etiā gerētes vitā cōez cuz eis. nō inducit
p̄fessionē in eo qui in pupillari etate illuz assup̄sit. q̄tōcunqz tempe
deserat̄. vt p̄bat̄ in d̄co. c. i. e. ti. li. vi. nec hodie corrigi p̄ istuz te. vt nō

hic in gl. super verbo portauerint. secus aut in eo quod illud assumpsit in pu-
bertate. **I**nducit enim in eo tacitam professionem post annum. ut probatur in
c. i. §. quod deo. **T**ercia conclusio. delatio habitus ex religionem quocumque tpe.
non inducit professionem. sed voluit tacite iste textus in deo in aliqua religione. etc.
ar. sumpto per contrarium. et expressius tenet hic gl. in deo in aliqua. quam singula-
riter nobis. et facit. c. ut clerici. de reglari. **Q**uarta conclusio. delatio ha-
bitus indistincti ut est ille qui utitur pariter nouitij et ouersi. inducit infra annum
post pubertatem professionem tacitam. ut in c. i. e. ti. lib. vi. **Q**uinta conclusio. delatio
habitus indistincti latet puta per benedictionem. inducit per annum professionem in illo
monasterio in quo habitus sic delat. hec conclusio probatur singl. per istum textum

Assumptio habitus pfeffoz inducit pfeffionem in genere si dat perseue-
rantia tridui. de quo tamen dicendum ut habetur in. c. constitutione. eo. ti. li. vi. in
fi. etiam talis habitus latenter distinguit ab habitu pfeffoz. ut probatur
in deo. c. i. in fi. **N**ec in hoc ille textus mutat per istum. quia loquitur in alio ca-
su ad quem littera ista restringit. ut non. hic in gl. magna. in versi. hodie
deo. quo ad hunc casum. etc. **E**t ex predictis. et ex glo. ista magna in deo. et ex
his. non triplicem habitum nouicioz. distinctum et hoc dupliciter. ut. §. dixi. et
patet hoc in textu. **I**ndistinctum. et indistinctissimum.

Ad professionem faciendam tacite vel expresse requiritur pubertas. ita quod mascu-
lus debet esse. xiiij. annorum. femina vero xij. **N**ec sufficit ad istum effectum quod pru-
dentia vel malicia suppleat etatem voluit hic gl. in verbo etate. quam non. ex
quo habet unam contra iter professionem et matrimonium carnale. **N**am in illo mali-
cia supplet etatem. ut in c. puberes. de despo. in pube.

Textus iste locum habet etiam in fratribus medicantibus. vide hoc gl. in deo. religione.

Annus per quem causatur tacita professio cum delatione habitus nouicioz
indistincti. vel latenter distincti etc. est completus. vide hic gl. in verbo per an-
num. **E**x qua nota quod ista delatio per. denotat perfectionem anni. facit. l. va-
bana. §. pnotare. ff. de de. signi.

Per delationem habitus nouicioz tpe anali inducit tacita professio. dummodo
post discretionis annos quis tale habitum portauerit. nec habet obsta-
re quod illum assumpserat ante pubertatem. vide hic gl. in verbo portau-
erit. vide textum in. c. i. eo. ti. li. vi

R. **De Statu monachorum et canonicorum regularium**

Cle.

De in agro dominico

Digredo habitus monachorum in lignum mortificationis carnis et vicioz
fuit inuenta. sed utinam hodie deficientibus meritis non significet meritoz
et virtutum offuscationes. vide hic gl. in deo. sacra.

Constitutio istius cle. hanc locum in monachis nigris duntaxat. saluo quod non est
in §. sane. et §. quod deo. cum §. sequenti. et potuit iste ratio. quia alij monachi contra

habent corpus et caput maius. vt **Cisterciensi. Camaldoulesi.** et his similibus. q̄ capite q̄ caret nigri mōchi ideo min⁹ ibi vigz correctō. **Aduerte** te q̄ i contrariū facit tex. p⁹ p̄ncipiū. ibi nigri. brunī. vel albi coloris. r̄. et sic apte v̄r p̄phendere mōchos etiā albos. et facit qd̄. nō. in gl. in v̄. albi. cogita. **Vel** dic sequēdo gl. q̄ tex. loquit nō de ip̄o habitu sed d̄ veste p̄xima. ip̄i habitui. vt ē tunica. q̄si innuat q̄ mōchi nigri d̄nt portare vestē p̄ximā habitui de nigro. bruno vel albo. vt colligi videt̄ ex p̄ncipio iūcto v̄si. statuim⁹. **Vel** loquit de superiori veste p̄xima habitui. id ē scapulari. et tūc stat p̄mū dictū. et pro h̄ dicto optie facit h̄ tex. in v̄si. sit etiā. qui clare loquit de superiori veste.

Ledisterniū p̄ponit a lecto et sterno. et ponit p̄ lecto strato et parato et oī ipsius paramēto. vide hic gl. in verbo ledisternijs.

Vestis supior monachoz habitui p̄xia d̄ esse nigri brunī vel albi coloris. iuxta modū apud eos seruari solitū i religione qua degunt. et d̄ habitus flocus. cuculla. vel scapulare. **Et** nō q̄ cū isti tres colores p̄mittat̄ h̄. alij omnes vident̄ phibiti. qd̄ multi nō pōderāt. **De** ergo dic̄ regula. q̄ de colore nō causent̄ mōchi. nō itendit q̄ omibus coloribus p̄nt vti. h̄ q̄ nō causent̄ iter colores p̄missos dicēdo q̄ iste sit sanctor. et pulcior. vel melior. h̄ voluit h̄ tex. post p̄ncipiū. in v̄si. statuimus. iūcta gl. i ver. habitui. et in v̄bo albi. et nō ex tex. et gl. q̄ si omēs alij colores p̄ter istos tres phibent̄ mōchis in veste habitui p̄xima. fortius vident̄ phibiti q̄ ad ip̄m habitū p̄ncipalē. et h̄ apte sensit glo. p̄alle. in verbo albi.

Regio regionis dicit̄ a rex regis. et ē patria quā rex regit. et habet dimi nutiū regiuncula. q̄si pua regio. vide h̄ gl. in v̄bo regione.

Pugnis dicit̄ clausa manus cum p̄phensione digitor. et dicit̄ a pūgo. q̄ enī vult pungere stringit pugnuz. h̄ ponit gl. in v̄bo pugnum.

Monachi nō d̄nt portare vnuz vel duos bottones seu plures i veste p̄xima habitui. vt h̄ in v̄si. **Sit** etiā ip̄a vestis. r̄. iūcta gl. in v̄. q̄modo libz. et aduerte q̄ resp̄u vestis supioris. h̄ ē cuculle. vel floci. h̄ ē iou bitatuz. h̄ q̄ ad tunicā p̄t dubitari. h̄ idē puto dicē cum illa portet̄ frequēter s̄ scapulari. et sic ē habitui p̄xia. et arguēdo a speciali v̄r q̄ in alijs vestimētis iseriorib⁹ nō sit eis phibitum portare bottones.

Appellatione sendati venit omne sericum. vide hic gl. in v̄. sendatū. et nō ex illa gl. iūcto tex. in v̄si. in vestibus. q̄ nil de serico debent monachi portare in vestibus pro foraturis. als foderaturis.

De mōsterium dicit̄ habere certuz numez monachoz. quādo talem numez habet. etiā incluso plato. vide hic tex. in v̄si. rursus. iūcta gl. in v̄. r̄ij. monachorum. quā nota. quia facit ad multa.

Septa dicit̄ a sepis. et idē ē qd̄ clausura. vide glo. in verbo septa.

Cōsuetudo excusat monachos si meliori panno utant in vno mōsterio seu in vna prouincia q̄ in alia. vide tex. in d. si. rursus. iūda gl. nōbili i ver. s. ueto. quam gl. itelligo dūmodo nimiz nō excedat in qualitate panni regularis modestie. ar. hui' tex. post p̄ncipiū. ante d. si. sit etiā.

In monasterio in q̄ fuerit cōgregatio xij. monachoz aut supra. abbas. Prior vel ali' p̄suidens infra septa mōsterij portare debet. floccū. In alijs at mōsterijs vbi nō ē tanta cōgregatio cucullā. Cū dō abbates. priores & alios p̄suidētes & mōchos eī mōsteria p̄ficisci d̄tingit. floccuz. cucullā. & capā clausaz habeāt. & sicut capā si eā portauerint. cucullam deferāt. alit̄ si maluerit scapulare. Et aduerte qz licz s̄b capā sit portā saltē scapulare. s̄b flocco vel cuculla nō. q̄si illa sint habit'. s̄ nō capā. & d̄r capā a capace. siue capio capis. qz totū capit hominē. non t̄n h̄z capitiū appensuz sicut cuculla vel flocc'. q̄ nō portāt sub illa sicut scapulare. Rōdelle t̄n q̄ nūc sunt in vsu nō sūt p̄prie cape. s̄ voluit iste tex. i d. si. Rursus cū sequēti. iūda gl. nōbili in d. capā. quā nō. Nec p̄cedūt regularit̄. s̄ cū ad seruiēdū in diuinis officijs albis vel sacris vestib' iduent̄ aut cū occupabūt in opis. vt̄ eis licet scapulari. vt̄ h̄ in ver. sequēti. q̄ icipit. Cū aut̄ ad seruiēdū. & vide gl. in d. albis. ex quo tex. nō q̄ scd̄z dispositionē hui' cle. mōchi nō p̄t̄ vt̄ scapulari sine capā. n̄ cū inducūt ad seruiēdū in diuinis officijs alba aut vestib' sacris seu cū occupāt in opis. s̄ d̄nt portare vestes put̄ d̄z est. s̄. Et aduerte qz nomie enculle venit habit' lōgus & amplus. manicas nō h̄as. Doie dō flocci itelligit̄ habit' h̄as lōgas & amplas manicas. vt̄ h̄ h̄ in d. si. vez. de capā nō habet̄ hic p̄p̄ia significatio. Fl. t̄n. s̄. allegata ponit eā vt̄ distindā a rōdello. et nō declarat differentiā. Puto q̄ de mēte gl fuerit q̄ rōdellus dicat̄ mātellus longus. aptus t̄n ante sicut multi solent vt̄ hodie. Capā vero ē mātellus rotūdus. cooperiēs totuz hominē. nō apertus sicut vt̄t̄ hodie prelati.

Licet fideles nō artent̄ regularit̄ ad ositendū et ad corpus christi sumēduz. nisi singulis ānis. Mōchi t̄n tenent̄ singulis mētib'. put̄ h̄ i d. si. sane. d̄tinet̄. de quo etiā hic in gl. in verbo singuli. Et an h̄ d̄prehēdat etiā alios mōchos nō nigros. glo. p̄ealle. videt̄ dubitare. videtur mi h̄i cōcludere honestum esse q̄ sic.

Appellatione nouitioz veniunt nō solum nouicij nō professi. s̄ etiā professi nouiter recepti non bene istrudā in obseruātia reglari seu diuinis officijs. s̄ voluit hic gl. in d. nouicij. & istis nouicijz d̄z deputāi fideles istrudoz. r̄. vt̄ hic in gl. in d. nouicijz.

Nota differentiã inter venationẽ et aucupationem. **N**az venatio fit ad bestias. aucupatio ad aues. **I**nde aucupator. i. auuũ captor. vide hic tex. i. s. porro. iũda gl. in verbo venationibus.

Canes ad custodiã apti pñt licite teneri infra monasterij septa. secus de canib⁹ et auib⁹ venaticis. vide tex. i. dco. s. porro. iũda gl. i. s. venaticos.

Nota q̄ religiosi nõ õnt itendere psonaliter venationi vel aucupationi etiã i his hẽant reddit⁹. vide tex. i. dco. s. porro. et gl. i. s. psonalẽ. qm nõ. maxie i fine sui. vbi hñ qd dicẽm est in clericis secularibus

Monasterio vacãte. vel a s̄ abbate suspenso. bñficiõz collatio ad abbatem ptinẽs nõ deuoluit ad priorẽ claustralẽ et capitulũ monasterij. s̄ debet obseruari qd habet in. c. vno. ne se. va. li. vi. vñ casus hic cõtenus ẽ specialis. ad alios casus nõ extendẽdus. vide hic bo. gl. in ver. vt premititur quã nota bene.

Iustis et bonis obseruantia regularis ẽ suauẽ iugũ. quibus ẽ claustrũ quasi aqua piscib⁹. xxvi. q. i. placuit. ij. **A**lij ẽ carcer. d̄ sen. ex. vt fame et ad vtzq. xxvii. di. de his. nõ. vide hic tex. i. s. qz d̄o. iũda gl. in ver. suaui. **E**t õf iuguz a iungo iungis. et sic solet vocari instrũ quo boues iungũt. vt nõ. b̄ i gl. sequẽti in d̄bo iungo.

Constitutio ista i. s. qz vero. ligat mõchos cuiuscũq; habitus et canonicos regulares vt nõ accedãt ad curiã pncipum seculariũ absq; speciali suoz p̄latoz licẽtia. r̄. nec mix. cuz liget etiãz canonicos regulares. **H**oc voluit hic gl. i. ver. canonici. **E**t hoc specialit̄ dixit gl. hic. qz supra voluit ostitionẽ istaz nõ extẽdi regulariter ñ ad mõchos nigros. ppter verba posita in pncipio. s̄ dic vt. s̄. dixi latius.

Monachi admiñstrationẽ habẽtes pñt impune ire ad curiãz pncipuz. cũ sepe eos ire oporteat ppter causas suaz admiñstrationũ. vide b̄ tex. iũda glo. in verbo nõ habẽtes.

Duodecim abusiones claustrũ. et duodecim abusiones seculi. vide nõbi liter hic p glo. in d̄. curias. et nota illaz.

Monachi cuiuscũq; habitus et **C**anonici regulares intrantes curiam pncipum animo dñificandi monasteriũ aut p̄latum icidunt ipso facto in sniaz excõicatiõis siue habuerint a p̄lato licẽtiam eundi siue ñ

Ite siue damnificauerint siue nõ. sufficit enĩ animus cuz accessu. vide b̄ tex. iũda gl. in ver. ipso facto.

Monachi tenẽtes arma infra septa monasterij sine licentia abbatuz suorum sunt ipso facto excõicati. tex. vnicus ẽ hic in. s. qz vero. d̄. prefate quoq;. **E**t nõ qz punit tenentes. **S**i ergo monachi veniũt deforis ad claustrũ cũ armis. nõ animo tenẽdi i claustro. nõ ligant. nec ec̄ simpli ei delatione. s̄ voluit hic glo. in d̄. tenẽtes.

Quid venit appellãtõẽ armorũ. tã in cõi q̄ stricte. vide hic gl. in d̄. arma. quã nota p̄cipue q̄ ad duo. **P**riõ qtũs dicit q̄ stricte arma dicit q̄b⁹

defendimus. tela quibus impugnamus. **I**nsti. de publi. iudi. s. item lex cornelia. i. Sedo in eo quod dicit licet armorum appellatio fustes et lapides comprehendat. et omne quod manu et arcu mittit. ut in predicto. s. Item lex putat tamen gl. quod auctor non sic late intellexit hic. sed solum maiora. ut loricas clipeos. lanceas. etc. **E**x quo singulariter non quod armorum appellatio non capit ita large indifferenter. sed secundum subiectam materiam restringit ad maiora.

Quoties dispositio loquitur simpliciter de monachis habet locum in omnibus tam in nigris quam in albis et reliquis. vide hic textum in s. ad hec. iuncta gl. in d. monachi. quoniam non. **I**deo concludit quod iste. s. ad hec. habet locum in omnibus monachis ut non habitent singuli in administrationibus vel prioratibus. etc. ut in textu. h. f.

Non est necesse ut prior habeat in prioratu duos socios si redditus non sufficiunt. sed satis est quod habeat unum. vide hic gl. in s. ad hec. in d. bo. duobus si autem non sufficiunt. priori et socio providebitur ut in littera habetur.

Prioratus non sufficiens priori et socio. poterit uniri per ordinarium loci. officij monasterij. ad quod pertinet. puta elemosinarie. et similibus. vide hic textum. non. in s. ad hec. iuncta gl. in d. officijs. et dicitur ut latius in textu. continetur et in gl. d. in assensu. ubi habet an debeat intervenire consensus abbatis et capli ecclesie cathedralis

Quod abbates non possunt propria auctoritate unire ecclesias etiam pleno iure sibi subiectas. glo. est hic singularis in ver. ordinarios. **E**go dubito eo casu quo essent pleno iure subiecte. **N**am tunc potest in illis exercere episcopalia iurisdictionalia. ut non. glo. singularis in de. re. eccle. non alie. et facit quod plene dixi in. c. significasti. de fo. cope. in lectura

Nam abbates possunt prescribere potestate uniendo ecclesias seu beneficia sibi subiecta seu spectantia ad collationem suam. vide hic glo. in d. ordinarios. post principium. quod ponit opiniones. et finaliter concludit. et bene. quod sic. quia hoc est dignitatis et iurisdictionis. non autem ordinis. ad h. c. accidentibus. de excessu. prela. et quod ibi non. in glo. et in. c. lras. de resti. spo. **R**equirit tamen titulum. cum sit contra ius. si sit tantum episcopus de cuius principio etc. ut in gl. quam non bene

Iura dicentia quod monachi non debent singulariter habitare in capellis. sed debet ad minus habere quilibet unum socium cum quo possit aliquam stabilitatem claustrum fuare. ut intelligi in monachis claustralibus quod possunt ad libitum abbatibus ad claustrum reuocari. secus autem in monachis seu canonicis perpetuo institutis ad aliquam ecclesiam curatam. quia cum tales nullam habeant amplius cum monasterio communionem. xvi. q. i. ne per cuiuslibet. non tenetur talis habere socium sui ordinis. nec abbas illi socium dare tenetur. ex quo non est amplius sub eius cura. vide h. glo. notabilem in d. ad claustrum. quoniam tene meti. quia quotidie est in practica.

Clericus secularis habens ecclesiam ut habere fuitorem. puta clericum in minoribus. qui eum adiuet in diuinis. non autem tenetur habere socium sicut monachus claustralis. unde talis locus sufficere poterit presbitero et fuitori. qui non sufficit duobus monachis. vide hic bo. gl. in d. bo. futuris. iuncto textu

Prioratū cōuentualē nō pōt monachus obtinere nisi xxv. annuz accin-
gat. ⁊ dicit cōuentualis in quo sunt plures collegialiter. nō vt singu-
li. vt ē hic tex. in. s. ceter. iūda glo. in ver ouentuales. Prioratū autē
nō ouentualē. hūtem tñ curā animaz. hī cura ipa nō p se. s. per presbū-
terum secularē exerceat. pōt mōchus hīe postq̄ peregerit xxv. ānum.
⁊ nō p̄us. s. si cura exerceri debeat p priorē debet accigisse xxv. annū.
de h̄ est tex. hic in. s. ceter. iūda glo. nōbili i. v. etfi. dicit tñ p̄dita gl. q̄
licet ita dōcionalit̄ videat loqui iste tex. nō tñ v̄r de mēte vt claustra-
lis exerceat curā p se. per. c. i. de cap. mō. dic tu h̄ dīdū procedere mero
iure cōi inspecto. tamē ex d̄suetudine potest claustralis per se exercere
vt notāter volunt hic doc. ⁊ dixi in d̄co. c. i. de cap. mō.

Quid āt si priorat' nō est cōuentualis. nec h̄z curā animaz. tex. ā glo. nō
aperit hic. s. tu dic vt plene scripsi in. c. sup inordinata. de p̄ben.

Quanq̄. c. licz canon. de elect. li. vi. locū nō habeat in ecclesijs collegiat.
et ad animaz regimē assumptis. ar. c. statutuz. e. ti. li. vi. In prioratib'
tñ cōuentualib' ⁊ religiosis. ⁊ ipoz p̄oribus locuz h̄z vt probat hic i
s. ad hec. Et vide glo. in v. istos. Priuat enī ipō factō prior ecclie etl.
ei' ouēntualis. q̄ nō facit se infra annū i sacerdotē pmoueri vt hic.

Nō professus ordinē monachalem nō potest p̄fici alicui prioratū regu-
lari seu administrationi alicui' monasterij. Et professus. illi p̄fectus.
nō dz stare in mōsterio p̄ncipali. s. in ipō prioratu seu administratione
tenet facē residentiā. q̄cunq̄ d̄suetudine nō obsta. n̄ studioz vel alia
rationabili cā ab h̄mōi residentiā excuset. tex. ē hic singularis i. s. sane.
prioratus. ⁊ nō ex illo q̄ neduz simplex mōchus pōt de sui abbatis li-
cētia ad studiū se d̄ferre. vt i. c. ij. ne cle. vel. mo. li. vi. s. etiaz prior. q̄ als
tenet ad residentiā. vt hic. Et idē dicit de abbate. **A** quo āt abbas de
beat habere licentiā. vide per Jo. an. in. dīdo. c. ij

S. ad ampliatiōnē. hic p̄pe finē positus. locuz h̄z in q̄bulibet mōchis. s.
voluit glo. hic in v. q̄bulibet. ⁊ hoc p̄pter v̄buz q̄libet. in tex. positum
Tenet ergo q̄libet mōchoz se facere pmoueri ad om̄s sacros ordies
ad monitiōnē sui abbatis. r̄. vt i littera. Et p̄fecto mihi satis plz vt
iste tex. i toruz sibi v̄dicet in oibus mōchis cuiuscunq̄ habit'. tum qz
eadē est ratio in oibus. nec v̄ba bene p̄derata resistunt. tuz. qz nō vū
deo quare in parte habeat locū in oibus ⁊ in parte nō. ⁊ facit qd̄ no-
tatur in cle. i. s̄. de Rptis. ⁊ qd̄ ibi dixi.

Si monachus vltra Juris debitū a suo superiore grauāt. potest ex legi-
tima causa ad supiozem superioris supplicare. vel appellare. ad instar
sui supplicatis d̄tra d̄m. C. de preci. Impa. offe. l. i. de app. de p̄oze. s.
voluit gl. hic in v̄bo legitima.

Si Abbas nō ostendit magistz in mōsterio vt mōchos istruat in primi-
tiuis sciētij. legitima causa nō subsistet. dz ep̄us illuz ad hoc cogere

vel ipse illū ostendere. H̄ voluit gl. hic in verbo facultates. Et qua nō
q̄ abbate negligēte explere officium suum debet ep̄us sup̄plere modo
predicto. et facit qd̄ legitur et notat in. c. quanto. de offi. or. et de h̄ dic
vt ibi generaliter legit et notat.

Cle. Attendentes

Celebris dicitur a celo. et ponit̄ pro sancto. pro solenni. pro festino. pro fre-
quētato. vide gl. hic in verbo celebri.

Singula monasteria monialium debent̄ singulis annis p̄ ordinarios visi-
tari nō exempta a papa. Exempta vero q̄ sedi aplice imēdiate s̄sunt
aucte aplice. Exēpta h̄o alia p̄ eos q̄bus s̄sunt. tex. ē hic singularis
iūda gl. i. h̄o ordinarios. et ipediētes ip̄os visitatores nisi moniti re-
scipiscāt exactionis sniaz ip̄o facto icurrūt. vt hic i. si. singlarit̄ pbat̄.

Monasteriorum due sunt species. Aliq̄ sunt ita exempta q̄ nō recognoscūt
sup̄iore nisi papā. Aliq̄ sūt exēpta. qz sunt de ordine exēptoz sicut mo-
nasteria ordiſ Cisterciē. Camaldulē. et filia. Ista vltia nō visitat̄ n̄
corrigit ordinari⁹ loci. s̄ abbas vel prior cui s̄sunt. Priora h̄o q̄ ime-
diate s̄sunt pape visitat̄ aucte aplice p̄ ordinariū loci. et sic ordinari⁹
loci i. h̄ ē delegat⁹ pape p̄ illa h̄ba aucte aplice. H̄ voluit tex. h̄ iūda gl
i. h̄o alia. et iūda tex. in. c. cū aliq̄bus. de Rptis. li. vi.

Sz dubiū ē qd̄ si monasteria monialium s̄sunt alijs mōsterijs monialium.
dubiū facit qz maior prelata nō pōt̄ exire clausurā. vt i. c. vnico. e. ti. li.
vi. et p̄ om̄s nō debet posse p̄ se visitare. et sic loci ordinarius v̄z suppl̄.

Archi. tradat̄ h̄ in dco. c. vnico. et tenet qd̄ illa maior prelata per se visita-
re nō pōt̄. s̄ cum sit iuste impedita visitabit̄ p̄ aliū. x. q. i. ep̄um. facit de
offi. or. si ep̄us. li. vi. et scdm̄ h̄ cessabit̄ ibi officium ordinarij. scdm̄ gl. hic
prealle. in verbo alia. xpe mediū.

Quomodo itelligit̄ qd̄ annis singulis mōsteria visitent̄. an sufficit qd̄ in
fine vnus anni et in p̄ncipio scdi. vide hic gl. in h̄. ānis singulis q̄ re-
mittit ad notata i. c. singulis. in p̄ncipio. de sta. regu.

An monasteria visitari pluries q̄ semel in āno possint. vide hic gl. in h̄.
annis singulis. q̄ dicit qd̄ sic p̄ nota in. c. mādam⁹. de offi. archy. et i. c.
cū venerabilis. de censu. et h̄ dicit̄ indubitātū in nō exēptis. Iōē tamē
putat̄ i. exemptis cū hec littera huic dicto non contradicat. et hec nō.

Deccāt prelati nō visitātes monasteria monialium singulis ānis. cuz eis
h̄ p̄cipiatur hic p̄ verbū debeāt qd̄ importat necessitatē. licet aliqui sa-
piat honestatē h̄ illud ē speciale. et sic itelligit̄. c. i. de despō. impube. Et
in hoc singulariter nō istam gl. q̄ quotidie solet allegari qd̄ verbuz de-
bet ex p̄prio significato importat necessitatē. et idē bar. in. l. creditores
C. de pig. vbi plenius per eum.

Capitula sup̄ q̄bus inq̄runt̄ visitatores monasteriorum formant̄ **Hui**

in spe. de inquisitione. §. nunc trademus. ver. licet aut. ad que remittit h
glo. in verbo impendant. vbi vide.

De appellatiōe monialiu includit abbatissa. gl. h i ver. moniales alk. c. fi.
de symo. vbi appellatiōe mōchoꝝ. includit abbas. h dic vt ibi pleni nō

An moniales possint nutrire comā. an vō teneant sibi crines precidē.
vide h bo. gl. in ver. 7 cornutis. q̄ pmo p copulam tex. arguit q̄ sic. q̄a
tex. prohibet comas cornutas. secus ergo si nō sunt cornute. Et hanc
opi. tenuit lau. xx. q. iij. c. ij. qz clericis et nō monialib' phibent. **F**losa
tor dicit q̄ apud nos moniales cōiter condent. et h purat plus mo
nialibus expedire. vt deformato capite deo viuāt poti'. q̄ crines poli
endo hūani generis hosti defuiant. 7 h mihi plns plz. ar. rationis. tex
c. duo sūt gna. xij. q. i. et vide qd dixi in. c. clerici. de vi. et ho. cle.

Moniales etiā exempte qn vītantur per ordinarios auctoritate huius
ostitutionis tenētur ad procuratiōē. licet in tex. h nō dicat. venit eiz
pcuratio tanq̄ ānera vītationi. vide h bo. gl. i ver. alia.

Ordinarij pnt coercere moniales etiā exemptas nō solū vt desistant ab
his q̄ expmunt hic. h etiā a filib'. ar. c. trāllato. de osti. ex q̄ nō q̄ ostitu
tio noua puidēs i certis casib' extēdit ad cāus filis. facit optime qd
nō. gl. i. l. i. §. de vdiāio. inde. et tex. i. c. cū dilectē. de ofir. vti.

Non omnes abbatisse necessario benedicēde sunt. h ille duntaxat q̄ pre
ficiūtur mōsterijs in q̄bus abbatisse benedici solite sunt. **S**i aut aliq̄
fuerint bñdicē. alique nō. tūc si de more fuato p xl. annos. patere pos
set. ille fuandus est. licet prius vel postea fuatum sit otrarium. ar. de
pben. cū de bñficio. li. vi. 7 vide tex. iūda glo. in. l. aliud. §. referē. ff. d re
iur. et qd nō. **J**o. an. i. c. fi. de ofue. **C**ōsuetudo eiz iam firmata debito
tpe nō variat. licet postea vel p̄us otrariū sit seruatum nisi tanto tpe
postea otrariū fuerit seruatum q̄ legitime sit inducā otraria ofuetu
do. vt ibi nō. 7 hoc notāter voluit gl. hic. vbi autēz negatiua vel affir
matiuā tanti tps probari nō potest. cessat pena hic apposita sup be
nedicōne p̄cipiēda. quasi ex varia obseruatiōe videat illd volūtariū
um. hoc notabiliter voluit gl. hic in ver. solite. 7 ex h ultimo nō. q̄ va
ria obseruantia alicuius adus non ligat ad obseruantia. ex quo nō
est inducā ofuetudo p spaciu legitimi temporis.

Benedicō abbatisse ē simplex. nō aut est mixta inter simplicem et ordi
nariā sicut bñdicō abbatis. qd patet ex eo. qz abbas bñdic' mona
chos bñdicit. de sup. ne. pla. c. i. et ofert minores ordines. de eta. et q̄li.
cū cōtingat. et lix. di. c. i. q̄ abbatissa ex fragilitate serus nō f̄cit. de pe.
et remis. noua. cū si. 7 sic minus hz benedicō abbatisse q̄ abbatis. ex
h inferē q̄ licet benedicō abbatis a q̄ p̄det ordinādi prās his dieb'
uari debeat q̄bus dādus ē ordo scdm **H**ostī. q̄ dicit h tuti' in. c. cū cō
tingat. de eta. et quali. de benedicōe tñ abbatisse a qua p̄cedā prās

nō depēdet minus videt̄ dubiū. quin q̄libz die dari possit. et satis est illi vel suis depēdētis certum tēpus nō esse presitū. **H**oc notabiliter voluit hic gl. in verbo b̄ndici. **E**t de hac benedictiōe abbatis vid̄ qd̄ nō. in d̄o. c. cum stringat. 7 i. c. tuā. **N**ā aliqui voluerūt eā eē omnino simplicem. h̄ ex p̄uilegio cōpetit abbati benedictiō vt possit miores oz vīnes offerre. nō aut̄ ex vi b̄ndictionis. **C**ōiter t̄n tenet q̄ hic nō. in gl. **E**t forte p̄pter p̄dicta. qz benedictiō abbatissē ē simplex. non necessitat̄ quelibet **A**bbatissa ad eā suscipiendā. h̄ si cōsuetudo monasterij dūcat̄ hoc habet. **A**n aut̄ ista benedictiō sit reiterabilis. vide hic in glo. p̄alle. quod iterari nō debet ad instar benedictiōis nuptiar̄.

Corrupta nō pōt eligi in abbatissam. si t̄n pmoueret̄ per h̄ntem potestatem. puta p̄ papā. nō debet benedici. vt in. c. iuuēculas. xx. q. i. hoc no. gl. in d̄. rationalis. 7 pro eo quod dixi de papa vide quod in simili no. glo. in cle. i. de electiō.

An abbas nō faciēs se benedici infra annū cadat a iure suo sicut de abbatissa cauet̄ hic. **S**o. glo. hic in v̄bo cecidisse. notabiliter dicit q̄ non. qz h̄ nō exp̄mitur in eis. h̄ solum in abbatissis. **L**icet enī masculinum cōprehendat femininū. nō t̄n ecōuerso. vt. l. si ita sit scriptuz. ff. de le. ij. h̄ nō. gl. p̄alle. quā singularit̄ nota. qz facit ad multa. **E**t p̄mo nō eā quo ad p̄ncipale dicit̄. **S**ec̄do q̄ dispositiō in abbatibz 7 monachis habet locū in abbatissis 7 monialibus in eis que sibi cōgruere possunt. sec̄ ecōtra. vide t̄n quod nō. in. l. ij. seu fi. **C**. de indic. vioui.

De ista v̄ba. sit q̄s cōtensus tali comitiua seu tali re. zc. itelligāt̄ negatiue 7 vltra n̄ h̄eat. 7 h̄ innuit̄ v̄bū cōtensus. **I**ta no. gl. h̄ i. d̄. duobz q̄m nō.

De tam ecclesia cathedralis q̄ alia inferior. seu dioc. potest dici ipsi ep̄i scopi vide tex. hic iuncta glo. in d̄. siue. quā nota.

Licet in ista cle. p̄figat̄ ep̄o seu ordinario certus numerus p̄sonarū in visitatiōe monialium. nō t̄n p̄ h̄ itelligit̄ restrict̄ numer̄ p̄curator̄. stat̄ tut̄ i. c. cū ap̄s. de cēs. **I**ta aut̄ ista dz itelligi de numero itromittēdorū in capitulo t̄pe visitatiōis. h̄ voluit notāter hic glo. in d̄. contētos.

Nō est locus pene excōieationis hic posite cōtra impediētes volētes visitare mōsteria monialium nisi p̄cedat monitiō vt desistant ab illato ip̄e dimēto. h̄ voluit hic glo. in d̄. impedire. q̄ etiā querit an requirat̄ monitiō specialis. **A**n d̄o sufficiat generalis. 7 non firmat.

R. **C**le. **De religiosis domibus vt episcopo sint subiecte**

Cle. Cum de quibusdam.

Tres sunt ordines beati Francisci. **P**rim̄ masculoz. q̄ profitent̄ omnia s̄balia religionis cuiuslibet. 7 iste ē strictissim̄. de q̄ in cle. exiui. de ver. signi. **S**ec̄d̄s ē sancte **C**lare sorozis. q̄ etiā p̄fitent̄ s̄stantialia h̄ d̄nt a p̄mo. quia iste habent p̄p̄iū i cōi. quod nō habet p̄mus ordo minorū

Tertius est ordo masculis et feminis communis. in quo existentes promittunt obedientiam. et habent quandam regulam. non proprie quo ad tria statuta habenda quendam modum viuendi per sedem apostolicam approbatum. Et hoc voluit glossa. h. in d. obedientiam. que solet quotidie allegari. Sed tu vide aliam plenioram in cle. cum ex eo. de sen. ex. que inter cetera dicit quod iste tertius est per viuentibus in coniugio. tunc secundum modum viuendi eis datum abstinere certis diebus. quolibet septimana a thoro. Et non ex predictis quod non proficientes tria statuta. non dicuntur proprie habere regulam. habent quendam modum viuendi. et per consequens non dicuntur proprie regulares. Nec etiam proprie et stricte religioni. ut non. super Ricca. de regu. et hoc tene mentem.

Nedum feminis et laicis maribus predicare non licet. hoc nec etiam clericis qui non sunt curati vel privilegiati. ar. in. c. cum ex iniuncto. de here. iuncta cle. dudum. de sepul. vide hic gl. in d. predicent. et quod non. gl. in cle. i. de regul. ubi aliquid terigi.

An autem laici masculi et femine possint predicare ex omissione habentium curam vide quod non. gl. ad hunc. xvi. q. i.

Quid sit humilitas. et vnde dicatur. et de tribus humilitatis gradibus. vide hoc bo.

Cle. Quia contingit interdum.

Occupatores et usurpatores bonorum ecclesiarum seu hospitalium possunt super illorum repetitione coram iudice ecclesiastico conueniri. hoc voluit glossa. h. super d. excutere. all. c. cum sit generale. de fo. ope. Et vide tu lati. de ma. et qua actione sit agendum coram iudice ecclesiastico cum laici sint rei in. c. si clericus laicorum. de fo. ope. et in. d. c. cum sit.

Hospitalium rectores non possunt ultra victum et vestitum fructus et redditus conuertere in usus proprios. etiam si fructus sint a solo separati. vide hoc tex. iuncta gl. in d. usus suos.

Solus papa potest alterare usum eorum. que per fideles locis ecclesiasticis et religionibus donata sunt. tex. est hic valde nobilis. que quotidie allegatur iuncta glo. in d. non alium. Quod intellige si ad illum usum ista bene conuertuntur. si autem conuertantur nequeunt. vide quod le. et non. in. c. nos quod de. de testa. et hoc per doct. et per Jo. de lig. p. Bar. super cle. exiui de paradiso.

Hospitalia religiosa pertinere ad alium quam ad ordinarium non possunt. licet fundator aliud statuerit in fundatione. hoc oportet quod hoc statuatur per ordinarium de consensu patroni. et idem dicit de alijs oneribus hospitali annexendis. hoc apte sentit glossa. h. in d. apposito. all. bo. tex. in. c. cum dilectus. de consue. et alia alle. in ea. vide quod in illis iuribus non.

Hospitalia possunt pertinere ad alium quam ad ordinarium loci ex consuetudine legitime prescripta. et dicitur prescripta legitime si fuit obfusa spacio. xl. annorum cum titulo. non sit tanti temporis de cuius re. vide hoc gl. in d. legitime. Et ex ea etiam

nō q̄ ad consuetudinē inducendā extra ius. requirit̄ titulus. Sed tu dic
melius q̄ hic non loquit̄ tex. de consuetudine pprie sumpta h̄ improprie
que potius est p̄scriptio. cū per eam detrahatur iuri ordinarij et applice
sp̄ali p̄sone. Sile in. c. non est. de consue. li. vi. iuncta gl. et vide oīo qd̄ ibi
de hoc. nō. p̄ Jo. an.

Licet ep̄i possint aliq̄ t̄palia iura remittere vel cōferre ecclesijs vel hospi
talib⁹. visitationē t̄n et correctionē a se abdicare nō p̄nt. vide h̄ gl. i. de
dis. aplice. Et dic vt plene leg. et nō. in. c. cū venerabilib⁹. de cens. vbi p̄
Jo. an. h̄ nō gl. respectu hospitaliū.

Ordinarius loci supplet negligentia p̄sidentis hospitalis etiā exempti. et
ostare p̄t etiā de negligentia ex facto notorio. de cens. rōna. s̄. notoria
li. vi. vel p̄ assignationē termini ad h̄ p̄fixi et elapsi. facit qd̄ in fili nō. i.
c. ex p̄te asten. de oces. p̄ben. h̄ no. glo. h̄ in d̄. negligentia. iuncto tex.

Verbū iniungo sapit p̄ceptum. vide glo. h̄ in d̄. iniungimus. Idem dic
de vbo oportet. vt in. l. iij. c. de iureiu. et p̄ Bar. in. l. admonedi. ff. e. ti.

Hospitalib⁹ p̄fici p̄nt. non t̄n in tituluz. clerici seculares. vt hic innuit sa
tis in tex. in d̄. vt aut̄ p̄missa. in p̄n. Ad idem. xvij. q. ij. quidā. Laicis
etiā eoz administratio deputari poterit. liz rector habeat curā paupe
rum et familie hospitalis extra p̄tatem clauū. d. c. quidam. Et in p̄ma
editione hui⁹ consilij fuerat p̄hibitz ne laicis habentib⁹ filios vel vro
res ex q̄bus possent verisimiliter filios p̄creare talia loca d̄ferent̄ qd̄
postea fuit sublatū. vt nōnter dicit gl. h̄ in d̄. secularibus. in fi. Et q̄
infern̄ qd̄ etiā talib⁹ laicis hospitalia cōferri p̄nt. Qd̄ credo vez. n̄ sit
verisile qd̄ p̄ filios vel vrores bō hospitalia dilapidarent. ar. in. c. de si
racusane. xxviii. di. Nō t̄n hic singulariter tex. in d̄. vt aut̄. q̄les debent
esse rectores hospitaliū. debent enī esse viri puidi. idonei. et boni testio
nij. qui sciant. velint. et valeant loca ipsa et bona eoz. a eoz iura vtilit̄
regere. et eoz puentus et redditus in p̄sonaz vsu miserabiliū fideli
ter dispensare. et qd̄ in vsu alios bona predicta ouertē presumptio ve
risimilis non existat Et nō singulariter hec vltima d̄ba pbant enī qd̄
supra dixi qd̄ talib⁹ suspectis nō debēt talia hospitalia d̄ferri. quod ex
pressius tenet h̄ gl. in d̄. prestare. in fine. Et aduerte ad aliud singulāe
qd̄ si non talib⁹ personis fuerit facta p̄uissio ē ipso iure nulla. vt h̄ in
dicto d̄. vt aut̄. in fi iuncta gl. in d̄. attemptatū. Religiosi aut̄ talibus
hospitalib⁹ p̄fici non possunt nisi habeant curam aiarum que d̄sistat
in potestate clauū. qz religiosus non p̄t extra monasteriū intitulari.
nisi propter curam. de regu. super eo. et h̄ no. glo. p̄alleg. Que omnia
tene menti.

Quid at̄ si hospitalia talia sine mōsterio subiecta. vide p̄ Fre. in consilij su
is. et tetigi in. c. qd̄ dei timorē. seu in. c. cū ad mōsteriū. de sta. regul.

Non valet consuetudo ut hospitalia offerant clericis secularibus in titulorum singularis est hic in *xl. vt aut pmissa iuda gl. in *x. reprobamus. In* duobus tamen casibus contentis in dicto *x. vt aut. pnt in titulum offerri. Pri-* mus est cum in illorum fundatione fuit statutum. *Secundus est cum per electionem* prouidet hospitali de rectore. tunc tamen electio est per superiorem confirmanda. vt non. *glo. hic in *x. electione. Que aut dicuntur in titulum offerri. vide h in *x. committatur.****

An ista hospitalia mittantur rectoribus in perpetuum. id est ad vitam ipsorum rectorum. an etiam ad tempus seculi placuerit mittenti. vide h bo. *gl. in ver* mittat. q. ponit opiniones. *Na quidam vt Inno. q. ad tempus ad instar tu-* torum et curatorum. et ideo prohibet hic ne offerantur in beneficium. quia beneficia de sui natura sunt perpetua. *lvi. di. precepta. Glo. sator dicit q. hanc lecturam* non recipit consuetudo. *Et q. hodie sic olim instituantur perpetui rectores in* talibus locis. vide h per *Jo. de lig. q. dicit q. ex causis leuibus pnt tales re-* moueri. et latius per eum hic.

Rectores hospitalium ad instar tutorum et curatorum iuramentum prestare. et de locorum ipsorum bonis inuentaria facere. et his quibus subsunt loca hominum. vel deputandis ab eis annis singulis de administratione sua teneant reddere rationem. vt est h *ter. nobilis in ver. vt aut. in fi.*

Qualia aut iuramenta prestent tutores et curatores. vide h *gl. in *x. tutorum.**

An rectores hospitalium teneant satisfacere. vide per *gl. hic in ver. prestare. q.* claudit q. non ad instar tutorum et curatorum ex inquisitione dantur. *Et si tales essent suspe-* cti non debent eis hospitalia offerri. vt h in *ter. et gl. palle.*

Non solum de bonis mobilibus sed etiam immobilibus de inuentariis officii. vide h *gl. in ver. bonis. Et formas diuersorum inuentariorum. vide in spe. de instr.* edi. *h. fi. ad que gl. hic se remittit in ver. inuentaria.*

An isti rectores hospitalium teneant reddere rationem etiam non petita. vide hic *bo. gl. in ver. annis singulis. q. claudit satis esse q. redempti rationes reddant.* *qua gl. bñ non iuda ter. ad filios rationes. cum quis artat per statutum reddere* annis singulis rationes. *Et aduerte quia hanc rationem non tenent reddere orphanis* seu pauperibus. sed ordinariis quibus subsunt. vt in *ter. et in gl. in *x. reddere rationes.**

Prouisio facta clericis secularibus de hospitalibus in beneficium. exceptis duobus casibus hic exceptis est ipso iure nulla. *Item si fit non in beneficium pro-* uisus non habentibus qualitate hic in *ter. contentas. q. s. ftuli. Ad h. vide ter* hic in *ver. vt aut. iuda gl. in ver. attemptati. et h non.*

Quia hic cauet de suppletionem ordinariorum. et quia hospitalia non offerantur in titulum de iuramento prestando a rectoribus. et ratione reddenda. et inuentario contenti. locum non habent in hospitalibus militarium ordinum et aliorum religiosorum. debet tamen in eis obseruari quod hic dicit in *h. premissa. vide hic glo. in *x. pmissa.**

Hospitalia q̄ consueuerūt ab antiq̄ habere altare vel altaria et cimiteriū
et p̄sbros celebrātes. et sacra eccl̄astica paup̄ib' ministrātes. defendi dñt
et seruari in illa antiq̄ consuetudine. Cessante aut̄ antiq̄ consuetudine tūc
hospitalia et ipsorū familie. et pauperes inibi degētes sūt de parochia
eccl̄ie in q̄ sita sunt. ita q̄ parochiales rectores de iure cōi ministrabūt
sacra. vide h̄ tex. nōbilē in fi. iūnda gl. in d. parochiales.

An hospitale possit erigi et edificari sine aucte ep̄i. vide h̄ bo. glo. in d. al
tare q̄ cludit q̄ ad h̄ vt religiosū et perpetuū sit req̄rit auctas ep̄i pre
sertim vt habeat altare vel altaria et cimiteriū et aliqd̄ ius parochia/
le. si enī int̄cessit ep̄i auctoritas. tūc cum sit religiosū. vt in. c. ad hec. et c.
qz. de reli. do. poterit deedi p̄ ep̄um altare. cimiteriū. et ius parochiale.

Si aut̄ int̄cessit auctas ep̄i tūc nō est religiosū nec perpetuū. h̄ est in libe/
ra facultate edificātis. p̄t enīz q̄libet domū suā vel partē dom' ad ho
spitalitatē pauperū disponere. et penitere quicunq̄. Et vide h̄ nōbiliter
p̄ Inno. in. c. int̄ dilectos. de dona. et facit. c. vnicuiq̄ fidelīū. d. de. di. i.

R

De Jure patronatus

Cle.

Ut constitutio:

Appellone diocesanoꝝ in mā noua. nō veniunt inferiores p̄lati. liz habe
ant ordinariā. vide h̄ gl. in d. diocesanis q̄ q̄tidie solet allegari. P̄lis
gl. ē in cle. i. de vi. et ho. cle. h̄ tu limita oio vt dixi in cle. i. de fo. spe.

Si aliqd̄ p̄ legē viuā a mortuā sub certa forma siue clā decreti irritātis
mandat̄ als h̄nti ptātem. transgressio p̄cepti nō viciat adū. secus si sit
non habenti ptātez. h̄ ex nouo mādato illā recipienti. ita singl̄r voluit
hic gl. in d. inhibeñ. et p̄muz distinctionis membrū. pbat̄ in. c. dilect' .ij.
de p̄ben. et c. si soli. de excess. p̄bē. li. vi. / z^m pbat̄ in. d. c. si soli. et c. cū dile/
ctā. de Rp̄. et c. venerabili. de offi. dele. h̄ vez n̄ phibitio habeat p̄petu
am phibitionis cām. vt in. l. nō dubiū. C. de legi. et x. di. vides. et h̄ vo
luit p̄al. gl. in fi. sui. quā nō multū. Et de h̄ vltimo vide qd̄ nō. gl. in. c.
tua. de spo. duo.

Clementine istius dispositio locū nō h̄z in q̄bullibet religioſis et clericis
h̄ntibus ius p̄ntandi dūtaxat. qz tunc rector non p̄tem h̄ oēs puenit
haberet. h̄ locū obtinet in h̄ntib' p̄ntationē vna cum dominio tempo
ralium. vt in. h̄. sane. satis innuit. et hoc voluit glo. hic in ver. ius p̄nt/
sentandi.

Perditio electionis alic' adus p̄t dici pena illi q̄ talez optionem p̄dit. h̄
innuit iste tex. iūnda gl. in d. in penā. et h̄ nō h̄ntis enī vnū modum p̄
quē dispō p̄t dici penal. Jōē dic̄ i retradione ad' in odīū agētis inou
da. vt ē tex. iūnda gl. i. c. agnoscētes. de p̄si. et i. c. decz. de immu. ecc. li. vi

Ubicūq; p aliquē adū onerat per supiozeꝝ dñciā dmissarij. nō pōt de iu-
sticia vel iniusticia adus. referri sibi questio. et si appellaret nō tenetur
dmissarius appellationi deferre. vt ē hīc gl. notabilis in verbo onera-
mus. ⁊ idē nōt gl. notabilis in. c. statutū. §. assessorē. de Rptl. li. vi. vnū
tñ singularit̄ addit gl. hīc. q̄ licet appellatio isto cāu nō deferat seu de-
uoluat causaz ad supiozeꝝ nec suspēdat ptatē dmissarij ex quo sue dñci-
entie relidū ē. superior tñ ad quē ē appellatū emēdabit qđ male sc̄m ē
ar. c. pastoralis. de appel. ⁊ sic appellatio nō ē oīno frustratoria h̄ casu.
⁊ habes moduz singularē ipugnādi pcessuz iniustuz illius cuius cō-
sciētie negociū dmissuz fuit. ⁊ nescio alibi istā gl.

Cle.

Plures ab vno

Eū qui ad votē ecclesie aliquo posuit ita patronū effici. sicut illū q̄ plus
dculit. Ita dicit gl. magna hīc. ⁊ pncipalit̄ posuit gl. notabilis h̄. lxiij.
di. c. i. Puto tñ q̄ pinguior sit vox illius qui plus dculit. sicut in fili dī
cit hīc gl. in plurib; heredib; vni; patroni ex ineq̄libus partib;. vt pin-
guior sit illi; vox qui plus h̄z in hereditate. quod nō.

Heres vni; patroni habētis vnā vocē. habebit vnā vocē. Si autē est he-
res duoz habentū duas voces habebit pariter duas voces. et sic d̄
similibus. vide hīc p glo. magnā iuncto textu.

An prōnus hēat pntare clericū sicut pntat rectorē. vide h̄ gl. i. d̄. rectoris
q̄ sentit q̄ sic. l. dicit de h̄ eē opiniōes i. c. postulasti. eo. ti. vbi vide.

Plures patroni pnt iter se libere querere de p̄sentādo rectorē alēnis vi-
cibus. vt ē hīc tex. singularis. Et p h̄ verbū libere positū in tex. arguit
hīc gl. notabilis in d̄. libere. q̄ h̄ fieri poterit sine supiozis auctē. Itē
siue vacat ecclesia tpe duentionis siue nō. et hec nō pro itelleāu istius
verbi libere. vt excludat alterius d̄sensuz et solennitatē. Idē nō. in. c.
licet ep̄us. de preben. li. vi. ⁊ in. c. de multa. eo. ti.

Patroni plurū ecclesiaz pnt inter se illa iura diuidere. vt sc̄z vn; sit pa-
tronus in vna. alius in alia. Licet secus sit in patronatu liberorū. Ta-
lis enī patronat; inter patronos diuidi nō pōt. Licet alimentorū p̄sta-
tiōes diuidē pnt. ff. famil. her. l. q̄dam. ⁊ de alimē. lega. l. iij. ⁊ h̄ idō qz
fortius est ius patronat; liberorū q̄ ecclesiaz. vn̄ illd̄ nō alienat. istud
sic. Illud trāsit in suos. etiā nō heredes. ff. de iu. patro. l. filij. Istud nō
h̄ notanter voluit hīc gl. palle. in d̄. libere. et vide qđ nō. de p̄dictis i
c. i. et. c. cū seculū. de iu. pa. et pro priorū dīcto facit qz sicut pmutat pa-
tronatus cū patronatu. vt nō. i. d̄co. c. cū sc̄m. Ita ps patronat; vni;
ecclesie cum parte quā habet cōpatronus in alia. vt qđ iur. de toto.
rē. et hoc voluit palle. gl. in fine. quod nō. et pro his oibus facit iste
tex. in sc̄da pte. et aduerte. qz in pmutatione nō req̄rit̄ consensus ep̄i

Licet sec^o sit in donatione fidei seculari persone. et pro h. c. i. eo. ti. li. vi. et vide hic bo. gl. in verbo relidi. qua non. et satis facit iste tex. in ar. i. scda parte. iuncta gl. in verbo libere.

Patronus potest hodie pntare non plures successive sed etiam fil. optio tñ eli gedi ex illis vnū. dat epō. nec potest patronus magis instare pro vno q̄ pro alio. vide hic tex. singularē. iuncta gl. i. h. pntare. et h. intellige in patrono laico. vel in clerico pntante iure patrimonij. secus si pntat rōne ecclesie. tñc ei non admittit in eo talis variatio. vide hic gl. palle. i. fine iū

Potest patronus plures pntare alternatiue. liz ele **Ado** tex. i. c. cū ar. e. ti.

atio alternatiue fieri non possit. vt i. c. ij. de elec. li. vi. vide gl. h. i. h. pntare

Datio plures licet ad minus apprehendat duos vt in regula pluralis. de regu. iur. li. vi. Potest tñ apprehendere quocunq̄. in quibus sit eadem ratio vt notater dicit hic gl. in h. plures. tñ i principio qua in fine.

De datione plurima. vide bonū tex. in. c. christiano. xxxiiij. di. apprehedit enī ex proprio significato ultra duos. et. dic vt ibi.

R. **De Censibus exactionibus et procuracionibus**

Cle. i.

Cum sit nature consonum

Constitutio noua loquens de religiosis. non vendicat sibi locū. in alijs sup ple. Licet sit eadē ratio. qz alis non fieret dubiū. vide hic gl. i. h. religiosi qua non. h. vide tu gl. et quod ibi dicit. i. cle. i. de Rptis.

Qui ex pacto tenet ad iura epalia. tenet etiam ad procuracionē. vide h. tex. i. ar. iuncta gl. i. h. bo epalia. h. vide tex. i. c. querere. de offi. oz.

Nota qz **C**ociliū viennē. in q̄ fuerūt edite plurime ex istis clementinis non durauit nisi per sex mēses. et pap̄ ultra. vide hic gl. in h. i. postez.

Potest papa p̄uilegiū ecclesijs cessuz tollere. seu decurtare. vt hic in fi. iuncta glo. fi. vide tamē qd legit et non. in. c. nulli. de sen. ex.

Cle. ii

Ad nostrum

Nō valet oppositio per qua tollit procuratio debita visitati. Sicut enī visitatio per oppositioē tolli non potest. Ita nec ipsa procuratio. visitationi annexa. ar. i. c. cū ex officij. de p̄scriptio. h. oppositio facta sup mō procurandi vel numero procurandoz. bñ valet. et h. modo potest intelligi tex. iste. hoc voluit gl. nobilis hic. sup h. bo oppositioes qua nota.

Boni pastoris ē tōdere pecus. non deglutire. h. refert quidā sapientissimus qz tiberius suadetibus p̄sidoibus prouincias onerari tributo re scripsit. et. vide hic gl. i. ver. sumit.

Qd statuit in religiosis certi ordinis extendat ad alios religiosos ex rationis identitate. vide h. bo. gl. i. h. bo supdicta. In contrariū tñ facit tex

iuncta gl. i. e. dstitutionē. de regu. li. vi. **Et** tñ in clē. ne in agro. de statu regu. facit pro et extra. **Pro** ytalicoꝝ puerbio vide hic gl. in verbo gratiose. que dicit nō respiciēdū dentē equi donati. ⁊ facit quod in simili habetur in. l. ad res donatas. ff. de ed. edicā.

Appellatione fragmentoꝝ nō veniunt ea que itēgra remanserūt in mensa. dicunt ei fragmenta a frāgo frāgis. et sic oprehēdit ea que fracta sūt vide hic bo. glo. in ver. fragmenta.

Prelatus pcuracionē recipiēs ex debito potest paupib⁹ erogare fragmenta. que tā in mensa ppria q̄ familiarium suoz colligunt. **Si** aut pcurator gratiose. qz nō declinauit ad locū pro visitationis officio exerceōdo. ē dubiū nunq̄ h̄ idē possit. gl. tñ sub dubio forte videt tenē q̄ idē sit qd̄ in pcedēti casu. q̄si fragmenta ip̄a videāt esse largita. hoc voluit gl. notabilis hic sup verbo. colligunt. **Ex** quo videt idē dicēdum in priuad. familiarit̄ et gratiose receptis. ex idētitate rationis. **Et** ego dubito tam in platis q̄ i p̄uatis. qz recipiēs gr̄ose ad p̄adiū. v̄r velle soluz donare q̄tum recepti osumere p̄nt p se. nō aut oīa que apponūt ante eos. cū plura soleāt cā honoris apponi q̄ sint necessaria ad omeationē. v̄n duꝝ v̄r q̄ iuitatus seu gratiose recept⁹ possit dare paupib⁹ fragmenta q̄ sup̄sunt. **Cū** vxor q̄ videt dñā domus nō possit dare elemosinā de rebus mariti inuito marito. vt nō. i. c. admonere. xxxiij. q. ij

Ele. si **Presenti constitutione**

Verbuꝝ iubeo est pceptiuum. ⁊ obligat ex pcepto. vide gl. hic in d. iulibem⁹. ⁊ p oīs infert q̄ prelati nō obseruātes hui⁹ cle. dispositionē peccant mortalit̄. vt i. c. quod precipit. xiiij. q. i. iūdo. c. ij. de ma. et obe. etiā laici soluere si dñt vedigalia pro rebus quas ad vsuz ppriū deferūt. vt. l. vniuersi. **C.** de vediga. ⁊ cōmis. ⁊ vide hic gl. i. ver. proprijs. dic tñ q̄ i fauorem laicoꝝ non sunt pene hic adiecte. vt i. c. quanq̄. de cenf. li. vi. prodite. **Sed** i fauorem clericoꝝ ceterozum tantuz. vt hic ⁊ dicto. c. quanq̄. ⁊ multos alios casus i quibus vedigalia non soluunt. vide per nō. in. l. iij. ff. de publica. **Ad** quā glo. hic se remittit.

Ecclesie ⁊ clerici tenent soluere vedigalia pro rebus quas deferūt seu deferrī faciunt causa negociandi. vide hic tex. a strario. ⁊ i. c. quanq̄ de cenf. li. vi. ⁊ bo. glo. hic in verbo nō negociandi. vide tamen p **Tre** de **Senis** in opere cōsilioꝝ suozum.

Si iter clericū deferentē bona ppria vel ecclesie ⁊ leuatore pedagij ē contentio. vt qz iste negat eū clericū. vel dicit res deferrī negotiatōis cā. qz graue eēt iudicē semp adiri pro fide hui⁹ rei faciēda. debet huius contentio omitti iuramēto deferentium. vel suoz nuncioꝝ. si qualitas personaz nō dissuadeat. vel nisi de contrario fides habere i p̄mptu

facit. c. fi. de iureiur. 7 quod me. cā. e. vlti. 7 quo ad psonā videt suffice
re si fit in habitu et tonsura clericali. per decre. Si iudex de sen. ex. lib.
vi. hoc vult glo. notabilis hic in verbo nō negociādi. Ex predictis no
ta singulariter casum in quo statur iuramento partis absq; alia pro
batione. 7 hoc ppter difficultatē probandi.

Recipiētes vedigalia a clericis. sponte soluentibus. nō incidunt in penas
de quibus hic. et in. c. quanq; eo. ti. li. vi. per tex. ibi. exigunt vel extor
quent. Et hoc voluit hic glo. in ver. extorquent.

Quod forsan tota p̄talia interdita est. quia in ipsius ciuitatibus exigunt
vedigalia a clericis 7 ecclesijs. extra dispositionem istius cle. 7 dicit. c.
quanq; e. ti. li. vi. Hoc voluit gl. in ver. interditi. quā singularit̄ nō 7 p
sequens etiā infero q̄ omēs clerici palam celebrātes in dicitis Ciui
tatibus sic interditi sunt irregulares. p. c. is qui. de sen. ex. li. vi.

Nō debz iudex declarare quē incidisse in penā ostitutiōis. illo p̄us non
vocado. vt scilicet habeat facultatē se defendēdi si vellz negare se i pe
naz icidisse. vide hic tex. iūda gl. nōbili in d̄bo ostiterit. 7 filis gl. ē i cle
ij. de penis. i d̄bo ostiterit. 7 scias q̄ lz als a pena legis licitū n̄ sit ap
pellare. vt in. c. qz de appella. tñ a snia iudicis declarātis quē incidisse
in penā legis appellari pōt. qz illa ē snia homis 7 nō legis. vt dicit gl
nōbilis. i. c. cupiētes. s. q̄ si per. xx. de elect. li. vi. Et q̄ requirat declara
tio añq; fiat legis executio. ē tex. nōbilis in. c. cū scōz leges. de hēri. lib
vi. 7 p̄ bar. i. l. et q̄ delatorē. ff. de iure fisci. hec puto vera n̄ ostare pōssz
iudici. saltē p̄sumptōe legitima illū incidisse i penā. vtputa qz citatus
ib̄ pena vt opareat certo die n̄ cōparuit. nā p̄sumit otumax. 7 ilico po
terit iudex eo nō oparente i termino declarare illū cōtumacē. et pena
otumacie afficere absq; alia citatione. Licet ille possit se defendendo.
allegare causaz p̄babilē q̄re cōparere nō potuit. h̄ p̄bat i. c. certū. xi. q
iij. et i. c. i. de iudi. 7. c. querelā. de p̄curl. et optime facit qd nō. bar. in. l.
si finita. s. iulian. ff. de dam. infec. vbi dicit nō valuisse punitionē con
tumacis per iudicē factā. quia in adis nō ostabat illū fuisse citatum.
cū nunciū nōdum fecisset relationē. secus ergo si nūcius prius fecis
set relationē. Nā dicit otumax verus qui apprehensus per citationē
in t̄mino p̄fixo. nō oparuit. vt nō. i. de vnica. de do. 7 cōtu. in glo. vbi
plene dixi. 7 exquo in adis nō apparet de cōparatione. p̄sumit non
facta. iuxta ea que legūtur 7 notātur. in. c. quoniā extra. de probat. Et
id quod ostat ex adis dicit notoriū. vt in. c. cū olim. de d. sig. facit. l. pe
nulti. C. de sen. que sine certa quan. facit ad predicta. c. cuz olim. de re.
iudi. cū ibi notatis. 7 quod nō. bar. in. l. i. ff. si cer. pe. et hic nō.

Etiam nō conquerēte eo qui exactus soluit vedigal potest superior vo
cato exactore p̄cedē ad declarationē penaz hic otentaz. vide glo. hic
in verbo cōstiterit.

Ubiq̄ quis tenetur aliquō restituerē nō sufficit cauere de restituen-
do. vide hic glo. in ver. restituerint.

R. De celebratione missarum et aliis diuinis officiis.

Cle. Gravi nimirum turbatione

Quod clerici nō bñficiati nō obligāt ad horas canonicas. ar. hic in ver. ec-
clesiaz ministri. ⁊ vide hic gl. in d. ministri. quod itellige de officijs
in minorib⁹ ordinibus. de quo plene nō. in. c. i. de cele. miss.

Missa nō ē de septē horis canonicis q̄ ex necessitate p̄ clericos psalli seu
dici debēt q̄libet die. vt i. c. i. cū ibi notatis. de cele. miss. qd̄ p̄ etiaz ex
eo. qz etiā ep̄i de honestate inuitant ad illas dicēdas vel audiēdas. d̄
privil. c. fi. li. vi. h̄ ponit gl. hic in d̄bo canonicas. quā singulariter nō.
p̄fertim ad intellectū p̄alle. c. fi. vt de honestate. nō autē de necessitate te-
neat ep̄us quolibet die missam audire vel dicere. ⁊ per dñs nō peccat
ep̄us quolibz die nō audiēdo. ad h̄ qd̄ habet. i. iij. di. h̄. hec ⁊ si legibus.
⁊ p̄ Inno. in. c. i. de vi. ⁊ ho. clē. nisi ex contemptu h̄ faceret. ad hoc gl. no-
tabilis i. c. quis autē. x. di. que dicit nō seruante leges ex dñlio loquē-
tes nō peccare. nisi hoc faciat ex cōtemptu. quod nō. fortius ergo idē
dicē in prelatīs inferiorib⁹ vt nō peccēt missas nō audiēdo quolibet
die. ⁊ quanq̄ missa nō sit de horis canonicis. solēt tñ pro missis ⁊ ho-
ris canonicis distributōes institui. vt nō. pal. gl. ⁊ al. i. d̄ reli. ⁊ ve. sac. clē. i.

Sedm̄ pitagoram duoz tpoz cura habēda est. scilicet mane ⁊ vesperi. i.
eorū que aduri sumus. ⁊ eoz que gessimus. no. hic glo. prealle. in ver-
bo canonicas. in fine.

De omni verbo ocioso redditori sumus i die iudicij rationem. vide hic
gl. i. d. vana. tex. ē notabilis Hieronimi i. c. penul. xiiij. q. vlt. quē vide
quia etiā alia plura dicit

Rationabilis causa exeundi choz ante finē officij est. si spiritus eēt ni-
miū fatigatus. ⁊ recreationis causa. Itē si infirmitas vel iusta occu-
patio supueniret. vide hic tex. iuncta gl. in verbo rationabili. quā nō.
iūdo tex. ⁊ vide lati⁹ notata in. c. dolentes. eo. ti.

Etiam laici missas audientes ante finē et benedictionē sacerdotis exi-
re nō dñt. de cōse. di. i. missas. Nō hic gl. in d. exeūdo. qd̄ itellige qū ex
p̄cepto missa audif. vtputa diebus dominicis vel solennib⁹. ⁊ ita lo-
quit d̄m. c. missas. cū sequētī. al. s. secus. qz cū tūc omittēdo. nō peccat
fortius idē dicēdum erit si exit aī finē. vt nō. i. c. quis autem. x. di.

Seneca ad Lucilū Epla. xvij. festiuis maxime diebus animo imperā-
dum ē. vt tūc a voluptatibus solus abstineat. cū i illis omnis turba
peubuerit. vide h̄ gl. i ver. vigilijs.

Chorea dicit a choro. qz chorifantes in suis ludicris. cātilenis ⁊ saltib⁹

quodammodo tenet chor. vide hic gl. in vbo choreas.

Tasa vestimenta et cetera ornamenta ad diuinum cultum necessaria. si sunt esse nimis vilis preij seu extimationis h decetia pefacti ecclesiarum facultatibus. vide hic tex. in s. in multis. iuda gl. in vbo in decetibus.

De iurisdictione minorum prelatorum diocesani se non intrumittunt. nisi in causa negligencie. et sic non occurrunt cum illis. vide hic bo. tex. in s. ne igitur. iuda gl. nobili in verbo inualescant. qua diligenter nota. et vide quod non. in. c. qto. 7. c. cum ab ecclesiis. de offi. ord.

In ecclesiis cathedralibus collegiatis debent debitis horis pulsari et psal li hore canonice. In alijs aut ecclesijs non collegiatis v3 ouenienter et debite celebrari officium diuinum. diurnum parit et nocturnum. quasi dicere velit quod in illis ecclesijs non est opus vt officium canteat. h quod debite als dicat vide ad poida h in tex. i. vbi. ne igit. iuda glo. in v. debitis.

Cle. Dignum proslus

Apellatione pontificum non veniunt electi in episcopos et confirmati. nisi et. sint consecrati. etiam in concessione privilegiorum. vide hic tex. iuda gl. notabili i. v. pontificum. **C**ontrarium videtur sentire gl. in cle. i. de fo. ope. in verbo episcopos. dic concordado vt ibi dixi.

Religiosi domestici comensales cardinalium et episcoporum licet valeant ipsis cardinalibus et episcopis in diuinis officijs se coaptare. non tamen in alijs intellige extra eorum regulam. vide hic tex. iuda gl. in v. officijs.

Religiosus prelati ecclesie secularis debet illas regere secundum officium clericale non autem monachale. et sic coaptat se in diuinis officijs illi ecclesie ad quam translatus est. vide hic bona gl. in verbo licite. que allegat multas alias concordantias. et optime pro h dicto facit ratio. c. illa. xij. di. ad quicumque ecclesiam accesseris eius consuetudines serua. si non vis esse cuius scandalum nec quenquam tibi. vt ibi latius habet.

Clericus domesticus mensalis alicuius prelati non potest in diuinis officijs se illi coaptare. Fallit fauore cardinalium et episcoporum. cum ex speciali indulgentia hoc illis concedatur. secus ergo de iure communi. vt hic i fine littere. iuda gl. in ver. indulgemus. **P**rivilegium autem vni concessum non v3 ad alias personas trahi. vt in. c. sane. de privileg. et. c. petisti. vij. q. i.

R. De Baptismo et eius effectu

Cle. ii Presenti prohibemus

Aula dicit sala vel spaciosum habitaculum communiter habens alas quatuor vide hic gl. in verbo Aulis. quod non ad statum.

Quis dicat princeps marie in privilegio principibus tributo. **E**t unde dicatur

vide hic glo. notabilem et satis plenā in verbo regū. q̄ in effectu dicit̄
quor. **Primo** q̄ p̄t sumi large. et tūc ponit̄ pro quilibet habēte dominiū
seu dominationē populi. et sic quilibet habēs aliquā baroniā pōt dicit̄
p̄nceps. et probat̄ h̄ ex et̄ simologia vocabuli. **Dicit̄** ei p̄nceps a p̄mū
et capio. q̄si p̄mū capiēs locū seu dignitatē. et probatur in simili in. c.
quis. de v. sig. vbi dicit̄ur q̄ large scdm̄ ethimologiā vocabuli quilū
bet q̄ p̄est potest dicit̄ prepositus. et̄. vt hic. **Hinc** ē q̄ deus appellatur
p̄nceps. ysaie ix. vbi dicit̄ deus fortis. pater futuri seculi. p̄nceps pa/
cis. **In** dō āgelus de se dicit̄. **Josue** ix. **Ego** suz p̄nceps exercit̄. **In**
dum papa de se. vi. i. corpa. **Interdū** **Ep̄i** de ma. et obe. si q̄s. vel alij
iuocel̄ eccl̄iastici. xvij. q. iij. diffiniuit. **Itē** **Impator.** de re iudi. ad apo
stolice. i. p̄ncipio. **Itē** alij p̄ncipās populo. de ma. et obe. oēs p̄ncipes.
Itē apes et grues dicit̄ h̄re p̄ncipē. vij. q. i. i. apibus. **Secdo** p̄ncipalit̄
p̄t dicit̄ et sumi stricte. put̄ ē p̄ncipat̄ q̄daz dignitas sc̄laris sic vocata
vt p̄ncipatus achaie. salerni. et tarrati. et his similes. et sic sumit̄ i. c. sū
damēta. s. vt ergo. de elec. li. vi. **Loquēs** ei de **Impatore** et rege et p̄nci
pe sumit̄ d̄ **Marchione** **Duce** **Comite** et **Barone** v̄l alio nōbili potē
tatu p̄ qd̄ videt̄ ex ordine l̄re q̄ p̄nceps maior sit p̄dit̄is **Marchione**
duce et sūbus. et nō ex hac parte gl. q̄ valet argumētū ab ordine l̄re.
vt p̄mo noiatus censeat dignior. et vide aliā bo. gl. in. c. quorūdaz. de
elec. li. vi. et ex illa l̄ra sumpto hoc argumēto pōt notari q̄ marchio sit
dignior duce cū nominet̄ ante ducē. h̄ tu vide tex. in li. seu. in titulo q̄
dicat̄ dux. marchio. comes. **Capitaneus** vel **valuassor.** vbi tam in ri/
bro q̄ in nigro p̄ponitur marchioni dux. et ibi habet̄ qui dicant̄ tales
et p̄ gl. in d̄o. c. fundamēta in v. marchio. et vide etiā ibi gl. in ver. p̄n
ceps. et in h̄ cogita. **Redeo** ad gl. istam que tercio p̄ncipaliter dicit̄ q̄
potest sumi p̄ncipatus nec ita large nec ita stricte vt sup̄ p̄ notabilē
potentatu. merito cōparādo regie dignitatē. facit̄ p̄ealle. decre. fūda
menta in fine. et h̄ mō putat̄ gl. nostra capi in isto tex. quasi dicat̄ non
ēē verisile q̄ capiat̄ ita large vt veniat̄ quilibet h̄ns baroniā cū nimis
lararet̄ hec l̄ra. nec videt̄ de ip̄ius itentione cū post reges summisit̄ d̄
p̄ncipib̄. vñ verisile est q̄ voluit̄ p̄prehēdere magnos p̄ncipes **Regi**/
bus fere eq̄parandos. **Nec** etiā ē verisile q̄ voluerit̄ stricte intelligere
vt solū p̄prehēdat̄ h̄ntes dignitatē p̄ncipatus. vt sic excludantur alij
magni duces. **Marchiones** et **Comites.** qui merito ex magno poten
tatu p̄nt̄ p̄ncipibus equiparari. habuit̄ ergo tex. resp̄m ad magnuz
potētati. et ex his h̄s hac gl. declarataz v̄l q̄ ad v̄si. tyrānos. ex q̄ sin
gularit̄ nō q̄ i p̄uilegio extra ius d̄cesso nō capiūt̄ v̄ba ita stricte vt ca
pi p̄nt̄. h̄ debet̄ ex pbabilibus d̄icturis d̄siderari tacita mens d̄sposi
nētis. et idē ego puto in statutis et similibus d̄sponibus. ar. huius
littere. i. m̄da gl. quā singularit̄ nōbis. **Quarto** hic gl. q̄rit an p̄ncipal

tyranni includant in dispositione huius cle. Et simpliciter dicitur quod non. quia tales non merentur dici principes. Nam ut habet psalmus xxij. Princeps ea que sunt digna principe cogitat. et ut ait Gregorius. Tyrannus est qui in re publica non iure principat. Et philosophus. v. politicorum. Cum princeps tendat ad bonorum communitatem. tyrannus ad proprium. ergo non est princeps. et hec singulariter non. quia faciunt ad multa. et plenissime de tyranno vide per bar. in tract. de tyranno.

Quantum appellatio liberorum veniat filij. nepotes. et descendentes ab eis. ut. l. liberorum. ff. de v. sig. Appellatio tamen filiorum regulariter non comprehendunt nepotes. ita noniter dicitur hic gl. in v. liberi. alfat Insti. q. da. tu. pos. i. si. et non in h. v. l. gl. Et idem non. gl. i. l. filij. ff. de v. sig. Sed de materia vide tu latius per bar. in. l. liberorum. palle. dicit tamen gl. palle. quod casualiter comprehendunt nepotes. intelligendo tamen descendentes ex filiis masculis. ff. de sena. l. liberos. et de penis. vbi cumque. li. vi. quod non. An autem appellatio filiorum veniat filij seu nepotes ex filiis naturales. non legitimi. Gl. palle. disputat. Et tandem videtur per iura allegata per et contra ponere hanc Theoricam quod quo ad parentum reuerentiam bene habet ratio naturalium tamen. h. quo ad modum liberorum vel honores non. p. l. cum legitime. et quod ibi non. ff. de sta. ho. et nota bene hanc glo. Et vide ad manum quod non. bar. in. l. prouinciales. ff. de v. signi. et in. l. si. C. de iudic. vidui. et quod ibi dixi. in. c. si. de penis.

R. De Reliquiis et veneratione sanctorum

Cle. Si dominum in sanctis eius

Urbanus papa quartus. natione gallicus. regnum Sicilie contra Manfredum obtulit Karolo. fratri regis Francie. ut patet in Cronicis. Ita non. hic gl. i. v. urbano. et dicitur quod potuit h. ex iusta causa facere. cum sit de patrimonio beati Petri. ut in. c. ad aplice. de re iudi. li. vi.

Multa in sacro corpore domini et eius sanguis mirabilia denotant. primo ei denotatur mirabilis productio. quia de celo nobis productum est. et ad vocem sacerdotis aperitur celi. etc. de se. di. ij. quid est sanguis. Secundo notatur mirabilis multiplicatio. quia quotidie conficitur et sumitur nec consumitur. de se. di. ij. in christo semel. et. c. qui manducat. ij. Tercio notatur mirabilis ministratio. quia quo ad effectum ita per malos sicut per bonos ministratur. i. q. i. in tra catholicam. et. c. sequens. vsque ad h. h. obijciuntur. de cose. di. ij. verum. Quarto notatur mirabilis confortatio quia fulcit anime nostre substantiam et quotidie accipiendus est iste panis ut quotidie proficit de cose. di. ij. non iste panis. et quod de eo manducat in eternum non deficit. ea. di. christus panis est. et quod contemnit vel negligit hunc panem sumere debilitatur. et cadit a virtutibus. de se. di. ij. Si quis contemnit. et. c. si quis intrat. et denotatur mirabilis misericordia. quia si digne et a dignis sumatur propinat mortis iudicium. de se. di. ij. quod scelerate. et. c. tiorum. et cum buccella quam christus deo iude introiit dicitur in eum. de se. di. ij. et ca

Sexto notat mirabilis transubstantiatio. qz etiaz p̄ce iniusti sic transsubstantiatio virtute. s. verbi. nō merito sacerdotis. i. q. i. cū scriptura. / **1**^o notat mirabil trāmissio qz trāsmittit etia ad defūctos. nō summe malos nec sūme bonos. xij. q. ij. nō estimem^o. 7. c. aie. Quedaz alia miranda ex sequētib^o collige h^o p^o theologos. ponit hec nōnter gl. in v. mirabilia. q̄ etia ponit figuras hoz mirabiliū.

Narrat Seneca lib. p̄mo de bñficijs. q̄ cū Socrati discipuli ei^o offerrent pulcra dona. **E**lluues paup ei^o discipuls se ipm solū obrulit. dicēs. ceteri aut pauca dederūt qz meliora retinuerūt. r̄vt ibi pulcre hētur. 7 vi de h gl. i v datore. 7 fēt ad ppositū h^o tex. in v. si. o singularis. vbi d̄f o singularis 7 admirāda liberalitas vbi donator venit in donū. et datū est idem penit^o cū datore. o q̄larga 7 p̄diga largitas. cū tribuit q̄s se ipsum. r̄. que tex. nō.

Quidem opus meritoziū laudabili^o est in vouēte v̄l p̄fesso q̄ in alio. ita fm theologos dicit gl. nōbilis hic in v. se ipm. **E**x q̄ inferē q̄ is q̄ vouit ieiunare. puta die veneris. magl. meret^o q̄ is q̄ tali die ieiunat sine voto. **I**te q̄ p̄fessus seruādo continentiam laudabilior ē q̄ is q̄ illā sine voto seruat. et sic de similib^o. **E**t hanc d̄fionem gl. p^o theologos pbat triplici medio. **P**rimo sic. **V**ouere ē opus patrie. q̄ p̄cipua virtus est int̄ morales. opus aut nobilioris v̄tutis ē meli^o. 7 magis meritoziū. **P**atria aut ē cult^o 7 seruitus. q̄ soli deo debet. s. d̄f. di. iij. venerabiles **B**edo pbat sic. vouēs nō solū q̄ ad actū. s. etia q̄ ad ptārem subijcit se deo. vt de cetero aliud agere nō possit. **g**^o plus dat. 7 p̄ oīs magl. meret^o. **P**robat p̄ similitudinē. qz q̄ dat fructū 7 arborē. magis dat q̄ q̄ dat solū fructū. **z**^o d̄firmat sic. **P**er votū immobilit̄ volūtas firmat i bonū. ad p̄fectionē at̄ virtutis ptinet aliqd̄ agē ex voluntate. firmata in bono. vt p3 p̄ p̄m. z^o eth. 7 **A**ugl. felix necessitas q̄ ad meliora d̄pellit **g**^o magis meritoziū. 7 hec nō.

Olim antiq̄ non habuerūt n̄ decē mēses vsqz ad t̄ps Julij cesaris. 7 **N**ume pompilij. hinc mēhs nouember sic fuit diā^o. qz erat nonus mensis inchoando a martio. vt inchoabant antiqui. demū distinctio 7 correctio facta fuit. 7 fm cursū solis redeuntis in fine anni ad eundez punctum. additi fuerunt duo mēses in p̄ncipio anni. s. ianuarii 7 februarii 7 p̄pter horas sex q̄ supererant oportuit singul^o quattuor annis addi diem bissextilē. de q̄ dicendū vt nō. in. c. q̄siuit. de v. sig. 7 tūc t̄pis iulius vōbat̄ q̄ntilis. 7 august^o sextilis. qui postea a iulio 7 augusto nōiati fuerūt. vel p̄pter ipsoz ortū. vel p̄pter rē p̄spere gestā. **H**ec glo nōbilis hic in v. certā diē. quaz bñ nō.

Nullū aial ita odorē hominis sentit sic anser. vnde **I**sidorus xij. ethimologiaz. **F**alloy ascensus in capitolio. anseris clāgore d̄phensus est **E**t sic rōni debēt anserib^o cedere. a q̄bus fuerunt d̄fēsi ne ab hostib^o

caperent. **I**talici tñ in festo oim sanctorum anseres deuorant ppter festum
vide hic gl. in v. oim sanctorum.

Siquis asserit habuisse ex reuelatione diuina aliquo sibi non credit. nisi
aliter probet. ad hoc. c. cum ex iniuncto. de here. vide gl. hic in v. reuela
tum. iuncto ter.

Improprie feria sumit p festo. cum omnem diem vocemus feriam. vel a
sando qz qualibz die sabbat deus. **H**en. i. vel qz singulis dieb' feri pos
sumus in diuinis vel humanis. facit de v. signi. forus. vide h gl. in v.
feriam. 7 qd no. sup **R**ica de ferijs.

Penthecostes or a pentha qd e qnqz et coste decē. qz qnquies decē dies
sūt int festū resurrectionis 7 pēthecostes. vide h gl. in v pēthecostes

Himni sūt cantica laudis. sic treni cantica lamētationis. vide h gl. in v.
himnos. **E**t p **J**o. an. in. c. nō min'. de immu. ecc.

Jubilare idem est qd cantare voce quadā vsusa p gaudio. vñ dicūt qdā
q iubil' est gaudiū qd vbi explicari nō pōt. nec tñ penit' reticēri. vide
h gl. in v. iubilat. **E**t de vbo plaudere. vide h gl. in v. plaudat. qd idēz

Circa orōnem videas h gl. singlarem 7 plenā **C**e qd manus iungē

q mām p modū sūme tractat. ponendo. ix. qōnes. **P**rima qd sit oratio
Secda vñ dicat. **T**ertia q sit eius diuisio. **Q**uarta ad quē finē sit porri
gēda. **Q**inta p quē. **S**exta ad qd. **S**eptia qualiter. **O**ctaua vbi. **N**ona
qs sit eius effect' **E**t p ordinē poteris hic videre formalit' in gl. **C**ollu
gam tñ qdam dīda q m int cetera nōnda videbunt. **E**t pmo nō ex ea
p' theologos q sancti orōnes nras cognoscunt. qz vnusquisqz beat'
tantū in essentia dei videt. qntū pfectio beatitudinis reqrit. **H**oc autē re
quirit ad pfectionē beatitudinis. vt hō habeat qcqd velit. nec velit ali
quid inordinatū. h recta voluntate qlibet cognoscere vult q ad deū p/
tinent. ergo 7 sancti. cū eis nulla reditudo desit. oportet g' q vota ho
minū. orōnes 7 defensionē in vbo cognoscant. nā ad eoz glaz perti
net q auxiliū egentib' prebeant ad salutē. sic enī dei coopatores effici
unt. **E**t sic dicat. solus deus ē cognitor cordiū. de symo. tua. in fi. cū cō/
cor. h oratio vsistit in corde. g' rē. **R**ūdet q cordiū cogitationes solus
deus nouit p se ipm. h alij tantū agnoscere pnt. qntum eis reuelat vt
p visionē vbi vel alio mō. **F**atendū g' q orōnes qs ad sanctos verbo
vel corde dirigim'. deo manifestate. cognoscūt. **H**ec gl. pal. sb. q. iij. **E**t
vide ad mām ter. **A**ugl. in. c. fatendū. xij. q. ij. qui gnaliter tractat. **A**n
mortui sciant ea que fiunt in h seculo.

An exaudiat de' pccōres orātes. **A**liq' q sic. i. q. i. iph. **I**n orrariū facit. c.
siqs inqt. v. ad hec oia. 7. c. sacrosanda. e. q. **S**olo dicit glo. palle. post
Tho. sb. qnta. q. q si pccōr petit aliqd inquantū peccator. id est fm de
siderium peccati. non audit a deo ex mīa. **S**ed qnqz a deo exauditur
ad vindictā vt pmittat magl. ryere i pccm. vñ f^m **A**ugl. qdā negat de'

propicius. que cecidit iratus. h̄ si peccatoris oratō p̄cedit ex desiderio
bone nature deus exaudit. non q̄i ex iusticia. q̄i talis non meret̄. h̄ ex
pura misericordia. h̄ tñ alia in orōne occurrunt. de q̄bus .ij. in .d. gl. lb
vij. q. **Ex his occlude cautū et expediens. ut sp eligas sacerdotē melio
rem et sanctorē. q̄i oratio porrigenda ē p̄ bene dispositū. oritum et pe
nitentē. Nā si is q̄ displicet ad intercedendū mittit̄. zc. iij. q. vij. iudicet.
et c. in grauib. et clix. di. h. i. Ibi etiaz nō An orōnes maloz p̄sint his
p̄ quibus orant. vide etiaz qd̄ habet̄. i. q. i. ipsi sacerdotes.**

**An liceat in orōne aliqd̄ petere in specie. Et nunqd̄ licet petē tpalia. Ad
p̄mū licet Valerī li. vi. referat Socratē quasi qd̄dam humane sapie
terrestre oraculū nihil ultra petendū a dijs immortalib⁹ arbitrari q̄
ut bona tribuerent. tñ ut inquit gl. p̄alle. in vi. q. patet ex oratione do
minica q̄ etiaz aliqd̄ determinate petere possumus. vñ Augl. ad Pro
bam dicit q̄ ad deū id licet orare qd̄ licet desiderare. Dicens q̄ oratō
dominica oñdit etiā tpalia a deo peti posse. dū dicit panē nostrū quo
tidianū zc. vñ tenet theologi q̄ tpalia a deo orādo petere possum⁹. nō
ut ostitiam⁹ in illis finē. h̄ ut sint adminicula beatitudinis osequen
de. ut. s. deseruiant ad sustentationē vite corporalis exercende ad adus
virtuosos. facit. i. q. iij. si quis obiecerit. et hec nō.**

**Modus orandi requirit humilitatē corpis. cordis deuotionē. attentionē
et breuiloquiū. De p̄mo Ecclesiastici xxxv. Oratio humiliantis se. pe
netrabit nubes. De 2º sic ait Augl. Quid p̄dest strepit⁹ labioz si mu
tū est cor. De 3º p̄t̄ de ose. di. v. nunq̄. in p̄n. Et Cyprianus nil aliud
cogitet animus q̄ id solū qd̄ precat̄. de ose. di. i. qñ aut̄. Et dicit Gre
go. Illā orōnez deus nō audit. cui ille q̄ orat nō attendit. Dicunt tñ
Theologi hoc intelligendu mquando attentio nullo modo orationi
coniungitur. Non enim requiritur sp̄ maneat in oratione p̄ adus es
sentiam. vñ p̄s. xxxix. Cor meū dereliquit me. Satis est enī q̄ maneat p̄
virtutē. qd̄ est. qñ cū bō intentione q̄s ad orationē accedit. et si in pse
cutione mens ad aliud rapiat̄. sp̄ enim p̄me intentionis virt⁹ perma
net. n̄ tanta sit vagatio q̄ attentio oīo depereat. et h̄ nō. q̄ vide hic la
tius per gl. p̄al. in. vij. q. De q̄rto habet̄ Mathei vi. Cū oraueritis no
lite multū loqui zc. facit de ose. di. v. nō mediocriter. Nec tñ putes fm
glo. p̄alle. breuiloquiū esse de necessitate orationis. nā oratio nō solū
fm suā cām que est desiderii caritatis. h̄ etiā in se ipsa p̄t esse diutur
na. naz et de christo legim⁹ q̄ p̄notauit orādo Luc. vi. Itē dicit q̄ plu
rius orauit. Luc. xxij. Item dicit. Luc. xvij. in p̄nci. oportet sp̄ orare. et
nō deficere. facit lxxvi. di. nosse. ibi orōnibus pernoctanter institimus
S3 q̄ ut dicit Augl. ad Probam Multū loqui in orādo. est rē necessa
riā supfluis agē v̄bis. cū plerunq̄ h̄ negociū plus ge m̄tib⁹ q̄ sermo
nib⁹ agat. id̄ monemur ad breuiloquiū. Nā ut dicit s̄cti. frequēs eē**

debet et brevis oratio. ne immorantibus nobis. aliud cordi nostro in-
gerat inimicus. Et hec non bene.

Videt quibusdam quod oratio debeat fieri ad orientem. sed cum deus sit ubique
ad omnem partem possumus ad eum orare. eque tamen oramus. et misse sacrificii
cum facimus versus orientem. de h. xi. di. ecclesiasticarum. et vide ibi de hoc
articulo bo. ter. et hic per glo. palle. super viij. questione.

De orationis effectu. vide plura per glo. preal. in vlt. q. que inter cetera dicit
quod orationis effectum sumus in italia nup. expri. quoniam cum cum versibus illis
Exurgat deus et cepit ecclesia contra rebelles orare. perempti. extenua-
ti. et exterminati sunt. quasi subito. que censura ecclesiastica et armis bellicis
iam dudum domari non poterant. bene fac. xxxvi. di. c. vlt. ubi dicitur quod orate. **M**o-
pse populus vincebat. vincebat cum dimittebat. Et imperator Theodosius
senior suis orationibus miraculosa victoriam contra Eugenium et Arboga-
sten obtinuit quorum exercitus iacula. vehementissimus ventis retor-
quebat in ipsos. et iacula partis Theodosii cum maiori fortitudine ultra
mensuram humani id est impigebat in illos. Et longe lati' dicit ut h'et in pall. vlt.
.q. et in remissionibus in ea contentis Et in alia non vnum d'cm Bern. in li.
meditationum. Et duobus vnum indubitanter sperare debemus. aut dabit quod
petimus. a quod nobis nouit esse vtili' **I**tem non d'cm Jero. sup. Math. xvij. ibi h'
gen' demoniorum non eicitur nisi in oratione et ieiunio. ubi sic dicit Non sanat
oculum quod sanat calcaneum. ieiunio sanantur pestes corporis. oratione vero sa-

Non gl. b. in d. confess. na. in eo quod ter. dat indulgentias vel penitentibus et confess. diffidendo quod aliquis sit vel penitens et confessus.
dicit hec d'ba. quis est b. et laudabimus eum. ecclesiastici. xxxi. **H**as ergo remissiones
quibus pauci participant. amare interpretari non decet nec expedit. ut dixi de pe. et re
Ad h' ut quis gaudeat indulgentiis in isto ter. accessis non **Q**uod autem
sufficit interesse horis canonicis et ecciam. etiam si dicantur in puato ora-
torio. cum ter. bis faciat mentionem de eccia. vide per glo. ppe. fi. in d. i. eccia.

R. De Immunitate ecclesiarum.

Ele. Quoniam ex constitutione:

Papa potest suam vel sui predecessoris constitutionem reuocare. et illam habere per infecta. ut
est h' ter. i. d. nos. et per huc ter. putat per glo. i. d. per infectis. que reputat singula
ris quod extat' ex viribus constitutionis reuocare. que habita est per infecta putat h' origit.
absolone non indiget. Et h' e' dicitur per predictum quanta est prope partes circa illa que
sunt simpliciter de iure positio. quod illa reuocare potest ut ex tunc. et tene se per mti ista gl

R. De Consanguinitate et affinitate.

Ele. Eos qui diuino timore:

Monialis. religiosus. et clericus in sacris. impune contrahunt matrimonium. si cum
pape dispensatione hoc faciunt. et evitant etiam culpam. vide hic glo. i. in fi

Sed illam intellige vt nō. in. c. cū ad mōasteriū. de statu regu. per doc.
p Jo. an. in regula semel deo dicatū. in mercur.

Ignorātia iuris nō excusat quo min⁹ acceptās factū damnatū ⁊ phibi
tū sub excōicatiois pena incidat in ipaz excōicatioez ar. regle ignoran
tia. de re. iur. li. vi. Et hoc voluit hic glo. in ver. scient. ⁊ hoc puto verū
nisi sit ius dubiū. de quo etiā iurisperiti merito dubitarēt ar. in. l. rfa. ff.
de iu. ⁊ fac. igno. iūdo. c. ij. de osti. li. vi.

Si constitūto excōicat. seu aliter punit strahētes matrimoniū. vel qd file.
⁊ vn⁹ strahētū scienter strauenit reliquus ho ignorātia pbabili sci/
ens incidit in excōicatioez. seu penā. xxxiij. q. ij. in ledū. firmat glo. hic in
ver. scienter. post pncipiū.

Si constitutio punit scienter strahētē nō ligat eū q ignorat straxit. Licet p⁹
sem certificat⁹ pmāserit in stractu. vide h glo. nō. palle. in h. h. qd si cō
traxit. concordat glo. nōbilis in. c. decreuit. de here. li. vi. in fi.

Contrahētes matrimoniū p metū in viz ostātem cadentē in casib⁹ hic p
hibitis nō incidūt in excōicatioez qz matrimoniū ē nullū ex defectu cō
sensus. p. c. cū locū. de spon. hoc voluit in effectu glo. hic sup ver. matri
monialiter. quā singulariter nō. qz clare vult q mrimoniū p metū con
tractū. sit ipō iure nullū. Et vide qd pleni⁹ dixi in vido. c. cum locū. Se
cūdo singularit⁹ ex eodē nō. q ex tali matrimonio p metū contracto nō
orūt publice honestatis iustitia. alle. c. vnicū. de spon. li. vi. quasi defici/
at hoc casu consensus. ⁊ sic hz locū iste textus. Itē collige sbtiliter tertiū
q vbi ius iponit penā ipō facto strahēte aliqo qd de iure tenere
pōt nō hz locū pena si adus aliquo facto nō tenuit.

Prohibito inter aliqz mrimonio vidēt phibita etiā spōsalia. p. l. o. ff.
de spon. pena tñ apposita strahēti mrimoniū nō extendit ad strahētē
spōsalia. qz pena nō dz extēdi hoc voluit singulariter glo. hic in h. ma
rimonialiter. post sui mediū. ⁊ facit qd in simili no. Jo. an. in. c. dispen
dia. de rp. li. vi. hz in strariū facit glo. nōbilis in. c. i. de postu. pla. in fie.
⁊ vide qd ibi dixi. ⁊ hoc tene mēti in materia extētionis.

Appellatōe religiosoz etiā in materia penali veniūt oēs tacite vel expsse
p fessi religionē aliquā approbatā. etiā si pfessio illa tacita vel expssa nō
obliget illi religioni in specie. hz religioni i gne. exēplū in. c. nō solū. et. c.
sequēti. de regu. li. vi. hoc nōbiliter voluit glo. hic in h. religiosos. quā
nō. ⁊ vide qd dixi in cle. i. de reli. do.

An cōicans alicui in eo actu p q excōicatioez tūc incurrit incidat cū illo i
excōicatioez vide hic glo. in h. ⁊ moniales. que primū p istū tex. arguit
q nō. qz p⁹ excōicat strahētē mrimoniū cū moniali. ⁊ postea excōicat
specificē ipaz monialē strahētē ergo nō incurrebat excōicatioez strahē
bendo cū illo qui incurrit excōicationez ppter contractum matrimonij de
h i

hoc tñ glo. remittit ad nō. in. c. contingit. i. de sentē. ex. vbi de hoc satis plene. 2° dicit q̄ volēs tenere strādū posset ad tex. istuz rñdere qđ voluit punire seu excōicāe monialē eo cāu quo strahēs cū ea nō foret excōicat^o puta qz ignorabat illā eē monialē dicē tñ q̄ hoc tex. nimis r̄strigit dicē tamē de qōe p̄ncipali vt nō. in dīcto. c. contingit. Et tex. iste satis bene facit p̄ dīcto p̄oz.

An pena appōita vni ex correlatiuis. videat appōita alteri. licz de altēo nihil dicat in ostitūtōe seu dispōe. glo. hic nō tangit. **Sz** Iudicio meo iste tex. plurimū facit qđ nō. Nā si strariū essz vez. nō fuisset necessitas. specificē excōicare ipas moniales. Satis enī erat excōicasse strahētes cū eis. h̄ in strariū facit tex. in. l. i. **C. d. cupress. li. xi.** Et qđ ibi nō. p̄ bar 7 p̄ eūdē in. l. fi. **C. de iudic. vidui.** vbi firmat istud strariū vñ p̄ tex. illi us. l. vnice. dicit q̄ si statutū punit v̄dentē granū in ciuitate. videtur punire etiā emptorē qz isti sūt correlatiui. Nō ei p̄t eē venditor sine emptore. Ad istū textū posset rñderi qđ hic expressit d̄ monialibus cā du bitatōis tollēde. cū istud dīctū nō sit sine dubio 7 ea que dubitatōis tollēde causa dicunt iuris dispōitōnem non immutant. l. qui mutu am. ff. manda.

B. De Magistris.

Cle. Inter sollicitudines.

Perpeti est infinitiuum h^o vbi p̄petior. 7 ponit p̄ diu tolerare. vel valde pati. quādo autē diungit cū verbo cura ponit p̄ perpetua otinua. 7 as sidua. x. vide hic glo. in vbo p̄peti.

Mediāte gracia dei agnoscit homo qđ agēdū. vitādū ve sit 7 adiuuat ad bonū faciendū. de ose. di. iij. gratia. Et in trib^o vltis caplis eius de di.

Et p̄sertim vide tu. vltra glo. hic bonū tex. cū glo. in dīcto. c. fi. vbi colligit q̄ p̄ libez arbitriū nēo pōt saluari. h̄ oz q̄ gratia dei infūdatur.

Et scias q̄ circa istā gratiā duplex repit opio. nā quidā dicunt q̄ hec gratia ē duplex. viz opans 7 coopans. **Prīa** p̄parat hōis volūtatem vt velit bonū. **Scda** adiuuat ne illa volūtas ad bonū frustret. alij dō dicūt q̄ vnica ē grā opās 7 coopās. h̄ p̄t diuersos effect^o distinguūt i vbo. grā enī q̄ parat hōis volūtate ad bonū cū n̄ sit ociosa vt augeat 7 audā pficiat coadiuuat. ne frustra velit. h̄ p̄ducit ad op^o. filis alter catio ē inf̄ legistas an sint due possessiōes differētes spē. **An** vna cātū diuersificata p̄ accidētia de q̄ satis p̄ glōsā 7 **Bar.** in. l. i. ff. de adq. pos. 7 op. in regula sine possessione. de reg. iur. l. i. vi. **Hoc** in effectu voluit h̄ glo. in vbo cooperante. Et vide de hac gratia qđ nō. **Jo. an.** in. c. cum gratia. de cōmoda. Et bene nō.

Admodū idē est qđ valde vt hic iūda glōsa in ver. admodū. et concoz det. de. romani. ver. nos itaq̄ de iureiur.

Bononia dicitur quasi bona super omnia. vel bonorum noticia. nimis amabilis. **H** voluit glo. hic in verbo bononiensi. et vide ad idem quod non glo. iuris civilis in l. vnica. **C.** de professori. qui in v. **Consta.** li. xij. **E**t subiungit glo. hic quod Bononia habuit studium a **Theodosio** Impatore. currentibus annis domini cccc. liij. **U**nde Studium bononiense est longe vetustius quam studium Romanum. curie quam habuit privilegium tempore **Inno.** iij. vt in decre. ij. de privilegijs. li. vi. **J**udei non habent speciale linguam in vulgari. euauit enim ipsorum lingua vulgaris. vide hic glo. in verbo hebraice.

Cle. Cum sit nimis absurdum.

Nota quod doctoratus et magistratus ponuntur hic in textu. vt diuersa. **E**t dicunt quodam vt refert hic glo. in verbo doctoratus. quod doctores in iure canonico. vel civili dicuntur. **I**n theologia autem dicuntur magistri. **E**t idem in artibus. et dicitur hic glo. fall. quod habet omnem apud italicos recipit. **S**ed **Ultramontani** contra vocant magistratos. **N**ec secundum glo. dicitur alicui hec denotatio fore molesta. cum christus sic a discipulis vocaretur. **J**ohannis. iij. quod ipse acceptabat. **J**ohannis. xij. dicitur. vos vocatis me magister et domine. et bene dicitis super eternum. **E**t dicitur magister quasi maior in statu sicut mister quasi minor. **I**bidem. **E**tiam dicitur a monedo vel monstrando et de his remittit hic glo. ad hosti. in summa. eo. ti. s. i. vide tu de hoc vltio textu. in l. quibus precipua. ff. de sig. vbi probatur maxime iuxta glo. quod habet nomen magister suenit etiam omnibus cuiuslibet discipline preceptoribus. et ibi latius

Doctoratus honorem quasi sine peccato in quilibet scientia. hinc fit dignus postulat quod per hoc petit oportunitatem concipiendi quod habet. quod est laudabile. et ad caritatem pertinet. facit. viij. q. i. in scripturis. **I**ndigno autem est peccatum presumptio nis. de quo per **Archi.** xlviij. di. s. i. et hec ponit hic glo. non da. in verbo honorem. **E**t non ex hoc et ex textu. ar. quod doctoratus est honor. et sic per doctoratum consequitur quis honorem. merito dicitur iter alios honorari. facit quod legitur et non in l. ad personas egregias. ff. de iuribus. et pondera quod non appellatur dignitas. de quo vt bar. dubitasse. et plene per eum in l. ex eo. ff. de testa. mili. aliquid in phemio. **C.** et in l. si. **C.** de iudi. vide textu. in c. quanto. de magistris. et quod ibi dixi.

Insignia doctoratus apud aliquos sunt **Cathedra** et birretum. apud alios vero liber annulus. osculum. et birretum. vide hic textu. iuxta glo. in verbo. **I**nsignia. **D**icitur tamen quod ista insignia non sunt de substantia doctoratus. ad hoc. l. magistrorum. et l. si quis. **C.** de professori. et medi. li. x. **S**ed sicut calcaria deaurata dari solent militibus in signum militie. ita predicta insignia doctoribus in signum doctoratus. **C**ancellarius enim loco principis tribuit hodie doctoratus honorem solo verbo post examinationem factam per doctores. qui sunt testes peritie illius. non autem iudices seu superiores. vt non. per bar. in prohemio. ff. facit deca. l. magistrorum. **E**t vide ad materiam quod plene scripsi in c. proposuisti. de probacione.

Sicut quicquid imperfectum scientie supplet perfectio caritatis de reu. c. nisi. §. p. de
fectu. sic quicquid imperfectum scientie supplet perfectio expensarum vide hic glo. in
verbo excedunt. Et arbitror quod glo. loquat h. verissime notando quod a scho
lasticos minus eruditos. petentes hunc honorem qui cum largitate sumptuum
conantur supplere et detegere defectum literature.

Non est quis in suo doctoratu vel magistratu ultra quingentas libras bonorum
paruorum expendere que faciunt ducetos et quingenta florenos de came
ra. et in his plerique nobiles excedunt. Sed caueat a puerio. cum iuret non ex
cedere summam hic taxatam. scilicet trium milium thuronensium argenteorum qui faciunt
summa monetam nostram summam predictam de his vide glo. hic in verbo argenteorum
dicit tamen quod expense privati examinis in summa predicta non includunt ut non.
glo. in ver. doctoratum. Ex qua iurisdictione nota quod appellacione doctoratus
non comprehendit examinem priuatum et tanquam pars doctoratus. quod non quod facit ad
statuta mentionem facientia de doctoratu. unde si statuto cauetur ut quis
puta rector debeat gratis doctorari non includit examinem facit quod de hac
materia no. bar. in. l. vna. C. de adlet. li. x.

Si cancellarius studij incidit in suspensionis penam ad sex menses quod non de
licet iuramentum. put hic cauetur. et durante semestri iteque incidit in eadem pe
nam. et semestri incipit currere immediate a tempore scilicet excessus. non autem expe
dit finis primi semestris h. voluit notate glo. hic in verbo sequentes
Quare nota quod facit ad multas similes rationes. et plenius de hoc no. p.
Jo. an. in. c. cum in curia. de elec. Aduerte hec questio satis procedit in ca
su quo doctoratus collatio tenuit scilicet vice. quod tunc indubitate incidit
in penam. h. dubium est quid si non tenuit puta quod fuit habita a notorio sus
pense. ut infra subijciet nuncquid incidit iterum in penam ex quo ad fuit nullus
quod uez est dicere quod non contulit doctoratum. et facit glo. notabilis in de.
vna. §. de sanguine. et affi. quod non. Sicut non incidunt in penam contrahen
tes per merum matrimonium cum sanguinea. et. quia matrimonium non
tenuit. Cogita bene.

An cancellario suspense a collatione doctoratus teneat ipsa doctoratus collatio
vide hic glo. in v. sequentes. que conclusio distinguit. quod aut suspensio est oc
cultata et tenet ar. in. c. ad pbandum. de re iudi. aut est publica et tunc secus. ut i
dicto. c. ad pbandum. non enim in hoc imprimatur character. merito inducit ex to
to nullitas vigore suspensionis et sic oportebit quod iteque talis doctoratus et
non bene quod per doctoratum non imprimatur character. Est enim secundum glo. fall. quodam
auctorisatio et declaratio que declarat illum dignum ad officium doctrine. et
dat auctoritate ut doceat. que verba nota diligenter. habes enim ex his
diffinitio doctoratus. Et puto quod non imprimatur character. sed stricte et proprie
sicut per collationem ordinum. h. largo modo potest dici quod imprimatur ad instar
militis armate militie ut pbatur de milite. in. c. quod quidam. i. q. i. prope
finez. Et doctores. sunt quasi milites. l. aduocati. C. de aduo. diuer. iudicio.

Quis h3 offerre honore doctorat^o seu magisterij. vide hic bo. gl. sc3 finalē
que dicit qd aliq offerūt aucte apflica. **P**one exemplū in archidiacono
Bononiē. Aliq de consuetudine. 7 nō hoc dēm qd ius offerēdi doctora/
tum potest consuetudine queri. Simile nō. in de. dudū. de sepul. p. gl. i. v.
generalibus. que dicit qd studiū generale potest consuetudine haberi.
et nō singulariter illā gl. 7 istā. 7 intellige de consuetudine tanti tempis
de cuius inicio memoria nō existit. cum istud sit de reseruatīs pncipi.
et ad talia iura prescribenda requiritur prefatus tēpus. vt in. c. sup. q/
busdā. de v. sig. et facit qd nō. gl. prozie alle. i. dea. cle. dudū. **I**tez et ter
cio dicit ista gl. sc3z hosti. qd aliqui offerunt doctoratū de iure cōmuni
vt eps cū capitulo. alle. c. quia de magis. **D**icit tñ ista gl. qd illud. c. pa/
rum facit maxie pōderata decre. ij. e. ti. et sic tacite sentit gl. qd istud nō
operit epō de iure cōi. licet h nō firmet. ego tñ firmo p. tex. in. l. mgros.
C. de profes. et me. li. x. et facit qd no. bar. in. l. vna. **C.** de adlet. li. x. 7 in
de. l. magistros. et p. eundē bar. i. p. hemio. ff. veteris.

No quē deuoluit ptās doctoradi. suspēso l' mortuo eo. ad quē hec ptās i
illo tpe ptinet. **S**olutio dicit p. all. gl. fi. hic. qd si hec ptās operabat ex p
uilegio apflico. tunc ptās deuoluit ad papā. ar. c. quia diuersitatem. d.
cōcess. pben. ego allego quod i simili legit et nōtur i. c. vez. de fo. cōpe
Et videnduz ē quod ibi dixi. et idē ē sc3z gl. vbi archidiaconus. l' aliq
cōferret de consuetudine vel de iure. quia supior suppleret sc3z gl. allat
c. ij. i. **R**n. eo. ti. **A**duerte qz hic gl. nō clare loqitur. **N**ā duz pmo dic idē
eē cū ex consuetudine. rē. sentire videt qd ptās etiā hoc casu deuoluit ad
papā. sicut dixerat in pcedēti casu. **S**ed cuz postea allat. c. ij. eo. ti. sentit
qd quilibz supior suspēsi. etiāz epus posset succedē. ego puto qd si ista
potestas operit soli pncipi qd sp deuoluit potestas ad pncipem siue i/
feriori operat ex p. uilegio siue de consuetudine. nisi aliud habeat p. uile/
gium. ar. i. c. irrefragabili. s. ceterz. et quod ibi nō. de offi. oz. et in. c. i. d.
sup. ne prela. li. vi. et qd ibi nō.

In suspēso officiali illi^o ad quē spectat dare licētiā seu doctoratū. sit sus
pensus ipe pncipal. cū deliqrit ipe official in ipe officio exercēdo. vt i
cāu h^o de. gl. fi. p. al. i. fi. vbi dic qd n. h ipe pncipal ratū illd fēm dān atū
habuisset. ar. c. si opromissari^o. de electio. li. vi. ex qua nō qd ex cōmisso
delicto p vicariū seu cōmissariū in officio cōmisso. nō venit puniēdus
pncipalis committens. nisi delictum ratum habuerit. vide ad idē gl.
in. c. hoc etiam. ij. q. vi. et in. l. iij. ff. qd quisqz iur. **L**imita tñ māz sc3z no
tata p. bal. in. l. i. ff. de publica. et vt dixi in. c. ij. de resti. spo.

R.

De Judeis et sarracenis

Cle

Cedit quidem in offensam

Sarraceni christianis sibi quādoq; habitāt seorsum a xpianis. qñq; ve
ro permixtū. Dicunt autē habitare seorsuz. cū totā vnā terram tenēt
seu villā sub pncipe xpiano. vel habēt vnā extremitatē terre vel par
rochie. **P**ermixtū vō dicūt habitare cū in qualibet pte ciuitatis col
habitāt xpianis. **E**t qdlibet istoz fert esse in **A**rrogonia et diuersis
terris **H**ispanie. de h est tex. hic. iūda gl. in verbo seorsuz. 7 i verbo p
mixtiz. **E**x qbus nō qd sarraceni n̄ phibēt pmixtiz habitare cū xpia
nis. **I**tē nō qd dicūt qd habitare seorsuz cū habeat vnā extremitatem
terre vel prochie p se. 7 nō p significato istoz vboz seorsū 7 pmixtim

Qn autē sit licitū cū infidelibus comedere. vide bonā glo. in. c. ad mēsz
Sarraceni hnt duo gna sacerdotū. quidā ei sunt vxorati. 7 **C**ri. q. iij.
manēt in mesquitis ita qd qlibet mesquita hz vnuz de istis sacerdoti
bns. 7 vnū ministrū. qdam vō nō sunt vxorati et relinquūt mūdum.
Et sunt a primis. etiā in habitu diuersi. sicut apud nos religiosi disti
guūt a clericis secularibus. vide hic glo. in ver. zaba zala.

Sarraceni nō vtūt cāpanis. eas tñ omondāt. h nolūt habere. ne videāt
imitari xpianos. q in eis habendīs pueniunt. quelibet tñ mesquita
seu ipoz templū habet vltra sacerdotē vnū ministrū qui supplet cāpa
naruz defectū. nā in qnq; horis ascēdit turri mesquite. 7 incitat popu
lum alta voce obturat. cum digitis auribus vt vox fortius resonet.
vt veniant ad orationem faciendam in releuationez peccatoz suoz
Itē in sua lingua dicūt verba h sonantia. nil aliud posse nisi deus. et
machomet^{us} eius nūci^{us}. **E**x quo nō qd sarraceni nō dicūt machometū
deū h dei nunciū. 7 de h 7 alijs vbis vide glo. i vbo zaba zala.

Dēs milites sarraceni portāt i scutis suis in eoz lingua hec vba. n̄ ē ali^{us}
victor nisi deus. ex q nō qd sarraceni hnt milites. h pōit gl. s. pri. alle.
In quinq; horis diei. videlicet in auroza. in tercijs. in vesperis. i cōpleto
rio. et crepusculo noctis. **S**arraceni faciūt certas genuflectiones. sic
de sero nos facim^{us} ad laudē vginis h voluit glo. palle. i verbo zaba
zala. ex quo nota qd genibus flexis debem^{us} de sero dicere aue maria
Quod nos vocam^{us} basilicā vel ecclesiā sarraceni vocāt mesquitā. **J**udi
synagogā. vide hic gl. in vbo mesquitis. quā nō. **P**ro dīa tñ iter basi
licā et ecclesiā stridē sumēdo vide tex. cū gl. in. c. i. de reli. do.

Sarraceni intrāt mesquitas seu tēpluz nudis et lotis pedib^{us}. 7 cū certa
deuotōe. 7 fert ab aliqb^{us} qd seie n̄ oueniūt cū marib^{us}. vidē h gl. i v. oue
Machomet^{us} fuit nutrit^{us} a qdaz clerico nobili rōno. q cū tpe **D**o **C**niūt
nifacij ppe qrti. qdā petita ipetrāe n̄ potuisset. apostotauit a fide 7 nu
triuūt illū cū qdā colūba alba q accipiebat grana d aure ipi^{ta} q qñ
volebat machomet^{us} columba prebebat in publico os ad aures eius.
7 sic dicebat qd spiritus sandus alloquebatur et instruebat illum et
ille postmodum dedit legem sarracenis. vide hic gl. in v. machometū

in d. tormentis. q̄ dcludit q̄ sic. qd̄ pbat̄ p̄mo p. l. item apud. s. q̄onem.
ff. de iniur. ubi habet q̄ q̄onis d̄bo. intelligimus tormenta. corporis
dolores. 7 malā mansionē. 2° pbat̄ p̄ ethimologiaz verbi. dicit enim
tormentū q̄i torquēs mentē. ex q̄ nō q̄ ieiunia p̄nt̄ iudici p̄ tormētis.
Ecclēsia d̄r vacare q̄ ad h̄ vt caplm̄ exerceat iurisdictionalia. etiam si ali
cui sit p̄uisū de ep̄atu. q̄ nondū h̄z l̄ras sup̄ p̄uisione. qz̄ p̄uisus non
p̄t̄ ante extraditionē l̄raz iurisdictionez exercere. vt in extraua. **B**onifa
cij. iniundē. h̄ voluit gl. hic in d. sede vacan̄. quā nō.

An caplm̄ possit v̄sitare sede vacan̄. vide hic glo. nōbilē in d. capituli. q̄
ponit opi. d̄rarias **E**t tandē saluando opinionēs dicit q̄ v̄sitationē
generalē ciuitatis 7 dioc. facere nō p̄t̄. 7 hoc casu p̄t̄ p̄cedere opi. **J**o.
mō. q̄ inter cetera alit̄ p̄ hac parte vnā nōbilē rōnem videlz̄ qz̄ caplm̄
ē necessarius. nō volūtari^o administrator. ergo nō poterit. qd̄ admini
strationi necessarie nō incumbit. **E**t nō singulr̄ h̄ac rōnem. qz̄ facit ad
multos d̄siles casus. nā vt nōnter dicit gl. hic mā ista videlz̄ in q̄bus
caplm̄ succedit sede vacan̄. eget in multis articulis declaratione. v̄sita
tionē aut̄ sp̄alem vel inq̄sitionē d̄tra certas p̄sonas vel loca p̄t̄ capi
tulū facere. 7 p̄cedat g^o hoc casu d̄raria opinio qz̄ talis v̄sitatio seu
inq̄sicio est necessaria. et h̄ b̄n̄ nōbis.

Ubicumqz̄ a iure req̄ritur req̄sicio extraiudicialis etiā in parem. sufficit
vna req̄sicio. vide hic bo. gl. in d. req̄suerint. **I**dem ubi superior h̄z re
q̄rere inferiorē. vt nō. glo. in. c. si ep̄s. xvij. di. sec^o v̄r ubi inferior h̄z req̄
rere superiorē. 7 eū in mora d̄stituerē. vt in. c. i. de suppl. negli. pla. 7 vide
quod ibi nō.

Quod licet delegat^o inferioris a principe nō possit extraneo d̄mittere vices
suas. vt in. l. a iudice. **C.** de iudi. 7. c. cuz causa. de apel. sec^o t̄n̄ videt q̄
cū d̄mittere vult college in illo officio. **H**oc vltimuz vult p̄bare tex. h̄
in d. si. vey. 7 sentit apte **D**au. de liza. h̄. **E**t amplius v̄r singulr̄ p̄bare
iste tex. q̄ ista d̄missio p̄t̄ fieri college in officio. etiam in cā crinali. de q̄
vide latius h̄ p̄ doc. v̄r t̄n̄ gl. h̄ in d. p̄ l̄ras. q̄ apte nō tangit dubiū. v̄r
t̄n̄ sentire d̄rariū. h̄ p̄mū apte pbat̄ p̄ istū tex. l̄z̄ par nō habeat in parē
pt̄atem. 7 p̄ d̄ns ip̄m citare nō possit. p̄t̄ t̄n̄ eū req̄rere ad effectū d̄stitu
endi illū in mora. vide hic gl. p̄al. in d. req̄suerit. vide aliā bo. glo. in. c.
cū causa. de offi. dele. 7 p̄ **I**nno. in. c. cū nobis. de elec.

Carcer hereticalis d̄z h̄re duos custodes. qz̄ vn^o p̄ ep̄um loci. reliquus
d̄o p̄ inq̄sitorē deputand^o ē. 7 qlibet eoz̄ d̄z h̄re clauē carceris ab aliā
diuersaz̄. **N**ec p̄nt̄ ep̄s 7 inq̄sitor de vno custode tenēdo d̄uenire. vide
tex. hic in d. sane. iunda gl. in d. duos. **E**t vide iuramenti formā p̄stan
dam p̄ ipsos ministros. in. d. sane. **E**t nō q̄ istis custodib^o p̄ouident
dum ē de salario p̄ ip̄os iudices qui eos deputant. vt in. d. sane.

Electus et deputatus ad custodiā carceris nō potest officium alteri subdelegare. cum sibi mandet ministerium sine iurisdictione. in quo videtur electa industria persone. vide hic textus iuncta glossa. nō. in d. subdelegare. in. s. sane. i. si. n. sibi spāliter pmittat ut hic.

Ubicumque exigit iuramentum corpale. non sufficit sola presentia. sed requiritur tactura. An sufficiat autem tangere quālibet scripturā. Dic quod in iuramentis que deferuntur a iure vel a iudice seu parte. ex necessitate requiritur tactura euangeliorum. ut in. c. hortamur. iij. q. ix. et c. si. de iura. cal. In alijs autem sufficit tangere quēlibet librum. vel quālibet scripturā. ut interpretatur per talia consuetudo. Ubi autem simpliciter exigitur iuramentum. et non fit mentio de tactura corporeali. satis est iurare sine tactura. Ut quod plus obliget iuramentum corporeale quam simplex. ar. ij. q. v. quanto. vide ad omnia predicta glossa. h. mirandā super d. tacta. que predicta voluit in effectu. quā nobis sp. Et adde ad predicta aliam glossa. in. c. ut circa. de elec. li. vi. que vult quod ubi dispositio aliquid pro solemnitate actus exigit iuramentum cum tactura. nō est illi satisfactum si fuit prestitum iuramentum sine tactura. bene facit etiam ad materiam. xxij. q. i. i. summa.

Prohibetur alicui loqui in secreto. sine certe persone presentia. non prohibetur illi loqui de non secretis sine illius presentia. vide hic glossa. in d. secreto.

Constituti in sacris et religiosis. possunt officium tabellionatum. in causa heres exercere. vide glossa. h. in d. notarij. aliter textus. aptus in. c. ut officium. s. ad scribendas. de here. li. vi. Et ex illo textu. et hac glossa. nō pro locum a spāli quod regulariter religiosi et constituti in sacris nequeunt tabellionatum officium exercere vide ad materiam quod nō. in. c. sic. ne de. vel mō.

Notarius assumptus ad aliquod officium. in quo notariatum exercere debet nō tenetur iurare de illo fideliter exercendo. cum sufficere debeat primus iuramentum in creatione prestitum. de prescrip. ad audientiam. vide hic textus. pro locum a spāli in. s. notarij. iuncta glossa. in d. iurabunt.

Constitutio militantis ecclesie ligat delinquentem quantumcumque occulte delinquat. licet de tali noxiatum nō iudicet. sed habeat eum pro soluto donec de vinculo ostenderit. vide hic glossa. nō. in d. eo ipso.

Sententia suspensionis canone promulgata. nō potest episcopus subditum absolvere si talis sententia habet certum tempus determinatum. secus si simpliciter fuit lata. nisi superior absolventi sibi reseruasset. et sic videtur in suspensione quod in excommunicatione ubi suspensio nō est lata ad certum tempus. vide h. glossa. singularē in d. excommunicationis.

In mortis articulo potest inferior absolvere in casu pape reseruato. satisfactio tamen premissa ut h. in fine lfe. quod tamen limita ut hic nō. in glossa. et tunc valet si peccator satisfacere potest et satisfacere vult cum effectu et tunc tempus satisfaciendi patitur. aliter sufficit prestare cautionem de satisfaciendo.

Et nō glossa. ista in principio. que aperte sentit quod ubicumque absolventis est reseruata pape debet intelligi. si in mortis articulo. Ille enim casus specialiter excipitur secundum glossa. h. in principio. Et pro hoc facit. quod in necessitate potest etiam confiteri laico. ut in. c.

quē penitet. de pe. vi. i. 7 nō. gl. in. c. pastoralis. §. p. de off. or. Et h nō.

Ele ii Dolentes splendorem solitum

Si in ostōne ponit verbū ex nunc. incipit ipsa ostō ligare a tpe ipsius pu-
blicitatis. nō expedito duoz mensū lapsu. q̄ als regularit̄ p̄figurē
Qd̄ intellige q̄ ad h̄ vt̄ otrafactū nō valeat. nō aut̄ q̄ ad h̄ q̄ otrafaci-
entes h̄ ignorātes. obligati ad culpā sint. vide hic glo. nōbilem quā te-
nebis mēti in v̄b. ex nūc. **E**t q̄ habes q̄ ex q̄ apparet de mēte p̄ncipis p̄
verbū ex nūc. vel oñle. q̄ velit suā ostōnem ilico ligare. adus in otrari-
um gestus etiā ab ignorāte est nulls. 7 otrafaciens ilico obligat ad pe-
nā. n̄ pbabilit̄ ignoravit. tunc enī excusat̄ a culpa. s̄ ad̄ remanet nulls
Et p̄ h̄ sc̄it̄ qz̄ decretū irritans ligat etiā ignorātes q̄ ad ad̄ nullita-
tem. vt̄ in. c. dudū. de p̄ben. li. vi. 7 in cle. cū ei quē. §. de ocel. p̄ben. 7 nō
ex gl. p̄al. q̄ idez est dicē ex nūc qd̄ deinceps. 7 vide de dcōne ex nūc gl.
in. c. q̄ sit. 7. c. cupiētes. in v̄bo ex nūc. de elec. li. vi.

Inquisitores heretice p̄uitatis d̄nt̄ attigisse. xl. annuz. etiam si deputent̄
p̄ platos puinciales vel ministros illoz ordīnuz q̄bus deputatio ta-
liū a sede aplica ē omissa. **I**de de deputadis p̄ ep̄m. vel sede vacan̄. p̄
caplm. vide h̄ tex. in. i. r̄iso. iūda gl. sup̄ v̄. omitteri. **Q**uid̄ at̄ si otra fiat.
nunq̄d̄ teneat̄ omissio. vide h̄ in gl. p̄al. q̄ arguit̄ p̄ 7 otra. v̄r̄ t̄n̄ conclu-
dere q̄ omitteri. transgredientes h̄ statutū sūt puniendi. de q̄ remittit̄
ad gl. in. c. ḡnali. de elec. li. vi. **E**t q̄ liz̄ h̄ nō apponat̄ decretū irritas v̄r̄
t̄n̄ q̄ nō valeat̄ omissio. adducit̄ t̄n̄ p̄ 7 otra. d̄ elec. l. 3. canon. li. vi. 7 qd̄
ibi nō. in gl. ij. quā vide. 7 nō singlr̄ illā gl. 7 istā ad sciendum ḡnaliter
q̄n̄ aliq̄d̄ phibet̄. nō apposito decreto irritate an ad̄ in otrariū gestus
teneat̄ 7 vide ad mām gl. pleniorē in r̄sa. q̄ otra ius fuit. de regu. iu. li.
vi. 7. r. di. vides. 7 de spon. duo. c. fi.

Inquisitor heretice p̄uitatis p̄t̄ nedū citationes 7 s̄n̄iaz plationes com-
mittē vt̄ habet̄ in. c. vt̄ omissi. de here. li. vi. h̄ etiāz totā cām. **P**ōt̄ eē da-
re ḡnalē omissariū. quē appellam̄ vicariū seu s̄stitutum. vt̄ h̄. 7. §. cle.
pr. **N**ec ob. d. c. vt̄ omissi. q̄ solū pmittit̄ de duob̄ qz̄ loquit̄ affirmatie
nō at̄ negatie. h̄ voluit gl. h̄ in v̄. ipoz. quā nō singlr̄ ad tria **P**riō q̄
delegat̄ p̄ncipis p̄t̄ subdelegare cām. etiā crīnalem. **S**c̄do q̄ delegat̄
ad vniūsitatē cāz p̄t̄ nedū vnā cām delegare. s̄ etiā s̄stitutū genera-
lem ad illā vniūsitatē causaz deputare. retēta sibi p̄tate reuocandi.
Tertio q̄ liz̄ ostitutio pmittat̄ aliq̄ fieri. non t̄n̄ v̄r̄ negare de reliquis.
ex q̄ loquit̄ affirmatiue. **Q**uod ego intelligo vez̄ in materia pmīssua
secus si mā esset negatia. p̄ nō. in. c. ij. de transla. pla. 7 h̄ in gl. **I**dem pu-
to si mā esset indifferens p̄ rōnem h̄ positā. **N**ā ex ostōne pmīssua nō
infertur negatia in alijs. **E**t sic potest intelligi ista glo bene nōnda

Licet eps seu inq̄stor heretice p̄uitatis non valeat exigere p̄textu of-
ficii illicitis modis pecunias. penas tñ pecuniarias applicandas fisco n̄
phibet iponere et exigē. ar. i. l. illicitas. ff. de offi. p̄fi. et p̄bat satis h̄ic a
contrario. marie i. d. nec sciēter. vide h̄ic gl. in d. illicitis. et i. d. eccliaruz.

Cuz pena phibet illicite exigi. verbuz pecuniā accipit large put h̄r. i. q.
iij. totuz. l. 3. ostititio sit penalīs. vide h̄ ter. iūda gl. in ver. pecuniā.

Licet bona ecclesiaz nō debeant capi seu confiscari ob delictū clericorū. vt
h̄ic in tex. bona tñ p̄ria ipoz clericorū capi et confiscari ex iusta cā non
phibent vide h̄ic tex. iūda gl. in d. ecclesiaz.

Ubicunq; phibent capi bona ecclesiaz et nō p̄ria clericorū. nō p̄nt ca-
pi bona que monach⁹ adquisiuit intuitu persone. Licet illa adquisiue-
rit vuz p̄isset administrationi ecclesie secularis. qz illa sunt ecclesie. et n̄
psone adquisita. vt. c. vno. xvij. q. i.

Etia ecclesia dicit habē fiscoz cui bona confiscata. adq̄rūt. vid̄ h̄ic tex. opti-
muz. iūda gl. in d. bo ecclesie. et p̄ gl. i. c. qz diuersitate. de cō. p̄ben.

Licet prelatus inq̄storis vtputa puincialis. possit ex causa illuz ab offi-
cio amouere. vt h̄ic p̄z. **J**urisdictio tñ inq̄storis nō ab ip̄o plato. sed a
papa imediate depēdet. **S**olus at̄ adus cōmittendi vel remouēdi p̄-
det penes illuz. vt patz in p̄uilegijs officij. ex quo sequit̄ qd̄ iste supior
q̄ p̄t amouere et corrigere. nō p̄t corrigere vel alterare facta p̄ illuz
virtute officij. h̄ recurrentū est ad papā. a quo habet imediate iurisdi-
ctio. vide h̄ic gl. in d. amouere. et pro h̄ vltimo vide bonuz tex. et quod
ibi nō. in. c. p̄ hoc. de hereti. li. vi.

Cle. fi. Ad nostrum qui desideranter.

Seda p. c. script. dicit a seco secas v̄l a sequoz sequeris. et ē p̄rie habit⁹
animoz. et p̄positū i malū circa falsaz disciplinā. **I**nde tales dicunt se
d̄i. i. diuisi ab vnitate fidei et ecclesie. **I**nter dū sumit̄ in bonā partē. **E**
de padis. l. fi. in fi. **P**er. p. vero scriptuz designat clausurā. vt cle. ne in
agro. post p̄ncipiuz. de sta. regu. vide h̄ic gl. in d. bo seda.

De Jo. an. studuit i sac̄ pagina. n̄ tñ multū. vide h̄ gl. i. d. bo p̄mo videlicz
Nemo i hac vita p̄t sc̄dm legē cōdem eē impecabilis. et contrariū dicere ē
hereticū. sc̄d̄ ē sc̄dm dei potentia absolutā. et h̄ p̄uilegiū credit̄ beate
virgini eē traditū. **I**n alio aut̄ seculo p̄ beatificam dei visitationē effi-
citur quis impecabilis. **E**t hoc cōiter dat̄ beatis. h̄ voluit gl. h̄ic in
verbo impecabilis. **T**u vide tex. p̄ primo et sc̄do dicto in. c. ij. de cōse.
di. iij. et ibi gl. notabilis dicit qd̄ **B**eata virgo et **J**obes ap̄lus miracu-
lose i hac vita peccāe n̄ poterāt ex sp̄ali p̄uilegio diuinitus eis cōcesso
Caritas in q̄bus oā ē p̄fecta. **S**z p̄fectissima in hac vita haberi non p̄t.
et contrariū dicē ē hereticum. vide h̄ic tex. iūda glo. in d. bo nō valebit.
et quantūcunq; quis efficiat̄ p̄fectus. nō p̄t puenire ad p̄fectū de3

xpi. quia nunquam fienda est equatio finiti ad infinitum. ut hic in tex. iuda gl
in ver. perfectior.

Per nullum perfectionis gradum quod absolutum a precepto ieiunij vel alijs prece-
ptis ecclesie. unde semper manet obedientia inferioris ad superiores. Quam-
tuncque ei quod sit perfectus suo superiori obedire tenet. hinc paulus apostolus
perfectissimus per ieiunia et corporalia exercitia castigabat corpus suum dicens
castigo corpus meum etc. Apostoli autem non ieiunabant in presentia christi erant
magis fouendi dulcedine quam exercendi austeritate ieiunij. secundum Iohannem. crisostomum. h
voluit gl. in effectu hic in verbo quod ieiunare.

Quotumcumque homo in statu huius seculi perfectus sit. debet semper orare ut diu-
na virtute perseueret in illa perfectione. ad quam perseuerantia propria virtus
non sufficit. unde omnibus viatoribus quotumcumque perfectis dicere incumbit
ex dei precepto. Matthei vi. Et ne nos inducas in temptationem. et reliqua. et ten-
ta in oratione dominica. h dicit Augustinus in libro de perseuerantia. et glo. hic
in verbo orare. et satis innuit hic tex.

Sensualitas est vis anime. appetens desiderabilia corpori. et refutans noci-
ua. et hac dicitur anima sensitiva. de qua vide. S. de sum. tri. c. i. h. Rn.

Ea que voluntas sibi vendicat honestate plerumque negamur admittit dedit no-
bis multas natura benedictiones. quas virtus cohibet. et Quidam epistolam

Est virtus placitis abstinuisse bonis. vide h glo. in v. placet.

Deo ecclesia una dicitur quod in vniuersali ecclesia vnum est caput supremum.
cui omnes de ecclesia obedire tenent scilicet papa. et h statuen. oim vito-
re. ecclesia enim militans est diuinitus exemplata ab ecclesia triumphante ut in
auctoritatibus hic in gl. positus. vni sicut in ecclesia triumphante est vnus princeps
supremus cuius obedientie tota ipsa ecclesia perfectissime est subiecta. s. de. necessa-
rio sequitur quod tota ecclesie militanti vnus dicitur scilicet papa. cuius preceptis omnes obe-
dire tenent. et h est de necessitate salutis. ut in exuagani. Bonifacii. vna san-
ctam. et fortius obedire tenent hi qui sunt perfecti. xxij. q. ij. ne quis. hec et filia
vide hic per gl. valde notanda in v. ecclesie. et aduerte quod gl. hic dicit papam
esse caput ecclesie. Alibi dicitur quod christus est caput. papa autem est vicarius christi.
de qua vide gl. in cle. ne romani. de elec. in verbo non consona. et illa verior stri-
cte sumendo caput. Item non gl. preall. ad aliud. quod pape tenet obedire ipsa
tota ecclesia militans. et sic non tantum singulares persone de ecclesia.

Non intellectum ad illam auctoritatem. vbi spiritus domini ibi libertas. Intelligit ei de liber-
tate a fuitute peccati non autem a fuitute que viri quotumcumque perfecti sunt astricti per
latis ecclesie vel secularibus principibus. nam fuitur qua homo subicitur homini ad corpus
pertinet non ad animam. que manet libera. Licet ergo in hoc seculo per gratiam a defectibus
anime liberemur. non tamen a defectibus corporis. quod patet per epistolam ad roma. vij. filij
ergo dei per gratiam. licet sint liberi a spirituali fuitute peccati. non tamen a
corporali. que ecclesiasticis vel temporalibus dominis sunt astricti. de his vide gl. h non.
in ver. libertas. vide ad manum istam per Inno. i. c. pastoralis. de offi. ordi.

O homo mortalē vitā agēs etiā p̄ dei potētā absolutā. nō v̄ posse obti-
nere omnē gradū p̄fēctōnis beatificē. **L**oquēdo de beatitudine accidē-
tali. **R**atio q̄ ad illi⁹ p̄fēctōnis beatitudinē p̄tinet p̄fēctā impassibili-
tas ⁊ glōrificatio. que in hoc seculo haberi nō possūt. ⁊ etiā fm̄ legem
cōmunē qua deus beatificat hoīez null⁹ potest eleuari ad dei essentie
visionē. nisi totaliter moriat vel nisi sic abstrahat a sensibus corp̄is. q̄
nesciat an sit in corpe vel extra corp⁹ sicut acciderat Paulo. **I**tē p̄ dei
potētā absolutā ⁊ ipsius sp̄ali p̄uilegiū posset quis finalē beatitudi-
nem consequi scdm̄ omnē gradū beatificē p̄fēctōnis. ⁊ hoc q̄tū ad essen-
tialē beatitudinē. q̄ consistit in p̄fēctā visionē ⁊ fructōne dei. fm̄ q̄sdā i p̄-
fēctā dei dilectōe ⁊ fructōe. **N**o h̄ inducit illud Aug. in libro d̄ vidēdo
deū. ad paulinā sic dicēt. q̄ moyses ex dei sp̄ali p̄uilegio adhuc morta-
lē vitā agēs. deū p̄cēntiā vidit. tāq̄ futur⁹ iudeoz doctor. vñ nūi. xij.
Palā ⁊ nō p̄ enigmata vidit deū ⁊ facie ad facie locut⁹ ē ei. ⁊ viij. q. i.
moyses. vbi de h̄. **E**t Paul⁹ idē p̄uilegiū habuit tāquā futur⁹ doctor
gētū. **U**nde dic. ij. ad **Chor.** xij. se raptū in paradisu⁹ dei. **E**x q̄ inferē
deū p̄ suā potētā absolutā posse omnē p̄fēctōnez beatificē visionis et
fructōnis pure creature possibilē ei cōmunicare. vide hic gl. in v. quā-
ro. al. in ver. beata.

Perfecta beatitudo consistit i vidēdo deū p̄cēntiā. **N**az tñ nulla creatura
videre pōt. nisi deo hoc faciēte. **E**t ideo sine gratia diuina nēo pōt per-
uenire ad beatitudinē. vide hic glo. in v. quāto. al. in v. nō indiget.

Duo sūt genera moralū virtutū. **Q**uedā enī sūt modificatiue passionū
insurgētū in sēsualitate hoīs. vel adionū occurrētū homini. sicut tē-
perātia modificat delectatōz in cibis. ⁊ fortitudo terrores. ⁊ sic d̄ alijs.
Et iste dicūt purgatorie qz sūt hominū nōdū purgatoz a passionū in-
sulēb⁹. ⁊ p̄sequēs nō sūme p̄fēctoz. h̄ ad id toto conatu tendentium.
Alle vero sūt nō regulātes passiones sensualitatis. h̄ solum tenentes
animā hominis in deo ⁊ in sua p̄fēctōne vt p̄ temperātia terrenas cō-
cupiscētias ignoret. p̄ fortitudinē passiones nesciat p̄ prudentiā solis
diuinis intēdat. **E**t he virtutes dicūt animi purgati qz sūt solū hoīm
totaliter purgatoz a passionū molestijs quod ē soluz beatoz v̄ pau-
cissimoz in hac vita p̄fēctoz. **I**tē q̄ p̄fēcti p̄fēctōne necessaria ad salu-
tē nō licentiāt a se virtutes etiāz in adū quo se exercēt in adib⁹ virtu-
tum moralūz vide de his longe pleni⁹ hic per glo. in ver. sexto als in
ver. impfēcti.

Mulieris osculū ex cā libidinosa ē peccatū mortale etiāsi natura ad hoc
inclinēt. ⁊ dicere contrariū ē hereticū. vide hic ter. in v. septimo. **E**t idē
dicendū quo ad adū carnalē. vt in eodē versū. ⁊ sic hēs expresse q̄ sim-
plex fornicatio ē peccatū mortale. quantūcūqz natura ad illam incli-
net. ⁊ contrariū dicere est hereticum. **E**t vide etiam glo. in ver. Septimo.

et sequenti. et facit. xxij. q. iij. meretrices. et ex pal. ff. septio. et glo. sup. b. septimo. et sequenti. nota quod peccatum mortale dicitur dupliciter. uno modo secundum suam speciem. ut furtum adulterium. piurium. et similia. de iureiur. et si christus ff. quedam. et hoc modo oscula. tactus. vel amplexus. non sunt mortalia. cum possint absque libidine fieri. vel ex consuetudine regionis vel propter pacem vel aliam necessariam et rationabilem causam. Alio modo dicitur mortale peccatum ens ex inordinata et mala causa. sicut dare elemosinam pauperi. ut iocatur ad heresim. Item nota ex eadem glo. quod non solum deliberatum offensus in actu peccati mortalis est mortale. sed etiam in delectatione eius annexam secundum Augustinum et alios theologos. et per consequens offensus deliberatum in actu luxurie et delectationis eius annexum est mortale. Et quod concludit quod oscula libidiosa amplexus. et tactus. qui fiunt propter huiusmodi delectationem. sunt mortalia. Nec mirum. cum illud idem dicatur de libidinoso aspectu. xxij. q. v. nec solo. et c. sequenti. Quod non solum per preceptum ecclesie. de pe. et remissionis. omnis. sed etiam per preceptum christi omnes quantumcumque perfecti tenent determinato tempore sumere corpus christi. Jo. vi. Nisi manducaveritis carnem filii hominis et biberitis. etc. vide hic glo. in b. octavo. als in b. exhibere. Et qua collige quod etiam laici tenent de iure divino sumere corpus christi. Sed an sufficiat. illo iure divino ipsis laicis sumere spiritualiter vide textum cum glo. nobili. in. c. credere. de off. di. ij. Et potest illa auctoritas Jo. intelligi de spirituali manducatione. ut Augustinus apte sentit in dicto. c. credere. et Jero. in. c. dupliciter. e. di.

Propago ppaginis est vitis extensa sub terra. Item aliter ppagines vel psapia. reperit etiam ppago propagas. quod respicit pducetes. vide hic glo. in ver. ppagentur.

Et. De homicidio.

Cle. Si furiosus vel infans.

Quandiu quis laborat furore continuo. vel per intervalla. pati potest iniuriam. sed non facere. et quod per eum fit. habet perinde ac si casu aliquo accidisset sine suo persone. Nec tenet aquilia si danum dederit. sed est perinde ac si quorupes fecisset vel tegula cecidisset. ff. ad le. acqui. sed et si quemcumque. si. i. g. Et idem dicitur in infante. et reddat lex rationem. quia alterum excusat in cetera consilij. Aliter fati infelicitas. satis enim suo furore punit. ff. ad le. pom. de parri. l. pl. sicut ergo furiosus non testatur. C. qui testatur. fa. pos. l. furiosum. Nec religionem proficit. xvij. q. i. gonsalo. nec matrimonium contrahit. de spon. dilectus. nec baptizat de hoc. i. q. i. Ecce quando. Nec baptismum recipit nisi in casu de bap. maiores. Ita nec occidendo irregularitatem incurrit ut hic. Ita hec omnia colligit hic glo. i. cum suis all. et adverte quod dormiente nihil dicit extra casum positum in textu. sed ego puto idem in omnibus predictis quod in infante et furioso. ratio est paritatis sed facte. ar. l. non potest. ff. de legi. et c. cum dilecta. de off. vti.

Tum qz dormiēs dat operā rei licite. 7 in nulla culpa repit. cuz iniq̄tati nō d̄senserit. **S**ed tu cogita quid si iste erat solitus nocere dormiēdo. 7 de hoc erat auisatus nūq̄d caret culpa in eo q̄ nō auisatus fecit ignorantē qui secū voluit dormire. **C**ogita. qz nō v̄r sine culpa. ar. eius qd̄ dicim⁹ in ebrietate q̄ si assidua sit ē peccatum mortale xxv. di. s. als ea demū. 7 in eo qui debet auisare transeūtes p̄ viā cū aliquid ex alto iat̄at. l. di. c. hi qui arbores. 7. c. sequē.

Si quis fugiēdo vel clamādo pōt euitare mortē p̄p̄iā nō euitat irregularitātē si suū mutilat vel occidat aggressorē. vide hic tex. iūda glo. in v. nō valēs. **E**t sic nō casū in quo tenet quis fugere scz ad euitandū irregularitātē. que d̄trahit sepe sine culpa 7 ex merito vt in iudice. li. di. c. i. **S**ed an ad euitandū penā teneat fugere si possit varie fuerūt opiniōes de quib⁹ in. l. i. **C.** vñ vi. 7 ibi tenet bar. q̄ nō tenetur fugere. ibi vide. 7 qd̄ dixi in. c. oli. el. i. de resti. spo.

Autilatio quo ad irregularitātē d̄trahēdā equipat̄ homicidio. vt ē tex. hic iūda glo. in v. mutiler. 7 lv. di. **S**i euāgelica. **E**t dic q̄ mutilatō est detruncatio aliē mēbrī. iuxta ea q̄ dixi in. c. i. qui. cle. vel vo. et ibi nō. quid si mēbr̄ ē debilitatū h̄ nō ē detruncatū. **E**t multē cōcludūt q̄ tūc nō d̄trahit irregularitās. 7 facit p̄ hac opiniōe. i. q. i. sicut v̄geri. **E**t quod nō. **I**nno. in. c. ad audiāz. de homici. vbi nōnē dicit q̄ indubio d̄bem⁹ euitare irregularitātē. **S**z dubitat an quis aliū occiderit ad sui defensionē nō d̄z stari in foro d̄tencioso dicto ip̄i occisoris. h̄ p̄ circūstātiās occurrētes iudicari oportebit. h̄ in foro p̄niali credit hoc asserēti. de homici. significasti. ij. **I**ta notāter dicit hic glo. in v. nō valēs. dic tū tu. q̄ indubio p̄sumit d̄tra occisorē. qui rem illicitam in se exercuit. vñ dicenti se occidisse ad sui defensionēz incūbit onus p̄bādi q̄ fecerit ad sui d̄fensionē. **E**t capitur d̄fessio in illa pte que facit d̄tra se. 7 reijcitur r̄de p̄oide p̄sumptōnis quatin⁹ facit p̄ se. **I**ta nōnē voluit bar. in. l. aureli⁹. s. iōē quesit ff. de libe. le. vide p̄ Jo. an. in mercu. facit qd̄ in simili nō. in. c. cū venissent. de insticu. 7 ibi dixi.

Occidēs aliquē ad defensionē sui filij fratris vel alterius cuiuscūq̄ etiā p̄ vitā illi⁹ saluāda que aliter saluari nō pōt efficit irregularis. **E**uitatur enī irregularitās solū quādo occidit ad sui defensionē. mortē alit̄ euitare nō valēs. vide hic tex. iūda glo. in ver. suū. **E**uitat tamē in p̄cāu excōicatio qz nō p̄cedit i illo dyabolica suasio q̄ req̄rit ad excōicatioē. c. si quis suadēte. incurrendā. **S**z irregularitas cāt sine culpa eē ex merito. vt in iudice. **E**t hoc voluit hic glo. p̄al. quā nō.

Pro defēsiōe p̄p̄ia pōt quis. etiā sine metu irregularitatē suū aggressorē occidere v̄l mutilare. nedū tenēdo ensē seu gladiū d̄tra aggressorē h̄ etiā vibrādo d̄tra illū. vide hic glo. fi. quā tene mētī.

Ele. Ex graui ad nos insinuatione

Quaq; recipiens pecuniā mutuo. sit naturaliter obligat' mutuati ad acē dota. 7 sic ad mutuandā aliā sitem quātitatē illi mutuati. nō tñ pōt hoc deduci in padū. eēt enī vsura. qz mutuās nullā spez dz habere alicui' lucri. d. vsur. vsuluit. **Nec** valeret statutū. hoc dicitās. etiāsi disponeret vt repetēs vsuras in foro ecclesiastico teneat tantā quātitatē mutua re ipi mutuati vide hic glo. in ver. onera.

Constitutio iuris antiqui declaratoria nō extēdit ad pterita quo ad penā q̄ de nouo iponit s̄ solū ad futura vide glo. hic in vbo de cetero. et p doc. in. c. cū tu. eo. ti. 7 in. c. fi. de vsti.

Statutū disponēs. qd̄ nemo recipiat vltra duos denarios p libra i mēse non v̄r excedere 7 pmittere qd̄ in illa vel miori q̄titate possit fieri ex actio. 7 p̄sequēs statuētēs nō incidūt in excōicationē hic extēta. vi de hic glo. in verbo facere. **Ex** q̄ glo. nō. singulariter q̄ ex statuto non sumit ar. a vtrario sensu vtra dispositōez iuris cōis. **De** quo vide nō. in. c. publicato. de elec. 7 in auē. cassa. **C.** de sacro sand. eccl.

Qd̄ p ista verba. sniaz excōicatōis incurrant fert̄ excōicatio in cōtinenti sine t̄pis intervallo in vtra faciētes. vide hic glo. in vbo incurrant

Appellatōe codicis venit q̄libet liber. **Licet** sit spāle nomē cuiusdam libri iuris ciuilib. vide hic glo. in verbo. **Codices.**

Qualiter aut̄ petat̄ rōnis editio vide hic bonā glo. sup verbo rōnuz. **Et** qua collige hanc distindōnē q̄ aut̄ petit ab eo qui illas v̄fecit rōe publici officij aut tanquā p̄uatus **Primo** casu petit p̄ editum de edēdo l. h. quis ex argentarijs. ff. de eden. cū materia sua. **2°** casu aut̄ petitur rōne v̄tra d̄tus p̄cedētis. ex cui' natura erat. vt ille a quo petit deberet v̄ficere libz rōnū. 7 tūc petit rō seu liber rōnū p̄ speciales actōes vt a tutore p̄ actionem tutele a socio actōe pro socio. a mandatario. actōne mandati. qz tacite videt̄ in v̄tra d̄tu mādātū. vt libz rōnuz v̄ficiat de q̄ vide quod legit̄ 7 nō. in. l. quedam. ff. de eden. 7. l. i. ff. de tute. 7 ratioci. vil. 7 ibi nō. **Quid** si nō v̄fecit libz ratiōnū. aut nō petit rōe v̄tra d̄tus p̄cedētis inter eos. 7 tūc regulariter quis nō cogit̄ suas rōnes. edere

Fallit si eis ip̄e v̄rat̄ vel si petunt̄ a priuilegiato vt a fisco. ff. de eden. l. iij. **Itē** fallit in casu nouiter hic edito. scz in odiū vsurarie prauitatis

Tenet enī vsurarius seu eius heres edere libz suaz rōnuz ex ista noua p̄uisione. ante istā vero nō tenebatur edere. qz suis iuribus et rōibus p̄uatis v̄tra casus p̄dictos nō tenet̄ quis edē. hoc voluit glo. notabilis p̄ealle. hic. **Ex** qua nota qd̄ i hoc vltio text' iste ponit casū nouiter p̄uilegiatū. **Ego** hoc intelligo in eo vsurario q̄ in occulto v̄p̄stabat 7 scribebat. qz tūc videtur scripsisse solum ad sui instrudionem

Sz si cōprestabat publice et indifferentē. ac etiā publice tenebat libz
in q̄ scribebat ratioēz de mutuatīs et receptis. tūc teneretur edere me
ro **J**ure cōi **N**ec in hoc ista cle. poneret casū specialē. qz recipiēdo mu
tū v̄r mādare vt scripturā idē oficiat exq̄ publice ad h̄ tenebat libz
ar. eoz q̄ no. in. v. l. q̄ dā **P**uto tñ q̄ iste rex. loq̄t in casu p̄cedē. et sic q̄
ponat casū specialē vt colligit ex. h̄. ceterz in d̄. sic occulte ineunt et do
lose c̄. **Q**uem nō

Libris vsurarioz credit̄ q̄ten^o faciūt vtra eos. nō at p̄ eis. **C.** de p̄ba. ex
emplo et l. infra. et l. rōes **H**oc voluit hic gl. in vbo rōnū in fine **E**t p̄
Jura q̄ allegat **J**oē dic in oib^o alijs libris p̄uat. vide qd̄ le. et nō. in. l.
publia. ff. de positi. **E**t per **B**al. in. l. aurelius. h̄. idē quesit. ff. de libe. le.

Qu vsurarius possit p̄cise opelli ad libz rōnuz edenduz **S**l. hic in vbo
censura ocludit q̄ non. vult enī q̄ solū possit opelli ip̄e vel heres p̄ cē
surā ecclesiasticā. nō aut vt violent̄ intret in domū suā. vel vt fran
gat ei^o arca **E**go dubito an hoc sic vez **N**ā ex quo tenet edere ex eq̄/
tate h̄ posita. v̄r q̄ q̄buscūqz modis al̄s licitis possit fieri opulsiō ar.
eoz q̄ nō. gl. i. c. tue vt li. n̄ ot. **D**e cēsurā at̄ ter. hic fecit mētionē. qz ex
cōicatio est mucro ep̄alis. et nulla in ecclesia est ea. pena maior xvi. q.
ij. v̄his **I**n fi. **N**ā vbi ecclesia exercet censurā. fundat̄ in illo iurisdicō
ecclesiasticā. iuxta notata in. c. cuz sit generale vbi dicit̄ de foro spe.

Etiā **J**udeus sup vsuris ouentus p̄t ad edendū libz rōnū opelli p̄
censurāz indirecte. ar. e. ti. post miserabilē. vide hic gl. p̄all. sup vbo cē
sura **E**t qua nō q̄ vbi cūqz mā est p̄porcionabilis tam christianis q̄
Judeis **L**icet in dispositiōe nulla fiat expressa mētio de **J**udeis nihil
omin^o extendit ad **J**udeos. **L**icet opulsiō fieri mādet p̄ censurā eccle
siasticā qz quo ad **J**udeos exercebit̄ indirecte vt satis nōnter colli
gitur ex hoc ter. iunda glo. p̄ealle. **Q**uod nō.

Prouisiō ista de libris edendis vtra vsurarios. extendit etiā ad ip̄ozuz
heredes. vide hic gl. sup vbo ip̄os **E**t qua nō q̄ p̄uisiō ocepta cōtra
vsurarios. extendit etiā ad heredes. si mā ē eis parit̄ p̄porcionabilis.

Si vsurarius vel heres dicat se nō habere libz vel perdidisse sue asser
tioni etiā cū iuramēto nō credit̄ **S**z oportet q̄ p̄bz amissionē. heredi
tū bone vite. fama comitante stat̄ cū iuramento. vide hic gl. in vbo .
opellendos. **E**t nota eam quia facit ad multa similia.

Hereticus est. non solū de articulis fidei v̄l sacris ecclesie male sentiēs
de hereti. ad obolendā in p̄ncipio. h̄ etiā q̄ p̄uersuz h̄z dogma vel fal
sas seu nouas opiniōes gignit. vel seq̄t. xxiij. q. iij. inter scisma. **E**t vi
de de hoc ter. h̄ in fine iunda glo. in vbo hereticū qd̄ nō. **N**ā dicēs vsu
rā nō ē peccatū. nō per hoc aliquid finistre sentit vtra articulos fidei
vel sacra ecclesie h̄ est vtra doct̄inā ecclesie. e. ti. c. iij. et c. cū tu. in fine et tū

indicat hereticus ut hic **E**t generaliter qui dicatur heretici. stride vel large vide plene per glo. s. quia vō. xliij. q. iij.

Judei asserentes vsurā nō eē pccm nō ex h' icidūt i heresi ut sic possit p ecclia puniri. qz heres sonat in diuisione h' iudei nūq̄ fuerit in vnitate ecclie **N**ā q̄ ipi peccāt virede i articulis fidei q̄ tñ qz tollerāt ab ecclia nō ex h' puniūt **E**t q̄ nō q̄ crimē heres nō pprie cadit i iudeos seu paganos **S**i tñ talia dogmatizarēt iter cristianos possēt p ecclia opesci sic cohercēt i casib' nōcl. i. c. iudei. ij. d. iud. h' voluit b' gl. p̄at i vbo here **R.** **De Excessibus prelatorum** **(** tū i si. quā nō

Ele. **F**requens et assidua.

Nota q̄ constitutio faciens mentionez de **E**p̄is q̄ **S**uperiorib' appellatōe superiorū comprehendit **A**rchiepos et p̄iarchas hoc voluit hic glo. in vbo superiores quaz nō **E**t q̄ **E**go infero duo q̄ten' non facit mētio nē de **C**ardinalib'. **Q**d at gl. sentit q̄ **C**ardinales nō sunt superiores **E**p̄is. qd clari' voluit gl. ij. q. vij. q̄q̄. q̄ dicit patere p illū tex. q̄ qlibz **E**p̄is sit maior presbitero **C**ardinali de q̄ tamē dicēduz vt nō. hosti. i. c. ecclesia. ij. **E**t p alios doc. de elec. **A**ut glo. voluit q̄ in dispositione restringibili **C**ardinales nō cōphendūt sub generalitate vōz. s. o3 q̄ d' eis fiat mētio sp̄alis. q̄ h' v̄r velle **J**o. an. post **J**o. mō. in. c. ad succidēdos de scisma. li. vi. vbi dicit q̄ p vba quātūcūqz ḡnalia canoīs. p̄eaz irrogātia nō includūt **C**ardinales nisi de eis fiat mētio sp̄al' **L**ic3 p talia vba icludāt **E**p̄i q̄ narrat ibi **J**o. mō. sic fuisse in facto obtētum **Q**uia maior ē rō in cardinalib' q̄m in **E**p̄is qz q̄to sūt viciniōres pape tāto min' p̄sumit penā iferri ab ip̄o **E**t est rō scd3 eū. qz cardinales vere sūt patricij. scripti i diademate p̄ncipis **I**nsti. qui. mo. ius. pa. po. sol. s. filiustamil. q̄ sūt ps corpis ip̄i. vi. q. i. **C**. ad le. iulii. ma. d. s. s. **E**t sūt specialit' frēs p̄ncipis q̄ pl' alijs p̄uilegiati de offi. le. officij. li. vi. q. c. qd trālatiōez i atiqs **E**t vide qd nō. p **J**o. an. i. c. qz piculosū d' sē. **P**relati faciētes capi clericos seu religiosos exēptos i caib' **C**er. li. vi. eis a iure nō cessis. q̄ sic iuriose sūt excōicati ar. d. sen. ex. vniūitat. **H** voluit gl. b' b̄n̄ intellecta. ad tex. istū relata in vbo capiūt. qd nō. **N**ō q̄ **E**p̄s nō p̄t phibere s̄ditos ne missas religiosoz audiāt vt h' ter inuit i p̄ r̄iso. **Q**d tñ itelligit b' gl. in vbo audiāt vt s̄n̄ prochialiū eccliaz p̄iudicō **H** liceat **Q**d itelligit vt le. q̄ nō. c. ij. de proch. **D**ic tamē q̄ religiosi p̄p̄m nō h̄ntes. n̄ d̄nt missas publicas celebrare **E**t dic publicas q̄ celebrāt hora tertia cū p̄p̄i cursu vt. xvi. q. i. **I**ndicim' q̄ c. **A**gapitus iūda glo. i. **E**t q̄ ibi nō. doc. **N**ota significatū hoz vboz p libito volūtatis x̄. q̄ sepe ponūt i cōpromissis q̄ alijs dispositiōib' p̄ q̄s dat facultas aliq̄o faciēdi p volūtatis libito n̄ ei restringūt ad volūtate rōis. freno subiectā h' ad volūtate

liberā et absolutā quod probat **L**ibito. quod derivat a verbo liber quod sapit liberā voluntatē de qua per **Bar.** in extrauaganti ad reprimendam et in l. alio. ff. de alime. et ciba. l. h. probat textus hic in prima columna in fine ibi absque causa rationabili pro libito voluntatis quod non.

Non quod **P**relati facientes capi appellantes ab eis debent puniri ut hic in secundo responsio iuncta glo. in verbo mancipari **E**t dicit de materia non defertur appellacioni ut plene dixi in c. de prioribus de appell.

Non potest prelati interdiceret ecclesias exemptas. vide hic glo. in d. interdicunt **N**on quod **E**piscopus potest ab exemptis eorum quod subdi. subsidium caritativum moderatum tamen exigere ut non probat h. textus. i. h. nonnulli **E**t vide h. glo. in verbo in exigendo cum sequenti **E**t per h. fecit quod episcopus in multis est ordinarius exemptorum ut non in cle. i. d. fo. spe. et in cle. ij. de peni. et remis. unde propter curam quam habet de eis potest merito exigere caritativum subsidium.

Non potest prelati **T**abellioni inhibere ne officiat in istis de his de quibus rogatus est presertim cum notarius teneatur ex debito **J**uramenti vide hic textus in d. Tabellionibus iuncta glo. in verbo conficiant.

Exempti non tenent prestare ordinariis locorum **J**uramenta fidelitatis et obedientie nec etiam in eorum litteris quas ipsi ordinariis secundum casuum exigentiam scribunt obedientiam ponere in principio salutacionis ut puta dicendo **S**alutem et obedientiam debitam et devotam vel per verba similia **N**on exempti vero satis est quod a principio obedientiam promiserunt de primo vide textus in c. olim. ij. de prelati. in fi. de secundo et tertio et etiam de primo vide textus hic in d. in causis iuncta glo. in verbo obedientiam quam non. **E**t per ultimo facit textus in c. ne dei de symo.

Non quod huius **J**us presentandi ad beneficium potest presentacione per litteras facere non ergo tenet se personaliter offerre ad instituendum vide textus in preiudico d. in causis iuncta glo. in verbo litterarum concordat textus et glo. in c. ea noscitur de his que fi. a pre. **S**ecundo dicit respectu presentandi **N**am ille debet exhiberi respectu **I**nstituents aliter non debet presentari. ut **I**nstituens possit perscrutari de illius idoneitate. de quo vide glo. in cle. dudum de Sepul. ubi dixi.

Non remotio illius que spreto proprio **E**piscopus instituit. potest agere presentandi et presentandi. i. presentandi huius **J**us presentandi et ille que ipse presentandi ad beneficium legitime presentavit ut in c. decernimus. xvi. q. vij. et de **J**ure per litteras. de re iud. cum **B**ertoldus vide hic glo. in d. indignas.

Que bona dicunt esse de mensa prelatorum seu **C**aplorum. vel aliarum dignitatum seu prebendarum **D**icitur quod aut querit de bonis prophanis **A**ut de beneficiis seu ecclesiis **P**rimo casu. illa bona dicunt esse de mensa in quibus ecclesia seu collegium vel dignitas seu prebenda habet directum et utile dominium **S**i autem ecclesia habet directum dominium. sed alius utile ut sunt feuda. non possunt dici de mensa. cum alius fructus percipiat et pro tanto illorum etiam ad ecclesias revertere permittit nova infeudatio. de feu. c. ij. **S**ecundo casu cum

Querit de beneficijs seu ecclesijs ad mensam spectantibus dicens quod ille seu illa dicitur de mensa prelati seu Collegij etc. quod fructus pertinet ad eam ecclesiam seu collegium cui facta est annexio. Ita quod potest illos auertere in proprios versus. Hoc tamen intelligo cum limitatione quam ponit Innocentius in c. pastoralis de privilegio. Et dicens de dispositione ipsius ecclesie unice ut illa pertineat ad eam cui facta est unio in tantum quod Rectorem vel perpetuum vicarium non habeat preter illum cui facta est annexio. unde poterit pro libito ponere ibidem vicarium temporalem et deponere. unde talis ecclesia sic unita non dicitur unquam vacare ut probat hic in d. quodam etiam ecclesias et in cle. i. de super neglig. prelati. Hoc autem Jus pertinet ecclesie in ecclesia operere altero de tribus modis videlicet per papalem cessionem et de hoc non dubitat de privilegio. pastoralis. Item per unionem sic factam per episcopum de consensu capituli. ut in cle. Si una de rebus ecclesie non alie. Et per prescriptioes ut non in c. ut super de rebus ecclesie non alie. ubi per doc. et marie Innocentius. Quod intellige incedente titulo. vel tamen temporis intervallo quod eius initium non sit memoria cum talis prescriptio sit contra Jus communi ut in c. i. de prescriptio. li. vi. de qua plene non in d. c. ut super. et per Jo. an. in mercuriaribus. Et intellige quod dicitur de vicario pro libito in tali ecclesia unita ponendo vel destituendo quam ecclesia est pleo. Jure subiecta ei cui annexio etiam sit curata ut in d. quodam etiam. Si ei ecclesia spectans ad mensam prelati vel collegij non est pleno Jure subiecta. Recipit superioris institutiones que ad regimen ecclesie vel saltem populi et tunc ibidem poni vicarium perpetuum. institutionem per ordinarium loci ad prebendam istam. hinc ecclesia unita ut in c. extirpande. §. quod non dicitur prebendam. Et ideo dicitur considerari modus et forma cessionis seu incorporationis nec tamen putes quod ecclesia que pleo iure est alicui subiecta propter hoc dicitur d. illi mensa. Licet ei preterea talis subiectio habeat ius instituendi et destituendi et etiam visitandi que ad temporalia non pertinet tamen fructus illius ad suam utilitatem auertere nisi illam habeat in mensam vel in suos versus auertendam de super. neglig. prelati. cle. i. De his omnibus vide hic gl. valde notanda super verbo ad mensam. Et per Innocentium in dicto. c. ut super de rebus ecclesie non alie.

Appellationum beneficiorum dioecesis veniunt etiam beneficia exempta in dioecesi consistencia. Nam licet sint exempta. sunt tamen in dioecesi. ut in c. graue de officio ordinarii. hec procedunt etiam in privilegijs cessionis ordinario de percipiendis fructibus primi anni beneficiorum. Vacancium in sua dioecesi. fortiter autem apprehendunt beneficia spectantia ad exemptos. aliter non exempta vide hic textum in §. preterea. iuncta glo. nobili in verbo anni. Secus que ad primum casum si fieret mentio de beneficijs subiecti. ut in eadem glo. prelati. Et vide quod le. et non in c. per illos de prebendam.

R. De Privilegijs. et excessibus privilegiatorum

Cle. Religiosi qui clericis

Clerici seculares administrantes sacramenta de qb' hic in tex. cleric. vel laicis. sine licencia pprii diocessani nō incidit in excoicationez sic religiosi hoc casu iuolunt. vide hic tex. in cle. i. iūda gl. i. **E**x qua nō q' i dispositiōe penali in appellatiōe religiosoz nō veniūt clerici seculares **L**icz dispositiōis rō videat pma frōte in vtrisq; pariter militare **A**n at veniāt religiosi ad ecclias seculares translati **S**l. hic pma dicit esse vrbium remittens ad nōta i cle. i. de deci. **E**t vide quod ibi dixi

Eucharistia dicit ab eu qd est bonū ⁊ charis qd ē gratia. qñ bona grā **I**ta dicit hic gl. in vbo Eucharistie remittēs ad nōta i cle. vna de reli. ⁊ ve. sac. **E**t tu vide tex. **F**reg. i. c. multi. i. q. i. ppe mediū qui ita vt. s. **S**olēnizare mñioniuz est ipsum mñioniū solēniter **C**erponit. benedicere vide hic glo. in verbo solēnizare.

Nūq' sic a religioso seu alio clerico credendū assertiōni alteri' prochi ani. q' dicit se habuisse licēciā a suo sacerdote recipiēdi sacramenta seu certū sacramētū ab ipso religioso seu clerico. vide hic bonā gl. i. vbo nō habita. que post multa cludit q' sic. qd tñ videt ex sui rōe restringere ad sacramētuz pñie qz in foro penitēciali ē cōfiteenti credendū. qz ibi solū agitur de piculo anime sue vnde nō psumit imemor sue salutis de homici. significasti. ij. ⁊ i. q. vij. scimus **S**ecus in sacro ordinis ⁊ similibus **E**t hanc glo. bene nō. **E**t maxime qñs dicit aliud esse in sacro ordinis. qz illud ofertur nō tm ppter se. sed propter alios **I**deo dicit sacramētū dignitatis. i. q. i. sic ergo ⁊ nō hoc vltimū. ⁊ vid' plenius in. c. deniqz. iij. di. vbi bonus tex. cū glo. notabili que vic' p illū tex. q' qlibz ordo ecclesiasticus dicit dignitas siue honor **E**t ex h' inferre clericos nō eē puateas psonas. cū ille sole dicāt puate psonas que nō habent dignitates. xxij. q. i. qui vtra quod est nō.

Scolares **M**ercenarij ⁊ his similes censentur quo ad sacramēta d' illa parochia i qua p tpe habitāt. **H** voluit nōnt' glo. hic in vbo parochialis **E**x qua nota q' q' ad **J**ura parochialis nō requirit q' q's morietur in parochia. aīmo pperuo ibi stādī vel domiciliū ibidē stituēdi. sed satis est q' ibidē ad tps morietur. remotus a sua parochia **Q**uod itelligo quādo tāta est a propria parochia distantia q' ad illaz omode p sacramentoz susceptiōe accedere nō valet ar. optimū in. c. **I**s qui ⁊. c. si. de sepul. li. vi. **E**st tamē valde tutum q' accedens ad ptes remotas aīo nō trāsserendī domiciliuz habeat licentiā quo ad sacramenta recipienda a parochiali p'sbitero de q' vide qd nō. in. c. omnis de pe. ⁊ remis.

Prouis' de ecclesia parochiali **L**icet adhuc p'sbiter non sit. potest suo parochiano dare licentiā vt ab alio p'sbitero sacramēta recipiat **L**icz ergo ipse nō valz illa sacramēta ministrare potest tñ dare licentiā ab alijs recipiēdi **E**t h' ideo. qz p'mū est ordinis. que ipse nō habet **S**cdm est in

jurisdictionis quā h3 ex pūssione ecclie ar. in fili i. c. suffraganeis d. elā.
Quod nō ad filios quōnes hoc voluit in effectu gl. hic in vbo pbrī **H**anc
etiā licētiā p̄t dare vicari⁹ seu locū tenēs ī ecclia ip̄a prochiai v̄t ī ea
Nūquid **E**p̄s valeat dare licētiā alicui suo subdito **C**ō glo. d̄r
recipiēdi sacramēta p̄sertim de q̄b⁹ s̄ ab alio q̄m a suo pbrō vide hic
bonā glo. ī vbo pbrī. que videt dubitare p̄pter tex. istū qui v̄t req̄rere
licētiā pbrī prochiai **I**n otrariū fcit qz tō diod. est ip̄i⁹ ep̄i prochia
vt i. c. aplice ī p̄ncipio de dona. **E**t q̄libz de diod. p̄t pro sacris recurre
re ad p̄riū pbr̄m ⁊ ep̄m ⁊ **A**rchiep̄m ecclie cathedralis qui ī h̄ cēset
vicari⁹ ep̄i vt i. c. iij. de offi. **A**rchiep̄s ocludit tñ q̄ si ecclia prochiai
vacat tūc sufficit licētiā ep̄i **E**t idē videt tacite sentire de **A**rchiep̄b̄o
ecclie cathedralis **S**z si ecclia n̄ vacat tūc an̄ fc̄m̄ ōsulit abstineri vt
ex licētiā ep̄i v̄t **A**rchiep̄b̄i ciuitatens̄ s̄ nō fiat **L**icet ab ill̄ talia sacra
menta recipi possint vt. s̄. d̄m̄ ē **S**z post factū puta illū excusari a pe
na qui hoc fecit de aucte ep̄i **I**de p̄t si de aucte **A**rchiep̄b̄i **C**iuita
tens̄ q̄ in hoc est vicari⁹ ep̄i vt. s̄. dixi **E**t nō. singularit̄ p̄ocā **P**n̄ ergo
fc̄m̄ tucū est vt pro licētiā h̄nda recurrat ad p̄riū pbr̄m d̄t̄rat **I**de
nō q̄ vicari⁹ seu officialis ep̄i nō ōz se ip̄eire ī illis spiritualib⁹ **I**n
his ei cēset vicari⁹ ep̄i a iure ōstituit **A**rchiep̄b̄ **C**iuitatens̄ official̄ ar
ep̄i h3 iurisdictionē ī foro ōtencioso ut in. c. licet de offi. vica. li. vi. q̄ nō
No s̄ vt religiosus valeat ōferre prochiano seu prochianis alteri⁹ **S**a
cerdotis sacra de quib⁹ in tex. sine metu pene in tex. ōtete cautū est vt
habeatur specialis licētiā a p̄rio pbrō tā de sacramētis ōferēdis q̄
d̄ ip̄o religioso ōferētē ⁊ prochianis qui sacramēta illa sūt p̄cepturi
vt sic illa specialitas referatur ad sacramēta ad ōferētē ⁊ recipientē
Actū post fc̄m̄ nō videtur incidisse in penā h̄ac fuit fc̄a sp̄alis mentō
de sacris **L**icet nō fuerit fc̄a mentio sp̄alis de prochianis cū licētiā
ōferēdi datur religioso. vel de religioso cū licētiā fuit data prochia
no **I**ta nōneer dicit h̄ glo. sup̄ vbo sp̄ali **E**t quo bene nō. q̄ v̄bū gene
rale quod potest habere multos intelled⁹ aliter debet interpretari an̄
factum ⁊ aliter post fc̄m̄ **E**t post fc̄m̄ debemus recipere illuz intelled⁹
per quez pena vitatur **z** nō ex tex. et glo. q̄ **R**eligiosi nō p̄hibētur ō
ferre sacramenta populo monasterio nō subito dūmodo habeāt licē
tiā sp̄alez a sacerdote cui ille populus est ōmissus **E**t pondera q̄ pos
sunt ōferre ista tria de quib⁹ in tex. scilicet extremā vn̄ctionē **E**ucha
ristiaz ⁊ m̄rionia solēpnizare. i. solēpniter benedicere que solent ī pu
blico fieri **P**uto tamē q̄ si volūt omnino licite facere debent habere
licētiā proprij prelati ar in. c. ij. de testa. li. vi. q̄. xij. q̄. i. nolo ⁊ in. c. non
dicatis **S**i tñ eā nō habuerit nō incurrunt penam de qua hic **Q**uia
illa est ip̄osita solum ex defectu licētiā proprij sacerdotis.

Et pena nō debet excedere casuz suū. de pe. vi. i. pene 7 in. c. Statutu de elec. li. vi. An autē a religioso possit cū licencia p̄dicta recipi sacramē tum penitencie. Dic vt in sequenti notula dicit.

Licet sacramēta de qb̄ hic valeāt a religioso etiā curā nō habēte recipi cū licencia p̄prij sacerdotis **S**ec̄ tñ videt in sacramēto p̄nie **P**nia eī nō p̄t recipi etiā cū licencia p̄prij sacerdotis a religioso seu pb̄ro n̄ ha bente curā ita dic̄ hic gl. nōnter sup̄ v̄bo **S**peciali in fine. allegat nō ta in. c. oīs de pe. 7 re. vbi idē t̄z glo. **E**x q̄ infer̄ q̄ si datur prochiano facultas elegendi sibi cōfessorē q̄ nō poterit eligere religiosuz v̄l p̄sbi terū seculare nō h̄ntez animaz curā adū **I**de v̄r velle **P**au. de liza. hic distinguit tñ q̄ aut sacerdos p̄prij omittit extraneo sacerdoti vt audiat cōfessioez subditi sui. 7 tūc nō est vis an habeat curā vel non qz hoc facit nō iure p̄prio sed tāq̄ delegat̄ 7 sic gerit vices p̄prij sae/ dotis. qz delegat̄ sūgit vice delegantis vt in. c. sane. ij. de offi. dele. et in. l. i. ff. de offi. ei⁹ cui man. est iurisdic. **A**ut p̄prij sacerdos dat licē ciā prochiano suo vt possit sibi eligere cōfessorē **E**t tūc pcedat dcm̄ h̄ glo. scdm̄ eū qz tūc cū iste eligend̄ p̄ prochianū nō fit delegat̄ p̄prij sacerdotis. o3 q̄ p̄ viā progatiōis prochianus se illi subijciat **S**3 cū ille habeat p̄ se curā. nō p̄t fieri progatio. qz cōsens⁹ p̄uatoz nō p̄t euz facere **J**udicē qui nulli p̄est iudicio. vt dicit tex. in. c. significasti de fo spe. 7 in. l. priuatorum. **E**. de iurisdictio. om. iu. 7 ita cōmuniter solent transire doc. **S**3 ego nouissime reperi hosti. in summa i. ti. de pe. 7 remis̄ in. s. cui. tenentem cōtrariuz **D**icit ei q̄ ex quo sacerdos habet potesta tem clauium. hanc enī potestates ligandi 7 soluendi recepit in sua cō dinatione vt in. s. ecce sufficienter iuncto. c. ex aucte. xvi. q. i. **E**xerciti/ um at nō h̄z ex defectu subiectoz. vnde ex quo legitime aliquis illi se subijcit p̄t suā in illū potestatem exercere **E**t h̄ mihi nouissime placuit **N**ā iura in cōtrariū allegata loquūt de nō habente p̄sus iurisdictiō ne **S**ec̄ at in eo qui h̄z illā habitu nec exercitiū est interdū nisi sub iectoz defectu **A**d hoc adduco nōbiliter qd̄ le. et nōt in. l. i. ff. de iudi. vbi patz q̄ istoz iurisdictiō nō habentiū subditos adū. p̄t p̄ alios p̄ **R**eligios⁹ exercens sac̄m p̄nie in nō subditū vel baptismi **C**rogari vel aliud hic nō exp̄ssū nō incurrit penā excoicatiois hic p̄mulgataz **L**ic̄ h̄ fecerit sine licēcia sp̄ali p̄prij sacerdoti. **Q**uia tex. h̄ appoit penā respectu istoz triuz videlic̄ **E**ucharistie. extreme v̄ndiōis 7 m̄ionij ad alia ergo sacramēta iste tex. q̄ ad penā in eo cōtentā extendi nō dz **I**ta nōnter dicit hic gl. in v̄bo speciali in fine sui **Q**uā nō in mā extē sionis **E**x qua notare potes q̄ constō penalīs cōcernēs certos cas⁹ sine cē expressiōe nō dz extendi ad alios similes vel maiores **N**ā ma ior deberet eē phibitio i sacramēto p̄nie vel baptismi q̄ **E**ucharistie

vel solépnizatióis m̄ionij **P**osset ramen diátū gl. in dubiū refricari qz vbi ostitutio nō habet causaz isertā debem⁹ dieaturare rōnez illi⁹ et si non potest naturaliter nisi vna reddi tūc ad illius limites debet ostitutio extendi vt nō **Cy.** in l. nō dubiū **C.** de legi. **Sz** nō potest red vi maior rō in istis trib⁹ de qb⁹ in ter. qm̄ i alijs. nisi forte vellet dicē q religiofi magl. excedebāt in istl. trib⁹ quā i alijs idō fuit in istl. arci⁹ p uideōū vt i simili nō. in. c. admonere iūdo. c. latozē. xxxiiij. q. ij. **E**t vide ad materiā hmōi extensiois quod dicam in sequen glo.

Quāq̄ religiofi alterius subditū ab excōicatiōe a **C**anone vel statutis pmulgata absoluēs icidat in excōicatiōez hic pmulgatā sec⁹ tamen si absoluit ab excōicatiōe lata ab homine. qz cas⁹ iste nō ē hic in ter. ex pressus ar. c. Statutū de elec. li. vi. **I**ta nōter dicit hic glo. i vbo a canone qd nō. in materia extensiois ad ea q dixi in pcedenti notula for te enī in hoc etiā casu isti religiofi non excedebant

Appellatione **S**ūie facta mentione de absolutiōe venit sūia excōicatiō nis suspensiois ⁊ interditi etiā in dispositiōe penali vt hic iūda gl. in verbo a sūijs qd nō. licz ergo noie sūie simplicif plate intelligatur de diffinitiuā vt nō. in. c. cū olim de testi. **S**ecus videt cū etiā fit mē tio de absoluteone vt hic **E**t intellige qñ necessaria est absoluteo.

Nō q religiofi icurrit sūmaz excōicatiōis absoluteo a **S**ūia canōis vl statuti etiā absoluat religiofuz vel olociū. vide hic ter. iūda gl. nōbi li sup vbo quēqm̄ **E**t nota ex eadez glo. q religiofi ophenduntur sub vbis generalibus in materia penali.

Nō q in casu h⁹ de. potest loci ordinari⁹ facere religiofū quēcūq̄ exem ptuz denūtiari excōicatū postq̄ sibi ostitit euz icidisse in excōicatiō nez de quo hic. **E**t tū ostarē sibi nō poterit illuz icidisse nisi faciat illū citari vt no. i. de. h. de penis i vbo ostitit ⁊ i. de. presēti. de cēfi. ⁊ vtro biq̄ glo. **Q**uare puto q q ad hāc denūtiatiōez faciendam poterit oz dinari⁹ facere citari quia ocesso osequēti videtur et aīcedēs oces suz vt in. c. cuz. **A.** de osti. ⁊. c. prudēciam ⁊. c. preterea de offi. dele. vel poterit sibi ostarē per iformatiōez extraiudicialez de qua in. c. cuz cō tingat de **R**ptis.

Peccant grauitē predicatorē religiofi ⁊ puniri debent pro vt hic dicitur qui in eorum predicatoribus ecclesiarum prelati detrahūt **Q**d intelligit hic glo. notabilis super verbo detrahant cum nominatim detrahūt aut per circūlocutiōez. que vicē habet proprii nois. als in genere bñ licet predicatori tangere prelatoruz vicia iuxta illud euan gelicū **S**uper cathedraz moyfi ⁊. **C**aveant tñ vt etiā i generali locu tiōe ligūaz refrenēt. qz qui incōsiderate loquit scenciet mala vt hic vi de hic glo. notabilem super verbo detrahant. quaz notabis bene.

Episcopis operit male ablatoy icertoy dispensatio vide hic glo. in xbo in aliozum **Ex** qua iuncto tex. nō q̄ subtradio. seu clādestina vsurpatio vel alia nō canonica dispositio male ablatoy icertoyum viderur tēdere in episcopozuz preiudiciū ⁊ volens peitete debet illa episcopis restituere **De** hac tamē materia vide qd̄ no. doc. in. c. ij. de testa. li. vi.

Nota hic expressuz q̄ religiosi quātūcūq̄ exempti ⁊ priuilegiati sup cōfessioib⁹ audiendis nō valēt absoluerē in casibus sedi aplice vel ep̄is reseruatis etiā a simplici peccato seu culpa ⁊ strafaciētes peccāt grauisime ⁊ debent puniri put hic dicit. vide hic glo. super verbo absoluerē iuncto tex. **Et** aduerte qz nec religiosū nec lociū possūt in illis casib⁹ reseruatis absoluerē qd̄ pbat hic tex. i xbo queq̄ iūda gl. s. allat.

Quāq̄ religiosi hēant aliq̄s **Cōsuatores.** q̄b⁹ ē da **¶** **I** xbo absoluerē ta ptās trahēdi vltra dual dietas cū csa nō obstātib⁹ ū. nō tñ pnt aliq̄s ouenire ad plura loca. ⁊ p̄ftim multū remora vide h̄ tex. iūda glo

Nō q̄ infirmitas vel senect⁹ est cā pbabilis dispēsandi **¶** **I** xbo remota cum aliquo super pena deliati vide hic glo. iūda tex. in xbo nccitate

Ad hoc vt interpellatio ostituat aliquē i mora p̄ftim ad penā. **Juris** i currendā oportz q̄ fiat p̄ illū cui⁹ interest. vid̄ hic glo. sup xbo req̄fici

Si suspensiois pena a iure simp̄r imponit. intelligit in dubio de suspē sione ab officio **An** autē illa includat suspē sionez ab ad ministracione oz distigui de q̄ vide h̄ bonā gl. in xbo suspē siois **Et** nō bñ h̄ac gl.

Solus papa potest ocedere generale p̄uilegiū totū orbē respiciēs. vt hospitalale nō curatū valeat p̄ suos p̄sbiteros familiarib⁹ suis domesticis. p̄p̄ris ⁊ pauperib⁹ in hospitali habitātib⁹ sacramēta offerre de **Jure** enī hospitalale cū suis. est sub cura prochialis ecclesie **Ep̄s** at̄ p̄t tale p̄uilegiū in sua dioc. ex cā ocedere de reli. do. ostituit cū ibi nōd. **Idēz** dicēdū in ocessionē altar. viatici vt nō. in. c. in his de p̄uile. vide de h̄ hic glo. super verbo apostolica

An possit osuetudine introduci vt sacerdotes hospitaliuz possint suis familiarib⁹ ⁊ pauperib⁹ in hospitali degētibus sacramēta ministrare sic p̄t p̄uilegiū hoc inducere. vide hic gl. in xbo ministrare q̄ est final

Et p̄mo sentit q̄ sic. p̄ cle. qz otingit in fi. de religio. do. postea sentit cōtrariū dicēs q̄ illa cle. h̄ nō pbat **Possz** ergo p̄uilegiū h̄ casu. q̄ non p̄t facere osuetudo. ⁊ nō h̄ vltimū ar. c. ij. de fe. ⁊ re. li. vi. **Illud** tñ. c. lo q̄t cū singulari. p̄sona vult p̄scribere vt possit sibi eligere oessorē qd̄ fieri nō p̄t vt ibi **Et** idē v̄r dicēduz q̄ p̄sbiter noīe p̄prio vult p̄scribere curā aiap vt nō. in. c. oquerente de offi. oz. **Sz** nos loquimur cū sacerdos hospitalis p̄scribit noīe hospitalis **Et** videt q̄ possit. de q̄ vide qd̄ no. p̄ doc. i. d. c. oq̄rente. ⁊ videt casus in. c. ex trāsmissa d̄ p̄scriptō

Cle.

Archiepiscopo per queuis loca.

Archiepiscopus trāiens vel declinās ad locū exēptū sue prouicie potest ibidē benedicere p̄lm etiā solēpniter p̄ illa &ba **S**it nomē domini bñ dīdūz **E**t idem in ep̄o quo ad loca exempta sue diocesis vide hic gl. super &bo benedicat **E**t nō ex tex. quinq; q̄ potest facere **A**rchiepiscopus in locis exemptis sue puincie **E**t episcopus in eisde; locis sue diocē; preter crucis delationem que non competit **E**piscopo.

Archiepiscopus celebrās in pontificalib; in loc. exemptis sue puincie p̄t uti pallio. qz illd ē ornām̄tū p̄ntificale **A**rchiep̄i dūmodo eo dieb; sibi &cessis utatur. vide glo. quā nō. in &bo pontificalibus.

An **A**rchiepiscopus seu **E**p̄s possit ī p̄ntificalib; ī aliena puincia sue dioc. celebrare vel p̄dicare vide h̄ gl. nōbilē ī &bo p̄ntificalib; q̄ ponit **J**nn. ⁊ hosti. opiones strarias ⁊ tādē &cordādo distiguit q̄ aut vult p̄ntificalib; uti sine iurisdīctiōis exercicio. utputa missā celebrādo ⁊ p̄t ecl. sñ licēcia diocesani ⁊ idē p̄dicādo nisi specialit̄ phibeat **A**ut vult uti cū iurisdīctiōis exercicio ut ordinando vel crismādo ⁊ n̄ p̄t sine diocesani licēcia. ix. q. ij. p̄ totū sed cū licēcia diocesani hoc poterunt. sine tñ vsu pallij que &ba diligenter nō. **E**x quib; habes an. ⁊ qñ ⁊ qliter in locis mendicantium possunt **E**p̄i celebrare ⁊ alia hic posita exercere

R.

De Penis.

Cle. i.

Si quis suadente dyabolo

Appellatione p̄ntificis etiā ī mā penali &phendit **E**piscopus etiā q̄ renūciauit loco ⁊ nō ordinī **S**ed aduerte qz glo. v̄ ponderare tex. in eo q̄ poit &bū generale quēuis x̄. **E**t sic videt q̄ tūc talis p̄ntifex qñ āne d̄it aliqd &buz generale **S**ec; videt h̄ simplr fit mentio de p̄ntifice d̄ bent enī &ba capi in potiori significato. ⁊ sic intelligāt de pontifice q̄ nō renūciauit nec loco. nec ordinī vide gl. hic ī verbo quēuis p̄ntificē

Appellatiōe pontificum nō veniūt electi ⁊ &firmati ex quo nō sūt &seccati **A**d huc enī nō possūt dici pontifices id est ep̄scopi scdm glo. ī &bo quēuis p̄ntificē **E**x q̄ nō q̄ nōdū &seccati neq; ep̄i neq; p̄ntifices dici possūt. **I**dem nō. glo. ī cle. dignū de cele. miss. **C**ōtrariū nōt glo. in cle vnica de foro &pe. **S**ed tu distiguit ut ibi dixi.

Non dicitur temere percutere qui pcutit se defendendo nec suadēte dyabolo. vide hic tex. in p̄ncipio iūda glo. sup &bo vel temere **E**x q̄ nota qd̄ h̄ q̄s defēdēdo pcutit vel etiā iterficit ep̄z n̄ icidit ī penas h̄ &tētal

Mandās ep̄m capi. pcuti occidi vel banniri maleficio non secuto nō icidit ex solo mādato ī penas h̄ &tēntas qz &ba sunt cum effcū itelligēda **N**ec ē v̄sile q̄ ex solo mādato tot peis mādas iuolueret ita nōnt dic̄ h̄ gl. in &bo mādauerit. licz in p̄ncipio sēserit strariū p̄t illa &ba tex. v̄ h̄ mādauerit **S**z gl. expoit h̄. i. p̄cussioes captioes v̄ bāna iā scā

vel scdm hanc expositionem est singulariter nōndū q̄ si aliq̄ dispositione
punitur faciens certū delictū vel istud mātans d̄z intelligi de mātato
to cū effectu scilicet delicto secuto saltē q̄n pena p̄ delicto iposita ē ma
gna **De** q̄ ego multū dubito q̄ sepe punit quis ex solo mātato etiā
delicto nō secuto vt hoies arceant ab illo vt pbat in.c.p̄ humani de
homī. li. vi. **Licet** pena illa sit ista lōge grauior **Ad** idē facit. c. quicūq̄
de sen. ex. li. vi. **Unde** forte p̄ma ps h̄modi gl. est verior vt ex solo mā
tato mātās icidat in penas h̄ tentas vt a mātato timore pene ab
stinentes facile opescat h̄ nefādisimū delictū **Itē** q̄ si littera itellige
retur d̄ mātate delicto secuto. nulla vel modica eēt dubitatō p. c. mu
lieres de sen. ex.

Ubiq̄ iponit̄ pena ratū h̄nti sc̄m ab alio. debet intelligi q̄ illud sit
ei' d̄tēplatione factū quia al̄s non cadit rati habitio **Et** d̄ba debent
p̄rie intelligi vide hic glo. super verbo rata.

Soci' p̄rie sc̄dz derivatores d̄r p̄pter piculi vel operis societate **Vel**
d̄r soci' a seq̄ seq̄ris. vñ soci' p̄rie d̄r in piculo 7 sic dicūt socij q̄ cā q̄
stus inēūt alicuius operis societate vt capit. ff. 7. **C.** p̄ socio p̄ totum
cōicātes inuicē lucra 7 picula vt ibidē **Collega** d̄r in officio vñ talis
nō p̄rie d̄r soci' **Comes** i itinere **Cōsors** in p̄mio **Sodalis** i mensa
vel i sede **Juriste** tñ nō sumūt ita stride nec etiā cōis vñ loquēdi. vñ
etiā i crie vicim' sociū. xxij. q. iij. si ad peccatū **Itē** i ecclesia de offi. dle
cū. **R.** de sen. ex. tenore **In** ordine de d̄fess. c. i. in fi. **In** via de voto. c. ij.
In iungio. xxvij. q. ij. cū societas **In** lucro de sepul. c. i. **Itē** d̄ socio cri
minis de q̄ ad p̄positū vide tex. i. c. cū scdm leges de hereti. li. vi. vbi
appellat̄ d̄sors **Et** alibi dic̄ **Canō** q̄ q̄s trib' modis sociat̄ malis cō
mittēdo. fauēdo 7 nō corripēdo. xxij. q. iij. ita plane. hic d̄r q̄ si carz
scrupulo societatis occulte q̄ maifesto facinori definit obuiare. xxij.
q. iij. q̄ p̄t **Stride** tñ is d̄r soci' i crimie q̄ aliq̄d cooperat̄ ad adū deli
ctū vñ h̄ dicet̄ ille soci' q̄ aliq̄d fuit cooperat' ad adū p̄cussōis. capti
onis vel h̄ni **Ex** q̄ singlar nō q̄ i mā penali 7 odiosa is d̄r soci' crimif
q̄ cooperat' est ad adū criminis. nō at̄ d̄phendit̄ is q̄ tñ fauorē p̄stitit
vel nō corripuit **Et** nō q̄ q̄nq̄ i deliquēdo sūt q̄plures socij q̄ null'
est p̄ncipalior. 7 tales icludūt s̄b agentib' q̄nq̄ est vn' p̄ncipalis. alē
cooperatiu'. 7 talis d̄r soci' in crimine i mā strida **Et** ita capit̄ h̄ vt
p3. q2 p̄ se tex. facit mētōdez de agentib' de socio. **Et** de his q̄ dāt fa
uorē vel d̄filiū. vel scienter d̄fensāt deliquētes vel dāt mandatū seu
ratū habent delictū omissū. **Isti** ergo stride n̄ dicūt socij cū ponāt vt
diuersa. etiā in mā delictū. ad hoc. l. **Si** idēz codicilli. **C.** de codicil. **Et**
de p̄diā. vide hic bonā gl. in d̄bo d̄fensarit. in p̄ma sui pte **Quā** nō.
Dō ex p̄ncipio tex. casū in quo p̄stans d̄filiū vel fauorē ad delictū puni
tur sic ip̄e p̄ncipaliter omissēs. videlicz cū q̄s p̄stāt d̄filiū vñ fauorē

ut quis **P**rocurator capiat vel iuriose seu temere percipiat seu baniat
Sed aduerte quia in hac materia penali appellatioe prestantis consilium vel fauore non apprehendit qui nudum consilium vel nudum fauorem prestat. **T**ertio est nobis
liber in c. felicis in principio iuncto. Illud de penis li. vi. **E**t de nudum consilium vel fauore quoniam nil adicit ad delictum de quo videtur gl. notabile in d. Gillio. **E**t si
in verbo defensoris circa medium dicitur tamen talis consulens vel fauens alius puniri
secundum modum culpe ut in d. Gillio qui singulariter non. et de fauore et defensoris
re. vide quod dicitur in notula sequenti. **E**t aduerte quod licet gl. hic patet. videatur
velle ut simplex consulens vel simplex fauor non apprehendat hic propter dicitur
in his positum in principio scilicet quod videtur velle quod consilium seu fauor dicitur circa de
lictum committendum. **A**ttamen Ego puto quod etiam sine illo verbo. tales nudum consu
lens et fauens non apprehenderet appellacione consulentis vel fauentis.
Licet alius essent puniendi iuxta modum culpe per ea que habentur
in dicto. c. felicis in principio iuncto illo. Illud.

Appellacione fauoris etiam in materia penali venit ius qui fauore pre
stitit criminoso nudum ante delictum sed etiam post. nisi apponatur in dispo
sitione aliquod verbum per quod appareat quod tamen intendat includere illum qui
prestitit fauorem ad delictum committendum ut hic in principio ibi. **A**ut consilium
in his dederit aut fauorez. **I**ta non voluit hoc glo. in verbo defensoris
ultra medium. **S**ecus ut dixi si simpliciter fit mentio de fauore seu fa
uente ut in c. excoriamus. **S**ed credentes de hereti. **E**t idem dicitur in defensore
ut appellacione defensoris in materia delicti alio non adiecto veniat etiam ille qui
defendit criminosum etiam post delictum. **A**duerte tamen singulariter circa istum
defensorem. **N**am quidam est defensor. id est autorizator delicti et talis gra
uius punitur quam agens. xi. q. iij. qui deservit. et xiiij. q. iij. qui aliorum. **Q**uidam
est defensor post delictum. ut puta impediendo ne criminosus pueniat ad ma
nus Iudicis vel ne fiat in eum executio. et talis apprehendit appellacione defen
soris in c. felicis de penis li. vi. **Q**uoniam quis defendit criminosum post delictum
ne leuatur a puato etiam ab offenso vel eius sanguineis volentibus de eo
sumere vindictam. **E**t talis defensor non apprehenditur in materia penali ap
pellacione defensoris. quod non delinquit tunc. illum defendendo cum illa sit in
iuria ad quam etiam propulsanda a socio quis tenetur. de sen. ex. dilecto
li. vi. **I**ta nobiliter dicitur hic glo. in verbo defensoris in fine sui. quam singu
lariter non. **E**t quo collige quod quis dicitur repellere iniuriam inferendam primo
etiam si ille prius nocuit quia vindicta non est licita sed est reliquenda. **J**u
dici puto tamen quod si aduersarius vellet illum capere ut ad iudicem ducat. quod ti
metur de fuga iuxta. l. nullus. C. de iude et non in. l. ait pro. si debito
re. ff. de his qui in frau. credi. quod nullum tunc defendens incidere in peccatum quod ista est
illicita defensio. **D**e eo autem qui defendit in iudicio procinando an veiat appel
lacione defensoris vide quod non. **J**o. an. p. hosti. i. c. proposuit de cle. ex. ministris

Nō hic casū in. s. a feudis. iūda glo. in xbo obtinēda in quo q̄s reddīt
ihabilis ad bñficia obtinēda nō tñ p̄uat obtentis Et hoc est qz isti fi
lij puniūt nō ex pprio s. delicto paterno Et nō q̄ ihabilis ad bñficia
obtinēda. retentis obtētis. nō p̄t de nouo obtinere bñficia etiā p̄ viā
p̄mutationis Ita vult hic glo. notabilis super xbo obtinēda

Si mādat̄ur aliquis excōicari candelis accensis v̄z suppleri. 7 extind̄l.
7 pedibus conculcatis per. c. debent. xi. q. iij. quia vnum Jus supplet
per aliud vide hic glo. in verbo accensis

Prochdoloz est intericatio volentis cum aliquis in dolore loquit̄ Aliq̄
dicūt q̄ sūt due ptes 7 duob' accentib' debent regi.

Nota expositioez illoz xboz. multis grassantibus x̄. i. multis crudelit̄
gradientibus vide glo. cum concorcādictis hic in xbo grassantibus

Nō ex x. **E**p̄i ei x̄. q̄ n̄ solū papa. sed etiā oēs **E**p̄i p̄nt dici scissimi 7 gl.
hic in xbo sanctissimi. allat p̄ concordātia qd̄ hēt i aut. de sanc. ep̄i. coll
ix. in rubro 7 nigro Et dñr sanctissimi quia gerūt vices dei q̄ est scūs
scōz Itē p̄pter officiū sanctū qd̄ gerūt. 7 ea in q̄bus x̄ sant. nec mix̄ cū
als omnes clerici sūt appellati vij. 7 maxime ep̄i vt in. c. cuz ex iniūdo
de hereti. 7. xi. q. i. sacerdotib' **N**ō ex eodē x. **E**p̄i enī multa ad omēda
tiōez dignitatis ep̄alis dicūt em̄ sanctissimi. xp̄i legati spirituales pa
tres fratres et coep̄i pape. 7 colūne ecclesie **E**x quo nō q̄ ep̄i n̄ debēt
dici simplr̄ filij ecclesie cum sint sp̄uales patres 7 colūne ecclesie dic̄ ta
men q̄ certo respedū p̄nt dici filij ecclesie. 7 certo respedū patres sicut
p̄ d̄ quo vide bonū tex. in. c. quoz vices. lxvij. dñl.

Absolutus in articulo mortis in casibus pape reseruatis q̄ tenet cessā
te piculo se respedūi ap̄lice p̄ntare q̄cito omote poterit als incidit i
eādē excōicatiōis sniam vt hic 7 in. c. eos d̄ sen. ex. li. vi. vbi dicit̄ q̄ci
tius oportunitatē habuerit **T**unc dicit̄ oportunitatē habuisse seu o
mode potuisse. q̄ cessante ipedimēto 7 modico tpe sibi idulto. q̄ sibi
de necessarijs p̄uidere potuit ap̄lice sedis respedūi se nō p̄ntavit ar. i
lab hostibus s. fi. ff. ex qui. cau. ma. 7 h̄ voluit gl. hic in. x. omode i
p̄n. Quā nō ad similes q̄ones q̄n q̄s tenet aliqd̄ facere q̄citi' omōd
poterit cessate ipedimēto. v̄z ei idulgeri sibi aliqd̄ t̄pis ad parādū sibi
ncāria etiā ipedimēto cessante **E**t de h̄ an cessauerit ipedimētū v̄l ne
7 an habuerit op̄etētē terminū ad oponēdū ncāria vel ne 7 per oser
quēs **A**n incidit in eandē excōicatiōez vel n̄ **J**udex hēbit arbitra
ri nō enī credit ei qui dicit̄ excōicatus **Q**uia l̄z in foro aīe credit̄ cō
ficti vt in. c. significasti d̄ homi. sec' tñ i foro iudiciali sedz eādē gl. quā
i h̄ singl̄r nō. que etiā singl̄r subh̄cit q̄ **J**udex nō v̄z denūtiat̄ illū reici
disse i excōicatiōez n̄ eo vocato vidrit p̄ oicaturas illū fuisse morosuz
ognitiōe s̄ h̄ p̄missa sūmaria ar. cle. ij. e. ti. i si. iūda gl. i xbo ostiterit.

Ubicūq; p̄t p̄babiliter dubitari an q̄s in excōicatiōez iciderit vel reici
verit nō d̄z iudex illū d̄nūtiare nisi eo vocato. p̄missa sūmaria cōgniti
one sibi ostiterit saltē p̄ oīeduras p̄bables illū in excōicatiōez icidisse
se vel reiciuisse vide h̄ gl. nōbile in x̄bo om̄ode in fi. **Ad idē** vide glo.
in cle. p̄nti de cēsi. sup x̄bo ostiterit 7 in cle. sequēti in fi. sup x̄bo ostite
rit **Sec̄o** dic̄ si excōicatiōe d̄stat vt qz ip̄emet **J**udex illū excōicauit tē
ei ad denūtiatiōis actū nō d̄z de n̄citate vocari vt in. c. pastoralis. de
apel. qz p̄ denūtiatiōem ampli⁹ non ligatur vt ibi.

Constitutio etiā penalis disponēs extra optinētes d̄mūz t̄pale. cerel. ca
sib⁹ extendit etiā ad p̄sonas ecclesiasticas d̄mūm t̄pale obtinētes vid̄
glo. hic in x̄bo d̄mūm iūdo tex. qui hoc satis probare videtur.

Cle. Multorum ad nos grauis.

Cōstitutio penalis de clericis disponēs nō extendit ad laicos licz i eis
videat eadē rō. vid̄ h̄ tex. iūda gl. in .x. ecclesiasticos fecit. c. si snia d̄ sen

Quāq; lex ip̄onat p̄uatiōis oīm b̄nficioz obtētoz penaz **C**er. li. vi
nō p̄ hoc v̄t ip̄abilitare ad obtinēda. vide hic gl. nōbile in x̄bo obtē
tis **J**oē dic̄ in casu ouerso **I**nhabilitat⁹ enī circa obtinēda. nō cēset
p̄uar⁹ obtētis vt in cle. **S**i. q̄s suadeñ. s̄. e. iūda gl. in x̄bo obtinēda

Dispositio d̄cepta in odiū p̄tatis secularis nō extendit ad p̄tatez ecclesia
stica licet illud idem faciat qd̄ p̄tate seculari faciente fuisset locus pe
ne vide hic tex. iūda glo. in verbo seculari.

Secularis capiēs clericū lz nō aīo sibi iūriā faciēdi h̄ ne citat⁹ vadat
ad curiā **R**omanā icidit in excōicatiōez. qz manus sua seua 7 iūurio
sa est sedi ap̄lice 7 toti ordini clericali ar. in. c. otigit p̄mo d̄ sen. ex. vid̄
hic gl. in x̄bo seculari **E**t idē dic̄ in similibus casib⁹ ar. p̄all. c. otigit

Procurās suā captiōez ne citat⁹ ip̄e vadat ad curiā **R**omanā icidit nō
solū in penā h̄ d̄tentā h̄ cū de hoc ostiterit extra ip̄m p̄cedet tāq; cōtra
d̄tumacē vide hic gl. in x̄bo p̄curarint quā nō. 7 v̄t p̄bari q̄si in simi
lib⁹ t̄minis in. c. qm̄ frequēter post p̄n. vt li. non d̄cl. cū. l. ij. ff. si q̄s can.

Resignatio b̄nficioz facta p̄ intrusū in carcere ad istū effectū resignati
onis d̄sequende est ip̄o iure nulla. etiā quo ad ip̄m renūtiātem q̄q; a
resignanciū ip̄ozum p̄relatis recepta vel rata habita sit. vide hic bo^m
et singularē tex. iūda gl. in verbo nulli⁹ 7 in x̄bo recepte **E**t ex eodē
tex. 7 glo. nō. p̄ locū a speciali q̄ resignatio b̄nficioz per metū facta
aliter q̄ per incarcerationē nō est ip̄o iure nulla **L**icet possit peti resti
tucio propter metum **N**o hoc qd̄ legit 7 nō. in. c. **A**bbas quod metus
causa facit ad p̄dicta. l. qui in carcerem. ff. eo. ti.

Ubicūq; mādatur denūtiari quis excōicat⁹ v̄t quid̄ sile si **J**udici sic 7
sic ostiterit d̄z p̄us p̄s vocari in p̄cessu fiendo vt **J**udici d̄stat qz cāz

merita p̄tū assertiōez p̄dūt in. c. tū ex l̄ris de in inte. resti. et. l. si. **C.** si
p̄ vim vel alio mō. vide h̄ gl. in d. ostiterit ⁊ filis gl. ē in cle. p̄nti d̄ cēsi.
Et ex p̄cis ⁊ tex. isto ⁊ d̄idi. c. p̄nti. nō. qd̄ nō d̄z q̄s denūtiari excōicat̄
nisi p̄us vocet̄. qd̄ itelligo qm̄ p̄t in dubiū reuocari an q̄s sit excōica
t̄ **S**ec̄ qm̄ clarissime de excōicatiōe stat. tē ei nō ē op̄ qd̄ vocet̄ qz p̄
denūtiatiōez āplī n̄ ligat̄ ar. i. c. resp̄hēbil̄ ⁊. c. pastoral̄ 2° **R**n. d̄ apel

Cle. si. Cupientes eos quos.

Cōstitutio disponēs ōtra mēdicātes nō iclud̄t alios religiosos nō mē
dicātes. vide h̄ic tex. iūda gl. in v̄bo mēdicātib̄. **S**ec̄ si cōstitutio d̄s
ponit ōtra religiosos in genere. tūc ōp̄t̄ endūt mendicātes ⁊ nō men
dicantes. vide h̄ic gl. in v̄bo religiosos **E**t q̄ etiā nō qd̄ licet ōphēdā
tur religiosi indr̄nter. nō tū icludūt clerici seculares de quo vide qd̄
dixi in cle. i. de rep. et in cle. religiosi de decimis.

Religiosi correctio p̄mo spectat ad suū p̄latū vide h̄ic tex. iūda gl. i v̄bo
faciāt **E**t vide de hoc qd̄ plene nō. in. c. quāto de offi. ordi.

Nō multiplices suspensiōis species p̄ glo. h̄ic valde nōbilē ⁊ plenā. in v̄
bo suspensi **E**t p̄ illas varietates p̄t d̄ici q̄ q̄t sunt ad̄ liciti. tot p̄nt
esse ab illis suspēiones Nil enī obstat quā ex aliqua cā possit quis
suspendi ab adu als licito ⁊ l̄timo i ei^o penā ex illaz similitudie q̄ h̄
i p̄fata gl. numerāt **E**t nō. inter ceteras spēs gl. in eo qd̄ d̄ic̄ qd̄ suspē
dit stat̄ **C**anonicaz alemanie allat̄ de elec. indēnitatib̄. s. p̄t. li. vi.
⁊ cle. attendentes. s. illas q̄z d̄ statu regu. **A**duerte qz illa iura n̄ d̄icūt
qd̄ istaz stat̄ sit in suspensio h̄ solū papa certis casib̄ de illis disponēs
prestatus est. q̄ p̄ illa decreta erga eas edicta nō intēdit eaz statū. re
gulā seu ordinē approbare **E**t gl. nōbilis sup̄ v̄bo approbare in d̄ida
cle. attendentes dicit q̄ p̄mo illaz status reprobat̄ v̄ allegat. c. p̄ni
ciosā. xvij. q. ij. **Q**uā b̄n̄ nōbis **E**t bene facit ille tex. in. c. p̄niciosā **N**ō
etiā singulariter ex p̄d̄ictis iurib̄ q̄ eccl̄ia h̄z iurisd̄ictiōez supra illos
qui viuūt sub specie qd̄ā religionis seu clericali. licet illoz status nō
sit per ip̄am eccl̄iam approbatus. p̄mmo potius reprobat̄

An suspens̄ ab officio sit p̄sequētiā suspē^o a b̄nficio seu debebat sibi
b̄nficiū subtrahi vide h̄ gl. valde nōbilē. q̄ q̄tidie allat̄ in v̄bo suspēsi
v̄ltra mediuz in d̄. **E**t qz supra posui. que ponit diuersas opiniones
⁊ t̄ādeez approbat tres v̄ltimas et dicit eas diūgēdas aliter nō decla
rat **S**z mihi v̄r. q̄ gl̄ose mēs sit hec. i diūgēdo tres v̄ltimas opinioes
q̄ aut quis est a iure suspens̄ ab officio ⁊ censet̄ suspens̄ etiā a b̄nfi
cio. **H**oc videt̄ p̄bari in. c. p̄ter. xxxij. di. **A**ut ab hoīe ⁊ tūc aut in sn̄ia
exp̄mit̄ ⁊ tūc serua sn̄iam **A**ut simpliciter sit de officio mentio ⁊ n̄ ap
paret de mente p̄ferentis an voluerit vel nō ōphēdere beneficiū m.
Et tūc aut in sn̄ia exp̄mit̄ ⁊ tūc serua sn̄iaz **A**ut simpliciter sit d̄ officio

mentio et non beneficio. **Aut** fertur suspensio propter crimine seu aliam grauem causam. et tenet suspensus etiam a beneficio. de pur. ca. **Inter** **Aut** fuit suspensus propter infamiam seu scandalum vel aliam leuem causam et tunc talis suspensio non extendit ad beneficium ar. ij. q. v. p. b. h. et c. ij. de purga. ca. **Quia** sine magna causa beneficium subtrahi non potest. xv. q. vii. **Inuenitur** **Si** tamen hoc casus suspensus preterneret suspensionem. seu esset in mora absolutioem petendi potest etiam beneficium subtrahi. ut in. c. cum bone de eta. et q. facit. c. si. de elec. et c. vnicui. s. cum de ne sede va. li. vi. **Et** hec no. **Quid** autem de excoicatio simpliciter. an deant sibi reuocari ecclesiastici subtrahi. vide bonum tex. i. c. pastoralis in fi. de apel. **Et** vide oio quod ibi dixi in lectura mea post gl.

R.

De penitentis. et remissionibus.

Ele.

Sum secundum statuta canonica.

Dapnatis ad mortem non est pena deneganda. nec sacramenti coio. nec tamen ecclesiastica sepultura. **Non** tamen sine principis licencia sunt eorum corpora de loco iusticie auferenda vide hic gl. in vbo pme que tamen probat per Jura in ea allegata videlicet per istum tex. et. c. fi. xij. q. vi. et l. i. et ij. ff. de cada. pu. **Princeps** tamen potest facile se in hac licencia concedenda exhibere. ut in **Juribus** pro. **Non** tamen princeps ecclesiastica sacramenta denegare potest ut in hac **Ele.**

Ele.

Abusionibus quas nonnulli.

Nota hic tex. notabile in multis prouidentem contra istos questores qui multa mendaciter proponunt et in eorum excessibus subijciunt locorum ordinariis. eorum privilegii non obstant. **Nota** quod absolutio a pena et culpa sic vulgariter dicitur est illa plenissima peccatorum remissio que procedit cruce signatis per s. fidio ultramarino. de qua plene no. per docto. in. c. ad liberandam de inde. vide hic gl. iuncto tex. in vbo a pena et culpa **Et** non bene est in fi. quod dicitur quod hac plenissimam indulgentiam seu remissionem solus papa concedit **Ego** intelligo quod gl. intendat excludere alios prelatos inferiores per c. cum ex eo in fine de pe. et remis. non autem Concilium vniuersale. **Na** arbitror quod Concilium vniuersale possit tales generales remissiones facere. cum reperit totam ecclesiam per ea que no. **In** i. c. quod autem. et. **Et** alibi hunc articulum plene exaui. **Ecclesia** ei est illa que principaliter recepit ligandi et soluendi potestatem ut dicit Hieronimus in c. oib. et Aug. in. c. quodcumque et **Cyprianus** in. c. loquitur. xxiiij. q. i. que preterit per sacrum Concilium legitime congregatum **Et** oib. apostolis hinc collectis fuit per christum dominum. quodcumque ligaueritis super terram erunt ligata et in celo et quodcumque solueritis super terram erunt soluta in celo **Matth.** xvij. c. adduxi ibi ad multa alia

R.

De Sententia excoicacionis. et interdicti.

Ele. i.

Ex Frequentibus prelatoum :

Appellatiōe Religioſoz quoruſcūq. veniūt religioſi tā mendicātes quā
nō mendicātes **C**lerici autē ſeculares nūme apprehēdūt. vidē hīc gl. ſup
d̄bo religioſi iūdo tex. **S**z tu idē dic ſi nō ponat illō vniverſale q̄cūq.
Nā appellatiōe religioſoz ſimpliciter veniūt oēs religioſi tā mendi
cātes quā nō mendicātes vt eſt gl. in cle. **C**upientes. ſ. d̄ penis in ver
bo religioſos. vbi dixi **R**eligioſi enī pprie ſūt oēs qui tria eſſēcialia
cuiuſlibet religionis p̄ſent vt nō. ſup **R**ubrica de regu. 7 in cle. i. de
religi. do. 7 cle. p̄ſe. e. ci.

Appellatiōe matricis eccleſie veit maior eccleſia 7 baptiſmal' i loco **L**ic3
nō ſit cathedralis **Q**ue ideo dicitur matrix qz ſic mater generat. ſic illa
baptiſādo regenerat **I**ta videtur hīc tex. iūdo gl. matrice **S**z tu adū
te qz h̄ d̄cū nō eſt ſimpliciter vez. dico qz vbi ſimpliciter mentio de ec
cleſia matrice intelligit in dubio de eccleſia cathedrali **T**ex. eſt in. c. ve
nerabili de d̄bo. ſigni. **S**z vbi nō p̄t rōne alicuius adūdi vel rōe ſub
iecte materie intelligi de cathedrali tūc h3 locū qd̄ hīc dicit in gl. vt il
la dicat matrix eccleſia que in loco illo eſt maior 7 baptiſmalis **S**i autē
in illo loco nulla eſt p̄ncipalior. vtputa qz i illa villa v' caſtro omnes
eccleſie ſūt egleſ 7 q̄libet baptizat ſuos prochianos. vel eccleſia p̄ncipa
lis 7 baptiſmal' eſt i alia villa tūc nulla in illo loco d̄r eē matrix. nec
p̄t h̄re tūc locū qd̄ hīc d̄r vt voluit glo. iſta in fine quā nō ad multa ſi
milia **E**t ſc̄dm p̄d̄icta intelligit. c. extrāmiſſa de p̄ſcrip. 7 de trāſac. p̄te
rea 7. c. i. de p̄ſcrip. cum ſimilibus

Habet locū iſta cle. vt religioſi incidant in excoſicatiōez ſi nō ſeruāt inē
d̄ictum quod vident illius loci matricem eccleſiam obſeruare. etiā ſi
illa eccleſia matrix ſubſit illis religioſis quo ad p̄ntationem collōm
vel qd̄ ſit ipoz. vicaria qz tex. iſte ind̄ſtinde loquitur diſponēs qz reli
gioſi tenēt ſuare interd̄ictū qd̄ vidēt matricē eccleſiaz illi' loci obſuare
Ita dicit nōnter hīc glo. in d̄bo matricē qd̄ no. quia facit ad multa.

Appellatiōe eccleſie matricis ſeu cathedralis h̄ nō apprehēdūt **E**ps 7 cle
rici ſeu **C**aplm h̄ capit eccleſia p̄ ipā materiali eccleſia **S**i enī obſuat i
terd̄ictū in ipā eccleſia tenent religioſi illud obſuare **S**ecus ſi nō obſ
uat vel aliqui ſeruāt aliqui nō qz vez eſt dicere qz in ipā eccleſia non
ſuat **E**t nō hoc vltimū qz nō dicit eccleſia obſuare ſi aliqui ſuat aliq
nō **E**t hoc h3 locū quo ad penā iſtius **C**le. que cū ſit dolosa v3 ad p
p̄um caſū reſtringi **S**z quo ad penā irregularitat. icurrēdā ſua atiq
iura **E**t de his etiā infra dicit h̄ voluit hīc gl. ſup d̄cto d̄bo matricē
Si eccleſia metropol' ſuat in d̄ictum non tenētur religioſi qui ſūt de illa
diocl. ad illius interd̄icti obſeruaciā. vigore iſtius cle. qz iſte tex. loquit
tur de eccleſia cathedrali vel matrice illius loci **S**z certuz eſt qz eccleſia
metropolitana nō eſt **C**athedralis vel matrix niſi reſpectu ſue diocl.

nō at respectu sue p̄ticitie s̄ q̄libet est cathedralis respectu totius dioc.
Civitas enī cū dioc. h̄z suā cathedralē Ep̄alē vt in. c. in illis. lxxx. di.
Hoc voluit hic p̄eall. glo. super verbo matricem quam nō.

Argumētū a contrario sensu cessat vbi illi argumētū contrariuz reperitur i in
re nō. hic glo. in v. obfuare remittēs p̄ materia ad nō. in. c. publicato
de elec. vide p̄ bar. in. l. omnes p̄li. ff. de Iusti. 7 iur. Et p̄ Bal. in. l. 9/
uenticulā. C. de sacrosanc. eccle. Et pro dco gl. allego tex. in. c. a nobis
ij. de sen. ex. aliquo materia in. c. ad aplicaz de regu.

Contrarioz eadē ē disciplina vbi natura 7 mens nō resistūt. a s̄ sec⁹ vidē
b̄ bonā gl. sup̄ pal. vbo obfuare Et collige hic qz tex. mādat vt religi
osi debeāt obfuare interdīdū qd cathedralē seu matricē eccliam loci
viderit obfuare. nūquid si vidēt illā eccliaz matricē interdīdū nō obf
uare. debeāt in nō obseruādo se illi conformare Et dicit glo. nōnē q nō
qz licz reglarit̄ contrarioz eadē sit disciplina de iureiurā. itelleādo **H**oc
ē vey nisi vba aut mens f̄stāt **N**ō enī est verisile qz tex. iste voluerit
qz Clericoz matricis ecclie excess⁹ det religiosi māz deliq̄di de p̄uil.
petistis **C**onformabūt ergo se in casu b̄ exp̄sso. scz i obfuādo. qz n̄luz
subest peccatū. nō at in nō obfuādo ne det mā violādū iustū interdīdū

Is dicit aliq̄ obfuare qn̄ abstinet ab illo aīo obfuandi **P**ecuz si ab/
stinet nō illo animo vide hic glo. in vbo obfuare in fine 7 facit. l. ij. ff.

Religiosi tenēt obseruare interdīdū qd matricē ecclia **(De vdi. 7 demō.**
obfuat etiāsi p̄pter appellatiōez p̄us in̄positaz p̄tendat nulluz vel ex
alia iusta cā **N**ō enī debent ip̄i de illius validitate disputare. s̄ soluz
ad obfuāciā illi⁹ tenent. ex quo matricē ecclia obfuat vide hic tex. iū/
Quin̄q̄inta cas⁹ qz. xvi. sūt resuati pape **(Cā gl. i vbo appellatiōib⁹**

q̄bus q̄s ip̄o iure excōicatiōm icurrit exp̄sse 7 duos tacite p̄ ostōnes
clemētinas iudctos vide hic enumeratos p̄ gl. in vbo excōicatiōis
hosti. at in summa. e. ti. f. iij. in p̄n. collegit. xxx. tales cas⁹ veteris iur.
vide xxxij. editos seu iudctos p̄ ostōnes. li. vi. q̄s enumerat glo. in. c.
Religiosi nō fuantes interdīdū qd vidēt seu sciūt ma **(eos q. e. ti. li. vi**
triciē eccliaz obfuare icidūt in penā excōicatiōis ip̄o facto p̄ istā ostō
nē **E**t qn̄q̄ icidūt etiā in alias penas editas vtra nō fuantes interdī
dū qn̄q̄ in illas 7 nō in istā qn̄q̄ in nullā icidūt de q̄ distigue vt hēf
Pro exilio h̄udo vide multas auctes b̄ i gl. super **(b̄ in gl. subiacere**
(vbo oprobaf 7 tex. i. c. de qb⁹. xx. di.

Cle.

Gravis ad nos prelatorum.

Appellatione nobiliū 7 domīnoz tpaliū veniūt etiā Ep̄i 7 alij eccliarū
plati. si a s̄ sūt nobiles 7 h̄nt dñūm tpale etiā in mā penali vidē b̄ tex
in p̄ncipio iūnda glo. nobili super vbo tpales. vide ad idē **Cle.** mul
toz de penis in p̄ncipio iūnda gl. in vbo dñūm vbi p̄bat qd appellatiōe
p̄ncipiū dñūm tpale veniūt etiā Ep̄i 7 alij clerici dñūm tpale obtinentes

Jura loq̄cia de locis interdicto sup̄ohel. **Licet mā sit penal q̄ nō.**

seu simpliciter de interdicto locū sibi vendicat in q̄libz interdicto siue sit latū ab hoīe siue a iure. vid̄ hic tex. post p̄ncipiū iūda gl. i. & bo sup

Qn sciens locū suppositū interdicto ab hoīe vel a iure venū **positis** ciatiōe p̄us p̄ iudicē nō facta. illud fuare teneat. vide hic tex. iūda gl. notabili in v̄bo suppositis. q̄ hoc dubiū p̄sequit̄ & ocludit q̄ sic **Satis enī est latū esse interdictū.** licet nō sit publicatū facit. c. cū non ab hoīe. & q̄ ibi nō. S. e. r. c. cū desideres. p̄mo r̄nso. in fine qui ei sciuit cerciorari nō debuit. de regu. **Ju. eū qui. li. vi. Et idē t̄z Archi. in. c. is qui. e. ti. li. vi. Qd̄ verū intelligit. nisi sc̄m essz occultuz. vi. q. ij. h. t̄m et p̄vidā decre. cū nō ab hoīe Et de excōicatio an debeat vitari ante de nūciatiōez idē est dicēdū. quod. S. de interdicto t̄m est. vide q̄ dicam infra post gl. i. notula q̄ incipit publice excōicati **Expediret t̄n sc̄m gl. p̄stitutiōez p̄videri clericos nō teneri ad obf̄uatiā interdictoz laicoruz a iure. nisi p̄us fiat illorū declaratio Simile de hereti. cū sc̄m li. vi. & fecit de. p̄f̄iti d̄ censū. q̄ nō. multū Et aduerte qz h̄ vltimū hovie statutū fuit in concilio **Basilien. in. xx. sessione in. s. ad vitādū sc̄dalu. uz nō solū i interdicto s̄ et. i. excōicatiōe. vt nō teneat q̄s aliū vitare in diuinis vel extra. p̄textu excōicatiōis. a suspēsiōis aut interdictū obseruare. nisi sit facta p̄ iudicē declaratio. vel nisi ostiterit quē in excōicatiōe icidisse Ita vt nulla possit tergiversatiōe celari &. vid̄ ibi plenius **Nō licet soluere interdictū nec in capellis. nec i ecclesijs insignibz Brauius tamen est illud soluere in ecclesijs insignibz. quā in capellis vi de hic tex. iūda glo. in verbo capellis.********

In vocatione ad illicita maior dephendit de tempus cum sit ip̄a vocatio p̄ p̄conē quā per cāpanā quia licet vox p̄conis paucis q̄nqz in notescit in aūt. de litig. s. omnē **Et hoc respectu fortior videt̄ vocatio p̄ cāpanā quā p̄ p̄conē Attū qz **Preco loquit̄ & edictū ponit ex pte mandantis ideo maior est dephendit Ita nōnter dicit̄ hic gl. in v̄bo p̄conia quā nō. p̄sertim ad id q̄ dicit̄ fortiorē esse vocationē que fit p̄ cāpanā quā p̄ p̄conē Licet maior dephendat̄ in voce p̄conia. Et p̄ rōm gl. puto q̄ in vocatione licita magis dephendit in nō veniēdo qui fuit vocatus voce p̄conia quam per campanam. quia p̄co loquitur ex parte mandantis. quod nō****

Publice excōicati vel interdicti d̄nt de ecclesijs dū in ip̄is missarum celebrat̄ solēpnia. instantibz p̄sertim celebratibz exire. **Si at̄ sūt occulti n̄ debemz eos vitare in publico. vi. q. ij. c. ij. & de sen. ex. cū nō ab homine vñ dicit̄ Ray. in sūma hui⁹ ti. s. Itē q̄rit̄ qd̄ ille qui scit occultū esse i ecclesia. caute si poterit exhibet̄ Si at̄ id nō possz sine sc̄dalo. nō dz exire p̄ iura p̄dca ne sit p̄ditoz. ij. q. i. si peccauerit. vid̄ h̄ tex. cū gl. i. v̄bo publice **Et ad māz p̄ Archi. & Jo. an. in. c. Ep̄ozū de p̄uile. li. vi. Et ad de****

hodie illud decretum concilii Basiliensis. de q. 3. feci mentionem. Et diligenter potest
ra ter. istum in eo quod potest quod in missarum sollemnium istum excommunicati excludi
bantur de ecclesia. facit optime pro opinione gl. nobilis i. c. qui studet
i. q. i. ubi dicitur Bar. brix. Can. dixisse. et sibi sepe respondisse quod peccator
quibus etiam excommunicatus potest intrare ecclesiam cum orandi dum non interfert divi
nis officiis. cum prohibicum non inueniat. Quod singulariter non
Si publice excommunicatus non vult exire ecclesiam tempore divini officii. dicitur sacerdos
dimittre officium missae. Licet hoc cedat in clericis et populi scandalum ut cla
re innuit iste textus. in d. nonnulli quod vix dicitur hic gl. in verbo inexplata
nisi iam sacerdos incepisset. Canonem missae. de quo remittit ad nota per se
in. c. nuper. de sen. ex. Et facit vij. q. i. illud et c. nihil. et quod non. xi. q. iij. sic

Capostoli

Multiplex est expulsio videlicet realis personalis directa. et indirecta. ut si res
alicuius occupatur consanguinei grauantur in rebus vel personis facit
et elec. sciatur cuncti et e. ti. c. quicunq. li. vi. Et omnes isti modi veniunt ubi fit
mentio de qualibet expulsionem. videtur hic glo. in verbo quomodolibet

Dispositio penalis disponens super missarum celebratione seu inefficacia
non extendit ad alia divina officia. vide hic textus. iudicia gl. i. verbo missarum

Monitio generalis ut omnes excommunicati et interdicti exeat de ecclesia tempore ce
lebrationis divinarum sufficit ad hoc ut precipientes ut si exeat incurant
excommunicationem. de q. hic in fine. Cuius absolutio reservatur sedi apostolice
ce. Sed quo ad ipsos interdictos seu excommunicatos ut in talem excommuni
cationem incidant. requiritur monitio specialis. videlicet ut nominati fiat a ce
lebrantibus. Et hoc innuit textus. qui dum loquitur de ipsis precipientibus facit men
tionem de monitione simpliciter. Et dum postea loquitur de ipsis. Interdictis
et excommunicatis ut incidant in excommunicationem. cuius absolutio reservatur sedi aposto
lice requiritur ut nominatim moneant. hoc voluit gl. h. super verbo moniti. iudicia
gl. super verbo nominatim. Ex quo singulariter non et nescio alibi quod si
interdicti vel excommunicati moneant nominatim a celebrantibus ut exeat ecclesiam
am. et non exeat incidunt in novam excommunicationem auctore huius constitutionis
plata. Et ab ista absolutio soli sedi apostolice reservatur. Et sic excommunicatus
potest iterum excommunicari ut etiam colligitur hic gl. si. Et non quod. 3. de monitione dicitur
est quod ubi requiritur monitio. et non addit nominatim. sufficit monitio gene
ralis. Et quod dicitur nominatim monitio. vide per glo. in verbo nominatim
3. de vita et honestate clericorum. c. i. Et melius per glo. in. c. constitutionem. e. ti. li.
vi. in verbo nominatim. Quam non. Et per Innocentium in. c. in lateranensi. de prebenda

Cle.

Cum ex eo quod religiosi viri:

Tres ordines beatus Franciscus instituit. Primus est fratrum minorum. qui est
artissimus. et caret proprio. etiam in omnium. et de isto satis habet. 3. ti. pri.

cle. exiui **S**cds fuit **Clare** q̄ d̄r̄t a p̄mo. qz ordo ille licet etiā fe-
minis artissim⁹ hz tñ p̄p̄uz in cōi **Est** q̄ tercius pro viuētib⁹ in oīu
gio marib⁹ ⁊ feminis adiuuent⁹ **Et** hūc ordinē terciū p̄fessi. habēt p̄
p̄uz etiā in singulari **Et** poci⁹ est mod⁹ viuendi quā p̄p̄ie dicatur
regula **Est** tñ approbatus p̄ papam **Nicolaum** terciū **I**ta nōnter dī-
cit hīc gl. in v̄bo terciō **Et** est quasi filis glo. in cle. i. de religi. do. **Ex** q̄
gl. nō. q̄ qui non p̄fident illa tria substācialia regule de quib⁹ in. c. cū
ad monasteriū nō dicūt p̄p̄ie regulares. seu habere regulaz h̄ potius
quēdam modū viuendi **I**tez nō. ex tex. ⁊ gl. q̄ tales possūt appellari
fr̄es ⁊ sorozes ⁊ de terciō ordine licz p̄p̄ie nō sint regl̄ares a religiosi
Item nō ex isto tex. in v̄bo otinētes q̄ isti fr̄es ⁊ sorozes de terciō ordīe
sancti **Francisci** otinētes seu de p̄nīa **D**icit tñ hīc glo. in v̄bo otinē-
tes q̄ n̄ p̄mittūt isti otinēciā. p̄mo viuūt ī oīugio **T**ñ scđz modū viuē-
di eis datū cert. dieb⁹ q̄libz septiana abstīnēta a thoro sic ⁊ septiana
vid. sue abstīnēbāt sac̄dotes veteris testi. lxxij. di. plurimos qd̄ nō.
Ex q̄ collige viuētes in oīugio quātucūqz honestissime nō dicūt sua
re otinēciā licz etiā certis diebus abstīnēāt a thoro. castitatē at̄ sua
re dicūtur p. c. nicena. xxxi. di. **Et** vide quod le. ⁊ nō. in. l. vna. **E. si** z⁹
nup. mu. **Et** ad tex. istum dic q̄ non dicit q̄ seruant otinēciā. sed q̄
nuncupant otinētes supple vulgariter p̄pter otinēciā quaz suant
in certis diebus qualibet septimana. ⁊ p̄mā quam agūt **Et** ad pre-
dicta vide bonuz tex. in. c. significauit de ouerh. coniuḡ.

Cōstitutio penalis puniens delinquētes in ecclesia sua. nō extenditur
ad delinquentem in ecclesia aliena hoc voluit gl. hīc in verbo suis ec-
clesijs quam nota. in materia extensionis.

Exempti qui inciderunt in excoicatioēz p̄pter delictum in loco exempto
omissū nō p̄nt ab ordinario loci sine sp̄ali pape p̄missione absolui vid̄
hīc gl. valde nōbile sup v̄bo aucte aplica. quam semp tenebis menti
⁊ v̄r p̄ma frōte p̄ istum tex. ī fine p̄bari **A**duerte qz fr̄e. de **Benis** suo
ofilio. xiiij. ⁊ strariū p. c. luīoso. xvij. q. ij. ⁊ regulā qd̄ ob gr̄az. de regu
iu. li. vi. **Et** pleni⁹ ibi p̄sequit **C**uius dicta poit ⁊ sequit **J**o. de lig. **L**i-
cet nō nominet **Fr̄e.** in cle. ne in agro de sta. regu. **J**o. an. ī regl̄a scien-
ti de regu. iu. li. vi. in qd̄e mercuriali tenet p̄mā p̄tez. quā etiā sequitur
do. an. in. c. significasti de fo. spe. ⁊ ibi ego plene hūc articulū exaiari
⁊ ibi oclusi cū opinione h⁹ gl. nō p̄ hūc tex. nā huic facile **J**udicio meo
respōderi possz. videlicz qd̄ ideo papa hīc dixit ordinarios debere in
hac absolute fungī aucte aplica quia hec absolutio erat p̄sus per
v̄ba p̄cedencia **R**omano **P**ontifi refuata **M**erito etiāsi non fuissent
exempti nō poterat a loci ordinario p̄p̄ia aucte absolui p. c. nup d̄ sē
ex. **S**ile i. c. vno de cle. egro. li. vi. ⁊ in. c. irrefragabili de offi. or. **S**ed
vera rō h⁹ opiniois v̄r qz papa est ordinari⁹ exēptoꝝ vt nō. gl. i. c.

autē de pūile. li. vi. 7 in. c. nulla. xcij. di. **C**ui quidē pūilegio nō p̄t ex
ēptus sine pape licencia renūciare vt in. c. cū tpe de arbi. **S**ine p̄sēsu
āt sui ordinarij nō p̄t cleric⁹ iurisdictioni alteri⁹ se subijcere etiā in fo
ro aīe vt in. c. oīs vtriusq; serus de peni. 7 re. et p̄all. c. significasti. **E**t
vide plenius ibi p̄ me vbi satis vltra alios hūc articulū exāiaui.

Cle. si. Si sumus pontifer.

Sicut p̄ p̄cipādo cū excōicato ipm nō absoluit nisi aliter appareat d̄
elus mente. vt hic **I**ta nec aliquē euitādo. ipz excōicat vñ nō icurrit
minore excōicatiōez si q̄s cōicat seu p̄cipat illi quez papa euitat et
c. si iūmic⁹. xcij. di. vbi dicit q̄ debem⁹ euitare illū cui papa p̄ suis adi
bus nō omunicat. dz intelligi qm̄ euitat 7 euitare p̄cipit **I**ta nōnter
dicit hic gl. p̄ma quā nō. **E**t vide qd̄ nō. doc. in. c. cū olim de pūile.

Papa p̄cipādo cū excōicato etiā scient. nō ligat̄ minori excōicatione
q̄ alij p̄cipantes ligat̄ **I**ta dicit hic glo. in x̄bo p̄cipet 7 nō. i. c. nll̄i
Scribens l̄fas excōicato scient̄ incidit in excōicatiōez minore **C. ti.**
qz p̄ hoc videt̄ secū p̄cipare vt inuit̄ hic tex. in x̄bo p̄cipet **E**t clari
us hoc tenet̄ hic glo. in x̄bo l̄fas **I**dem 7 clari⁹ t̄z glo. iij. in. c. cōstituti
onez. eo. ti. li. vi. dicens idem in mittendo nuncium. quia ip̄e videtur
loqui. nuncium mittendo vel literas all. l. et licet. ff. de cōsti. pecu.

Papa pōt̄ aliquē ab excōicatiōe absoluere per quēcūq; adū. dūmodo
hoc. scz absoluere intendat **S**ecus in inferiorib⁹ **N**ō enī dnt̄ ipi absol
uere nisi in forma ecclie vt i. c. cū desideres de sē. ex. **E**t vide qd̄ ibi nō
Nō hic ex tex. 7 clari⁹ ex gl. in x̄bo tractet. q̄ siue papa vocet. siue tractet
aliquē sub noīe alicui⁹ dignitat. puta qz cū vocat alios eiusdē digni
tatis vocat 7 hunc nō p̄ hoc censet̄ illuz in illa dignitate approbare a
quicq̄m noui iuris illi tribuere **E**t sic etiā per adū positiuū 7 exterio
rem congruentem illi dignitati. nō videt̄ ei ius nouum tribuere in illa
dignitate. quod est notanduz **E**t per hoc dicit̄ nōnter glo. hic in x̄bo
approbare q̄ licet ep̄s missam audiat vel procuratiōez recipiat a ma
le ordinato vel instituto q̄ per hoc nō videtur secuz dispensare. dato
qd̄ sit casus in quo dispensare possit. allegat̄ nōta p̄ **J**nn. in. c. veniēs
de fil. p̄el. vide qd̄ plene nō. in. c. ij. de scisma. 7 qd̄ nō. **B**al. in. l. barba
rius. ff. de offi. p̄eto.

.R. **De Verborum significatione**

Cle. Sepe contingit quod causas

Simpliciter. idem est qd̄ sine plica vel inuolutione. vide hic gl. in x̄bo sim
plr **E**t vide de x̄bo simplex in. c. i. de sum. trini.

Si in omīssione cause nō ponūt̄ur omnia ista x̄ba. simplicit̄ 7 de plano
sine strepitu 7 figura **J**udicij sed aliq̄d x̄bum vel aliq̄ ex eis nō hz q̄

ad omnē sui prem locū hec constitutio Ita dicit hic gl. in vbo 7 figura
Quia cū hec constitutio exorbitet a iure cōi nō est extra suos terminos
dilatanda vt in regula que a iure de regu. iu. li. vi. Et p̄ctim h̄ pcedit
habito respectu qz inter hec vba ponit copula 7 ter repetit ad denōn
Si in omisiōe aponit solū 7^m sū figura. vident **C**ū hec eē diuersa
p̄ illud tolli substancialia Iudicij ita dicit glo. licz sub dubio in vbo
Si in omisiōe aponūt ista q̄tuor simpliciter 7. cū vna **C**7 figura
copula i sine dūtaxat vt p̄ta simpliciter de plano sine strepitu 7 figu
ra vic q̄ idem dicendū. vt in tex. 7 vltima copula censet in p̄cedentib̄
reperita Ita nōter dicit hic glo in vbo 7 figura allat de appella. 2° f
quiris 7 ff. de here. isti. cū in testō. 7 i. Er quo nō. q̄ cū in aliqua dispo
sitiōe ponūt p̄la diuersa. nō est vis an copula repetat̄ inter illa. an p̄
vna copula inter illa 7 vltimo ponat Nā illa icelligit̄ repetita quia i
vltimo appoīt Et sic paria sūt repetat̄ copula exp̄sse an icelligat̄ repe
rita q̄ in vltimo aponit. vt hic in ista glo. iūda tex. in p̄ncipio Et vid
de ista copulatiua glo. in. c. q̄relam de symo. q̄ dicit q̄ copula scit co
pulatū veire p̄ncipaliter **S**ec^o i dōne cū. nā illa dnotat accessū vt ibi
Sol^o papa potest in omisiōe cē tollere substancialia iudicij. etiaz **C**nō.
mādando. vt p̄cedat simpliciter 7 de plano 7. vide hic glo. in verbo
mandamus 7 plenius p̄ glo. in. c. si. de hereti. Sed vide tu tex. in. c. si.
d̄ transac. 7 quod ibi nō. per modernos
Constitutio de sui natura est p̄petua licet in ea nō exp̄mat̄ vt i p̄petuū
fit valitura vide hic gl. in v. i p̄petuuz valitura Et adde tex. in. c. si. d̄
Aliud est constitutio aliud sandio Ita ei cle. ē pot^o ostō quā **C**offi. le.
sandio ita dicit gl. in vbo constitutiōe remittit p̄ tria ip̄az ad nōta iij. di
in sūma vbi dicit q̄ sandio est statutū cū pena. **C**onstitutio sine pena
Dic tamē quod sepe istis vocabulis vtimur promiscue
An libell^o fit de sb̄na iudicij. ita vt aliter iudiciū non valeat. vide de h̄
gl. plenissimā in vbo necessario **P**ro c^o declaratiōe eā diuideo. in q̄nqz
ptes Nā p^o arguit ex tex. p̄ locū a sp̄ali **L**ibellū esse in caus̄ plenarijs
de sb̄na iudicij. qz si nōcario nō exigit̄ in istis cāis in quib^o p̄cedit simpli
citer 7 de plano. vt hic ergo in alijs ē de sb̄na offerend^o 2° ponit i mā
lex opiniōes **T**ercio sextā approbat eā ampliādo **Q**uarto otra illam
opiniōez sextā approbatā p̄ eam opponit de isto tex. 7 soluit **Q**uinto p̄
pe sinez vnā tacitaz q̄ōnez anedit **E**x gl. p̄mo nō. p̄p̄riuz significatuz
h^o vbi offerri. illud eniz p̄p̄rie dicitur offerri qd̄ nō petenti exhibetur
seu offerē. d̄ resti. spo. lras in fi. 2° ex eadē gl. nō. in mā p̄ncipali sex opi
niones **P**rima qd̄ libell^o ē de sb̄na iudiciorz 7 sic nō p̄t remitti nec taci
te nec exp̄sse. ad h̄ p̄ncipalit̄ inducit. c. i. de libel. obla. 7 auē. offerat. iij.
q. iij. **S**ecda opio ē huic cōtraria qd̄ libell^o nō fit de sb̄na Iudiciorz ad
k 2

hanc inducit p̄ncipalit̄. xi. q. i. **S**i quis cū clerico ⁊ de do. ⁊ o. t. p. prout
Tercia opinio q̄ potest tacite obmitti **Q**uarta q̄ etiā exp̄sse r̄mitti p̄t
Quinta opinio q̄ si libell⁹ petitur ⁊ offert bene p̄cedit **S**z si nō petit
nec offert nō tenet p̄cessus. **L**icet possit exp̄sse remitti allatur p̄ hoc
ultimo. **C.** de ep̄i. ⁊ ele. auē. generaliter in fine ⁊. **C.** de p̄uile. scho. l. q̄
tiens. li. xij. in fine **N**ō tamen tacite potest obmitti sc̄dm tenentes hāc
opinionē allegatū auētez offerat. **C.** de lit. et. ⁊. l. plataz. **C.** de sen. et
int̄lo. **S**i v̄o petit. sed nō offert nō valz p̄cessus. cū nulla remissio int̄
uenerit **S**i vero offert. sed nō petit nec recipit oblatus tūc valet p̄ces
sus. qz fauore rei videt̄ inuēda oblatio ⁊ quilibz renūciat suo fauo
ri. **C.** de pad. **S**i quis in d̄scribendo. videt̄ autē exp̄sse renūciare ob
latū libellū nō recipiendo **S**exta opinio ē q̄ reus renūciare potest ne
libellus tradat̄ in scriptis ⁊ hoc casu etiāz tacite potest remissio fieri
sed ne v̄llo mō tradat̄ renūciari nō potest tacite vel exp̄sse allegat̄. ff.
omuni diui. l. vt sūd⁹ ⁊. ff. de penis. l. h̄ p̄ses **E**t hāc sextā opinionēz
āplectit̄ **H**osaroz dicens se dicere solituz q̄ petitio est de sbā **S**z si fiat
in modū petitiois apud adā. nō in modū libelli ⁊ sup̄ ea lis d̄testetur
dicit tenere p̄cessū qz satis menti **J**uris satis factū est. ar. hic in d̄. ve
rū pte v̄o petente necesse est petitionē offerri in modū libelli p̄ iura su
perius all. **E**t hāc opinioez nō. **E**t vide qd̄ plen⁹ dixi i. c. i. de li. obla.
Ubi mādat̄ p̄cedi simpliciter ⁊ de plano x̄. **Libell⁹** ex necessitate **C**p̄at
nō erigit̄ nec offert̄ sp̄ote tñ potest offerri ⁊ recipi nec ex hoc **J**udiciū
est irritū **S**oluz ergo p̄uidet̄ tex. vt de necessitate nō erigat̄ **Libellus**
nec litis d̄testatio fiat nec alia forma **J**udicij de necessitate seruet̄ p̄t
qm̄ in istis q̄ hic exp̄mūt̄ vide hic gl. in d̄bo nō erigat ⁊ clarius p̄ba
tur. in fine tex. ⁊ ibi plen⁹ in gl. **E**t dic̄ p̄ istuz tex. arguendo p̄ locum
a speciali q̄ quelibet causa regularit̄ ē plenaria ⁊ sic debet̄ in ea ois iu
diciari⁹ ordo obseruari. nisi aliud specialit̄ caueat̄ in iure vel p̄ncipis
mādato de quo vide bonā gl. in l. iudices. **C.** de iudi. ⁊ qd̄ nō. in. c. de
Figura ē alicui⁹ rei apparēs forma v̄l facies i q̄ rei sbā figi **C**li. obla.
tur de cele. miss. cū marthe d̄. ex eo **I**deo p̄ verbū sine figura tollitur
ois forma ⁊ figura iudicioz p̄ter q̄ in hic exceptat̄. hec tñ que hic ex
cipiūt̄ potius recipiūt̄ figurā facti vel cē quā iudicij. **I**ta nōnter dic̄
hic gl. in verbo non erigat̄ **N**ā eoz que in iudicio agunt̄ quedā sunt
adā cause quedā adā litis de quo latius dicit̄. **D**icunt̄ tñ quidam
vt refert gl. p̄all. q̄ per d̄buz de plano. tollit̄ libelli oblatio vide de h̄
quod le. ⁊ nō. in. c. dilecti de iudi. **E**t longe de omnib⁹ istis verbis sim
pliciter ⁊ de plano x̄. per bar. in extrauaganti ad reprimēdam vbi q̄
nino videas ad declarationem istius **C**le.

An deliberatorie inducie sint de substancia iudicij etiam ubi procedit simpli-
citer et de plano etc. **Et** loquor de illis que habent. iij. q. iij. aut. offera-
tur vid. hic glo. notabilez in verbo litis contestatione. que in effectu occlu-
dit q. in iudicijs plenarijs iste deliberatorie sunt de sba si petant de q.
per gl. ij. q. i. in summa **Possunt** tamen artari a iudice ex causa non tñ peni-
tus denegari **Possunt** etiam remitti tacite et expresse ar. in. l. i. ff. de ferijs
Et vide de hoc ultimo bona glo. iudico tex. in. c. vxor felicitis. xvij. q. iij.
In iudicijs vero sumarijs est magis dubium. quia de illis nil cauetur
h. p. lertim cum non fiat in eis litis contestatio. ergo non est necessaria delibe-
ratio sed strarium occludit h. gl. et bene **Juratur** enim in istis causis d. ca-
lupnia ut h. ergo h. necesse deliberare **Preterea** in istis etiam causis p. re-
cus iudicem recusare cum omnis legitima defensio hic reseruet **Et** iu-
dex p. magis grauare in istis qm in alijs. vnde absurdum foret q. in-
ducie deliberatorie denegarent **Et** hoc nota et tene menti gl. q. tenuis
dicit q. recusatio iudicis sapit defensionem facit ad illud **An** per pncipem
possit tolli facultas iudicem recusandi vide qd legit et no. p. glo. et doc
in. c. ad h. de Rp. et c. ex parte de offi. dle.

Quia multe sunt c. sumarie in quibus in iure non cauetur q. in eis sit proceden-
dum simpli et de plano etc. dubitat an in eis reqrat libellus vel lit. contestatio
vide ple. in spe. p. ma. pre. de offi. iudi. h. fi. et q. nro et h. seq. ad que locum
remittit hic gl. in verbo non postulet **Et** qd no. in. c. i. d. libel. obla. **Et** no.
ex hac gl. qd in causis sumarijs si h. locum indistincte dispositio h. cle. **Na**
tex. iste p. uidet his causis in quibus mandatur procedi simpli et de plano etc.

Per verbum de plano includit q. possit procedi tpe feriarum in fauore homi-
nium introducarum quasi plane in domo non sededo p. tribunali **Ita**
nonter dicit hic glo. in verbo feriarum **Quam** non pmo p. etymologia
isti? ubi de plano. 2. tene eam menti q. in istis causis non tenet iudex
sedere p. tribunali. sed potest eas expedire stando in domo **Et** p. h. fcit
iste tex. in v. **Et** nam ubi dicit qd iudex in istis causis potest ferre sniaz
etiam diffinitiuam stans vel sedes. forti? ergo in alijs adl. c. p. stare cum
maior grauitas reqrat in sme platiode ar. c. fi. de re iudi. li. vi. cum ibi no.

An tpe feriarum possit indrnter in causis salte istis sumarijs procedi vi-
de hic tex. iudica glo. in verbo ob necessitates **Et** in effectu distigue tres
feriarum spes **Quedaz** sunt ferie ob necessitates hominum introdude ut
vindemiay et messiuz **Et** in istis est orna inter causas plenarias et su-
marias **In** p. mis procedi si p. h. p. tribus p. sciencibus a deo q. p. ter appellatio-
nez sma esset nulla. inuita p. lata vel absente. ff. de ferijs. l. ij. legit et
no. in. c. fi. de ferijs **In** istis vero sumarijs potest iudex etiam inuit. p. tri-
bus in istis ferijs procedi ut est hodie tex. clar? hic **Quedaz** sunt ferie intro-
dude in honorem dei et sanctorum et in istis non est differentia in casu

plenarias et sumarias. **N**am etiam partibus absentibus non potest istarum tempore procedi ut hic a contrario et in. c. si. de feriis. **Q**uedam sunt ferie que appellantur repentine introducere scilicet repente secundum occurrence ut puta propter principis coronacionem vel aliam rem prospere gestarum. **E**t in istis etiam secundum gloriam non est oratio inter istas causas respectu processus iudicialis. **S**atis enim est quod non reperiantur remisse etiam in istis sumariis ut patet. **E**t pro hoc facit quod iste a solo principe induci possunt nec eis partes renunciant. l. a nullo. **C.** de feriis de quo in spe. de feriis. §. si. in pn. **E**t in hoc non istam gloriam. **A**n autem sumaria possit in istis et superioribus feriis executioni mandari dicitur ut plene dixi in. c. si. de iudi. **E**t de maiori in. d. c. si. de feriis. **I**tem aduerte quod licet ferie introducere in honorem dei et sanctorum sint certe et a iure sine hominis ministerio inducere ut in. c. si. de feriis et de conse. di. iij. c. i. ferie autem ob necessitatem hominum inducere licet sint a iure inducere ut h. et iuribus pall. non tamen sine hominis ministerio quod ius non determinat tempus istarum feriarum propter varietatem locorum quibus citius vel tardius vina vel blada colliguntur. **E**t sic citius vel tardius potest ferie iudicantur. ff. de feriis. l. p. h. des. no. in. d. c. finali. **I**ta non dicitur h. glo. in verbo a iure. **R**epentine autem regulariter indicuntur ab homine secundum occurrence.

Cia

An iudex datus ut procedat sumarie etc. teneatur procedere tempore feriarum introductarum ob necessitates hominum vide hic glo. in verbo valeat que dicitur et bene quod licet iudex valeat h. tempore procedere ut hic non tamen tenetur. **N**am istud committitur facultati et potestati iudicis. et si quicquid committitur iudicis voluntati iuris necessitati submittitur. ff. de iudi. l. non quicquid et de offi. dele. consuluit. **E**t non h. dictum quod fecit ad multa filia. **E**t quo infert ista glo. quod si iudex datus secundum predictam formam de qua h. videtur pretem ledi ex processu h. tpe agitando quod suspicere debet. **H**abet enim iudex considerare utilitates partium de se. **S**taturum. §. insuper li. vi. **E**t nota diligenter h. dictum. **P**uto tamen quod si iudex velle h. tpe procedere. utilitate partium non considerata quod non posset pars de cuius damno agitur appellare. quia istud non committitur iudicis arbitrio. quo casu posset appellari si male arbitratur ut in. c. i. de dila. iuncta glo. et per glo. in. c. si. hijs de accusa. sed committitur iudicis voluntati seu potestati quo casu non potest appellari. quia iudex utitur potestate sibi a iure idulta ar. in. c. consuluit de offi. dele. et in. c. qui peccat xxij. q. iij. et in. l. sepe. ff. de offi. pref. **N**am etiam appellari non potest in his que iudicis conscientie committuntur ut non. in. c. statutum. §. assessores de Rp. li. vi. fortius in his que iudicis potestati subiunguntur. **A**n autem arbiter possit procedere tempore feriato ob necessitates hominum vide in spe. ti. de feriis in fine in verbo. sed nunquid et per glo. hic in verbo valeat in fine.

Judex debet elaborare in omnibus causis et praesertim in summarijs ut litere quanto poterit breviorē faciat. Exceptiōes appellatiōes et dilatiōes frustratorias repellēdo. p̄tū et p̄curatorū cōtētiōes et Jurgia. testiū q̄ suā p̄fluam multitudinē refrenādo vñd̄ tex. hic nō ponit in hoc aliq̄o speciale in istis causis. sed p̄ maxime debet hoc agere in istis. vide h̄ tex. iūda glo. in v̄bo amputet. Et hec sup̄scripta vident̄ tolli p̄ v̄bū sine strepitu. Nam talia p̄ clamores et tumultū solent iudicij examē obstrepere et p̄turbare ut dicit̄ hic glo. in v̄. Exceptiōes quā nō. Exceptiōes aut̄ legitime per hāc cōstitutionem nō tollūt̄ur nec etiā appellatiōes ut hic in glo. super verbo dilatiōes.

In cāsis magl. summarijs q̄m̄ i alijs d̄z iudex restringere et refrenare testiū multitudinē. Et hoc voluit ista cōstitutio. vid̄ hic gl. in v̄bo multitudinē. Per dationē arbitrij alicui iudicij seu p̄sidenti daram. non intelligit̄ data potestas cōtempnendi p̄o libito p̄tis iusticiā seu tollendi legitimam defensionē sed soluz illa potestas r̄fertur ad ea que solēnitatē iudicij respiciūt. Nam si iusticia p̄tis et legitima defensio non potest etiam per ipsuz p̄ncipem tolli. ut in de. pastoralis de re iudi. nō. p̄ bar. i. l. si filiū familias. ff. de dona. multo fortius h̄ nō venit i generali potestate alicui data ad hoc q̄d legitur et nō. in. l. si quādo. C. de inoffi. testa. et in v̄da. l. si filiū fami. facit regula in generali de reg. iu. li. vi. vid̄ de hoc glo. hic in v̄. defensionē legitime quā notabis et tenebis menti. Ex qua etiā nō q̄ eoz que i iudicio agūt̄ur quedā sūt ada cause seu litis quedā ada iudicij. Ea eniz que respiciūt ip̄m factū ut cōfessiones et attestatiōes et similia dicūt̄ p̄prie ada cause. Ea aut̄ que respiciunt figuraz et solēnitates iudicij ut citatiōes satisfatiōes et similia dicūt̄ ada iudicij de quo per Inn. et alios in. c. causam de testi. Citatio tam̄ n̄ intelligit̄ remissa qz sapit defensionē sit eni ut quis valeat se defendere ad hoc v̄da de pastoralis. Et p̄ bar. in. d. l. si quādo et hic in v̄. citatiōez. In istis causis summarijs sufficit vnica citatio tam̄ in p̄ncipio q̄m̄ i fine ad s̄m̄am ferendaz. Als autez requiritur in p̄ncipio trina citatio vel vnica p̄emptoria. Et idem ad s̄m̄am audiendam vide h̄ tex. in v̄bo citatiōem iūda glo. sup̄ eodem verbo et infra in v̄. s̄m̄am iūda glo. in v̄bo non p̄emptorie et eas nō. cū iuribus in eis allegatis. Et vide quod plene dixi in. c. in nomine de testi.

Si iuramentum calūnie tacite omittit̄ etiam in causis summarijs non viciatur iudiciuz ar. c. i. de iura ca. li. vi. vid̄ hic gl. in verbo nō excludi

Petitionez fieri et apud ada describi triplicem fauorem cōtinet. s. iudicij. ut suam s̄m̄am petitioni cōformare valeat. Item ad orl. ne frustra fatigē. Et ut videat sup̄ q̄ positiones et articulos formet et ut sibi ex alia agētī nō obstet exceptio rei iudicate. Itē expedit reo ut deliberare possit an velit cedere vel cōtendere suasq̄ defensionē formare et ut ex iēptitudine

absoluat ab ista et absolutus in principali non possit iterum conveniri
Ita noniter dicit hic gl. in d. bo. p. nuntiatio. per huc tex. et alia iura in ea
allata Refert tamen quosdam dicere quod oblatio libelli solum continet fauorem
rei quod tamen glo. non facit nisi velis intelligere de illa oblatioe que fit
expensis actoris **E**x qua singulariter nota quod cum libellus reo offertur
debet expensis actoris etiam **E**t per hoc facit quia iura mandant libellum reo de
bere offerri ut in auct. offerat. iij. q. iij. **E**t oblatio fit etiam non petenti ut
S. dictum fuit in notula **A**n libellus **I**n hoc tamen standum est curie
consuetudini de quo vide que dixi in. c. i. de libel. obla.

An reus conventus in causa sumaria possit auctorem reconuenire super causa
que sui natura est plenaria **S**olutio illud certum est quod etiam in sumariis
causis locum habet reconuentio ut probat hic in s. v. in d. petere volu
erit et in. l. sed et hec. s. non solum. ff. de pec. scdm. vna lectura **S**ed du
bium est nunquid habeat locum reconuentio in causa dissimilis nature ut
quia conventio est sumaria et reconuentio desiderat plenam cognitionem. quod
casu glo. hic nobilis in verbo voluerit ponit tres opiniones **P**rima est
quod non et ideo glo. ista in principio restringit tex. ad reconuentioes talis
cause que exigit sumariam cognitionem quia cum iste cause conventio et
reconuentio debeant simul tractari. et vna sententia terminari ut in. c. ij. de
ordi. agni. non possent iste due disparis nature simul sine alterutris
iudicio tractari **E**t hanc opinionem tenuerunt **I**nn. et hosti. i. c. i. de mu.
pe. et facit in fili. l. fi. **C.** de positi. et l. fi. **C.** de copen. cum si **S**ecunda opinio est
huic contraria per dicta. l. sed hec. s. non solum scdm. alium intellectum. ubi per
tor conueniens in causa damni infecti que exigit celeritatem potest in alia causa
reconueniri de hoc ibi in glo. **P**ro hac opinione et contra primam videt tex.
in. c. fi. de mu. pe. ubi dicit quod si causa mittitur appellatione remota quod causa
reconventionis debet expediri etiam appellatione remota. **E**t sic vi
det quod causa reconuentiois debet tractari sine causa conventiois et per
sequens cessabit ratio **I**nno. et hosti. **S**ed dicit glo. quod volens tenere primam opinionem
posset dicere quod aliud est per scriptum illud tolli. quod respicit fauorem partium
ut appellare et tunc sine illud non licet **R**eo in conventioe **I**ta nec licebit
actori in reconuentiois causa. ut in dicto. c. ij. **A**liud est tolli substantiam
iudicij per **R**ipsum et tunc restringit ad casum conventiois expressus facit
regula que a iure communi. de regu. iur. li. vi. **T**ercia opinio principalis est quod
aut ordinari vel delegatus agnoscit de causa in qua de sui natura sumaria
procedit et tunc fit locus primae opinioni **I**nn. et sequacium ut qualitas
cause reconventionum impediatur ut non in dicto. c. i. **A**ut delegatus et
tute **C**ommissiois in causa in qua alius plena cognitio requirebat sumarie agnoscere

7 tunc subdistinguit **Aut** papa proprio motu tollit substancialia 7 tunc
idem qd. s. **Aut** ad petitionez impetrantis 7 tunc ar. poida decre. ij. 7. l.
fi. **C.** de fruc. 7 li. expen. videat esse remissa plena 9gnicio etiā irecōue
tione **Et** sic cessabit illud obstaculū **Inn.** de quo. s. **Et** hec est opinio
gl. hic **Pro** qua inducit hanc literā. que generaliter loquēs dic. si qd
petere voluerit 7. **Et** ad subdistidiōez inducit. c. si motu proprio d. pben
li. vi. qd est bene notandū **Et** vide latissime d. mā p me in dicto. c. i.

Usq; ad quē actū possit fieri p ipm reuz recōuentio vide hic p gl. i. vbo
exordio que nō biliter arguit p istuz tex. extra opinionē **Inn.** 7 sequa
ciū in. c. i. de mu. pe. que habet qd vsq; ad oclusionem possit fieri recōue
cio **Et** ocludit p istum tex. in v. in ipso litis exordio 7. approbando. ali
am opinionem que habet qd ante litem orestaram vel statim post eaz
fit facienda **Dicit** tamē qd licet reus quandoq; ouenire possit **Adorē**
durante iudicio. non tamen illa ouencio vim recōuentionis habebit
vt. l. simul cū ouencione adozis tractet 7 finiatur vt d. ordi. cog. c. ij. i
fine nisi fiat in litis exordio vt hic qd est bene notādū 7 vide ad māz
quod plene dixi in dicto. c. i. de mu. pe.

Quia hic dicit petitionem vbo aut scriptis fiendam esse. in actis tamen
otino inserendā 7. quero an sit hoc in actiōe **Adozis** **Ho.** hic vbo
sue vbo dicit qd sic **Eligat** ergo ipse **An** scriptis **An** vbo petitionem
porrigat **Est** verbo. tūc ex suo ore scribetur per notarium apud acta

Cauti aduocati 7 procuratores adozis faciunt triplicari libelluz vnū
tant notario qui scribit acta aliu3 reo **Terciu** sibi retinent ad finem
vt meli' 7 cercius possiōes 7 articulos forment vide hic gl. in verbo

Licet ps neget orenta in libello seu peticiōe 7 positi **Formari** debeāt **3**
ones nō siāt nisi sup orentis in libello. vtile tñ est formare positiones
qz forte aduerte ps ofitebit aliqd in specie quod subijcitur necessita
ti probandi vide glo. super verbo confessiones

Usus positionuz hic approbatus incepit a tpe **Gregorij** noni **Nam** p
us de positionibus nihil habuim' expressuz **Sed** per ipm **Gre.** habe
mus. s. de elec. duduz. ij. de lict. vel. c. vno vide gl. hic **Et** tene eā menti

Positiōes habent fieri taz in cāis sūmarijs qz **Sup** vbo longeu'
plenarijs 7 forcius in plenarijs vide hic gl. in vbo obfuari 7 fcit. c. i.
7. ij. de ofess. li. vi. **Et** vide qd i eis nō p gl. vbi pleni' de mā istaz post

Judex qui pcedit sine figura 7. potest etiā inuita altera pte **Cionuz**
assignare terminū ad ponendū simul 7 articulandū **Sed** vtraq; pte i
uita nō p̄t ad istos duos actus simul terminū prefigere etiā in sum
maria eā vt hic forcius ergo ne i plenaria vide hic gl. i. vbo de p̄ciuz
Ocludendo ergo istā gl. cū seq̄ti vic qd vtraq; pte volēte hūc t̄minū

ad istos duos ad simul dari non est orna inter plenarias et sumarias
cas **J**oc utraq pte volente quymmo sol' ponens pt et solz qnq simul
ista duo iungere scz articulos et pones dicendo ponit et si neget pro
bare intendit ic. **I**nuito autem volente positiones facere est differen
cia **N**am in sumarijs potest iudex simul terminuz istu statuere vt hic
in d. et quia **S**ecus autem in plenarijs vt a otrario

In causis in quibus sine figura proceditur potest vn' et idem termi
nus dari adori et reo ad pbandu seu producenduz omnia munimen
ta ce. id est oia quibus causa munitur. vt est tex. hic in d. et quia iuda
glo. in verbo munimenta **I**n alijs aut causis dicit fatuuz esse q reus
probet defensionis suas nisi prius intentio adori. sit sudata vt non. in. c.
de testib'. de testi. vbi de hoc dicit tñ **S**pe. in ti. de instru. edi. h. nunc di
cam' sepe obtinuisse q post lite testata et post iuramentu de calunia
Judex statuere possit p'rib' terminu p'ptoriu ad exhibendu omnia q
bus in ca sut vsure. allat. ff. de ededo. l. i. s. edo. et qd ibi no. **D**icit
tñ q qbusoā v' hoc duz. cu id liceat in alijs causis vsq ad clusioez
in ca vt in. c. cu dilect'. de fide instru. **E**t dicit q licet iudex id possit n
tñ d. ff. de iudi. no qd qd. xi. q. i. aliud **E**t ita trāsit h gl. p. all. quam no.

No potest etiā in causis sumarijs dari idē terminis ad ponēdu articu
landū et probandū **S**z p se debet dari ad ponendū et articulandū et p
se ad probanduz vt apte probat tex. hic in d. et qz qnymmo nec debet
dari ad pōda eodē tpe termin' duplex vt sic dicat **J**udex. do tibi ter
minuz. x. diez ad ponendū et articulandū **E**t ex tñc do tibi alios. x. vl
mensez ad producendū omnia munimenta. qz est ogruū pri statui ter
minuz ad probanduz priusq sciat in quib' releuet p' fessioneez p'ris.
et quos articulos probare teneat **N**ec q simul dent duo termini ad
diuersa que successiue veniunt explicanda. **S**z post datioez articulo
ruz debz prefigi terminus ad probandū. **I**ta nōter voluit hic glo.
in vbo post datioez **Q**u ego intelligo habita etiaz prius fessioe adū
se p'ris sup positioib' qz als no potest **J**udex rede moderari terminū
ad pbandū anteq sciant qui articuli veniant pbandi **N**ā licet simul
produerit articulos et positioes possibile tñ est q p respōsioez ad po
sitiones ps releuabit in magna pte a pbatioe articuloz **A**liqui tam
tenent q ad vtrūqz adū possit iudex simul duos terminos statuere
p q facit iste tex. scbz vnā pūtuatioez **S**z p'm' intelled' seu opinio ma
gis placet huic gl. et est equior et iustior **E**t ideo tenenda

Pendente termino. seu data remissione pro testib' pduendis pbatozijs
vel fprobatozijs licz poucere instra tex. ē hic iuda gl. in d. p testibus
Ex qua etiaz no q etiam in causa sumaria datur remissio p testibus
producendis tam pbatozijs qm reprobatozijs vt hic et in. c. presen
tuz de testi. li. vi. vbi probat idem in causa spoliacionis **A**n autem

dato termino ad pducendū instrumenta licz semp pducere testes gl.
sequens remittit ad notata in.c.peruenit.i.de testi. cogen.

An post terminū datum et elapsū ad pducendū Instrumenta audiat
volens illa pducere tex. hic in d. eo saluo. innuit qd nō **Nā** dato termi
no et elapso ad pducendū oīa munimenta non licet pducere instrumē
ta nisi pendente remissione pro testibus pducendis glo. tamē hic in
d. bo non obstante. quā notabis. ponit sup q̄sito tres opiniones. **Pri**
ma qd vltēri nō audiat ar. in. l. diffamari. **C.** de inge. ma. 7. l. mācīpio
rū ff. de opt. le. **Scda** opinio est huic contraria. videlicz qd vsq; ad occlu
siōez in causa termini lapsu nō obstāte. licz instrumenta pducere. vt i
c. cū dilect. de fide instru. **Tercia** opinio magis equa est **An** p lapsuz
termini ius aduersarij sit lesū. vt qz perierūt pbatīōes p q̄s potuisset
instrumenta illa i termino reprobare. si tūc p̄dūta fuissent et nō audi
tur. **Aut** ius aduersarij nō est lesū et tūc audit ex q̄ res est integra ar.
in. d. l. mācīpioz. 7. in. c. **Si** tibi absentī. de pben. li. vi. **Et** nō hāc etiam
opiniōez **Puto** tñ qd in istis causis sūmarijs dato termino ad pducē
dū omnia munimēta cause. eo lapso nō poterūt produci instrumēta p
duci instrumenta p tex. hic in d. bo eo saluo **In** quo solū excipit vn^o ca
sus videlicz pendente termino seu remissīōe sup testib⁹ pducēdis. vbi
ergo nō fit remissio pro testibus pducendis. termin⁹ dat⁹ et elaps⁹ ob
stat. ne vltēri⁹ instrumēta pducī possint. vt innuit etiā hic ista glo. i p̄n
cipio **Nā** exceptio firmat regulā in casu nō excepto. vt in. c. dñs. xxxij

Judr p̄t tā in sūmarijs qm in plenarijs ex officio et ad istāciā **Cq. vij**
p̄ciū ipas ptes interrogare vbiq; equitas suadebit p tex. istuz 7. c.
iudicātez. xxx. q. v. 7. l. vbiq; ff. de interro. adio **In** sūmarijs tamen
videt speciale. vt etiā post occlusiōez in causa possit etiā ad ptis istan/
ciam interrogatiōes facere equitate suadente. vide hic tex. iūda glo.
notabili in d. Interrogabit.

Non ardat **Citatio** i genere facta ad snie validitatez. sed oz exp̄mi qd ve
niat ad s̄mā audiendam **Et** hoc forcius etiā in plenarijs vide b
tex. in d. s̄mā. iūda glo. in verbo ad id.

In causis sūmarijs sufficit vnica citatio et. si pemptoria ad s̄māz audi
ēdam **In** alijs autē causis requirit. qd precedāt tres **Citatiōes** aut
vnica pemptoria **Pro** primo vide tex. hic in d. s̄mā **Pro** 2° est gl. b
in verbo pemptorie. quā nō. allat nōta i. c. de illicita. xxiiij. q. iij. d. offi
dele. cōsuluī et in. c. ad petitiōem de accu.

S̄mā est in scriptis ferenda et per ipm **Judicem**. licet causa sit sūmaria
Ita qd in istis duobus oueniunt cause summarie cū plenarijs vide
hic tex. in d. s̄mā iūda glo. in d. bo in scriptis et ratiōez decidēdi vi
de hic in gl. **In** sūmarijs tñ potest. iudex s̄mā ferre stādo vel sedēdo
p̄ut ma gl. sibi placuerit vt b **Sec^o** i alijs vt. i. c. si. 7. qd ibi nō. de re iudi

li. vi. **Et** videt illa solemnitas de sedendo tolli per illud verbum de
In causis sumariis non est necessaria conclusio nisi **Ex** plano ut non in deca glo
per **J**udex ferre sententiam conclusione non facta **Ex** notabilis est hic per quez
arguitur hic glo. in verbo conclusione quod in alijs causis in quibus requiritur. **Ju**
dicioz figura necessaria sit conclusio et sic non valebit sententia conclusione prius
non facta de qua conclusione habet de procurat. audiet. de cau. poss. et proprie pa
storalis cum si all. in glo. i. Refert tamen eadem glo. i. quod in quibusdam locis in foro
seculari conclusio non solet fieri **In** ecclesiasticis autem fit aut per ipsas partes
Item ipsis aut ipsarum altera iurata. ex quibus sufficientes dilaciones date essent
et elapse. pronuntiaret **J**udex conclusum in causa quod non. **Ex** quibus habes duplicem mo
dum concludendi in causa **A**ut scilicet per ipsas partes. aut per iudicem etiam partibus iuratis
aut earum altera **E**t satis plures per istam litteram arguendo per locum a speciali. quod cel
sante consuetudine contraria sit nulla **S**ententia conclusio prius non facta lata nisi
in sumariis ut hic **E**t vide de materia in spe. de renu. et conclu. in prin.

Si in causis in quibus mandatur procedi simpliciter et de plano etc. fuerit ordo
Judicialium in toto vel in parte. partibus contradicentibus non tenet processus text.
est hic a contrario sensu et sentit hic glo. in verbo non contradicentibus. **S**ecundum
dicitur dicta glo. si partes expresse non contradicerent. sufficit enim tacitus consen
sus non reclamantis **E**t quo nota casus in quo tacens habet per non
contradicente. sed consentiente **Q**uid autem si altera pars tantum contradiceret.
vide hic glo. in verbo partibus quam non. et licet ponat opiniones contrarias.
videtur tamen sentire quod idem sit. scilicet ut processus non valeat ut littera ista intel
ligat eum subauditum vel earum altera etc. **E**t hoc probat littera si resoluitur
non contradicentibus in consensum. ut si dixisset consensientibus partibus. habet hoc
certe equitatez **E**t forte littera locuta est in genere. hanc respectum ad plu
ralitatez iudicioz. iuxta non. in. c. privilegia. de priu. debet enim iudex ser
uare formam sibi traditam. et illam non transgredi. nisi abe partes de quibus
fauore agit consentiant non enim videtur sufficere alterius consensus ad for
maz per superiores datam transgrediendam ad hoc quod le. et non. in. c. pru
denciam et. c. si. de offi. dele. **E**t nota hanc rationem

Si de consensu prius **J**udex ceperit in causa sumaria fuare ordinez **J**udicia
rium nunquid teneatur partibus postea contradicentibus illuz si seruare
et procedere pro ut hic dicitur vide hic glo. in verbo partibus que arguit per
contra et tandem distinguit quod aut partes consenserunt ut iudex procederet **Ju**
ris ordine seruato et iudice illo inuito amplius penitere non possunt quia
vna via electa. contraria videtur exclusa ar. in. c. quis duas de elec. li.
vi. aut expresse non consenserunt sed nec contradixerunt **E**t tunc licet non contradi
xerit quod ad certos aduersus possunt tamen in alijs contradicere quia aduersus iudicioz sunt
per se separati et distincti. nisi licet sibi iudicauerit quod ad aliquos aduersus non tamen quo

ad reliquos eodem facere tenentur et per hoc iste textus facit in fine ibi in toto vel in parte Et hoc nota quia facit ad multa similia. ut si in uno actu quod apparuit ad locum non tutum non sequitur quod in alijs possit locum declinare Et idem in similibus Et vide quod non in c. dilectis de rescriptis

Quamquam in causis sumarijs valeat iudicium. seruato de partium consensu ordine Judiciario ut hic in fine. secus tamen si in plenarijs non seruat ordo iuris. etiam de partium consensu. licet expresso Et est diuersitatis ratio. quia in primo casu res redit ad naturam suam. quia omnis causa est plenaria ut non in l. iudices. C. de iudi. Et in 2o casu fit contra ius cui partes renuntiare non possunt Cum ordo Judiciarius sit statutus in fauorem publicum. Quod tamen intellige iuxta non per glo. notabilem in c. si de re iudi. li. vi. in verbo queitur per doc. i. c. de causis de offi. dele. et vide de predicta. gl. h. si. qua tene Et hic est Finis omnium glo. Cle. Orent Lectores pro Compo **C**meti fitore. ut carnis mole deposita. verum et optatum finem per laboribus assequitur Orent per scriptore. nam tremebundus ac vultus rubore. sulcandi calamum in initio arripuit. ad ipsam tamen diuini adiutorij spem certissimam. fontalemque clemenciam virginis gloriose desulte anchorando. hunc librum finiuit. Finis igitur adest operi. unde vniuersorum finis. deo glorioso sint supabundanter laus. honor. et gloria per seculum secula Amen Panos.

Cle. Exiui de paradiso et. i.

CExplicit glo. Cle. cum quibusdam alijs allegationibus occurrentibus. nota vigne. collede per dominum Nicolaum Siculum **M**omatensem **A**bbatem dignissimum. nunc vero **A**rchiepiscopus **P**anosmitanum. **I**n inclita **C**ivitate **C**olonien. opa atque **I**mpendio **M**agistri **J**ohannis **K**oelhoff. de **L**ubeck **C**ivis siue **I**ncole **C**ivitatis **C**olonien. **I**mpresse atque finite Anno domini **M**illesimoquadringentesimo septuagesimo septimo. die **L**une decimasexta **M**ensis **M**artij

obtinere nequeant. vnum tantum et dignitatibus personaribus. p[ro]uocari
officijs. ecclesijs. vel beneficijs h[um]o[di] quib[us] imminet animar[um]
cura c[um] dignitate personatu vel officio. p[ro]uocari. ecclesia vel beneficio sine
cura. q[ui] haberi maluerint p[re]textu dispensati[on]is sufficiens circa id eisd[em]
i[ur]e possint licite retinere. qui t[ame]n teneant eligere infra mensem nume
randu[m] a t[em]p[or]e noticie constituti[on]is illi[us] ceter[um]. beneficijs c[um] cura vel sine cu
ra q[ui] ip[s]i dispensati[on]is p[re]textu tenebant et q[ui] alias si poterat d[omi]n[i]o iure absq[ue]
dispensati[on]e licite retinere et q[ui] nos ex n[un]c vacare decernim[us] cora[m] ordi
narijs sub testimo[n]io publico. infra id[em] t[em]p[or]e & baliter et realiter et c[um] ef
fectu dimiss[is] absq[ue] eo q[uo]d ad illa nu[m]q[ui] sine noua collone ab eo qui face
re potuerit faci[en]da redire. aut eor[um] administrati[on]i se imiscere p[re]sumant
Alioquin tam his q[ui] alijs oib[us] beneficijs q[ui] & tute h[um]o[di] nostre mo
derati[on]is retinere poterat vt p[re]fert sint ip[s]o iure p[ro]uati et p[re]s[er]uati i[n]habi
les ad filia beneficia obtinenda. **P**er h[ab]it[us] h[ab]it[us] qui dignitates. personat[us]
p[ro]uocari vel officia. aut alia beneficia cura a[n]i[m]ar[um] h[ab]it[us] ex dispensati[on]e que
ius tribuat iuxta n[ost]ram moderati[on]em p[re]scripta obtinet. et alia similia
beneficia q[ui] n[ost]ra vel eor[um] p[re]decessor[um] auct[orit]ate l[ite]ra[rum] expectat c[um] quibus
est vt c[um] illa vacauerint recipere. et vna c[um] obrentis licite retinere va
leant dispensati nolum[us] derogari. quin ea du[m] vacabunt infra dicti t[em]p[or]is
spaciu[m] possint eligere. et dimissis alijs recipere in forma p[re]scripta. ac li
cite retinere. penas similes incursum[us] q[ui] huic p[re]s[er]uati[on]i contraire sand[um]
ni. **P**orro q[ui] q[ui]da[m] oculos sic auare cupiditat[is]. viciu[m] excauit q[uo]d plura
talita beneficia fil absq[ue] dispensati[on]e canonica retinere p[re]sumat. Nos de
illis p[re]s[er]uati decreto statuim[us] vt oia et singula beneficia sic detenta illo t[em]p[or]e
retento q[uo]d vltio receperat. du[m]modo in eo ex collatione canonica co[m]pe
tat ius eisd[em] infra t[em]p[or]e vt p[re]scribitur limitatu[m]. & bo vel sc[ilicet]. ac. sine frau
de coram ordinarijs sub testimo[n]io filir publico dimittere teneantur
q[uo]d si no[n] fecerit. eti[am] sint ip[s]o iure p[ro]uati in q[ui] ius eis alias o[m]petebat et
ihabiles penit[us] ad q[ui]cu[m]q[ue] ecclesiastica beneficia obtinenda censeant[ur].
Qui vero deinceps receperit dignitate[m]. vel personatu[m]. seu officiu[m]. aut aliud
beneficiu[m] cura a[n]i[m]ar[um] h[ab]it[us] an[im]ar[um]. si atea simile beneficiu[m] obtinebat. illo ip[s]o
iure postq[ui] sc[ilicet] possessi[on]em habuerit. vel p[er] eos o[m]ni dolo et fraude cessat
tib[us] q[ui] min[us] h[ab]ent steterit. p[ro]uati nosc[un]t. absq[ue] more disp[en]sati[on]is i ordinari
or[um] manib[us] dimittere debeant pari m[od]o. **A**lioq[ui]n ex t[un]c sint ip[s]o iure sc[ilicet]
p[ro]uati. **E**t nedu[m] ad sacros suscipiendos ordines. q[ui]n eti[am] ad h[ab]itu[m] q[uo]d
cu[m]q[ue] aliud beneficiu[m] ecclesiasticu[m] ihabiles r[ati]o[n]ent. **Q**ue oia et singula
beneficia vacatura vt p[re]mittit vel dimissa n[ost]re et sedis ap[osto]lice disp[en]di de
ip[s]or[um] frat[er]u[m] n[ost]ror[um] o[m]nino reseruam[us]. **I**nhibetes ne q[ui]s p[ro]ter Roman[us]
p[ro]ficem quacunq[ue] sit super hoc auctoritate munitus de h[um]o[di] b[en]e
ficijs disponere vel circa illa p[er] via[m] p[ro]mutati[on]is vel alias inouare q[ui]
q[ui] m[od]o p[re]s[er]uat. **N**os ei si sec[us] ead[em] seu acceptatu[m] fuerit. irritu[m] decernim[us].

et inane **C**eterum ordinarios intelligimus in 'casib' supradictis epi
scopos in quoruz civitatibus et diocesis consistunt beneficia seu ali
qd eoruz que debent scdm pmissa dimitti. aut ipi qui ea debent dimic
tere amovantur vel in ecclesijs cathedralibus vacan. capitula earun
dem et idem de beneficijs ta dimissis qz vt premittit perditis. nos vl
apostolicaz sedem certificare studeant qz pumuz amode poterut indil
late. vt de illis salubriter disponere valeamus **Q**uancuz autē ad
modificatiōez p̄dactuū attinet antefactā illa dūtaxat et non alia be
neficia ecclesiastica quocūqz nomine nuncupentur curam animaruz
habere censemuz que parochias habent in quibus est aīaz cura nō
per vicarios perpetuos. sed per rectores aut ministros beneficioruz
ipsoz. vel illoz temporales vicarios gubernantur. necnon etiā illa
quoz ministris ratione beneficioruz huiusmodi opetit v̄sitare inquit
tere procuraciones recipere. suspendere. excōicare. seu ab excōicatiōis
et suspensiōis sūis absolvere de vsuetudine vel de iure. iuribus alijs
de animaz cura loquentibus in suo robore quo ad cetera p̄mansur.
Nulli igitur dnino hominū liceat hanc paginā nostror moderatiōis
statutor. constitucionuz. reservacionum. inhibitionuz. et voluntatuz. in
fringere vel ei c. **D**atu **Q**uinioñ. xij. klj. decembris **P**ontificat' nri
Anno secundo.

1182

